

Přehled zpráv

Zvoní německým neonacistům hrana? Ústavní soud má na stole zákaz nástupce NSDAP	9
1.3.2016 ct24.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>kejlovat</i>	
Kde leží hranice osobního a veřejného života?	10
1.3.2016 Řízení školy ~ str. 11 ~ Zamyšlení nad <i>doc. PhDr. Arnošt Veselý, Ph. D.</i>	
Zemřela literátka a rozhlasová publicistka Květoslava Neradová. Bylo jí 83 let.	13
1.3.2016 zpravy.rozhlas.cz ~ str. 00 ~ / literatura <i>ČRo</i>	
Karina Havlů - na jevišti i v kuchyni	14
1.3.2016 Listy Prahy 1 ~ str. 03 ~ Listy Prahy 1 <i>Martina Fialková</i>	
VIDEO: Kliniku neopustíme, necháme se vynést, vzkázali aktivisté	16
2.3.2016 praha.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Praha / Praha - zprávy <i>iDNES.cz, Michaela Búnová</i>	
Příslušníci záloh cvičí v Libavé	17
3.3.2016 ČT 24 ~ str. 03 ~ 20:00 90' ČT24	
Vrátí se do škol branná výchova?	18
3.3.2016 ČT 24 ~ str. 08 ~ 20:00 90' ČT24	
Připravenost evropských armád	20
3.3.2016 ČT 24 ~ str. 16 ~ 20:00 90' ČT24	
Je kritika NATO oprávněná?	22
3.3.2016 ČT 24 ~ str. 13 ~ 20:00 90' ČT24	
Přes mantinel	26
3.3.2016 Právo ~ str. 06 ~ Publicistika <i>Josef Koukal</i>	
THAJSKÝ ORIGINAL	27
3.3.2016 Hospodářské noviny ~ str. 17 ~ Gourmet <i>Aneta Štefánková</i>	
Clintonové posílal šeky na kampaň, pustili se do Trumpa jeho republikánští soupeři	29
4.3.2016 ct24.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>reindlovan</i>	
Maraton jednání před pondělním summitem	31
4.3.2016 ČT 24 ~ str. 04 ~ 21:31 Horizont	

Plán EK, jak zvládnout migrační krizi	32
4.3.2016 ČT 24 ~ str. 02 ~ 21:31 Horizont	
Událost Dotyku – Babiš tlačí EET bez tendru	34
4.3.2016 Dotyk ~ str. 00 ~ Enter <i>Táňa Králová, Jiří Pšenička</i>	
Noční můra pro americké republikány	35
4.3.2016 Dotyk ~ str. 00 ~ Hydepark <i>Jakub El-Ahmadieh</i>	
Údolí nevědomých. Ale jen některých	37
4.3.2016 Dotyk ~ str. 00 ~ Hydepark <i>Jaroslav Šonka</i>	
Podvádění je lidské.....	38
4.3.2016 ego! ~ str. 20 ~ Experiment <i>Tereza Hromádková</i>	
I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem	41
5.3.2016 prazsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Praha	
I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem	45
5.3.2016 Pražský deník ~ str. 02 ~ Z metropole <i>VÁCLAVA BURDOVÁ</i>	
Demagog.cz vs. Okamura. Lžou, hřímá politik. Sám však opět použil nepravdu	48
6.3.2016 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domov <i>Lidovky.cz, Šárka Kabátová</i>	
I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem	49
6.3.2016 denik.cz ~ str. 00 ~ Praha	
Poslední rozloučení s literátkou Květoslavou Neradovou bude na Olšanech	52
7.3.2016 prazskypatriot.cz ~ str. 00 ~	
Politolog: Zeman má v kampani finanční výhodu. Podpoří ho Babiš a skončí Mynář?	53
8.3.2016 blesk.cz ~ str. 00 ~ Politika	
I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem	55
8.3.2016 Příbramský deník ~ str. 02 ~ Příbramsko / region <i>VÁCLAVA BURDOVÁ</i>	
Největší zájem cizích studentů je o Univerzitu Karlovu.....	58
9.3.2016 E15 ~ str. 29 ~ Příloha - Vzdělávání <i>/pok/</i>	

Kdopak to mluví.....	59
9.3.2016 Vlasta ~ str. 53 ~	
Společnost je nastavena na stálý růst a konzum určuje, kdo jsme	59
9.3.2016 ct24.cz ~ str. 00 ~ Ekonomika zemand	
Devatero řemesel – desáté bude nutností.....	63
9.3.2016 Hospodářské noviny ~ str. 12 ~ Příloha - Kariéra & vzdělání - Proměny pracovního trhu Denisa Hejlová	
Tituly Receptář a Reader's Digest vede Jan Lodi	64
10.3.2016 mediaguru.cz ~ str. 00 ~ Aktuality Kateřina Straková	
V Arnolci představí knihu o Toufarovi.....	64
10.3.2016 Jihlavský deník ~ str. 03 ~ Zpravodajství (red)	
V Arnolci představí knihu o Toufarovi.....	65
10.3.2016 jihlavsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Jihlavsko	
Krok do tmavé noci připomene kněze Josefa Toufara	65
10.3.2016 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Tiskové zprávy Tisková zpráva	
V Arnolci představí knihu o Toufarovi.....	66
10.3.2016 zdarsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Kultura	
Nový šéfredaktor časopisů Receptář a Reader's Digest.....	67
10.3.2016 protext.cz ~ str. 00 ~ kom med	
Zaostřeno na samostatnost lidí s handicapem	68
10.3.2016 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 15:35 Zaostřeno	
Po dvaceti letech zavítal do Washingtonu na nejvyšší státní návštěvu premiér Kanady	76
11.3.2016 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 17:10 Den podle...	
Zaostřeno na integraci cizinců.....	78
11.3.2016 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 15:35 Zaostřeno	
Studovat jazyk v zahraničí nemusí mít jen samé výhody.....	83
11.3.2016 novinky.cz ~ str. 00 ~ Věda a školy fš	
Klaus v Německu agituje za AfD, vystoupí na jejím mítinku	85

11.3.2016	zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Zahraniční <i>iDNES.cz, Oldřich Mánert, iDNES.cz, Kateřina Havlická</i>	
Autobus plný pražských studentů měl nehodu, zemřel při ní řidič dodávky		86
12.3.2016	reflex.cz ~ str. 00 ~ Zprávy	
Ze života jednoho kafemlejnku		86
12.3.2016	Lidové noviny ~ str. 26 ~ Orientace <i>LUDEK BROŽ, FILIP VOSTAL</i>	
Situace na Ukrajině		89
14.3.2016	ČT 24 ~ str. 07 ~ 22:00 Události, komentáře	
Výsledky německých zemských voleb		93
14.3.2016	ČT 24 ~ str. 06 ~ 21:31 Horizont	
Studenti se musí umět prodat		96
14.3.2016	Marketing & Media ~ str. 08 ~ Téma Čísla <i>Jiří Hořčica</i>	
Aktuální hrozby pro NATO		99
14.3.2016	ČT 24 ~ str. 02 ~ 20:00 90' ČT24	
Příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají		103
14.3.2016	havlickobrodsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Havlíčkovobrodsko	
Příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají		106
14.3.2016	Havlíckobrodský deník ~ str. 02 ~ Zpravodajství <i>ŠTĚPÁNKA SAADOUNI</i>	
Příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají		109
14.3.2016	zdarsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Kultura	
Kroky nové polské konzervativní vlády		111
15.3.2016	ČRo Plus ~ str. 03 ~ 18:10 Názory a argumenty	
ŽENA, KTERÁ POMOHLA K ÚSPĚCHU BABIŠOVI, SCHWARZENBERGOVI I SULÍKOVI		112
15.3.2016	Hospodářské noviny ~ str. 22 ~ Mimořádně Davida Klimeše <i>David Klimeš</i>	
Sněmovní třenice kvůli Číně: Hamáček zaštil seminář, Němcová bije na poplach		114
17.3.2016	blesk.cz ~ str. 00 ~ Politika	
Němcová protestuje proti čínskému semináři ve Sněmovně		115
17.3.2016	denik.cz ~ str. 00 ~ Z domova	

Ve sněmovně má promluvit ideolog čínských komunistů. Němcová protestuje.....	116
17.3.2016 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domov ČTK	
Čínský seminář ve sněmovně? Tak to ne! Němcová zuří	117
17.3.2016 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Poslanecká sněmovna pas, čtk	
Geniální tah: Otcové války zděšení, propaganda bez odpovědi.....	117
17.3.2016 protiproud.cz ~ str. 00 ~ Politika Petr Hájek	
V Drahomíře začal festival Jeden svět.....	120
19.3.2016 Chebský deník ~ str. 02 ~ Region (ali)	
Vzrušení a zhnusení nad překvapivým odchodem větší části ruských sil ze Sýrie. Co za tím doopravdy je? Co tím Putin sleduje?	121
19.3.2016 euportal.cz ~ str. 00 ~ Zamyšlení Petr Hájek	
Jen se zvukem si nevystačíme.....	124
19.3.2016 Lidové noviny ~ str. 11 ~ Rozhovor René Zavoral	
Petr Hájek: Otcové války zděšení, propaganda bez odpovědi. Co je za tím?	127
19.3.2016 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Názory a petice PV	
Ve sněmovně proběhne debata o řízení státu. Vystoupí stranický ideolog z Číny	130
21.3.2016 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domov ČTK	
Ve Sněmovně bude debata o čínských zkušenostech s řízením státu	130
21.3.2016 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Monitor čtk	
Migrační krize: konec, nebo odsun?.....	131
22.3.2016 ČRo Plus ~ str. 05 ~ 18:10 Názory a argumenty	
Strach z teroristů. Dělá z lidí extremisty.....	132
23.3.2016 Metro ~ str. 03 ~ Útoky v Bruselu MAH	
Trestuhodné selhání belgické bezpečnosti	132
23.3.2016 ct24.cz ~ str. 00 ~ Blogy rklos	
Obrana před terorismem: co udělaly země EU za poslední rok proti zahraničním bojovníkům	133
23.3.2016 euractiv.cz ~ str. 00 ~ Euractiv.cz / Sekce / Bezpečnost a spravedlnost	

Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory.....	135
24.3.2016 automakers.cz ~ str. 00 ~ Personálie <i>handl</i>	
Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory.....	135
24.3.2016 czechbanking.cz ~ str. 00 ~ Personálie <i>handl</i>	
Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory.....	136
24.3.2016 ekologicckarevue.cz ~ str. 00 ~ Personálie <i>handl</i>	
Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory ČR	136
24.3.2016 investujeme.cz ~ str. 00 ~ Banky	
Politologové: Babiš promarnil šanci oslovit voliče	137
24.3.2016 denik.cz ~ str. 00 ~ Z domova	
„Upachtěné, nevěčné, rozplizlé.“ Babišovo vystoupení bylo podle politologů slabé	138
24.3.2016 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domov <i>ČTK</i>	
Ukřivděný, rozplizlý, užvaněný. Babišův projev očima expertů	138
24.3.2016 tyden.cz ~ str. 00 ~ Politika <i>ČTK</i>	
Analytici: Babiš promarnil šanci oslovit voliče, projev se mu nepovedl.....	140
24.3.2016 e15.cz ~ str. 00 ~ Domácí politika	
S APETITEM I V PRÁCI.....	141
24.3.2016 Hospodářské noviny ~ str. 18 ~ Gourmet <i>Aneta Štefánková</i>	
Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory ČR	143
25.3.2016 bankovnipoplatky.com ~ str. 00 ~	
Smrt v přímém přenosu.....	143
25.3.2016 Dotyk ~ str. 00 ~ Hydepark <i>Tomáš Trampota</i>	
Politologové: Babiš promarnil šanci oslovit voliče, udělal ze sebe Paroubka	144
25.3.2016 novinky.cz ~ str. 00 ~ Domácí	
Jak IT firmy vydírají stát.....	145
25.3.2016 Dotyk ~ str. 00 ~ Téma <i>Jiří Pšenička</i>	
Mezi Babišem a Bělobrádkem to jiskří	152

26.3.2016	Právo ~ str. 02 ~ Zpravodajství (zr. ČTK)	
Nevím, proč Zeman útočí na Nečase, když ten mu prošlapal cestu, diví se politolog		153
28.3.2016	parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ Monitor vef	
Smrt v přímém přenosu.....		154
28.3.2016	Dotyk BYZNYS ~ str. 00 ~ Hydepark Tomáš Trampota	
Jak IT firmy vydírají stát.....		155
28.3.2016	Dotyk BYZNYS ~ str. 00 ~ Téma Jiří Pšenička	
Efektivita neziskových organizací.....		162
29.3.2016	Umění darovat ~ str. 16 ~ Rukověť filantropa Pavel Gruber	
Šafář vede PR aktivity Esetu		163
30.3.2016	e15.cz ~ str. 00 ~ Přestupy	
Šafář vede PR aktivity Esetu		163
30.3.2016	strategie.e15.cz ~ str. 00 ~ Přestupy	
Ondřej Šafář PR manažerem společnosti ESET		164
30.3.2016	iHNed.cz ~ str. 00 ~ ICT Revue	
Obchod O2 Media vede Janečková, Big Data Girgle		164
30.3.2016	mediaguru.cz ~ str. 00 ~ Aktuality Kateřina Straková	
ESET představuje nového PR manažera.....		165
30.3.2016	feedit.cz ~ str. 00 ~ Personálie FeedIT.cz	
Debata o čínských lidských právech pomáhá odvést pozornost.....		166
30.3.2016	dialog.ihned.cz ~ str. 00 ~ Ivana Karásková	
Debata o čínských lidských právech pomáhá odvést pozornost.....		167
30.3.2016	iHNed.cz ~ str. 00 ~ Ivana Karásková	
Můžou podle vás občané svobodně vyjadřovat veřejně své názory?		169
31.3.2016	ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
Co přinese příval čínských peněz? Kdo bude profitovat a jaká jsou rizika? Ptejte se Lukáše Kovandy.		178
31.3.2016	byznys.ihned.cz ~ str. 00 ~ eko	

Vyřeší dohoda Evropské unie s Tureckem migrační krizi?.....	179
31.3.2016 ČT 1 ~ str. 01 ~ 21:30 Máte slovo	
Evropa v čase pot'ouchlé krize.....	203
31.3.2016 Literární noviny ~ str. 01 ~ Příloha - Věda, technika, civilizace ZBYNĚK FIALA	
EVROPA: Bulí bulí buličky (2)	206
31.3.2016 neviditelnypes.cz ~ str. 00 ~ Neviditelný pes / Zahraničí <i>Neviditelný pes, Václav Vlk st.</i>	

Plné znění zpráv

Zvoní německým neonacistům hrana? Ústavní soud má na stole zákaz nástupce NSDAP

1.3.2016 ct24.cz str. 00 Svět
kejlovat

Německý spolkový ústavní soud rozhodne o dalším osudu krajně pravicové Národnědemokratické strany Německa (NPD), která existuje přes padesát let. Všechny dosavadní pokusy o její zákaz byly neúspěšné. Vliv NPD je v současné době marginální – na spolkové úrovni ji podporuje zhruba jedno procento voličů.

Po druhé světové válce existovala v Německu extremistická strana SRP, kterou ale zakázal v roce 1952 spolkový ústavní soud. Od té doby je za pokračovatele Hitlerovy NSDAP považována právě NPD.

„NPD je krajně pravicová strana, která vznikla v Západním Německu v roce 1964. Byla to organizace, jež sdružovala krajně pravicové názory, které se tehdy v Německu objevovaly,“ konstatoval expert na Německo Petr Mlsna.

přehrát

video

Soud znovu rozhoduje o budoucnosti radikální NPD

Soud znovu rozhoduje o budoucnosti radikální NPD

Mlsna z **FSV UK**: NPD je nyní marginální stranou

NPD měla největší podporu v 60. letech minulého století, kdy se dostala do řady zemských sněmů a měla kolem šedesáti mandátů. V 70. a 80. letech začal její vliv upadat – vzkříšení se dočkala až po sjednocení Německa.

„NPD v současné době přežívá na politické scéně, je pouze v jednom zemském sněmu, má pouze jednoho europoslance. To znamená, že z hlediska reálného vlivu je to marginální síla.“

Petr Mlsna z **Fakulty sociálních věd**

V současné době je NPD zastoupena v zemském sněmu Meklenburska-Předního Pomořanska, ale v posledních volbách do Spolkového sněmu v roce 2013 získala pouze 1,3 procenta hlasů. Členskou základnu tvoří kolem 5200 osob.

V poslední době hrají prim nové partaje. „Krajně pravicová scéna se značně fragmentovala, nastupují alternativy jako hnutí Pegida, které hrají na protimigrantskou vlnu,“ podotkl Mlsna.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Krajně pravicová NPD v Německu

Zdroj: ČTK/DPA

Autor: Sebastian Kahnert

Spolková rada: Program NPD je v rozporu s německou ústavou

Podnět k zákazu NPD podala v roce 2013 Spolková rada, která reprezentuje vlády šestnácti německých spolkových zemí. NPD označila za rasistickou, xenofobní a antisemitskou stranu. „Spolková rada shromažďovala po dobu více než deseti let zejména ideologické dokumenty, tedy program, jeho změny. Říká, že je v rozporu se základním zákonem – německou ústavou,“ uvedl Mlsna.

Soud potrvá tři dny, rozhodnout by mohl podle Mlsny v řádu týdnů. K podnětu se nepřipojila Spolková vláda ani Spolkový sněm. Německý ministr spravedlnosti Heiko Maas upozornil, že ani případný zákaz NPD problém s extremisty nevyřeší.

„Ústavní soud z nás nemůže sejmout úkol bojovat proti krajní pravici, ať už řízení dopadne jakkoli. I kdyby byla NPD zakázána, bohužel by to neznamenal, že v Německu už nebudou pravicoví extremisté.“

Německý ministr spravedlnosti Heiko Maas

Ústavní soudce: Zákaz strany je dvousečná zbraň

Předseda ústavního soudu Andreas Vosskuhle označil proces za velkou zkoušku pro demokratický stát. Podle něj každý zákaz strany znamená významný zásah do demokratického uspořádání, a proto je třeba, aby pro něj byly závažné důvody. „Zákaz strany je dvousečná zbraň. Aby bránila svobodu, musí část svobody omezit,“ řekl Vosskuhle.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Proces s NPD

Zdroj: ČTK/DPA

Autor: Uwe Anspach

Právní zástupci NPD se hned na úvod pokusili řízení zastavit, když obvinili dva z ústavních soudců z podjatosti. Podle nich nemůže případ posuzovat soudce Peter Huber, který byl v letech 2009 a 2010 durynským zemským ministrem vnitra a v té době podporoval zákaz strany. Za podjatého označili právníci také Petera Müllera, který byl v letech 1999 až 2011 zemským premiérem Sárska a údajně se tenkrát negativně vyjadřoval o NPD. O námitce budou muset rozhodnout ostatní soudci. Předchozí pokus o zákaz NPD nevyšel kvůli tomu, že na vedení NPD byli napojeni agenti Úřadu na ochranu ústavy (německé kontrarozvědky). Soud odmítl přijmout svědectví aktivistů strany, kteří zároveň pracovali pro tajné služby – jako důkaz měly sloužit i projevy, které pro NPD psali infiltrovaní agenti. Lídr NPD strach nemá

Šéf NPD Frank i tentokrát očekává neúspěch stížnosti. „Jsme relativně klidní. Bereme soudní proces vážně, ale nevidíme nebezpečí, že bychom mohli být zakázáni,“ řekl.

Naopak saský premiér Stanislaw Tillich, který předsedá Spolkové radě, před zahájením jednání věřil, že se podaří zákaz prosadit. „NPD je protiústavní, velmi agresivní strana pohrdající lidmi, která svým programem i svým jednáním zpochybňuje systém,“ zdůraznil Tillich.

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1710856-zvoni-nemeckym-neonacistum-hrana-ustavni-soud-ma-na-stole-zakaz-nastupce-nsdap>

Kde leží hranice osobního a veřejného života?

1.3.2016 Řízení školy str. 11 Zamyšlení nad
doc. PhDr. Arnošt Veselý, Ph. D.

Zamyšlení inspirované životním příběhem Bena Levina

Kde leží ve vzdělávání hranice mezi soukromým a veřejným životem? Znamená osobní selhání také zpochybnění celoživotní práce? Jak se osobní život promítá do veřejného? A jak naopak můžeme zkušeností z osobního života využít ve školství? Případ prof. Bena Levina vede ke složitým otázkám, na které je těžké najít jednoznačnou odpověď. Pokusme se je ale alespoň otevřít.

SMUTNÝ KONEC VÝJIMEČNÉHO VZDĚLÁVACÍHO LÍDRA

Profesor Ben Levin byl jedním z hlavních strůjců Ontarijské vzdělávací reformy, která získala uznání po celém světě. Patřil - a patří - mezi nejcitovanější autory z oblasti vzdělávací politiky v posledních deseti letech. Byl profesorem na prestižní Torontské univerzitě, náměstkem několika ministrů a ministryň školství. Obdivovaným, inspirujícím a respektovaným odborníkem, držitelem mnoha prestižních ocenění. Jeho myšlenky plnily nejen knihy, ale byly také oceňovány v praxi. To vše skončilo 8. července 2013, kdy byl zatčen kanadskou policií a byl obviněn z přechovávání dětské pornografie. 29. května 2015 byl odsouzen na tři roky vězení, a to na základě přiznání se ke třem souvisejícím činům: přechovávání dětské pornografie, psaní dětské pornografie a navádění k sexuálním deliktům. Pro člověka, který celý svůj život zasvětil vzdělávání a práci s dětmi a mladými, snad ani nemůže být horší obvinění a přiznání. Jedna úžasná kariéra skončila drtivým pádem.

S Benem Levinem jsem se osobně setkal dvakrát. Poprvé v rámci studijní návštěvy kanadského Ontaria na podzim 2012. Zapůsobil na mě nejen svou erudicí (jak hezky píše, tak i hezky přednáší), tak také svým osobním, lidským a milým přístupem. Prostě vzor a lídr, jak má být. Podruhé jsem se s ním setkal na konferenci OECD v Paříži v červnu 2013. Shodou okolností jsme seděli na závěrečné večeři vedle sebe, a tak jsme rozmlouvali o všem možném. Například o jeho projektu o uplatnění znalostí v tvorbě vzdělávací politiky. Nebo o tom, jak se učí čínsky na svém chytrém telefonu. Když jsme se asi po třech hodinách loučili, popřál jsem mu hodně štěstí. Měl jsem samozřejmě na mysli jeho projekty. Odpověděl, že už měl v životě štěstí hodně. V tu chvíli ho již více jak rok odposlouchávala policie po celém světě. Jeho „hodně štěstí“ netrvalo dlouho - přesně dvacet dnů od našeho rozhovoru byl zatčen.

Když jsem Toronto navštívil v roce 2014 znovu, zdálo se mi, jako by byl „případ Levin“ tabu. Jako by tento člověk nikdy neexistoval. Pokud se o tomto případu hovořilo, tak většinou v souvislosti se soudním procesem a mírou jeho zavinění. Rozhodnutí o vině je ovšem záležitostí soudu. Stejně tak je nezpochybnitelné, že Levinovy činy jsou neomluvitelné. Jeho případ ovšem otevřel i obecnější otázky, na které má smysl hledat odpověď: Znamená toto osobní selhání také zpochybnění jeho celoživotní práce? Má to mít vliv na to, jak čteme a rozumíme jeho dílu? Kde je vůbec hranice mezi osobním a veřejným životem?

Ačkoli Levinův případ je extrémní a doufejme, že naprosto výjimečný, podobné otázky - i když zdaleka ne tak vyhrcoané - vznikají v každodenní praxi. Lze v oblasti vzdělávání striktně oddělit soukromý a veřejný život? Je možné, aby skvělý učitel či ředitel vedl problematický soukromý život? Kde jsou hranice práva na soukromí? Jak vůbec ovlivňuje osobní život ten veřejný? V této stati se chci zastavit u těchto složitějších otázek. Nejsou to vždy příjemné otázky, ale myslím, že je potřeba si je klást, protože v poslední době dochází ke stírání hranic mezi osobním a veřejným životem. Na jedné straně pracovní či veřejný život stále více zasahuje do toho soukromého. (Taky odepisujete studentům na e-mail v neděli odpoledne?) Na straně druhé stresy soukromého života stále více zasahují i do života pracovního. Zatímco to první - vliv práce na osobní život - diskutujeme docela často, o tom, jak se osobní život promítá do našeho pracovního života v oblasti vzdělávání, příliš často nepřemýšlíme. Zkusme se tedy zaměřit především na tuto druhou otázku.

OSOBNÍ ŽIVOT VERSUS DÍLO

Položme si nejdříve otázku, zda je nějaký velký počin (vědecký či umělecký) slučitelný s problematickým osobním životem. Odpověď je jasná: ano. Příkladů je mnoho. Slavný filozof a pedagog Jean-Jacques Rousseau psal o ideální výchově k přirozenosti a nezkaženosti, avšak svých pět dětí umístil brzy po narození do sirotčinců. Jeden z nejvlivnějších filozofů 20. století Martin Heidegger byl po celou druhou světovou válku členem nacistické strany. Problematické případy z nedávných československých dějin asi netřeba připomínat... Období do roku 1989 bylo plné svodů, kterým řada lidí podlehla. A přesto to vnímání jejich díla jako takového neohrozilo. Díla Rousseaua, Heideggera a dalších kontroverzních osobností jsou stále čtená a uznávaná.

Životní příběhy jsou často příliš složité na to, abychom je mohli soudit. Každý je na něco jiného citlivý. Každý žijeme v trochu jiné bezprostřední situaci. Každý máme jinou schopnost ustát tlaky života. Každý máme jiná

slabá místa a problémy, které musíme vyřešit. Pro nás „normální“ je například nemožné si představit život s nějakou deviací či duševním onemocněním. Jednání, které poškozují druhé, je samozřejmě vždy špatné, neomluvitelné a společnost se proti tomu musí bránit. Stanovení míry odpovědnosti za toto jednání je vždy velmi složité a přenechme to pro tuto chvíli jiným. Bez ohledu na míru odpovědnosti však vzniká otázka: co si počít s dílem lidí, kteří mají - nebo měli - kontroverzní osobní život? Máme například přestat číst a citovat Levinovy knihy? Nebo je máme podrobit důkladné analýze, zda tam nejsou stopy jeho osobního života? Anebo máme naopak osobní život zcela ignorovat? Netroufám si v tomto ohledu zobecňovat. V případě prof. Levina si ovšem dovoluji tvrdit, že do jeho knih a článků se jeho osobní selhání v žádném případě nepromítlo. Naopak jsou to práce obecně velmi humanistické, které měly velmi pozitivní funkci a prokázaly svoji praktickou životnost. Kritické čtení je samozřejmě namístě, ale „reinterpetace“ na základě nově zjištěných skutečností není korektní. Nadále si dovoluji texty vřele doporučovat ke čtení.¹ Jinou otázkou ovšem je, zdali mohou být lidé, jako je prof. Levin, nadále lídry. Zde je odpověď podstatně složitější. Závažnost osobního selhání se v tomto případě zdá tak vysoká, že je nepravděpodobné, že by se Ben Levin znovu stal nejen vědeckou, ale také morální autoritou. Myslím, že by bylo velmi špatné upírat mu právo vstupovat do veřejné odborné diskuse. Uznávám ovšem, že odlišit vědecký a morální leadership je v oblasti vzdělávání velmi obtížné. Do jisté míry platí, že mluvíme nejen svým dílem, ale také tím, jak dokážeme v praxi pomoci s jeho aplikací. Ztracený morální kredit jistě bude mít vliv i na jeho kredit vědecký.

Netroufám si tvrdit, do jaké míry je to správné. Zdá se mi ale, že neměříme vždy stejným metrem. Vezměme si aktuální případ Martina Konvičky. Jde sice o uznávaného přírodovědce, ale zároveň člověka, který byl nedávno obviněn z trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob (konkrétně vůči muslimům). Dle mého názoru je i toto příklad velmi problematického jednání, které ovšem nemá, pokud je mi známo, žádný vliv na jeho pracovní kariéru. Pravda, xenofobní postoje a ekologie motýlů spolu nesouvisejí. Ale přesto - vědecká hodnota docenta mu dává jistý kredit, který mu umožňuje lépe proniknout do veřejného mínění a prosazovat své názory. V tomto případě se ovšem pracovní a osobní život odděluje. Jde to ovšem skutečně oddělovat? A je vůbec správné to oddělovat? Neměli bychom na pedagogické a vědecké elity aplikovat nejen vědecké, ale také jisté etické nároky? A pokud ano, kde jsou hranice osobní svobody dělat si a říkat si ve volném čase, co se mi zachce? Je touto hranicí hranice zákona, anebo máme klást vyšší etické nároky? A pokud ano, kdo je má stanovovat?

OSOBNÍ A VEŘEJNÝ ŽIVOT V KAŽDODENNÍ REALITĚ

Podívejme se nyní na poněkud světější příklady. Učitelé a ředitelé zpravidla nejsou celebrity, které by mohly prostřednictvím masmédií ovlivňovat veřejné mínění. Konflikty mezi osobním a veřejným životem zde nejsou tak viditelné a extrémní. O to jsou ale čtenější, a možná dokonce i důležitější. Říká se, že pokud vzpomínáme na učitele či učitelku, tak málokdy na to, co nás přímo naučil(a), ale spíše na to, jaký dojem v nás zanechal(a). Tedy jak se k nám choval(a), jak vypadal(a), jakou míval(a) náladu, jaké měl(a) postoje atd. Samozřejmě, že vzdělávání by nemělo být jen o dojmech, přesto je tato věc zpravidla hodně podceňovaná.

Není sporu o tom, že každý z nás má nezpochybnitelné a základní lidské právo na soukromý život. Ředitelům by z tohoto hlediska nemělo být nic po tom, co dělají učitelé ve svém volném čase. Jenže i zde platí, že oddělení osobního a školního života je složité, a to zvláště v menších komunitách, například na vesnici. To, jak učitel žije, je zde pod drobnohledem a nelze to od školy jednoduše odstříhnout. Každý ví, když učitel kandiduje za nějakou extremistickou stranu nebo když každý večer tráví v restauračním zařízení. Anebo pozitivně: když se vzorně stará o zahrádku před obecním úřadem, pořádá veřejné akce nebo přispívá na charitu. Ví se, jak žije a jak se chová „po práci“, a toto samozřejmě má vliv na to, jak ho rodiče i žáci vnímají.

I ve velkých městech ovšem soukromý život do školy proniká. Už jenom tím, jak učitel fyzicky vypadá. Stejně jako bychom vzhlíželi s nedůvěrou k „odborníkovi na výživu“ se zjevnou nadváhou, vzhlížíme s jistou nedůvěrou k učitelům, kteří vypadají nervózně, podrážděně a vyčerpaně, či pokud je na první pohled vidět, že na sobě sami příliš nepracují. Ředitel zde něco těžko zmůže - z hlediska zákoníku práce je vše v naprostém pořádku. Je to ovšem příklad, kdy osobní život do škol proniká. Jak všichni víme, práce s lidmi je nesmírně vyčerpávající a problémy v osobním životě tuto složitost dále zvyšují. Učitelé jsou také jenom lidé. Ani jim se nevyhýbají rodinné trampoty, úzkosti či přímo duševní poruchy jako deprese či alkoholismus. Dobré i zlé z osobního života do škol proniká, a to více, než jsme s to si otevřeně připustit.

JAK Z TOHO VEN?

Nerad bych ale, aby tento článek vyzněl příliš pesimisticky. Ostatně mí kolegové o mně někdy tvrdí, že jsem nenapravitelný optimista, a můj zvyk hledat na všem něco pozitivního - třeba na snížení rozpočtu pro katedru - jim připadá nesnesitelný. (Pokud má mít ale každý nějakou deviaci, a toto je ta moje, tak to беру.) Snad mi tedy

bude odpuštěn relativně optimistický konec článku, který se začíná tak tragickým životním příběhem. Co bychom tedy mohli dělat s tím, aby se osobní a veřejný život pozitivně doplňovaly?

Předně je nutno říci, že bychom se měli snažit o to, aby hranice mezi soukromým a veřejným životem byla zachována. Tato hranice je a bude vždy poněkud neostrá, ale to neznamená, že bychom se neměli snažit oddělovat profesní a osobní život. Přílišné pronikání života veřejného do soukromého (a naopak) je ke škodě jak školy, tak učitelů. V tomto ohledu jsou pracovníci ve školství v mnohem horší situaci než sociální pracovníci. V sociální práci je téma hranic mezi soukromým a veřejným životem daleko více probíráno, například v podobě supervizí.

Na straně druhé je potřeba si otevřeně přiznat, že profesní a osobní život jsou spojené nádoby. Chceme-li klást na učitele vysoké nároky, je třeba jim pomoci a podpořit je i v jejich osobním životě. To ovšem není přímo role ředitelů. Spíše by zde pomohl vznik podpůrných institucí pro pomáhající profese, které by život učitelů a ředitelů braly celostně. Máme sklon přeceňovat vliv znalostí a dovedností, které se přímo vztahují k výuce. Naopak podceňujeme obecnější dovednosti, které se ve výuce prosazují jen nepřímo, ale přitom nejsou o nic méně důležité. To, co se na první pohled jeví jako nedostatečná pedagogická schopnost, může mít hlubší příčiny - například jistou osobní nezralost a nedostatek sebereflexe. A pokud toto chybí, je jakékoli školení v konkrétních pedagogických technikách značně neefektivní.

Mezi nejdůležitější obecnější kompetence patří například sociální inteligence, schopnost opravdové sebereflexe, schopnost vidět svůj život z nadhledu, schopnost řídit svůj vlastní život, schopnost mít rád sebe sama či schopnost radovat se ze života. Toto jsou všechno schopnosti, které se samozřejmě na pedagogických fakultách neučí - a asi příliš ani nemohou učit - ale které zcela zásadně vstupují do každodenního života ve škole. Zdrojem těchto kompetencí jsou hlavně zkušenosti z osobního života. Jsou to právě osobní životní trable a překážky, které, pokud jsou dobře zvládnuty, posouvají člověka dál nejen osobně, ale také profesně.

Profesní a osobní růst je neoddelitelný. Vůbec například nerozumím tomu, proč se někteří zaměstnavatelé a priori bojí přijímat maminky s více dětmi po rodičovské dovolené nebo lidi, kteří si prošli duševní nemocí - například depresí. Podle mé zkušenosti jde často o nejkonstruktivnější a nejefektivnější zaměstnance. Životní karambol či složitá situace v osobním životě nemusí být překážkou kvalitní práce v pomáhajících profesích. Naopak. Řekl bych, byť je to určitě poněkud provokativní, že je podmínkou kvalitní práce. Podmínkou nutnou, nikoli však postačující. Má smysl jen tehdy, pokud je člověk s to se z něj nějakým způsobem poučit a promítnout to do své práce. Někdy na to stačí sám. Někdy s pomocí nejbližších přátel. Někdy by však určitě pomohlo, kdyby měl možnost nějaké systematické a odborné reflexe. Koučink a mentoring osobního rozvoje je pro učitele stejně tak důležitý jako koučink a mentoring pedagogických dovedností. Učitel, který se naučí lépe pracovat se svými emocemi, žít více v souladu se sebou samým, pak jistě bude i lepším vzorem pro své studenty a žáky.

1 Viz například publikace Celoplošné zlepšení vzdělávacího systému. Dostupné z: http://www.ucimekvalitne.cz/2014/wp-content/uploads/2014/05/Celoplosne_zlepseni_vzdelavacihosystemu.pdf.

O autorovi| doc. PhDr. Arnošt Veselý, Ph. D., vedoucí katedry veřejné a sociální politiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Foto popis| O autorovi| doc. PhDr. Arnošt Veselý, Ph. D., vedoucí katedry veřejné a sociální politiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Foto popis|

Zemřela literátka a rozhlasová publicistka Květoslava Neradová. Bylo jí 83 let.

1.3.2016 zpravy.rozhlas.cz str. 00 / literatura
ČRo

V 83 letech zemřela Květoslava Neradová. Literátka a rozhlasová publicistka, která s Českým rozhlasem spolupracovala několik let. Na přelomu 60. a 70. let pořádala tajné bytové přednášky pro studenty a setkání s literáty a herci, několikrát i s Janem Werichem.

Od roku 1970 ji proto pravidelně zatýkala StB. O sedm let později - krátce po vzniku Charty 77, kterou šířila a rozmnožovala, ji vyhodili na nátlak tajné policie z **fakulty sociálních věd**, kde učila českou literaturu. V roce 1996 díky její iniciativě vznikla Vyšší odborná škola publicistiky v Praze. Jejím cílem bylo vychovávat vzdělané a odpovědné profesionály schopné působit ve veřejném prostoru. Pro Český rozhlas 6 připravovala téměř 15 let pořad o monoteistických náboženstvích Kořeny. S Hanou Vohryzkovou a Radkem Kubičkem byla autorkou monotematických svátečních pořadů Názory a argumenty k Vánocům, Velikonocím, svátku svatých Cyrila a Metoděje, svatého Václava a svatého Josefa dělníka. V roce 2005 v pořadu Názory a argumenty připravila pásmo k úmrtí papeže Jana Pavla II. Byla vynikající znalkyní Bible a křesťanské teologie. Byla vždy pro jejich živý výklad a odmítala jejich mocenské zneužívání, fanatismus, sektářství a intoleranci. Spory uvnitř VOŠ publicistiky v Praze

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/1589349

Karina Havlů - na jevišti i v kuchyni

1.3.2016 Listy Prahy 1 str. 03 Listy Prahy 1

Martina Fialková

Překladatelku i jinak čínorodou Pražačku Karinu Havlů cesty osudu vedly přes Ameriku a Itálii zpět do Prahy. Ale na jihu, poblíž Říma, stále ráda tráví svůj čas. Všim, co tam i zde dělá, ať už jsou to překlady italských divadelních her, které uvádí naše přední scény, nebo vymyšlení stále nových gastronomických zajímavostí a lahůdek, obě země stále spojuje. Kudrnatá paní Karina i její muž Igor, se kterým tvoří pevný osobní i gastronomický tandem, se oba rádi smějí. A tak jsou setkání s nimi vždy nejen zajímavá, ale i zábavná.

* Paní Karino, jak se stalo, že jste maturovala v USA?

Ocestovala jsem tam s rodiči v uvolněných 60. letech. Protože šlo o jednoroční pobyt, někam jsem do školy chodit musela. Byla to střední škola - Mamaroneck High School - od našeho bydliště, co by kamenem dohodil. V Americe je trochu jiný školní systém než u nás. Mohla jsem si za ten jeden rok zvolit pouze čtyři předměty plus tělocvik. K údivu rodičů jsem si zvolila i matematiku, učila nás totiž báječná profesorka a právě z matiky jsem v USA odmaturovala s vyznamenáním. A rok nato, po návratu do tehdejšího Československa, jsem z téže matiky málem propadla. Učila nás zamírnáková baba. A ještě jedna perlička: V Praze Nad Štolou jsem kromě jiných předmětů maturovala také z angličtiny, a to za jedna. Ale tak lehké to nebylo. Komunistická angličtinářka mi chtěla dát dvojku, ba dokonce trojku za to, že mluvím americkým přízvukem. Naštěstí v porotě seděli i rozumní, vzdělaní lidé, a ti jí to nakonec rozmluvili.

* Pak jste studovala v Praze FAMU. To asi pod vlivem tatínka - známého překladatele divadelních her a muzikálů Ivo T. Havlů a společnosti, která k vám domů za ním chodila?

Po maturitě jsem začala studovat na **Fakultě sociálních věd** a publicistiky. Jenže první ročník jsem odstoukala a pobyla si kvůli astmatickým potížím spíš v nemocnici. Pak jsem přešla na Filozofickou fakultu, obor Knihovnictví a vědecké informace, kde jsem získala titul Mgr., a rok nato se mi podařilo dostat na mimořádné studium na FAMU, obor filmová a televizní produkce. To mi hodně pomohlo, protože jsem pak tlumočila v roce 1982 pro anglickou produkci, když se zde v Čechách natáčel s Barbrou Streisand film Yentl. Máte asi pravdu, že mě ovlivnil i můj táta. Věnovala jsem se hodně i studiu nejen angličtiny, ale také italštiny. Za tátou k nám chodila řada herců, režisérů, skladatelů. Maminka byla báječná kuchařka, takže všichni už se předem těšili, že se u nás dobře nabaští. Hodně jsem od mámy v kuchyni odkoukala, a proto se pro mne vaření stalo životním koníčkem.

* Jak na tatínka vzpomínáte a po kom máte ten sklon ke smíchu či alespoň stálému úsměvu? Také po něm?

Táta se vždy hlasitě smál, bylo ho všude, jak se říká „plno“, takže to jsem zdědila po něm. Geny nezklamaly. Byl to velice vzdělaný, chytrý, pracovitý člověk, jen je škoda, jak už to většinou bývá, že jsme k sobě našli společnou cestu až pár let před jeho smrtí. Ale zaplaťpánbůh za to. Někomu se to nepodaří nikdy. Táta přeložil téměř všechny hry od amerického dramatika Neila Simona, s kterým se znal i osobně. Také přeložil řadu muzikálů (Řek Zorba, Kabaret aj.) a sám napsal několik divadelních her a muzikálů. K nejúspěšnějším patří Pohádka mého života. S ním vyhrál společně se skladatelem Zdeňkem Maratem mezinárodní soutěž, kterou

vyhlásili v roce 1986 v Dánsku u příležitosti narození H. Ch. Andersena. V Hudebním divadle Karlíně se tento muzikál hrál koncem osmdesátých let v minulém století se Zdeňkem Řehořem v hlavní roli.

* Jak se stalo, že jste se později ocitla v Itálii a jak to bylo tehdy s vaší italštinou, kterou jste během let vybrousila do dnešní - překladatelské úrovně?

V Itálii jsem byla poprvé v roce 1966 a tam jsem taky dostala první pusy, takže abych se do Itálie nezamilovala, že? Začala jsem chodit do kurzů v Italském institutu v Praze, párkrát jsem dostala i stipendium do Sieny nebo Perugia, jenže tehdy měl člověk maximálně výjezdni doložku na tři neděle a už zase honem zpátky. Když jsem dokončila studium na fakultě, pracovala jsem dva roky ve Filmovém ústavu, mým nadřízeným byl báječný člověk Myrtíl Frída a v sousedních dveřích pracoval charismatický filmový historik Václav Čáslavský. Ze zdravotních důvodů jsem však musela tuto zajímavou práci a kolegy opustit a podařilo se mi po různých peripetiích dostat se posléze na volnou nohu a začít tlumočit a překládat. Za komunistů to nebylo nic jednoduchého mít svobodné povolání, každý takový byl u nich hned flákač a nepřítel státu. A v roce 1985 jsme s manželem odešli do Itálie, kde jsme částečně zůstali dodnes.

* Mluvily jsme také o vaší oblíbené herečce Claudii Cardinale. Měla jste možnost ji potkat. Čím vás její osobnost tak zaujala?

Claudii jsem měla ráda od svého útlého mládí. Byla to moc hezká ženská, výborně hrála a navíc byly výborné všechny filmy, ve kterých účinkovala. Na filmovém plátně působila vždy velice přirozeně, nebyla vyumělkovaná ani příliš nalíčená, to se mi právě líbilo. Režiséři filmů, kde hrála, byli samí špičkoví umělci. L. Visconti, S. Leone, M. Bolognini, H. Hathaway aj. Před pár lety jsem ji v Římě měla možnost navštívit po skončení divadelního představení, ve kterém vystupovala, a které zároveň režíroval její dlouholetý partner P. Squitieri. Bylo to úžasné setkání. Jak jsem si ji představovala, taková byla. Skromná, příjemná, moc milá. Žádné hvězdné manýry.

* I u nás máme vynikající herečky a jedna z nich je vaší dobrou přítelkyní. Simona Stašová - a dokonce exceluje hned v několika hrách, které dříve z angličtiny překládal váš otec a i v té poslední, kterou jste z italštiny přeložila vy.

Se Simonkou se známe nějakou desítku let. A platí i o ní - skromná, příjemná, moc milá, žádné hvězdné manýry. Tátovi hraje hned v jeho několika přeložených hrách, z nichž jednu vyzdvihnu, Drobečky z perníku, kde za svou roli získala divadelní cenu Thalie. Mám radost, že i mně se podařilo pro Simonu sehnat zajímavou hru. Je to představení Víím, že víš, že vím, zpracované podle známého italského filmu, v kterém hlavní role ztvárnili Monica Vitti a Alberto Sordi. Hra s dramatickým podtextem, ale skvěle napsaná, aby se člověk i zasmál.

* Jak si takové hry k překladu vybíráte? To musíte být v Itálii obden v divadle.

Dnes mám své „agenty“, tedy divadelní, kteří mi dávají vědět, kde se co šustne a jednu nebo letím se tam podívat. Navíc se s mnoha autory znám osobně, ať už v Itálii nebo v USA, a ti mi pak posílají své nové hry.

* Ale možná to nejsou jen hry, máte na svém kontě i další překlady?

Ano, máte pravdu, přeložila jsem 10 knížek, ať už pro děti nebo různé životopisy slavných osobností, mezi nimiž samozřejmě nemůže, chybět ani autobiografie Claudie Cardinale Já Claudia, ty Claudie, naposledy vydaná v roce 2006 v nakladatelství Albatros.

* Vaše těžká nemoc vás kdysi - už v Itálii - přivedla k zájmu o zdravou výživu a k prvním vlastním receptům a kuchařkám. Ty ale začaly vycházet až tady, po roce 1989. Časem se to ale vše dost posunulo a rozšířilo - kam až?

Po roce 1990 jsem se částečně vrátila do Prahy a měla nashromážděnou řadu receptů a nastudovaných materiálů ohledně makrobiotiky. Popud k napsání knížky o ní mi dala manželova sestra Eva. Já jsem totiž koncem osmdesátých let onemocněla rakovinou lymfatických uzlin a byla jsem tou dobou naštěstí léčena v Itálii, kde jsme s manželem žili. Naštěstí říkám proto, že k nám se řada nových léků dostávala se zpožděním. Na základě vlastních zkušeností jsem zde začátkem devadesátých let vydala Makrobiotickou kuchařku, která byla později vydána i v Litvě. Kuchařky a nápady se pak postupně rozjely. Dnes mám vydaných

na 30 titulů. Některé z nich byly přeloženy a vydány i v jiných zemích. Asi nejúspěšnější je Vaříme v Remosce, která vyšla i v Anglii a pak Velká domácí kuchařka (jakási novodobá Sandtnerka), kde jsme byli tři autoři, pracovali jsme na ní téměř dva roky, byla vydána ve Slovartu, a kromě Čech vyšla také na Slovensku a v Polsku.

* Kdo vaří u vás doma? Váš muž má přece také silné gastronomické sklony a rozvíjí široké aktivity, v mnohém spolupracujete.

Většinou vařím já, ale určitá jídla jsou doménou mého muže. Palačinky, ty umí skvěle, kulajdu, smažený květák (nevaří se předem, to je to důležité!). Zkrátka když je třeba, uvaří, i podle receptů z mých kuchařek. Sám doma určitě hlady nezemře!

* Na čem pracujete teď, pozvete nás znovu do divadla?

Nyní pracuji na novém vydání jedné své kuchařky a kromě toho na novém divadelním překladu amerického autora. Ráda vás pozvu, až to bude, ale omlouvám se, jsem hodně pověřčivá a nerada něco dopředu prozrazuji.

Foto popis|

VIDEO: Kliniku neopustíme, necháme se vynést, vzkázali aktivisté

2.3.2016 praha.iDNES.cz str. 00 Praha / Praha - zprávy
iDNES.cz, Michaela Bůnová

Aktivisté z pražské kliniky odmítli dát zástupcům státu klíče od budovy. Zároveň vzkázali, že budovu neopustí ani po půlnoci a pokud dorazí policie, nechají se vynést. Smlouva na pronájem budovy končí ve středu.

Ještě v úterý aktivisté prohlašovali, že budou bojovat do poslední chvíle, aby v Klinice mohli zůstat a že vyjednávají (psali jsme o tom zde). Smlouva jim ale nebyla prodloužena. Lidé, kteří dosud Kliniku obývali, tak mají objekt během středy opustit. Nikam se ale nechystají.

„Končí nám smlouva o výpůjčce. Rozhodli jsme se zůstat. Přijďte nás podpořit. Na devátou hodinu svoláváme snídani občanské neposlušnosti (přines si sám), na desátou svoláváme tiskovou konferenci. Kliniky žije, program pokračuje,“ uvedli členové centra na svém Facebooku.

Na místě je podle reportérů iDNES.cz a MF DNES několik desítek lidí. Sešli se na snídani a vyčkávali příchodu pracovníka Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM), kterému měli odevzdat klíče od centra.

Aktivisté na místě vytvořili lidský řetěz a zpívali. Příchozímu úředníkovi pak odmítli dát klíče. Zároveň s tím mu předali prohlášení, že na Klinice chtějí i po půlnoci zůstat nelegálně. „Není třeba hledat využití pro tento dům, když už ho má“

Na tiskové konferenci, která následovala, uvedli důvod, proč neodejdou.

„Nedodržíme smlouvu, zůstáváme, protože nechceme nechat dům chátrat a je nesmysl, aby stát hledal jiné využití, když jedno už existuje. Dům ztělesňuje, čemu věříme a jsme ochotní dál problém řešit. Na policii nebudeme útočit, necháme ji, ať nás třeba vynese. Je ale na každém, jak se zachová, až tady policie bude. Uvidíme, kolik nás tady bude. Doufáme, že dost,“ sdělili člen centra Jakub Ort.

Poté aktivisté u budovy setrvali a skandovali hesla jako například „Klinika žije, boj pokračuje!“ nebo „V solidaritě je síla, důkazem je Klinika“.

Do centra v poledne zavítal také ministr financí Andrej Babiš.

„Před chvílí sem přijel, informovat se o situaci, je s ním i ředitelka ÚZSVM,“ sdělil iDNES.cz jeden z členů Kliniky Arnošt Novák.

Úřad totiž spadá pod Babišův resort. Aktivisté na Twitteru uvedli, že při návštěvě prohlásil, že centrum může v prostorách zůstat, dokud se nenajde kupec. Musí být ale zajištěno to, aby jeho provoz nebude obtěžovat okolí. Jana Bana Nemcova (Twitter) @bana_nemcova 02.března 2016 v 12:15, příspěvek archivován: 02.března 2016 v 12:49

*Babis : *Praha3 a my jsme schopni vas tady nechat, dokud se nenajde kupec, pokud zajistite, ze nebude obtezovano okoli. *occupyklub odpovédět retweet oblíbit

„Zajímalo mě, co Klinika za rok udělala a chtěl jsem slyšet jejich vyjádření. Je důležité, co říkají obyvatelé, kteří tam žijí. Zásadní rozhodnutí je v rukou Prahy 3, je to hlavně její problém. Chci znát stanovisko úřadu i paní starostky,“ uvedl Babiš pro iDNES.cz.

Na odpoledne se tak plánovala schůzka ministra, zástupců stavebního úřadu a starostky. Konat se měla na radnici, nakonec z ní ale sešlo a jedná se o novém termínu.

Bývalou plicní ambulanci squatěři protiprávně obsadili v listopadu roku 2014, o měsíc později ji vyklidila policie. Úřady jim poté nabídly budovu zdarma k zapůjčení loni v únoru do doby, než bude převedena na nového vlastníka.

Squatěři se proto v objektu usadili a začali pořádat přednášky, sbírku pro uprchlíky, kavárnu i další činnosti.

Stavební úřad před nedávnem rozhodl, že budova byla kolaudována jako zdravotnické zařízení a smlouvu neprodloužil. Klinika má podporu mnoha lidí

Na podporu Kliniky o víkendu demonstrovaly stovky lidí. Svoji podporu vyjádřilo také třicet spisovatelů, kteří ve společném prohlášení uvedli, že nerozumějí neochotě úřadů umožnit další fungování Kliniky, která se podle nich za jediný rok dokázala stát sociálním i kulturním centrem.

Kurz Alternativní média pak přímo do centra 29. února přesunul PhDr. Jan Křeček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, taktéž jako vyjádření podpory. InsertSingleVideo

URL| http://praha.idnes.cz/squateri-z-kliniky-neodejdou-djl-/praha-zpravy.aspx?c=A160302_084049_praha-zpravy_nub

Příslušníci záloh cvičí v Libavé

3.3.2016 ČT 24 str. 03 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A já připomínám, že se mnou ve studiu právě velké cvičení v Libavé komentuje Libor Stejskal z **Fakulty sociálních věd**. Prosím další otázka, která po Facebooku sem dorazila od diváka Radka: "Co by měli záložáci cvičit za taktiku. Jaké schopnosti by měli mít s ohledem na aktuální světové hrozby?" A my jsme teď, připomínám, tedy slyšeli od plukovníka Hrabce, že by měli nacvičovat především ostrahu budov, zabezpečení státní hranice, to jsou skutečně věci, které přináleží aktivním zálohám i ve světě kupříkladu.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Ne nutně. Aktivní zálohy se liší podle toho, jestli to je prostě taková ta teritoriální obrana, to znamená, vojáci, kteří se hodí především pro tu strážní službu, pro případně výpomoc s úkoly policejního typu nebo prostě pro tu, pro tu ochranu území, případně ochranu státní hranice, tak to je to, co dělají ty současné pěší rotý aktivních záloh a k tomu jsou především určeny, ale vedle toho jsou jednotky aktivních záloh budovány také u těch útvarů

nejrůznějších typů zbraní, takže máte prostě aktivní zálohy dělostřelce, tankisty, vojenskou policii u nás, normálně můžou být záložníci prostě i piloti v letadlech, takže tam ta taktika je prostě daná tou samotnou složkou té armády a nemusí se nijak zvlášť přizpůsobovat.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mimochodem, pokud se nepletu, tak třeba Velká Británie teď plánuje udělat z části aktivních záloh kyberjednotku, která by měla tedy z pracovníků IT technologií v civilu vytvořit jakousi tedy specializovanou jednotku, která bude podle aktuálních hrozeb nasazována do služby. Není vlastně tak trochu škoda, že o ničem takovém neslyšíme i my v České republice, nebo to není potřeba?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

No, tak, sice o tom neslyšíme v České republice, ale rozhodně to je téma, které tady je na stole a konkrétně moje pracoviště, Středisko bezpečnostní politiky, se tomuto tématu věnuje v posledním roce docela intenzivně a podílíme se na, řekněme, chystaných projektech, které budou umožňovat ustavení takovýchto, takovýchto záložních kapacit, ale tady už se nebavíme nutně o tom, že to bude jaksi ve svazu Armády České republiky. Prostě ty, ty odborné expertní kapacity potřebuje celá řada dalších bezpečnostních složek tohoto státu a kybernetická obrana je rozhodně jednou z těch typických oblastí, které to žádají.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, a v tuto chvíli tedy, podle toho, jací lidé přijíždějí i do Libavé, tak můžeme posoudit ten dotaz, který posílá divák Tom, zda se můžou tedy v tuto chvíli aktivní zálohy vyrovnat běžné armádě a nebo budou pouze takzvaným kanonenfutur." Budou, nebo nebudou?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Já myslím, že to je jako úplně špatně postavená otázka, protože úroveň těch jednotek je prostě velmi rozdílná a samozřejmě část těch vojáků tomu dává tolik, že myslím, že jejich reálné schopnosti těch jednotlivců jsou na úrovni prostě obyčejných vojáků v mechanizovaném nebo vlnkém motorizovaném praporu těch stávajících brigád, takže ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A to jsou ale možná ti bývalí vojáci třeba kupříkladu, ale civilista, který prodělal ten základní výcvik, nějakých zkrátka osm týdnů, pokud před tím neměl vojenskou zkušenost, tak může se po tomto výcviku rovnat vojákům?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Asi ne. Po tomhle tom základním výcviku určitě ne, a proto ty systémy těch aktivních záloh se dělí na jakousi více intenzivněji připravovanou, vycvičovanou součást a pak takovou tu širší, která opravdu slouží jako zásobník té lidské síly pro takové ty základní úkoly. I jinde ve světě. Případem, dobrým příkladem je třeba Dánsko, které má rozdělenou tu aktivní sílu. 15 tisíc vojáků v záloze a dalších 40 nebo 25, teď nevím, kteří jsou opravdu tím zásobníkem pro ty, pro ty základní vojenské úkoly, pro tu podporu.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pane doktore, mockrát díky za komentář. Pokud budete mít chuť, samozřejmě můžete odpovídat i na další dotazy prostřednictvím chatu čtyřladvacítky.

Vrátí se do škol branná výchova?

3.3.2016 ČT 24 str. 08 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Plné znění zprávy

Tolik tedy podrobný přehled od Jitky Szászové, mockrát díky, hezký večer přejeme, Jitko. A pojdme dodat podrobnosti, a také odpovědět na otázky, které se právě k branné povinnosti, ale i branné výchově sešly od vás diváků čtyřicetivacítka u nás ve studiu. Připomínám jen, že Libor Stejskal z Centra bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy na ně celý večer odpovídá. Tak, pane doktore, vy osobně byste byl pro brannou povinnost na školách? Možná brannou výchovu, abychom upřesnili tedy to, co na školách by mělo probíhat, aspoň tedy podle poslance Chalupy. Ptá se divák Zdeněk.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

V podstatě ano, jedná se o brannou přípravu nebo brannou výchovu. Já bych to takhle určitě nenazval, nicméně pro ten obsah, tak jak je myšlen, tak tak rozhodně ano. Myslím, že je tady problém s tím slovem branný a brannost, který se prostě historicky vztahuje jenom k tomu vojenskému, k té vojenské připravenosti nebo připravenosti k vedení boje, a to je problém, protože my dneska potřebujeme něco daleko širšího, my potřebujeme připravenost pro krizové situace, zdaleka nejen vojenského typu, prostě lidé musí být mnohem více cvičeni prostě na to, co dělat při teroristickém útoku, při chemické nebo jiné průmyslové havárii, při selhání.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže zkrátka připraveni na svou vlastní obranu.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Ano, na sebeochranu, sebeobranu, řekl bych, že se prostě, mělo by to mít, mělo by to zahrnovat prostě připravenost, jak na takovéto působení vojenské nebo při těch vojenských krizových situacích, tak klasickou ochranu obyvatelstva, první pomoc, a to, co jsem říkal, prostě především ta technologická, ty technologické havárie a samozřejmě také pro, řekněme, ochranu před trestnou činností, ať už, jak v tom fyzickém prostředí, tak v kyberprostoru, takže myslím si, že ta bezpečnostní výchova by se to spíše mělo jmenovat a nepoužíval bych už ten pojem branný.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A mělo by to zajišťovat armáda, potažmo stát tedy.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Ne, armáda rozhodně ne, tam měla by to být spíše v gesci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale už existuje jeden program, který organizuje ministerstvo obrany, to je příprava občanů k obraně státu a potom existuje program ochrana člověka za mimořádných událostí v gesci Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru a tyhle ty dva programy, když se sloučí, protože se překrývají v mnoha věcech, tak to by byl dobrý základ pro takovou integrovanou, komplexněji pojatou bezpečnostní přípravu.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Další dotaz míří jak tedy k oné branné výchově nebo bezpečnostní výchově, tak možná i k té povinné nebo respektive dnes už tedy zrušené vojenské službě. Neprojevuje se absence branné výchovy v Česku také na našem přístupu ke zbraním? Je Česká republika schopna se bránit v případě napadení? Nikdo neumí střílet, nikdo neumí zacházet se zbraněmi. Je vlastně vůbec žádoucí, aby to mohl umět každý nebo měl umět každý?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Ne, to myslím, že není potřeba, pokud, to záleží prostě na tom, jestli chcete mít masovou armádu nebo spíše nějakou jako menší, profesionální, vyztuženou určitým koeficientem záloh, ale rozhodně není potřeba, aby tady prostě 5 milionů lidí umělo střílet ze samopalů, protože prostě žádný takový vojenský konflikt tohoto typu nám nehrozí, ať si prostě, ať se nám zdá z okolního světa cokoliv, tak tohle potřeba prostě není a nežijeme v roce ve třicátých letech, kdy samozřejmě ta masovost byla opravdu podstatná a ještě bych dodal, že vlastně v tom vstupu jste říkali, že branná výchova byla jakoby před rokem 89, ale ona vstoupila do našich škol ve třicátých letech především, to byla součást přípravy obrany státu proti německé agresi.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak další zajímavá podrobnost. Děkujeme za ni, pane doktore. Nicméně vrátil bych se k tomu dotazu a rozšířil bych ho o další kontext, protože v současné době pozorujeme, že čím dál více lidí si dělá zbrojní průkaz, protože zkrátka cítí nějaké ohrožení, cítí nebezpečí, ať už za to může tedy uprchlická krize nebo cokoli jiného. Existuje vůbec ve světě nějaký přírůstek, jak moc nařaděná by měla být, nařaděný by měl být počet zbraní mezi civilním obyvatelstvem? Kdy už to může vést k nějakým problémům nebo je to zcela v pořádku a zbraň by mohl mít každý, kdo splňuje zákonem dané požadavky?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Přes tohle to já vůbec nejsem odborník, ale řekl bych, že proti takovému tomu americkému, řekněme, odstrašujícímu případu nebo příkladu, kdy prostě máme pocit, že velké množství zbraní způsobuje nějaké všeobecné ohrožení, lze postavit severské státy, kde je počet zbraní také obrovský mezi lidmi a žádné velké problémy to nevyvolává. Já myslím, že Česká republika patří už dnes spíše k zemím s velkou penetrací zbraní a neřekl bych, že je to, ty problémy, když se objevují, tak jsou to především problémy ne systému, ale spíše prostě individuálních selhání a myslím, že to, co se po těch, po těch událostech v Uherském Brodě přijalo za opatření, tak že to je ten rozumný způsob, jak to regulovat.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Prosím, možná ještě závěrečný dotaz. Vy zpětně vnímáte jakou moudré rozhodnutí zavést čistě profesionální armádu?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Já myslím, že to bylo rozhodnutí trochu předčasné a každopádně tehdy se s vaničkou trochu vytilo dítě a ta profesionální armáda naše byla unikátní v tom, že poměrně dlouhou dobu se vlastně vůbec nevěnovala pozornost zálohám a počítalo se s tím, že i takto malý počet vojáků může v rámci toho aliančního rámce splnit všechny ty úkoly, ale dneska jsme asi trochu opatrnější a trochu předvídavější, takže víme, že prostě 20 tisíc vojáků prostě stát této velikosti rozhodně ubránit nemůže.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

K úkolům, které má Česká republika v rámci aliance, se ještě dostaneme v dalším vysílání Devadesátky. Pane doktore, zatím mockrát díky. Pokud chcete, připomínám, můžete odpovídat na chatu ČT 24, na další dotazy a mezitím, co my se zde bavíme o branné povinnosti, o cvičení armádních záloh, samozřejmě sledujeme i další události, které se odehrávají a odehrávaly. Teď je na řadě jejich krátký přehled.

Připravenost evropských armád

3.3.2016 ČT 24 str. 16 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A my přidáme další podrobnosti také k tématům, která zde zazněla. Jak například úspěšně čelit moderním hrozbám? Připomínám, že Libor Stejskal z Centra bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je tu stále s námi a odpovídá na vaše dotazy. Hned jednu otázku přidáme: "Jak vlastně zajistit bezpečnost Evropy, jak proměnit Evropské armády? Čeká nás návrat k tanků a dělostřelectvu jako přípravu na klasický vojenský konflikt?" Tak abychom tedy nebyli nebo naše armáda nebyla jen souhrnem jednotek, které mohou se účastnit zahraničních misí, jak zde podotýkal pan Štefec?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

No, tak, myslím si, že nějaká masová proměna v takovou tu jakoby těžkou obrněnou pozemní sílu prostě vybavenou masivně tanky a obrněnými transportéry, tak to, myslím, že to by bylo zase takové, taková jako trochu panika, prostě z toho, co teďka pozorujeme, dejme tomu, poslední dva roky na Ukrajině a že by to byla teda zásadní strategická chyba. Je potřeba pokračovat v tom, aby ty ozbrojené síly prostě měly vyvážené schopnosti, aby, aby pokud byly schopny pokrýt co nejširší spektrum těch, těch úkolů případných a zároveň taky je potřeba nerezignovat na to, že jsme v nějakém společenství kolektivní obrany a že tudíž prostě nemusejí mít všechny ty státy všechno pořizovat v plném, v plném rozsahu. To je prostě, přesně se dostáváme tady teďka k tomu obnovovat tu, tu, řekněme, vševojskovou armádu se všemi schopnostmi, myslím, že to je trochu ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A teď mě ale opravte, pane doktore, pokud se pletu, ale podle mě washingtonská smlouva i o tom mluví, že každý stá by měl udělat maximum pro svou vlastní armádu a vlastní obranyschopnost a teprve potom teoreticky nastupuje článek pět o kolektivní armádě.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Ano, ano, to máte pravdu, článek tři říká, že každý musí být připraven sám bránit sebe. Nicméně jako mělo by to být nějak rozumné a je potřeba prostě rozvíjet ty mechanismy nějaké, přece jenom jako spolupráce prostě na základě důvěry mezi těmi státy, které jsou schopny si důvěřovat a jsou schopny některé schopnosti pořizovat společně, protože přece jenom jakkoliv je to zpochybňováno, tak prostě když se to udělá dobře, může to vyjít levněji, než aby každý prostě kupoval, zvláště techniku v malých počtech, jako je příklad České republiky nebo všech visegráfských zemí s výjimkou Polska tedy a mnoha dalších, tedy většina armád NATO je prostě malá, to jsou všechno malé armády, kromě několika větších. A když prostě všichni nakupují po malých počtech a my už teďka budeme nakupovat vrtulníky, mluví se o 18 kusech, ak samozřejmě, že to, kdyby se podařilo ty vrtulníky nakoupit ve větším množství, tak ta, tak ta sleva by tam, nebo ta cena výsledná by mohla být nižší.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Částečně jste odpověděl také na dotaz diváka Saši, který se ptal na to, jak vlastně konstruovat potenciální armádu Severoatlantické aliance a ptá se další divák pod přezdívkou Qwertz: "Neměl by stát naší velikosti mít armádu podobného typu a koncepce jako Izrael nebo Švýcarsko? Naše armády není schopna obrny státu a je úplně jedno, zda se počet aktivních záloh zvýší třeba desetkrát." Míni divák s přezdívkou Qwertz. Je to vůbec pravda, že sami bysme se asi neubránili?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Takhle, dneska skoro žádný není schopen svoje teritorium ubránit, s výjimkou těchhle těch extrémně militarizovaných systémů, jako je Švýcarsko, které při polovičním počtu obyvatel, jak má zhruba dneška 400 tisíc plánovaných vojáků, takže to jsem řádově prostě někde úplně jinde. Podobně to má ještě Finsko, nebo Izrael, to jsou prostě ty, tyhle ty protiklady a to jsou ty malé státy, které prostě potřebují mít velké procento populace ve zbrani, dá se říct. Ale my rozhodně v této situaci nejsme, protože prostě nikdo se nenasune na naši hranici a nezaútočí pouze na nás. My když půjdeme do války, tak to bude prostě obrana teritoria nebo obrana našich spojenců a my tam tu armádu stejně musíme vysunout z toho našeho území, protože k nám by prostě dojít neměla. Jako my z podstaty věci a z té fyzické polohy, ve které se nacházíme. Takže já, já sice tomuhle modelu jakoby osobně fandím, ale, ale myslím, že Česká republika a něj není připravená jednak proto, že je ohromně organizačně náročný nebo logisticky náročný. To prostě bysme potřebovali, kdybychom to dělali, chtěli dělat podobně, tak bychom počítali s tím, že ne 100 tisíc vojáků postavít, ale opravdu spíše půl milionu nebo milion, jako to bylo v těch třicátých letech.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, a na druhou stranu další dotaz, není budoucnost spíš, obrazy spíše v moderních zbraních než ve zvyšujícím se počtu lidí zapojených do obrany? Pěšáci zkrátka jsou stále ještě budoucnost armády?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Jo, určitě. Já myslím, že takhle, pravda je obojí, prostě potřeba budou jak ty vyspělé technologie a opravdu zvládnou udělat stále větší množství práce, respektive malá jednotka vybavená tou nejmodernější technikou odvede to, co dříve prostě, na co dříve byl potřeba daleko větší počet lidí, ale zároveň prostě bez těch pěšáků, kteří ji prostě na tom území stojí těmi svými botami a kteří jsou tam fyzicky přítomni, tak to prostě taky nejde a spousta úkolů, které ta armáda bude muset dělat, tak vždycky bude vyžadovat takovou tu obyčejnou lidskou sílu. A NATO, to žádná technika asi nikdy nevyřeší.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ještě nikdo nic lepšího nevymyslel zkrátka. Říká Libor Stejskal. Pane doktore, mockrát díky, že jste věnoval svůj čas divákům čtyřladvacítka a mockrát díky za vaši účast zde. Mějte se hezky.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Já taky děkuju, děkuju a přeju příjemný večer.

Je kritika NATO oprávněná? 3.3.2016 ČT 24 str. 13 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Sledujete 90 minut ČT 24. Věnujeme se tématu české armády, aktivních záloh a všemu, co s tím souvisí. Mimochodem Česko nedává dost peněz na rozvoj armády, to vyplývá z hodnocení Severoatlantické aliance. Málo se prý investuje do moderní techniky a v armádních jednotkách podle NATO chybí zhruba 5 tisíc vojáků. NATO také kritizuje Česko za málo intenzivní cvičení, například menší počet nalétaných hodin u pilotů. Naopak coby pozitivní vidí snahu vlády navyšovat rozpočet pro resort obrany, a také účast na zahraničních misích. Také o tom bude ještě řeč v dnešní Devadesátce. Konkrétně právě v tuto chvíli s Jiřím Skalickým, poslancem výboru pro obranu za TOP 09. Dobrý večer, pane poslanče.

Jiří SKALICKÝ, člen výboru pro obranu, Poslanecká sněmovna /TOP 09/

Dobrý večer vám i divákům.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já bych hned na začátku našeho rozhovoru připomněl reakci ministerstva obrany právě na tyto skutečnosti, které uvádí hodnotící zpráva NATO, a to, že na vině jsou úsporné, úsporná opatření minulých vlád. Vy, coby člen TOP 09, cítíte za svoji stranu nějakou odpovědnost na těchto úsporných opatřeních a na stavu současném české armády?

Jiří SKALICKÝ, člen výboru pro obranu, Poslanecká sněmovna /TOP 09/

Tak v minulých letech, kdy opravdu docházelo ke snižování a šetření, jako snižování a šetření finančními prostředky, tak zcela určitě bylo důsledkem to, že počet mnoha jaksi členů Armády České republiky se snižoval a ten závazek vůči NATO nebyl až na té úrovni, které, ke které se Česká republika zavázala, nicméně bych chtěl říct, že Česká republika ten svůj příspěvek nikdy nedosáhla v plné výši, ať to bylo tedy za vlády minulé, nebo za vlády současné.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ano, 1,4 procenta HDP do roku 2020, to je závazek vlády současné. To je dostatečné podle vás?

Jiří SKALICKÝ, člen výboru pro obranu, Poslanecká sněmovna /TOP 09/

Pokud ..., takhle do roku 2020 jsem přesvědčen, že to není dostatečné, že by ten závazek mohl být vyšší i s ohledem na to, k čemu se kdysi Česká republika zavázala. Tam se bavíme i o 2 procentech celkového HDP. I ten trend v současné době, kdy ekonomika funguje lépe, než se předpokládala a jsou tedy finanční prostředky zcela určitě možné, aby těch finančních prostředků do armády šlo více i nad ten trend, který byl do roku 2020 nastaven.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A propos, pane Skalický, vy, coby člen výboru pro obranu máte informace, jak to vlastně vypadá s financováním armády? V tuto chvíli, zda je tedy aspoň tedy výhled toho, že se to do roku 2020 podaří podle plánu?

Jiří SKALICKÝ, člen výboru pro obranu, Poslanecká sněmovna /TOP 09/

V současné době, který jsme, když jsme dostali informace jako členové výboru pro obranu, předpoklad, že se to 1,4 desetin procenta HDP do 2020 by mohl být naplněn, asi tak. Samozřejmě záleží na opět vývoji ekonomiky a zejména pak také na tom, zda armáda je schopna absorbovat ten nárůst finančních prostředků, který je s tím nárůstem HDP spojen.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A je schopna ho absorbovat, aspoň ten nárůst, který v tuto chvíli tedy možná my nepřímo coby občané České republiky, ale vy poslanci výboru pro obranu vidíte?

Jiří SKALICKÝ, člen výboru pro obranu, Poslanecká sněmovna /TOP 09/

Je otázka, tahle, je předpoklad, že ano, nicméně bych chtěl říct, že byla přijata koncepce rozvoje Armády České republiky, takzvaný /nesrozumitelné/ do roku 2020 a 2025, kde jsou definovány finanční prostředky jak na výzbroj, výstroj, tak i samozřejmě na nárůst počtu, jak aktivních záloh, tak i jednotlivých uskupení, to znamená, jednotlivých vojáků, profesionálů české armády. Nicméně ten trend, jak jsme zjistili, je nastaven tak, že armáda je schopna vycvičit a připravit určitý objem, počet vojáků, profesionálů a i když i dáte víc finančních prostředků, o což jsme pokusili třeba v rozpočtu, státním rozpočtu na letošní rok, tento nárůst pan ministr obrany poměrně s rozpaky odmítl, nicméně je tam jasný finanční limit, když armáda bude mít víc peněz, tak není schopna, aspoň tak to bylo definováno, připravit a vycvičit více vojáků, než tedy má nějaký standardní plán a než je průchodnost celého toho systému. Druhá věc ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Říká Jiří Skalický. Pane poslanče, mockrát děkujeme. Omlouvám se, že musíme náš rozhovor předčasně ukončit, nicméně tlačí nás čas. Přesto děkujeme za informace, přežeme hezký večer.

Jiří SKALICKÝ, člen výboru pro obranu, Poslanecká sněmovna /TOP 09/

Dobře. Prosím. Na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A tématu kritiky ze strany Severoatlantické aliance se budeme věnovat i nadále. Ke mně do studia mezitím přibyl Jiří Šedivý, bývalý náčelník Generálního štábu. Pane generále, dobrý večer.

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já s dovolením využiju jeden dotaz, který nám přišel do redakce: "Souhlasíte s kritikou Severoatlantické aliance vůči České republice?" A připomíná tedy divák Pavel, že o tom, že je s armádou něco špatně, víme dlouho, lepší se to aspoň?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR

Tak já si myslím, že v poslední době se stav v armádě lepší. Došlo k tomu, absolutnímu navýšení počtu miliard, které jsou alokovány státním rozpočtem do armády. Doufejme, že ten nárůst bude pokračovat do těch 1,4 desetiny HDP, i když musím říct, že právě to, co bylo řečeno vzhledem k průchodnosti celého toho systému, si nemyslím, že v roce 2020 budeme mít skutečně tuto úroveň. To je objektivní, tam asi pravděpodobně s tím zase tak moc neuděláme.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pane generále, promiňte, jak je to možné, když Polsko dává na obranu 2 procenta, Rusko dává 4 procenta podle dostupných informací, proč my nezvládneme ani 1,5 procenta, ani ne?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR

Ten problém spočívá v tom, že v těch minulých letech došlo k poměrně dramatickému snížení rozpočtu resortu ministerstva obrany a s tím souvisely nejenom počty vojáků, za které jsme mimochodem momentálně teďka kritizováni, ale i to, že se zastavily modernizační programy. Nebyla dokončena brigáda rychlého nasazení, její přezbrojení nebylo dokončeno, vůbec nebyly zahájeny přezbrojovací projekty, které se týkaly sedmé mechanizované brigády, dělostřelectva, ženijního vojska a podobně. Takže to všechno se musí znova nastartovat a znova se musí rozjet, a to jsou měrně dost dlouhodobé procesy, které jsou v podmínkách České republiky až příliš byrokratické a pravděpodobně, i když se současná garnitura resortu ministerstva obrany snaží poměrně urychlit tuto činnost, přeci jenom i například akviziční proces v českých podmínkách, ne pouze pro Armádu České republiky, ale týká se to obecně státní správy, je hodně komplikovaný a ty procesy se připravují roky a roky potom probíhají.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Připomínám, že s námi ve studiu je samozřejmě stále Libor Stejskal z Centra bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd**. V čem se v tuto chvíli tedy liší třeba polská a česká armáda? Dvě regionálně blízké země, proč jsou ohledně armády tak jiné?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

No, já nevím, jestli jsou až tak jako zásadně jiné, moji polští přátelé, když mi popisují situaci v polské armádě, tak se pořád jako, vlastně když docházíme často k závěrům, že spousta věcí funguje pořád velmi stejně, takže ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

No, ale na druhou stranu NATO si myslí, že je to jiné, protože Polsko je jediná země, kterou ne až tak kritizuje, jako Českou republiku.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Tak tam ty ambice na té pro polské ozbrojené síly jsou prostě úplně jiné a je to dáno tím, že je to země čtyřikrát větší než my. Takže samozřejmě i ty počty té techniky, ta absolutní čísla, že jsou prostě jiná, takže, a řekněme, že i ta politická vůle k tomu pozvednout ty pozemní síly, teď už i námořnictvo, je prostě výraznější.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já využiju ještě otázku, kterou nám posílá pan Stanislav: "Voláte po posilování armády, cvičení záloh, po zavedení branné přípravy, jaká jsou vlastně hlavní bezpečnostní rizika, která nám dnes hrozí? Jsou to migranti, kteří přicházejí zatím neozbrojeni? Je to snad Rusko, které soustřeďuje své síly na hranicích EU, udělejme žebříček hrozeb, prosím.

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Já sám osobně bych tam dal, řekl bych něco jako strukturální hrozby nebo selhání infrastrukturních systémů, které jsou dneska tak složité a jsme na nich tak závislí, že když dojde k nějakému závažnému selhání, tak ty škody a ty ztráty budou prostě mnohem větší, než při izolovaném teroristickém útoku nebo než ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takže kyberhrozba, o které jsme se už bavili?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Ano, kyberhrozba třeba, ovšem kombinovaná s nějakými dalšími selháními těch složitých technologických systémů, kterými jsme obklopeni, to si myslím, že je asi, řekněme, v té pravděpodobnosti a i v těch, v ničivosti těch dopadů je to zásadnější než nějaká hypotetická hrozba vojenského napadení nějakým jiným státem.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pan doktor Stejskal teď přidal další tedy dílek do skládky, pane generále, pokud byste měl vy seřadit hrozby podle stupně závažnosti, kde by stálo Rusko, kde by stála migrační krize, kde by stál třeba islám? To je také věc, které se podle průzkumu Češi obávají?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR

No, bavme se o radikálním islamu a islamistech jako takových. Já osobně si myslím, že velká hrozba pro Evropu jako takovou, tedy i Českou republiku, svým způsobem je terorismus, který přinese ta obrovská migrační vlna, která v sobě skrývá bohužel poměrně pravděpodobně určitý počet teroristů, kteří se tady mohou etablovat a následně destabilizovat celé společnosti. To, co se odehrálo ve Francii, se může odehrát stejným způsobem v Německu, může se odehrát dokonce i v České republice, ostatně i zpravodajské služby, ne pouze České republiky, ale už i Německé, Francouzské a podobně říkají, že ta situace je skutečně vážná, je potřeba se jí zabývat. Dva dny zpátky Němci oznámili, že nemají přehled o 130 tisících běžencích, kteří byli přijati do Německa, ale nepřihlásili na ubytovnách, kde by měly být. O nich není žádný přehled. Víme o tom, že v Bosně a Hercegovině jsou pořád jakési spoty, kde se dokonce v některých vyvěsí i vlajka Islámského státu, byť Bosna a Hercegovina proti tomu bojuje. Ten potenciál tady bohužel pořád je a já ho vidím jako plně největší a nejproblematictější. Rusko ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ano, my jsme tu nemluvili ještě o Rusku. Je to vůbec globální hrozba? Já připomínám, že tedy nová, nebo nová, dva roky stará vojenská doktrína v tuto chvíli už mluví o Severoatlantické alianci jako o hrozbě. Hrozbu má představovat její rozpínání zejména. Jak si to vyložit?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR

Samozřejmě Rusové vidí vždycky a budou vidět v Severoatlantické alianci hlavně nepřítele, a také se tak budou chovat, ale pokud vezmeme trochu víc rácia do celého toho procesu a vzájemného vztahu, nemyslím si, že by Rusové někdy přistoupili k tomu, že aktivně skutečně ozbrojenými silami napadnou některý ze států Severoatlantické aliance. Jednoduše prostá kalkulace poměru sil potenciálu na jedné i na druhé straně, to by byly opravdu, já nevím, za jakých podmínek by to normální rozumný člověk mohl udělat. Jiná situace je, co můžou Rusové udělat, a to je to, co říkáme a nazýváme hybridní válkou, využití nespokojenosti některých vrstev obyvatelstva, ruských menšina, případně proruských smýšlejících skupin, velmi často se mluví o pobaltských státech, přes které mohou destabilizovat tyto státy a tím vlastně narušit například soudržnost Severoatlantické aliance, ale co se týká přímého vojenského ohrožení, byť se o tom velmi často hovoří, můj osobní názor je takový, že sice musíme mít protiváhu proti Rusku, stoprocentně, ale měli bychom si být vědomi toho, že tak jako fungovala tato vyváženost za doby studené války, tak funguje i v současné době.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pane doktore Stejskale, další dotaz. Ptá se divák Karel: "Jaká je připravenost NATO čelit dnes celosvětovým hrozbám?" A já bych to možná vztáhnul i k tomu, o čem hovořil pan generál Šedivý. Vyváženost sil mezi Ruskem, které považuje NATO za hrozbu, a právě Severoatlantickou aliancí, jak vypadá teď třeba po představení nových ruských tanků Armata? Stále NATO technologicky vede, to se dá říci?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Já myslím, že ano, přes, jak říkal pan generál Šedivý, ten celkový poměr sil je určitě pořád výrazně v neprospěch Ruska, a proto Rusko jako stále racionální aktér jako podle mě nesměřuje k tomu, že by vyvolalo, vyvolalo úplně přímou konfrontaci se státy NATO. Pouze je odhodláno využívat slabosti tady těchto uskupení, jako je NATO a Evropská unie, ke svému prospěchu, rozkládat je, takže, ale, ale zároveň myslím, že pokud NATO i Evropská unie zůstanou dostatečně soudržné, tak Rusko to bude respektovat.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A co NATO a hybridní válka? To je další věc, kterou jsme zde s pane generálem zmínili. Stále je tedy NATO tradiční vojenskou organizací a nebo už dokáže v tuto chvíli čelit i takovýmto moderním hrozbám?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Podle mě hybridní válka nic nového není. V hybridní válce, ve všech aspektech, které se objevily v posledních letech, čelilo Československo v září 1938 včetně informačních operací a tak dále ...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Neoznačených vojáků ...

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Neoznačení vojáci a tak podobně, takže to všechno tady bylo, na tom nic nového není.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A přesto, jak se proti tomu vojensky bránit? Na to už někdo přišel?

Libor STEJSKAL, Středisko bezpečnostní politiky, Institut politologických studií, **FSV UK**

Obtížně, obtížně, no, ano, dá se říci, že některé země se proti tomu bránit dokážou. Je to společnost, která je hodně soudržná, kde panuje vysoká míra důvěry mezi obyvatelstvem a která prostě není nijak zásadně rozdělena. Pokud máte státy, které jsou těmi adepty na to, že proti nim tato taktika nebo tato strategie bude použita, tak jsou to země, které jsou nějak rozštěpené nebo ta společnost je tam nějakým způsobem rozložená a potom to může fungovat, ale já myslím, že kdyby někdo zkusil hybridním způsobem zaútočit na Finsko, tak se opravdu jako nikam s tím nedostane.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pánové, mockrát díky za zajímavou debatu. Pane doktore, ještě zůstaňte, pane generále, vám mockrát děkujeme v tuto chvíli aspoň.

Přes mantinel

3.3.2016 Právo str. 06 Publicistika

Josef Koukal

Sloupek

Pakliže se Miloši Zemanovi dlouhodobě dařilo za jednu ze svých povahových předností vykazovat jistý druh smyslu pro humor, vsadil do nesmyslného „sporů o Ferdinanda Peroutku“ vzácnou minci. Snad i jeho nejzapřisáhlejším zbožňovatelům je jasné, že každá legrace musí jednou skončit. Panu prezidentovi ne.

On tohle žádný vtíp být původně neměl. Do anekdotické roviny celá věc přerostla, až když prezident na svém řečnickém faux pas z loňského ledna začal tvrdošijně trvat a mluvčí Ovčáček beznadějně pátrat po neexistujícím článku.

Nechci fušovat do řemesla placeným vykladačům prezidentových slov, ale sám pro sebe – tedy s nasazením veškeré dobré vůle a v rámci pátrání po polehčujících okolnostech – jsem Miloši Zemanovi přiznal následující: Hlava státu řeční na různých shromážděních, často i víckrát denně. Mladší člověk by s tím měl problém, dovedu si představit tu nálož v sedmdesáti letech.

Dokážu také pochopit snahu prezidenta nepřednést na loňské konferenci o holokaustu jen obvyklou procedurální zdravici, ale vyjádřit určitý přesah. Myšlenka, že nacistická ideologie svedla ve své době na scesti bezpočet vlivných intelektuálů, je nosná a podnětná. Zvláště pro dnešní dobu.

V této fázi úvah jsem však nezadržitelně narazil na mantinel vlastní empatie. Volba příkladů se totiž prezidentovi tragicky nepovedla. Peroutka, Churchill? Nemá smysl s takovým tvrzením vůbec polemizovat. To už by nad prezidentskými objevy museli na **fakultách sociálních věd** přepisovat skripta.

Vše, co následovalo, je špatně.

Včerejší nepravomocně prohraný spor navíc usvědčuje Hrad z jistého švindlování. Podle předběžných vyjádření jsme měli dostat, třeba i jen tvrzené, důkazy, že Peroutka podlehl nacistické ideologii. Strategie obhajoby nakonec skončila u toho, kdo má nebo nemá být vlastně žalován, tedy zda prezident ztělesňuje prezidentskou kancelář, potažmo stát. To je právní slovíčkaření. Obvodní soud pro Prahu 1 se zachoval statečně, že řízl do živého a spor po věcné stránce projednal.

Miloš Zeman by se měl omluvit, to už ale všichni kromě něj víme víc než rok. Hnat věc až k Ústavnímu soudu? To bude všestranně hodně únavné.

Foto popis|

THAJSKÝ ORIGINÁL

3.3.2016 **Hospodářské noviny** str. 17 **Gourmet**
Aneta Štefánková

S REKLAMNÍM TVŮRCEM PAVLEM HACKEREM JSME SE SEŠLI V BANGKOKU, KDE UŽ DVA ROKY ŽIJE A PRACUJE.

Pracovní oběd

Sejít jsme se mohli na rušném tržišti, u stánku na ulici nebo v noblesní finediningové restauraci. Pavel Hacker ale vybral místo, kam chodí na jídlo nejčastěji thajská střední třída. Do obchodního centra. „Je tam klimatizace a taky další zábava jako kina nebo obchody. Jídlo je pro Thajce asi nejoblíbenější aktivita v době jejich volna. V Bangkoku totiž nenajdete moc zelených ploch, kam byste mohli vyrazit na kolo nebo brusle,“ vysvětluje pětaticetiletý manažer, který se v Bangkoku usadil poté, co prošel pražskými kanceláři firem Havas, Ogilvy nebo Advertures.

Ač stál u dynamického nástupu digitální reklamy a sociálních sítí, po 14 letech v agenturách zatoužil po změně. „Měl jsem dvě možnosti. Buď začít dělat něco úplně jiného, typu chata v Krkonoších, nebo pokračovat v kariéře ve stejném oboru, ale někde úplně jinde.“

Zvítězila druhá varianta a při hledání nového působiště si vzpomněl na Belgičana Luce van Hocha, kterého potkal při cestování po jihovýchodní Asii, kam se opakovaně vracel. Oba pracovali v sociálních médiích a tehdy na cestě do Barmy si vyměnili vizitky. „Když jsem si pak hledal novou práci, napsal jsem mu, jestli by můj životopis někomu nemohl poslat. Na LinkedInu měl totiž několik tisíc spojení. Napsal mi, že jeho vlastní byznys v Thajsku vzkvétá, zrovna dostali další investici a někdo zkušený z Evropy by se jim hodil. O sto e-mailů a deset skypeových hovorů později jsem v Praze zrušil nájemní smlouvu, prodal část nábytku a s velkou hokejovou taškou se stěhoval do Bangkoku.“

Země tisíce úsměvů, jak Thajsko znal ze svých cest, mu ale ukázala poněkud jinou tvář. V digitální agentuře Bamboo Labs se dostal do týmu, který tvořili tři cizinci a devět Thajců. Podle Hackera v té nejextrémnější podobě. „Bylo to takové Slunce, seno po thajsku. Bigotní, rasističtí, povrchní lidé, přesvědčení o tom, že jejich cesta je ta nejlepší. Navíc byli všichni propojeni různými příbuzenskými vztahy, což tady znamená

tisíckrát víc než v Česku. Například vydá-li nadřizený pokyn, toto rozhodnutí vzápětí projde evaluační sítí těchto vazeb, a když se pracovní skupině z nějakého důvodu nezdá, zruší jeho platnost.“ Pavel Hacker však dodává, že Bamboo Labs později prošla zásadní transformací, která vyvrcholila tím, že se personálně naprosto proměnila. „Náš nový tým je skvělý a národnostně velmi různorodý – od Indie přes Sýrii až po Českou republiku.“

Pad thai jako svíčková

Na oběd jsme se sešli v bangkoké části Chit Lom, kde Pavel Hacker pracuje. Moderní čtvrt' má svěží mezinárodní šmrnc, ulice plné kancelářských budov a mrakodrapů lemují stromy, sídlí tu ambasády, špičkové hotely i luxusní nákupní centra. Tradici starého Siamu, což je původní název země, připomínají menší či větší buddhistické svatyně. Do Chit Lomu se také vyplatí zajet na jídlo. Díky komunitám expatů tu sídlí restaurace z různých koutů světa. My jsme ale bez váhání zvolili thajskou kuchyni, která je sama o sobě důvodem, proč se do země vydat.

Podnik Kalpapruuk sídlí v nákupním centru The Mercury Ville, v Bangkoku má ještě dvě pobočky. Jen pár minut poté, co si objednáme, se nám na stole začne skládat pestrá mozaika místních specialit. Pečená kachna v červeném kari, salát ze skleněných nudlí s krevetami a mletým vepřovým masem, křupavé tofu s pikantním mango salátem.

Nemohli jsme vynechat ani pad thai – asi to nejtypičtější, co si v Thajsku můžete dát. Ač působí velmi jednoduše – jako rýžové nudle s masem a zeleninou v nasládlé omáčce – pro Thajce je obdobou naší svíčkové. „Pokud dívka zvládne pad thai, může se vdávat. Každá rodina má svoji recepturu. Já se o to ani nepokoušel, raději si ho dám ve stánku na ulici. Tak dobré bych ho stejně udělat nedokázal. Co vím, expati se snaží doma vařit spíš jídla svých babiček, než aby se učili ta thajská.“

Kalpapruuk nabízí skvělý poměr ceny a výkonu. Za lahodnou hostinu jsme zaplatili v přepočtu jen něco málo přes pětistovku. Podle Pavla Hackera je ale život v Bangkoku pro Čecha, jenž si chce zachovat stejný standard jako v Praze, docela drahý.

„Velmi rychle mně, ale věřím, že i dalším Čechům, kteří se přestěhovali někam daleko, začalo docházet, jak enormní bohatství dokáže naše malá země vygenerovat. Doma si žijeme na vysoké životní úrovni za velmi slušné peníze. Tady je to ale trochu jiné. Zatímco pro lidi ze západní Evropy je Thajsko ráj a nechtějí se za žádnou cenu vracet, pro nás jsou tu vyšší ceny nájmu, jízdného i potravin v supermarketu. Alespoň tedy ve čtvrtích, ve kterých my expati žijeme.“

Zase si ale můžete zajet na některou z pláží, které patří k nejkrásnějším na světě, namítám. „Vypravit se na ostrov Samui znamená několik hodin cesty, letenky také něco stojí. Přirovnal bych to k tomu, jako by si chtěl někdo z Prahy zaletět na víkend za potápěním na Korfu. Takových lidí v Česku moc nebude.“

Milióny nadšených spotřebitelů

Co se týče digitální reklamy, nemohl si podle svých slov vybrat lepší zemi. Penetrace mobilních zařízení je tu jedna z nejvyšších na světě, Thajci rádi komunikují přes Facebook, ale i další sociální sítě jako Whatsapp, WeChat nebo Line, hrají on-line hry, nemají problém s mobilními platbami, třeba za nejrůznější virtuální samolepky. Mimochodem, luxusní bangkoké nákupní centrum Siam Paragon je nejinstagramovanější místo na světě.

„Digitální marketing je jako další dřtivá většina věcí v Thajsku fakticky několik let pozadu, ale rozdíl dohání neuvěřitelným tempem. Každý ztracený rok zvládne dohonit třeba za dva měsíce,“ říká Hacker s tím, že tomu napomáhá i vstřícnost běžných Thajců.

„Je tu 60 milionů nadšených spotřebitelů, kteří mají peníze, i když většina z nich ne moc velké, zároveň velmi rádi zkouší nové výrobky. Hlavně ty ze Západu. Thajci ocení každou novou polévku v pytlíku. Jsou také vděčným publikem, hrají s vámi na sociálních sítích hry typu: odpovídejte v komentářích, dejte nám lajk, stáhněte si aplikaci. Pokud kampaň podáte ve vizuálně atraktivní podobě, máte skoro vyhráno.“

Pavel Hacker zatím neví, jak dlouho v Bangkoku zůstane. „Zapadnout do místní společnosti, dělit se na aristokracii a zbytek, je těžké. Stejně jako naučit se jazyk. Země se externím vlivům brání, každoroční návštěva imigračního úřadu pro prodloužení pracovního víza je noční můrou. Na druhou stranu, když sleduji dění v Česku, moje chuť vrátit se klesne na bod mrazu.“

Co jsme si dali v Kalpaprueku

Salát ze skleněných nudlí s krevetami a mletým vepřovým masem Křupavé tofu s pikantním mango salátem Pad thai s krevetami Pečenou kachnu v červeném kari Limonádu z liči Neperlivou vodu Celková útrata: 742,50 bahtů (517 korun)

Pavel Hacker (35)

Kreativní ředitel digitální agentury Bamboo Labs v Bangkoku. Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. V Praze pracoval v reklamních agenturách Advertures, Brandz Friendz, Ogilvy & Mather, Havas nebo Omnimedia PR. Věnuje se brazilskému jiu-jitsu, jež se vyvinulo z tradičního japonského bojového umění. Je svobodný.

O autorovi | Aneta Štefánková, aneta.stefankova@economia.cz

Foto autor | Foto: HN – Aneta Štefánková

Clintonové posílal šeky na kampaň, pustili se do Trumpa jeho republikánští soupeři

4.3.2016 ct24.cz str. 00 Svět

reindlovan

Donald Trump je podle soupeřů v boji o republikánskou nominaci nestálý ve svých politických názorech - Marco Rubio a Ted Cruz to dokládají tím, že Trump v rámci svého podnikání financoval Obamacare i předchozí prezidentskou kampaň Hillary Clintonové. Oba politici podporovaní stranickým establishmentem to uvedli v další debatě republikánských uchazečů o prezidentskou nominaci. Rubio a Cruz ale současně dodali, že pokud jejich konkurent nominaci získá, jeho prezidentskou kampaň podpoří.

Senátor za stát Texas Ted Cruz zkritizoval realitního magnáta Trumpa hlavně za jeho minulou podporu současné demokratické konkurentky Hillary Clintonové. Tu Trump podle Cruze v minulosti finančně podporoval a vypsál jí desítku šeků, z toho čtyřikrát finančně podpořil její minulou prezidentskou kampaň.

„Pokud se vám nelíbí Obamacare, tak Donald Trump ji financoval,“ dodal pak Cruz na adresu republikány nenáviděné reformy zdravotnictví prosazené současným demokratickým prezidentem. Trump: Podporoval jsem republikány i demokraty

„Bylo to kvůli obchodu. Můžu vám říct, že poslední člověk, s nímž by se nyní chtěla Hillary Clintonová utkat, je Donald Trump,“ bránil se newyorský miliardář.

Na další otázky spojené s častými obraty v jeho názorech odpovídal tím, že jako podnikatel nebyl vázán žádnou stranickou ideologií. „Podporoval jsem demokraty i republikány, jako byznysmen jsem to dlužil své firmě, své rodině, svým zaměstnancům,“ prohlásil Trump a dodal, že některé názory mění i nyní.

Týká se to jeho dřívějších velmi tvrdých vyjádření ohledně striktního omezení nových přistěhovalců pracujících v USA. „Měním názor, měním názor. V této zemi potřebujeme lidi, co dokonale ovládají svůj obor,“ řekl Trump.

Odkaz

Je to neřízená střela. Experti republikánů se šikují proti Trumpovi

Debata tradičně pořádaná televizní stanicí Fox News byla pro dalšího z kandidátů Marca Rubia v podstatě poslední větší šancí, aby odvrátil porážku ve svém domovském státě Florida. Trump by tam svým případným vítězstvím ještě posílil už tak velmi reálnou šanci na získání republikánské nominace do prezidentských voleb.

Floridský senátor Rubio se chopil jednoho z Trumpových zásadních ekonomických témat - zvyšování zaměstnanosti Američanů. Senátor se v této souvislosti zeptal, proč Trump nechává šít tolik oděvních výrobků prodávaných jeho firmami v Číně či Mexiku, když tak hlasitě hovoří právě o navrácení pracovních míst svěřených americkými firmami levným pracovním silám v zahraničí.

přehrát

video

Kozák: Superúterý ukázalo, jak moc Trump rozklížil republikánskou stranu

Kozák: Superúterý ukázalo, jak moc Trump rozklížil republikánskou stranu

Trump jej vzápětí obvinil ze lži a prohlásil, že chce část této výroby přesunout do USA. „Odpověď je, že to neučiní...Vyrábí je (oděvy) v Číně a Mexiku, protože tak vydělá víc peněz,“ pokračoval v kritice Rubio. Pubertální urážky

Kromě zásadních témat se ale diskuse zvrtila i do roviny osobních invektiv - předmětem sporu byla velikost Trumpova mužství. Rubio poukázal na údajně malé Trumpovy ruce, což je prý signál o nevelkých rozměrech i jiných částí jeho těla. Trump, který se v minulosti holedbal svými sexuálními výkony, energicky protestoval. „Ujišťuji vás, že tam není žádný problém. To vám zaručuji,“ prohlásil.

„Kdo se nejvíc směje, jsou demokraté, protože čím ošklivější a nevkusnější budou ty útoky uvnitř republikánské strany, tím více to mohou využít v listopadových volbách jako munici pro svoje útoky.“

Kryštof Kozák

vedoucí katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

„Debata poklesla na úroveň pubertálních urážek, což možná vyděsilo republikánské funkcionáře, ale nijak nepoškodilo Trumpovu kampaň,“ napsal v pátek list The New York Times.

I přes ostrá slova ale nakonec Cruz i Rubio připustili, že pokud Trump skutečně získá republikánskou nominaci, jeho prezidentskou kandidaturu podpoří. Rubio se odvolal na svou stranickou loajalitu, Cruz označil Trumpa za lepší alternativu, než je Hillary Clintonová nebo další demokratický politik Bernie Sanders.

Trumpa obdobný dotaz zaskočil, pak ale prohlásil, že ani on by neodmítl podporu, pokud by republikánskou nominaci získal někdo jiný.

Vedoucí katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** UK Kryštof Kozák ale dodává, že je to spíš demonstrace toho, že nechtějí rozbít stranu - protože vzájemné antipatie jsou obrovské a útoky mezi kandidáty velmi osobní. Trupova spanilá jízda k nominaci

Trump v nominačním superúterý s převahou potvrdil svou převahu, když vyhrál v sedmi z jedenácti států. Podobně u demokratů potvrdila roli favoritky bývalá ministryně zahraničí Hillary Clintonová, která podporuje zdravotní reformu Obamacare.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Zdroj: NY Times

„Lidé, kteří v republikánské straně něco znamenají, jsou Trumpovým úspěchem upřímně zděšeni. A to, co teď vidíme, je skoro panický záchvat – snaží se Trumpa na poslední chvíli odstavit z cesty. Otázka je, jestli se jim to podaří,“ dodává Kozák.

Experti upozorňují, že pokud chtějí republikáni vyhodit Trumpa ze sedla, museli by se spojit na podpoře jediného protikandidáta. V opačném případě to bude právě kontroverzní miliardář, kdo půjde za republikány do prezidentských voleb.

Trump dosud získal hlasy 329 delegátů, zatímco Cruz má zvláště díky triumfu v domovském Texasu 231 a Rubio 110. Pro získání stranické nominace je potřeba mít jich 1237.

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1714069-clintonove-posilal-seky-na-kampan-pustili-se-do-trumpa-jeho-republikansti-souperi>

Maraton jednání před pondělním summitem

4.3.2016 ČT 24 str. 04 21:31 Horizont

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

A s námi je ještě jednou Ivo Šlosarčík. A má otázka míří tentokrát do Budapešti paralelně s Angelou Merkelovou tam totiž pro změnu jednal její velký kritik bavorský premiér Seehofer s ještě větším kritikem Viktorem Orbánem. Formuje tedy odbojná větev německých politiků v Evropě vlastní linii migrační politiky?

Ivo ŠLOSARČÍK, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

To setkání mohlo být zejména vzkazem, symbolickým vzkazem dovnitř německé politiky, aby paní kancléřka viděla, že prostě nemůže úplně sama bez politických svých spolupracovníků, případně kritiků takové věci rozhodnout. A ano, v celé Evropě probíhá série bilaterálních, vícelaterálních schůzek. Jen stačí zmínit ta jednání Visegrádu, ve kterém se státy pokoušejí zaprvé zjistit, co ostatní chtějí, kde jsou hranice toho, co se dá dohodnout a zadruhé vytvořit koalici hlasovací politickou pro tu formování konečného evropského postoje na Evropské radě.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Předseda Evropské rady Tusk také projíždí Evropu i okolí, aby upředl společné evropské řešení migrační krize. Jaké má podle vás šance?

Ivo ŠLOSARČÍK, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Nějaké řešení bude, nebo nějaký výstup bude. O je ukázka opět toho, jeden plán připravuje a prezentuje Evropská komise, další aktivitu má předseda Evropské rady, další jednání mají šéfové dvou asi nejlivnějších unijních států. Prostě celá migrační krize je také ukázkou toho, jak strašně komplikovaně se na evropské úrovni hledá kompromis, ale také to, že taková ta silovější řešení, jako jsou třeba posilové hlasování v radě na podzim minulého roku, kde přes odpor /nesrozumitelné/ členských států, bylo přijato ten, ten plán o přerozdělování uprchlíků, ten takzvaný kvótový plán, takže moc nefungují. Protože ten plán sice byl formálně přijat a když se podíváte na jeho provádění, zjistíte, že je naplňován opravdu jen ve zlomcích a že rozhodně nesplnil to, co se od něj očekávalo a taky ten dnešní plán komise, když se podíváte, tak to, tam zmiňuje samozřejmě přerozdělování uprchlíků, ale ne jako hlavní, nebo první bod. Prvním bodem je ta ochrana vnějších hranic, potom rušení kontrol na vnitřních hranicích a až poté nastavení nového systému přerozdělování.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Tolik Ivo Šlosarčík. Děkuje. A na shledanou.

Ivo ŠLOSARČÍK, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Na slyšenou.

Plán EK, jak zvládnout migrační krizi

4.3.2016 ČT 24 str. 02 21:31 Horizont

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Příliv běženců neustává. Spíš se násobí. A Evropská unie ho chce ještě letos dostat pod kontrolu. Od letních prázdnin má vzniknout společná hraniční a pobřežní stráž, která by hlídala Schengen. Naopak vnitřní kontroly, které jednostranně zavedlo 8 členských zemí, mají skončit. Zatím ale opevňování spíše pokračuje. A to nejen v unii. Stále delší a vyšší plot buduje třeba Makedonie.

Blanka ZÁVITKOVSKÁ, redaktorka

Mrazivé ráno na řecké straně hranice s Makedonií. Tábořiště běženců v noci zaplavil silný liják. Všechno je mokré, boty, oblečení, spacáky i deky. Kašel je slyšet z každého stanu.

Suleiman, syrský uprchlík

Voda je i uvnitř stanu, je velká zim. Mám horečku a moje žena taky.

Blanka ZÁVITKOVSKÁ, redaktorka

Makedonie uzavřela hranice. Přijímá jen několik set uprchlíků denně. Některé z nich ale zase vrací do Řecka kvůli nesrovnalostem v dokumentech. U přechodu /výpadek zvuku/ se jich nahromadilo už přes 12 tisíc a neustále přicházejí další.

Nikola POPOSKI, makedonský ministr zahraničí

Čekáme na počty migrantů, které můžou přijmout cílové země v západní Evropě. Ty určí denní kvóty běženců, kterým povolíme vstup na makedonské území.

Blanka ZÁVITKOVSKÁ, redaktorka

Migrační krize ukázala /výpadek zvuku/ otevřených hranic Evropské unie. Některé balkánské a středoevropské státy volají po přísnějších kontrolách na vnější hranici schengenského prostoru. Znovu se je chystá zavést Evropská komise. Ještě do prázdnin chce schválit vznik unijní pohraniční a pobřežní stráže. Vnitřní kontroly v členských zemích by měly padnout do konce roku.

Dmitris AVRAMPULOS, eurokomisař pro vnitřní záležitosti a migraci

Jednostranné iniciativy nikam nevedou. Právě teď je v sázce jednota unie a lidské životy.

Blanka ZÁVITKOVSKÁ, redaktorka

Akutní pomoc potřebuje Řecko, které čelí kritice, že na ochranu pozemní a mořské hranice nestačí. Pokud nedokáže samo odstranit nedostatky, které mu v únoru vytkla komise, obrátí se agentura Frontex na ostatní členské země.

Francois HOLLANDE, francouzský prezident

Naším cílem je dát Schengen znovu do pořádku, což se podaří díky koordinaci, solidaritě a zavedení společných akcí.

Blanka ZÁVITKOVSKÁ, redaktorka

Jak letos zastavit proud migrantů, to bude v pondělí i hlavní téma mimořádného summitu Evropské unie a Turecka právě odtud denně připlouvá do Řecka kolem 3 tisíc lidí z Blízkého východu. Brusel už vyčlenil pro Ankaru 3 miliardy eur na řešení situace uprchlíků a slíbil jí i těsnější spolupráci. Blanka Závitkovská, Česká televize.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

A po telefonu zdravím Ivo Šlosarčíka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Ivo ŠLOSARČÍK, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Dobrý večer.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Evropská komise navrhla plán na záchranu Schengenu. Jak toho chce dosáhnout?

Ivo ŠLOSARČÍK, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Tak zaprvé ten plán je uvědoměním si toho, že Schengen je opravdu ve velké krizi a také toho, že Schengen vždycky stál na dvou pilířích. Nejen to, že se odstranily hranice a kontroly hranic, nikoliv hranice uvnitř schengenského, schengenského prostoru, ale také se měly posílit a kvalitně kontrolovat hranice, vnější hranice Schengenu. Ta, ten druhý pilíř se zhroutil jako první a na ni reagovaly jednotlivé státy tím, některé státy Schengenu, že zaváděly /nesrozumitelné/ dočasně kontroly na vnitřních hranicích. No a plán Evropské komise si uvědomuje a říká, že oba ty pilíře jsou stejně důležité a když se podíváte na načasování, tak ten plán jasně říká, nejdřív se musí obnovit kvalitní kontrola na vnější hranici Schengenu, hlavně na to, té řecko-turecké, ať už samotným Řeckem, nebo výraznou intervencí Evropské unie a až potom s odstupem několika měsíců v lepším případě se budou postupně odstraňovat ty jednostranně zavedené vnitřní kontroly.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Co se týče těchto vnitřních kontrol, může komise státy k jejich zrušení donutit, a to i v případě, že ten nápor migrantů bude pokračovat?

Ivo ŠLOSARČÍK, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

To je velice záladná otázka. Zaprvé už ten současný systém, takzvaný schengenský hraniční kodex umožňuje členským státům zavádět vnitřní kontroly, a to v některých případech i na hodně dlouhou dobu. A dosud se ty členské státy, které zavedly kontroly, snaží držet se v limitech evropského práva, reportují Evropské komisi a podobně. Ale je zřejmé, že pokud by se situace zhoršovala, jsou ochotny ty státy jít i za hranice evropského práva. A potom samozřejmě Evropská komise by mohla teoreticky žalovat před soudním dvorem Evropské unie. Otázka je samozřejmě zaprvé, zda by komise do takového politického střetu byla ochotna jít a za by případný rozsudek soudní dvora vůbec byl respektován.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Evropská komise žádá také zpřísnění azylových pravidel. A snazší vyhošťování neúspěšných žadatelů. Ale lze tyto návrhy vůbec uvést do praxe? Třeba Německo má velké problémy vracet migranty, protože tají svůj původ a nebo jejich domovské země nespolupracují.

Ivo ŠLOSARČÍK, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Já si až tak nemyslím, že by Evropská unie měla zpřísnovat svá současná azylová pravidla. Ono by docela stačilo, aby důkladně aplikovaly ty země, které čelí největšímu přívalu uprchlíků. To znamená například důkladně zjišťovat, zjišťovat státní příslušnost žadatelů o azyl a ostatní data, které uvádějí. A skutečnost, že například žadatel o azyl úmyslně zničí své doklady, nebo odmítá spolupracovat při své identifikaci, již dle současných pravidel umožňuje takzvané zřízení, zrychlené řízení, které může vést velice rychlému zamítnutí žádosti o azyl. A potom samozřejmě nabíhá ta druhá fáze. Nakolik jsou jednotlivé státy schopné vynucovat ta

pravidla. To znamená například posílat osoby, kterým zamítnou žádost o azyl zpátky do jejich zemí původu nebo do jiných bezpečných zemí.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Pane Šlosarčíku, prozatím díky.

Událost Dotyku – Babiš tlačí EET bez tendru

4.3.2016 Dotyk str. 00 Enter

Táňa Králová, Jiří Pšenička

Chci být transparentní, až z toho lidi bude bolet hlava. To je dva roky a jeden měsíc starý citát Andreje Babiše, šéfa hnutí ANO. Při přípravě elektronické evidence tržeb (EET), vlajkové lodi svého politického programu, ovšem Babiš jako ministr financí postupuje maximálně netransparentně, zcela v rozporu se svými sliby.

Chce obejít veřejnou soutěž a zakázku na systém e-tržeb zadat firmě IBM bez soutěže, cestou takzvaného jednacího řízení bez uveřejnění (JŘBU). Jak nyní zjistil týdeník Dotyk, ministerstvo financí to již oficiálně sdělilo příslušné pracovní skupině při Radě vlády pro informační společnost, která projednává oprávněnost přímo přidělovaných veřejných zakázek.

„Úseku náměstka ministra vnitra pro řízení sekce informačních a komunikačních technologií byla dne 3. března doručena žádost ministerstva financí o zařazení nadlimitní veřejné zakázky týkající se EET na nejbližší jednání Rady vlády pro informační společnost a projednání tohoto materiálu pracovní skupinou pro JŘBU,“ uvedla pro týdeník Dotyk Klára Pěkníková z tiskového oddělení ministerstva vnitra.

Jak už týdeník Dotyk informoval před dvěma týdny (viz Dotyk 8/2016), Babišova finanční správa chce systém EET naroubovat na Automatický daňový informační systém (ADIS), který už od roku 1992 spravuje společnost IBM. Za celou dobu přitom tato zakázka nebyla nikdy řádně přesoutěžena. A Babiš ji nyní chce ještě rozšířit o EET. Generální finanční ředitelství již dříve avizovalo, že „upgrade“ ADISu bude stát maximálně 50 milionů korun.

Vyhazov klíčových lidí

Původně přitom Babiš tvrdil, že systém EET zajistí stát vlastními silami prostřednictvím Státní pokladny Centra sdílených služeb. V tomto státním podniku, který spravuje kritické informační systémy státní správy, ovšem ministr Babiš nyní vyvolal personální zemětřesení. Z nejvyššího vedení odvolal během pár dnů tři klíčové manažery.

Zadání obří státní IT zakázky bez soutěže přichází ve chvíli, kdy se ze zneužívání instrumentu JŘBU stal doslova celostátní mor.

K 1. březnu odvolal generálního ředitele Hanuše Weisla, informovalo den poté ministerstvo financí. Několik dní před Weislem museli své funkce opustit ekonomická ředitelka Jitka Havašová a obchodní šéf Ivan Morávek, zjistil server Aktuálně.cz. Vedením Státní pokladny byl dočasně pověřen šéf IT Dušan Kučera.

„Na místo generálního ředitele bude v nejbližších dnech vypsáno oficiální výběrové řízení,“ oznámil mluvčí ministerstva financí Michal Žurovec. Ani za dva dny nebyl ani po urgencích schopen odpovědět na dotaz týdeníku Dotyk, z jakých důvodů musel šéf Státní pokladny Weisl nečekaně skončit.

Lze tedy jen spekulovat, zda to bylo kvůli neschopnosti státního podniku připravit technické řešení EET. Hanuše Weisla vyslalo ministerstvo financí do vedení Státní pokladny Centra sdílených služeb loni v lednu, kdy se tento podnik oddělil od Státní tiskárny cenin. Weisl má přitom blízko k Babišovu náměstkovi pro IT Miroslavu Hejnovi. S Andrejem Babišem je spojuje jeho bývalý předlistopadový kolega ze slovenského Petrimexu Milan Rusnák, někdejší šéf telekomunikační firmy GTS spolupracující se společností Cisco. V ní dříve působili Hejna, Weisl i odvolaná ekonomická ředitelka Státní pokladny Havašová.

2015: Nejhorší rok v historii zakázek

Zadání obří státní IT zakázky bez soutěže přichází ve chvíli, kdy se ze zneužívání instrumentu JŘBU stal doslova celostátní mor, který nemá v novodobé české historii obdoby. „Vloni takto nestandardních zakázek proběhlo šest tisíc v hodnotě 55 miliard korun. To znamená každá třetí zakázka. Jedná se o nejhorší dosud zaznamenaný výsledek od roku 2006, kdy tato data začala být sledována,“ spočítal nedávno Jiří Skuhrovec, expert na oblast veřejných zakázek, jenž působí v Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a je zároveň jeden z garantů projektu Rekonstrukce státu. Podle něj byla hlavním důvodem loňského extrému snaha o urychlené dočerpání fondů EU v končícím finančním období.

„Trend zakázek bez soutěže je ale citelný i mimo dotační programy – což je možná alarmující ještě více. Proč? Protože takový trend sám neodezní – protikorupční vlna je jednoduše pryč a veřejné peníze lze opět snáz přihrávat spřízněným firmám,“ uvedl na konci ledna na svém internetovém blogu Skuhrovec, který mimo jiné působí i jako poradce pro otevřená data právě na Babišově ministerstvu financí.

Zda se Babišovi podaří zakázku na EET zadat „z ruky“ firmě IBM, přesto není ještě jisté. Nelze vyloučit, že celá záležitost bude napadena u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. A tím, kdo se proti mocnému ministrovi odváží vystoupit, budou spíše než velké IT firmy, bytostně závislé na státních zakázkách, někteří menší hráči.

„Dáváme dohromady nějakou širší koalici, ale hlavně stále čekáme, až to bude oficiálně oznámeno. Já s Babišem nemám žádný velký problém a taktéž se snažím vyhýbat státním zakázkám, ale tady jde přece o princip. Babiš pořád tvrdil, jak EET bude transparentní, otevřené, a teď vidíme, že to má být úplně jinak,“ je rozzlobený IT podnikatel Michal Bláha, který spolu s dalšími lidmi z branže hledá právní možnosti jak záměr ministerstva financí „zhatit“.

„Celé nás to může stát třeba půl milionu korun, i s náklady na právníky, ale holt každá sranda něco stojí,“ dodává pro týdeník Dotyk s úsměvem podnikatel Bláha, jenž v minulosti například spoluzaložil vyhledávač a portál Atlas.cz a nyní stojí za IT projekty Energomonitor, Feedbando či OnTheRoad.to.

(Členové pracovní skupiny pro jednací řízení bez uveřejnění v oblasti ICT)

ministerstvo vnitra
ministerstvo vnitra
ministerstvo vnitra
ministerstvo vnitra
Úřad vlády
ministerstvo pro místní rozvoj
ministerstvo zemědělství
ministerstvo zemědělství
ministerstvo financí
ministerstvo financí
ministerstvo financí
ministerstvo obrany
ministerstvo práce a sociálních věcí

Noční múra pro americké republikány

4.3.2016 Dotyk str. 00 Hydepark

Jakub El-Ahmadieh

Ani po volebním superúterý se nepotvrdily předpovědi odborníků, že Donald Trump nezíská prezidentskou nominaci. Zděšení panuje hlavně v řadách republikánského establishmentu, neboť s narůstajícím Trumpovým náskokem se ztenčují možnosti, jak kontroverzního byznysmena z boje o nominaci vyřadit. Naopak na druhé straně barikády to vypadá, že Hillary Clintonová opakování scénáře z roku 2008 nepřipustí.

Spolupracovník Výzkumného centra AMO se specializací na Blízký východ a americkou zahraniční politiku.

Spolupracovník Výzkumného centra AMO se specializací na Blízký východ a americkou zahraniční politiku. Je doktorandem v oboru mezinárodní teritoriální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Magisterské studium absolvoval v oboru americká studia tamtéž.

Zároveň studuje na Právnické fakultě UK, kde se zaměřuje na cizinecké a imigrační právo.

S AMO spolupracuje od roku 2015.

Takzvané volební superúterý letos připadlo na první březnový den. K volebním urnám se vydali obyvatelé celkem dvanácti amerických států. Vzhledem k velkému počtu současně hlasujících bývá tento den často považován za zlomový moment primárek. Zatím ovšem nelze dělat jednoduché závěry a tvrdit, že v listopadovém klání o Bílý dům se skutečně utká Trump s Clintonovou, přestože se tito kandidáti k zisku nominace superúterním vítězstvím velmi přiblížili.

Kdo zastaví Trumpa?

Dosavadní cesta Donalda Trumpa primárkami je největší prohrou pro samotnou Republikánskou stranu, hlavně pak pro její zavedené politické elity. Trump oproti všem očekáváním dokázal oslovit voliče napříč různými demografickými skupinami. Přestože hlavním zdrojem podpory jsou pro něj hlavně bílí, nevzdělaní a starší muži, získává Trump i hlasy republikánských žen a Hispánců (zvítězil mezi nimi v Nevadě), což se může na první pohled zdát zcela neuvěřitelné vzhledem k tomu, jak se o těchto skupinách realitní magnát pravidelně vyjadřuje. Trumpův úspěch kromě velmi dobře zvládnuté kampaně a správného demografického zacílení tkví hlavně v silném vymezení se proti tradičnímu republikánskému establishmentu, kterým jsou republikáni napříč různými skupinami obyvatelstva unaveni.

Trump je jednoznačně silná osobnost, která v mnohých vzbuzuje pocit, že právě on by mohl být tím pravým silným lídrem, který vrátí Spojeným státům zašlou slávu. S přibývajícými úspěchy také vidíme, že Trump začíná vystupovat mnohem diplomatictější než na počátku kampaně. Dokonce se nechal slyšet, že si uvědomuje, že v roli prezidenta by musel změnit rétoriku a vystupování.

Dá se očekávat, že Trumpovou největší zbraní bude do budoucna právě schopnost dobře vést a správně zacílit volební kampaň. Přestože jeho jednotlivá prohlášení a výpady proti oponentům často působí náhodně, nelze pochybovat o tom, že americký miliardář má každý krok dobře promyšlen. Díky této schopnosti může Trump v potenciálním finálovém souboji s Hillary Clintonovou překvapit všechny skeptiky, kteří toto případné klání považují za jednoznačnou záležitost pro bývalou první dámu.

Kdokoliv, jen ne Trump!

Jak již bylo zmíněno, Trump je problémem hlavně pro establishment Republikánské strany. Jeho úspěch je pro tuto skupinu o to trpčivější, že je postaven právě na odporu k zavedeným politickým elitám. Řada republikánských politiků se přitom nechala slyšet, že nominace Trumpa pro ně naprosto nepřipadá v úvahu. Kandidátem by pak podle mnohých měl být kdokoliv, jen ne Trump. Republikánskému establishmentu ovšem vadí také Ted Cruz, který je zatím jediným reálným Trumpovým konkurentem živícím teoretickou naději hlavně díky vítězství ve svém domovském Texasu, který vysílá velký počet delegátů (celkem 155).

Marco Rubio, považovaný za hlavního kandidáta republikánského establishmentu, zatím zcela propadá, a vzhledem k velké ztrátě silí tlak, aby ze souboje odstoupil. Pro Rubia bude zřejmě zlomovým momentem 15. březen, kdy se rozjede hlasování mimo jiné na Floridě, která je Rubiovým domácím státem. Florida navíc vysílá 99 delegátů a hlasuje většinovým způsobem.

Vítězství na Floridě a v některých dalších státech, kde vítěz bere všechny delegáty, by pak mohlo spolu se změnou dynamiky kampaně vrátit Rubia do hry. Pravděpodobnost, že se to skutečně podaří, je ovšem velmi nízká. Naopak jakýkoliv jiný výsledek než vítězství ve floridském hlasování by pro Rubia byl zřejmě jasnou konečnou, neboť politik neschopný získat nominaci ve vlastním státě může jen těžko pomýšlet na prezidentský úřad.

Kromě Rubiova neúspěchu má Republikánská strana v souboji s Trumpem další velký hendikep, a tím je její vnitřní nejednotnost. Přes veškeré výzvy špiček republikánů na bojkot Trumpa získal realitní magnát podporu odstoupivšího kandidáta Chrise Christieho, ale také populárního exstarosty New Yorku Rudyho Giulianiho. Trump totiž jako stranou nepreferovaný kandidát může být v případě úspěchu dobrým výtahem k moci či zajímavé exekutivní pozici.

Sanders stále překvapuje

Supervolební úterý mezi demokraty vyhrála dle očekávání Hillary Clintonová, která zvítězila v sedmi z jedenácti států. Pro dlouho podceňovaného Sanderse je ovšem i zisk čtyř států znatelným úspěchem. Sanders se těší drtivé podpoře mezi mladými vzdělanými bělochy, u ostatních demografických skupin ale znatelně zaostává, což v dlouhodobém výhledu velmi snižuje jeho šance na zvolení. Problémem Sanderse je také to, že jeho na americké poměry radikální levicové názory by mu zřejmě vystavily stopku u středových voličů, kteří budou rozhodovat listopadové klání o Bílý dům.

Naopak Hillary Clintonová si i přes celou řadu skandálů a problémů drží podporu mezi důležitou skupinou Afroameričanů. Jednotně ji podporuje také celá Demokratická strana, když jí přislíbila hlas většina superdelegátů, tedy těch delegátů, kteří nejsou vázáni hlasováním v primárkách a mohou si kandidáta, pro kterého budou hlasovat, zvolit sami. Díky tomu má Clintonová před Sandersem v tuto chvíli zásadní náskok, který se jí velmi pravděpodobně již podaří udržet.

Závěrem lze říci, že v současné chvíli se jeví jako nejpravděpodobnější, že se o prezidentské křeslo utkají Clintonová a Trump. Na republikánské straně se ale ještě můžeme dočkat celé řady zvrátů. Bude také zajímavé sledovat, jak republikáni na případnou nominaci Trumpa zareagují, tedy zda se za Trumpem semknou, nebo dojde ještě k většímu rozkolu strany, který by mohl vyvrcholit až postavením třetího kandidáta do prezidentského souboje.

Dosavadní cesta Donalda Trumpa primárkami je největší prohrou pro samotnou Republikánskou stranu.

S přibývajícím úspěchy vidíme, že Trump začíná vystupovat mnohem diplomatičtěji než na počátku kampaně.

Problémem Sanderse je, že jeho na americké poměry radikální levicové názory by mu zřejmě vystavily stopku u středových voličů.

Údolí nevědomých. Ale jen některých

4.3.2016 Dotyk str. 00 Hydepark

Jaroslav Šonka

Sasko má pověst spolkové země, kde se odehrává nejvíce útoků proti migrantům. Lze o tomto regionu říct, že je to úplně jiné Německo?

Politolog, publicista, odborník na evropskou politiku.

Od roku 1968 do konce 80. let pobýval v exilu. V Hamburku vystudoval biologii, věnoval se i filozofii a bohemistice.

Publikuje práce zaměřené na česko-

-německé vztahy, evropskou politiku, fungování evropských institucí a mezinárodní vztahy.

Veřejně se angažuje v debatách, které se zabírají etickými tématy, jako je sociální spravedlnost, genderová problematika nebo reflexe holocaustu.

Působil na Evropské akademii Berlín a **Fakultě sociálních věd** UK.

V letech 2012–13 byl ředitelem Evropského institutu odkazu šoa.

Hovoří pěti jazyky.

Politolog, publicista, odborník na evropskou politiku.

Je to taková mediální či politická anekdota, ale obsahuje hodně pravdy. V bývalé NDR měly okrajové oblasti a okolí západního Berlína dobrý příjem televizního signálu západoněmeckých vysílačů. Tajní policisté sledovali zaměření antén a antény směrem k západním vysílačům se tak dostávaly do svazků Stasi. Domovní důvěrníci divákům domlouvali, že sledují špatnou televizi.

Pak zde byly končiny, kde ani s velkou anténou nebyl příjem západní televize možný. Těmto částem země, ke kterým patřila velká část dnešního Saska, se říkalo Údolí nevědomých.

Věčné schéma „my a oni“

To ovšem neznamená, že lidé v této končině neměli představu o tom, že se východní Německo řítí do hospodářské katastrofy a chybí zde demokratická debata. Jen se zužoval jejich každodenní pohled na svět jinde. V tomto světě nebyli lidé s jinou barvou pleti, kteří na západě země existovali nejen na obrazkách s americkými seriály, ale i v hospodách v místech, kde žily podstatné sektory vojsk, dříve obsazujících Německo, později přetransformovaných do role spojenců.

Kontakty východních Němců s přítomnými sovětskými vojsky se odehrávaly jen na základě silně formální „družby“ a nebyly nijak intenzivní. Východní Němci, stejně jako Češi a Slováci, neměli zkušenost s lidmi odjinud, s lidmi, kteří vypadají jinak.

„My jsme lid“ skandovala tehdy většina obyvatel v saských metropolích Drážďanech a Lipsku v roce 1989. Dnes vidíme, že demonstrující hnutí PEGIDA přejímá tuto rétoriku a interpretuje tato slova jinak.

Zatímco tehdy se tato formulace obracela proti stranické gerontokracii a emancipovala širokou občanskou základnu, dnešní nacionalističtí demonstrující formulují téměř opačným směrem – proti všem, kteří jsou „odjinud“. Uprchlíci tak zapadají do schématu „my a oni“, které již v první polovině 20. století vedlo Evropu a hlavně Německo do několika katastrof. A právě v Sasku je připomínání historie stále ještě polem mnoha konfliktů.

Rozdíl mezi vzděláváním a propagandou

Historičtí revizionisté se zabývají bombardováním Drážďan, které, pravda, bylo brutální a stálo desítky tisíce obyvatel města život. Ale tato perioda měla i druhou stranu. Spojenci opravdu nemohli pochopit, proč poražená země nekapituluje a stále pokračuje v nevyhratelné válce. Věděli, že z koncentráků vyšly tzv. pochody smrti, kde záchrana, zlomení poslední nacistické moci, nesměla dlouho trvat. Bombardování Drážďan také umožnilo útěk stovkám pronásledovaných, ať již nuceně nasazených, či vězňů z koncentračních táborů. Tato debata je stále živá.

V Německu existuje již od roku 1947 Spolková centrála pro politické (= občanské) vzdělávání (Bundeszentrale für politische Bildung). Jejím úkolem je podporovat celoživotní vzdělávání v oblasti politické historie, fungování

státu a mezinárodních vztahů. Tato centrála – a menší centrály u jednotlivých spolkových zemí – podporuje semináře většinou pořádané regionálními akademiemi, kde se lidé zapíší k několikadenní akci a obdrží podporu v oblasti cestovních nákladů a pobytu. Tyto centrály vydávají i materiály, které se dají používat soukromě či ve školní výuce.

V Sasku se zodpovědná zemská centrála v těchto měsících nezastaví. Svou nabídku ovšem lidem nesmí vnucovat. Musí je přesvědčit svou atraktivitou. Ale právě to, že zde stát něco dělá, se dá také zneužít. Podívejte se, je to propaganda, soudí demonstranti na straně PEGIDY. I když soudný člověk umí mezi vzděláváním a propagandou rozlišovat, mohou propagandisté antidemokratických hnutí také cíleně na toto vzdělávání útočit. A patří k tomu tragickým způsobem i útoky na veřejnoprávní elektronická média.

Kdo nemá čas demonstrovat

„Podívej, tady vždycky pobíhají,“ řekl přítel, když jsme jeli místy, kde se každý týden odehrávají demonstrace. Drážďanská veřejnost, jak vím z vlastních zkušeností, se za tyto demonstrace většinou stydí. Lidé také reflektují úbytek turistů, což současně znamená i úbytek výdělků v turistickém ruchu, který je v této končině významným hospodářským faktorem.

Existují i podpůrné organizace, které se o uprchlíky starají. Jde o sociální podporu, poskytování oděvů, o lékařskou péči, ale i o podporu přístupu ke školám. Tito lidé ve vypjaté situaci nemají čas na demonstrace a výkřiky s nějakou negací populistického hnutí PEGIDA, a proto jsou demonstrace proti PEGIDĚ méně početné.

Občané, které PEGIDA obtěžuje, také nejsou „demonstrující“ typ. Křesťanské organizace nemají čas na to bojovně hlaholit cosi o křesťanské Evropě a její obraně (jak to známe z české oblasti), protože se o uprchlíky podle křesťanských zásad starají. Je to práce a je jí dost.

Celoněmecké téma: obrana demokracie

Sasko tedy není jen to, co vidíme ve zprávách o hořících budovách, odporu vůči hasičům či o nenávistných demonstracích při příjezdu uprchlíků k útulku, jak tomu bylo v posledních dnech. A už zdaleka neplatí to, co všude vykládá Robert Fico, že totiž Německo teprve teď bude muset pochopit, že on měl pravdu. Naopak, Německo, a to zahrnuje i Sasko, se v současnosti zabývá integrací onoho milionu uprchlíků, kteří přišli za poslední rok.

Kdyby se Německo mělo pokorně přizpůsobit Ficově koncepci, muselo by tyto lidi zase vyhnat. Sasko prostě má i jinou tvář. A v Německu existuje zvyk diferencované debaty – proto se o násilnostech v Sasku debatuje i ve Spolkovém sněmu. Obrana demokracie před pravicovým extremismem a nenávistnými výkřiky se stává celoněmeckým tématem. Propojují se tak solidárně ti, kteří jsou ve společenství demokratů, i když mají často v dalších oblastech rozdílné názory. Jen chodili na dějepis a vědí něco o německé historii.

Nelze popírat, že přijímání uprchlíků má své kapacitní a lidské předpoklady. Ovšem debata nedaleko za českou hranici se zabývá více těmito problémy. To jen hlasitost PEGIDY nutí veřejnost a soudy přemýšlet o tom, zda některé výroky (například o užívání střelných zbraní) nejsou do té míry mimo, že na to existují paragrafy.

Východní Němci, stejně jako Češi a Slováci, neměli zkušenost s lidmi odjinud, s lidmi, kteří vypadají jinak.

Drážďanská veřejnost, jak vím z vlastních zkušeností, se za tyto demonstrace většinou stydí.

Německo, a to zahrnuje i Sasko, se v současnosti zabývá integrací onoho milionu uprchlíků, kteří přišli za poslední rok.

Podvádění je lidské

4.3.2016 ego! str. 20 Experiment

Tereza Hromádková

Jistě znáte tu předrevoluční prűpovídku – kdo neokrádá stát, okrádá rodinu. Nyní máme demokracii a naše sklony polepšit si na úkor druhých přetrvávají. Že by to bylo v nás zakódované? Laboratoř CEBEX při svých experimentálních hrách přivádí lidi do morálních dilemat. A vědecké výsledky jsou velmi zajímavé.

Sedíte v místnosti plné počítačů oddělených zástěnami. Na monitoru se objeví text: „Byl/a jste vylosován/a a částku, kterou nyní zvolíte z celkové sumy 500, si budete moci na konci našeho pokusu odnést domů.

Kolik si vezmete?“ Víte, že ona pětistovka je určena pro Člověka v tísní. Takže pokud si nic nevezmete, půjde celá na konto této organizace. Sáhnete-li po půlce, dostane jen 250, a když si vezmete všechno, Člověk v tísní ostrouhá.

Okamžitě se mi vybavují neutěšené záběry dětí pobíhajících mezi stany v uprchlických táborech nebo na podmáčených polích kdesi na hranicích při čekání na další putování Evropou. Vlastně ani nevím, jestli zrovna na těchhle místech Člověk v tísní pomáhá, ale předpokládám, že ano. Mám tu organizaci spojenou s rychlou, účinnou a profesionální pomocí, dokonce už jsem si mnohokrát říkala, že jí začnu přispívat. Zvolit jako odpověď nulu a poslat na její účet celou pětistovku je tedy z mého pohledu jediná správná možnost.

O něco později se situace u monitoru opakuje. Tentokrát je ale text trochu jiný. Místo Člověku v tísní by měly jít peníze do veřejných rozpočtů, konkrétně na účet ministerstva financí. V tomto kole byl navíc vylosován někdo jiný. To znamená, že otázka na částku, která se má nyní z pětistovky strhnout, je čistě hypotetická. Ať se sem napíše cokoliv, žádné přilepšení z toho na konci nekouká.

První, co můj mozek vyloví, je obrázek Andreje Babiše. Ač vím, že peníze nejdou na jeho osobní konto, nemůžu se v prvních vteřinách toho pocitu zbavit. Po chvíli podobiznu politika sice zaplaším, hlodají ve mně ale další pochybnosti. Poslat peníze do státního rozpočtu? To je jako do černé díry, z níž odplují neznámo kam, nejspíše na konto některé podezřelé firmy se sídlem na Kajmanských ostrovech. Že bych strhnutím částky taky vlastně přispěla k ochuzení státu? To mě ani moc netrápí. Nakonec se nicméně ovládnou a volím opět nulu. Ostatně v tomhle kole opravdu o nic nejde, „obohatit se“ stejně není možné.

Řeči nic nestojí

Experiment, při němž lidé odpovídají na výše uvedené otázky, nedávno proběhl v laboratoři CEBEX neboli Centru behaviorálních experimentů. Funguje necelý rok v prostorách CEVRO VŠ v Praze a slouží k testování teorií behaviorální ekonomie. Relativně nový obor zkoumá lidské chování a rozhodování. Třeba jako ve výše popsaném případě, kdy vědci zjišťovali ochotu brát, buď z veřejných rozpočtů, nebo z peněz na charitu.

„Ukázalo se, že lidem dělá daleko menší problémy ukrajovat z peněz určených pro ministerstvo než z peněz pro Člověka v tísní. To se čekalo,“ říká Marek Vranka, spoluzakladatel CEBEX. U veřejných rozpočtů také platí, že když je volba vzít peníze pouze hypotetická, lidé by si vzali podstatně méně. Ale když se rozhodují v reálné situaci, o tom, kolik si doopravdy odnesou, většina vezme skoro celou částku. „Tomuto jevu ekonomové říkají cheap talk. Jde o to, že lidé se tváří jako morální a štedří, pokud je to ve skutečnosti nic nestojí,“ vysvětluje Vranka.

Zajímavější podle něj ale je, že se efekt cheap talk neobjevil, když šlo o peníze pro Člověka v tísní. „Lidé, kteří si peníze mohli doopravdy vzít, volili nižší částku než ti, kteří o ní rozhodovali jen hypoteticky. To by naznačovalo, že pokud jde o charitu, tak se v reálné situaci aktivují u lidí určité morální zábrany,“ objasňuje výsledky Marek Vranka.

Vědci také zkoumali, jak rozhodování účastníků souvisí s jejich postoji. Některé předpoklady vyšly. Například lidé, kteří jsou přesvědčeni, že člověk se má starat sám o sebe, si brali z peněz na charitu vyšší částky než účastníci vyznávající levicovější hodnoty. Ovšem když šlo o peníze z veřejného rozpočtu, brali si všichni, bez ohledu na levicové či pravicové přesvědčení.

Experiment ukazuje na možné pokrytectví mnohých z nás. „Voliči kritizují politiky či podnikatele za korupční jednání, ale sami by v situaci, kdy si mohou přilepšit, podleli a vzali si z veřejných peněz. Naše výsledky naznačují, že korupce nezmizí, když do funkcí budou jmenováni jiní, i mnohem morálnější lidé. Politický život je vystaví pokušení, kterému i oni mohou podlehnout,“ interpretuje pokus Petr Houdek, behaviorální ekonom a ředitel laboratoře CEBEX.

Vládě k ruce

Popsaný experiment možná připomíná nevinnou hru, ale podobné pokusy mohou být podle Petra Houdka účinným a poměrně levným nástrojem, jak získat užitečné informace, a ušetřit tak nemalé prostředky. Ostatně v Británii už několik let funguje instituce The Behavioural Insights Team, která testuje dopady zavedení některých opatření vládního kabinetu. Mohlo by to tak někdy fungovat i u nás?

„To je otázka spíše na členy vlády. Samozřejmě i naše státní instituce využívají odborných konzultací. V Česku ale neexistuje systematický přístup hodnocení efektivnosti státních úřadů, třeba formou, kterou loni Barack Obama uzákonil pro americké federální programy. Ty nyní využívají expertiz ekonomických a behaviorálních věd,“ připomíná Houdek. „Když se v Česku něco nového zavádí, děje se tak obvykle bez analýz, zda existuje rychlejší, levnější či přijatelnější alternativa. Přitom mnohdy může jít o úplné maličkosti, ale s obrovským dopadem.“

Jako příklad pak vědec uvádí praxi, kdy úřad vloží do dopisu o daňovém nedoplatku či o chybějícím potvrzení větu, že porušení povinnosti adresátem mohlo být opomenutí, ale nyní už bude považováno za vědomé obcházení zákona. Ochota doplatit daň či dodat dokumenty se pak znásobí. „Formulace, která zarámuje situaci jako vědomě nelegální rozhodnutí, má totiž silnější psychologický efekt než změtí paragrafů a

právních obrátů. Člověku znemožní omluvit si svou nedbalost nedostatkem času či považováním papírování za zbytečnost," říká Houdek.

Protože působí mimo jiné na katedře managementu Podnikohospodářské fakulty VŠE, má zkušenosti také s výzkumem rozhodování manažerů. „V experimentálních hrách jde odhalit, nakolik jsou ochotni nést riziko. Což se odráží například i v tom, jak velkou mají hypotéku vůči ostatnímu majetku nebo jak jsou ochotni zadlužit firmu. Lze pak sledovat, za jakých okolností může tato jejich tendence vést k špatným volbám," popisuje ekonom další možnosti výzkumů zaměřených na lidské chování.

Důvěřivá turistka v akci

Marek Vranka a Petr Houdek vystavují lidi pokušením. Ve svých výzkumech se totiž zaměřují na jejich slabosti – podvody, podplácení a podobně. Svádět lidi ke hříchu přitom nemusí jen v laboratorních podmínkách, ale také při terénním šetření. Jednoho z nich mám možnost se zúčastnit, ale naštěstí se nezkoumá moje morální integrita.

Od Marka Vranky dostávám hrst mincí v celkové hodnotě 271 Kč. Mám za úkol vejít do trafiky v centru Prahy a koupit zboží za přibližně 30–40 korun. Na pult ovšem vysypu všechny mince a anglicky upozorním prodavače, že neznám české drobné.

Pak se dívám po vystaveném zboží v okolí pokladny a staršímu pánovi, který trpělivě vybírá z hromádky mincí, nevěnuji záměrně pozornost.

Experiment připouští ještě variantu, že budu během transakce koukat do mobilního telefonu, abych tak zdůraznila svoji nevšímavost.

Ale takhle napoprvé jsem na manipulaci s mobilem příliš nervózní, takže jen přejíždím očima nabídku větrových bonbonů v regálu. Přesto se snažím nenápadně zaregistrovat částku, kterou prodavač namarkoval.

Je správná. Když transakce proběhne, sbírám zbylou hromádku mincí, strkám ji bez přepočítávání do kapsy a s anglickými díky a nakoupeným zbožím z obchodu odcházím.

Venku odevzdávám hrst mincí Marku Vrankovi. Počítá, kolik zbylo, tedy zda si prodavač nevzal z částky víc, než měl. To se v mém případě nestalo. O nákupu potom uděláme zápis. Zaznamenáváme třeba i to, jestli se uskutečnil večer, nebo ráno a jakého věku a pohlaví byl prodávající.

Ráno poctivější večera

Stejně jako já postupovali opakovaně čtyři studenti, kteří coby fingovaní turisté prověřili přes 300 večerek a samoobsluh v centru Prahy. „Ukázalo se, že prodavači nevzali přesnou částku pouze ve 20 procentech případů," uvádí Vranka. Nejčastěji si pokladní přilepšili asi o deset korun, v několika extrémních případech ale i o 150.

Proč se stali předmětem výzkumu zrovna oni? „Nešlo přímo o prodavače. Snažili jsme se vymyslet reálnou situaci, která by dávala prostor pro podvod a zároveň byla dobře kontrolovatelná," objasňuje Vranka. Jeho terénní experiment měl ověřit závěry pokusů prováděných v laboratořích. Z nich vyplynulo, že na podvádění mají vliv určité faktory – například denní doba.

„Existuje jev, kterému se říká morning morality effect: lidé ráno podvádějí méně, neboť jsou ještě plní energie a dokážou se lépe bránit pokušení dopouštět se nepoctivého jednání.

Zatímco večer, když už jsou unavení, těmto svodům spíš podlehnou," vysvětluje vědec. Jeho terénní experiment ovšem morning morality effect překvapivě nepotvrdil. Výsledky dokonce ukazují, že se ráno podvádělo o trochu víc než večer. Je tedy možné, že reálné podvádění vyžaduje na rozdíl od podvádění v laboratoři více energie, a právě proto dochází k jakémusi opačnému evening morality effectu. „Čekali jsme také, že muži budou podvádět víc nebo že ženy budou podváděny častěji než muži, ale neprokázalo se to. Pokud jde o interakci pohlaví, maličko častěji došlo k okradení, když se shodovalo pohlaví figuranta a člověka u pokladny. Ale výsledek nebyl statisticky významný, takže to může být jenom náhoda.“

Proč se kupují francouzské sýry

Na rozdíl od ekonoma Petra Houdka se Marek Vranka zabývá lidským chováním z pohledu sociální psychologie. Ta má k behaviorální ekonomii velmi blízko, dokonce tak blízko, že hranice mezi oběma disciplínami není příliš zřetelná.

„Myslím, že když se řekne sociální psychologie, zavání to mnoha lidem Freudem a pohovkou, což budi menší důvěryhodnost, než když je v názvu slovo ekonomie. Na to manažeři a vysoce postavení lidé slyší," říká trochu s nadsázkou Marek Vranka, zatímco jeho kolega vysvětluje rozdíl mezi vědeckými přístupy na konkrétním příkladu: „Bylo třeba zjištěno, že hraje-li v supermarketu francouzská hudba, lidé více kupují

francouzská vína či sýry. Behaviorální ekonom vezme za fakt, že hudba vyvolala u nakupujících určitý stav mysli, který napomáhá koupit francouzských výrobků. Zjistil by, jak je efekt silný vůči slevě či letákové kampani. Zkoumal by reálné dopady.“

Naproti tomu psychologům by šlo spíše o duševní pochody. Zaměřili by se na otázku, jestli za lepším prodejem francouzských potravin stojí vyvolané vzpomínky na jejich konzumaci, nebo jestli lidé hudbu, byť podvědomě, vnímají jako doporučení obchodu. „V současnosti se nicméně hranice mezi oběma obory stírají a mluví se obecně o behaviorálních vědách, tedy o výzkumu chování,“ dodává ekonom.

Rozhodnutí skrytá pod povrchem

Zkoumat podvádění a nečestné jednání není každopádně vůbec snadné. Podle Petra Houdeka je to dokonce jeden z nejtěžších společenskovedních výzkumů, protože lidé se ke svým klamavým sklonům dobrovolně nepřiznají. „Přitom prostupují každou oblastí našeho života. Ať už jsou to intriky v zaměstnání, šmejdí v obchodě, zkorumpovaní politici nebo lži partnerce. A jestli během posledního desetiletí výzkum sociální psychologie něco ukázal, pak to, že každý člověk může být sveden k neetickému chování. A nemusí to být jen velký úplatek, stačí vhodná situace, určitý kolektiv či chvilkový emoční stav,“ uvádí poněkud pesimistická vědecká zjištění ekonom.

„Pochopení těchto faktorů může pomoci zamezit vzkvétání nečestnosti.“

V centru Prahy, kde výzkum o morálních dilematech a našich sklonech podvádět probíhá, se do databáze účastníků hlásí různí lidé, a ne pouze studenti, tak jako u podobných pracovišť ve světě, což pak bývá problém. Za svou účast v experimentech dostávají mnohdy značné odměny. Padne na ně většina peněz z vědeckých grantů, které se na pokusy podaří získat. Jinak je tohle pracoviště odkázáno na vzácné sponzorské dary. „Nyní pro laboratoř spíše dobrovolníme,“ říká Petr Houdek. CEBEX je vlastně sám o sobě experimentem o tom, zda může být životaschopnou organizací.

Lidé, kteří jsou přesvědčeni, že člověk se má starat sám o sebe, si brali z peněz na charitu vyšší částky než účastníci vyznávající levicovější hodnoty. Petr Houdek (34) Od roku 2015 vede laboratoř CEBEX při CEVRO VŠ, vedle toho působí na Fakultě podnikohospodářské VŠE, na Fakultě sociálně ekonomické UJEP a v Laboratoři evoluční biologie při Přírodovědecké fakultě UK. Zabývá se experimentální a forenzní ekonomikou. V současnosti řídí několik výzkumných grantových projektů zaměřených na odhalování nečestného chování a na faktory stojící za chybami v manažerském rozhodování. Více na blogu <http://houdekpetr.blogspot.cz/>.

Marek Vranka (27)

Působí na katedře psychologie Filozofické fakulty UK, kde od roku 2013 vede Experimentální laboratoř PLESS (www.pless.cz). Podílí se na řešení řady mezinárodních výzkumných projektů a studuje účinky alkoholu na nepoctivé jednání. Působí na **Fakultě sociálních věd** UK, kde se věnuje aplikaci psychologie v marketingové komunikaci. Je spoluzakladatelem laboratoře CEBEX při CEVRO VŠ (www.cebex.cz).

Foto autor| Foto: Lukáš Bíba

Foto popis| Výzkum v terénu, v tomto případě v trafikách a malých samoobsluhách, se snaží mimo jiné odhalit, jestli se podvádí víc ráno, nebo večer.

I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem

5.3.2016 prazsky.denik.cz str. 00 Moje Praha

Praha /ROZHOVOR/ - Třetina jídla, které se ve světě vyrobí, nikdy neskončí na talíři, upozorňuje Marie Plojharová. Jejím tématem se stalo plýtvání jídlem. Kvůli výzkumu obcházela pražské kontejnery. Problému se věnuje i profesně. ?S Marií Plojharovou z analytického centra Glopolis jsme se bavili o tom, proč lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí, lezou pro jídlo do kontejnerů.

"

Co je to dumpster diving? Proč supermarkety prodávají jen krásné potraviny? A co způsobuje plýtvání jídlem?

Napsala jste diplomovou práci ?o dumpster divingu. Co tento cizí pojem přesně znamená?

Dumpster diving se do češtiny překládá jako kontejnerové potápění. Jde o aktivitu, kdy lidé přijdou ke kontejneru a vyjmají z něj věci, které se ještě dají využít. Dumpster diving tedy nemusí být zaměřený pouze na potraviny, ale i na nábytek, na oblečení, často se z kontejnerů vyndávají knihy. Já se ve své diplomové práci nicméně zaměřovala na potraviny.

Většina lidí si teď asi představí bezdomovce. Kdo všechno se věnuje této činnosti?

Zjistila jsem, že se v mém okolí vyskytují lidé, kteří rozhodně nežijí na ulici, přitom z kontejnerů čas od času jídlo vyjmají a jedí. Zaměřila jsem se právě na lidi, kteří bydlí, pracují, studují, mají rodiny nebo jsou součástí rodin, a přesto lezou pro jídlo do kontejneru. Automaticky jsem předpokládala, že lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí lézt do kontejnerů, vyznávají kontra kulturní hodnoty, ideje, které směřují k anarchismu, nebo se formou dumpster divingu snaží dát najevo, že společenské uspořádání, ve kterém žijeme, není úplně správné.

Je to tak?

Rozhodně to tak nemusí být. Člověk, který leze pro jídlo do kontejneru, nemusí žít nutně na ulici, nemusí to být ani člověk, který sympatizuje s kontra kulturními hnutími, s anarchismem a podobně.

Co je tedy důvodem, proč lidé lezou do kontejnerů?

Častým důvodem je, že si obecně řečeno, váží jídla. Domnívají se, že není správné, když se jídlo, jehož účelem je nakrmit člověka, ocitá v popelnici. Mají potřebu se vůči uklízení jedlých potravin do kontejneru vymezovat a potravinám umožnit, aby došly svého naplnění.

Kolik takových lidí jste v Praze našla? Existuje dumpsterská komunita?

V Praze nebylo obtížné lidi se zkušeností s dumpster divingem potkat. V zásadě nejvíce takzvaných kontíkářů nebo dumpsterů je sdruženo kolem Food Not Bombs, což je komunita lidí, kteří lezou pro jídlo do kontejneru a připravují z něj potom teplé pokrmy pro lidi bez domova. Členové či sympatizanti Food Not Bombs jsou přesně ti, kteří mají lezení pro jídlo do kontejneru více ideologicky zakotvené. Vyjmutí čerstvého jídla z kontejneru je pro ně důležitá forma vyjádření jejich názoru na společnost ?a její fungování, které vede ?k tomu, že se obrovské množství čerstvého kvalitního jídla ocitá v popelnici. A pak jsou kontíkáři, kteří se označují za naprosté konzumenty, tvrdí, že jsou součástí většinové společnosti a rozhodně nesympatizují s anarchismem. Dumpster diving je pro ně způsob, jak neplýtvat potravinami, způsob, jak si společně s kamarády užít dobrodružně získané jídlo ?a pocit, že zachránili něco cenného, co by bylo jinak promrháno.

Jak se na kontíkáře dívají ostatní? Sama na svém profilu na Zachraň jídlo píšete, že se na vás dívali jako na exota, když jste psala svou práci.

Já jsem byla exot zejména proto, že plýtvání potravinami na půdě sociologické katedry bylo něco velmi výjimečného. Nicméně na kontíkáře se obecně společnost dívá skrz prsty, naprosto pochopitelně si stereotypně spojují lezení do kontejneru ?s lidmi žijícími na okraji společnosti.

Sama jste s kontíkáři vyrážela do terénu. Dá se opravdu najít čerstvé jídlo?

Čerstvé jídlo se rozhodně ?v kontejneru najít dá. Nejen jídlo, které má například poškozený obal, ale výživově je v pořádku, ale i potraviny, kterým projde lhůta minimální trvanlivosti až za několik dní, nebo potraviny, kterým se nic nestane ani ve chvíli, kdy jim tato lhůta projde. Lezení do kontejneru pro potraviny je poměrně sofistikovaná záležitost. Člověk musí vědět, v jakou denní dobu přijít, aby přišel přesně v tu dobu, kdy se potraviny vyhodí z obchodu, ale ještě nejsou odvezeny někam na skládku. Takže jsme byli různě úspěšní.

Co se dá najít?

Okolo zavírací doby obchodů je ale v kontejnerech možné najít obrovské množství pečiva, které bylo ještě minutu před tím vystavováno na pultech v obchodu jako čerstvě upečené, stejně tak mléčné výrobky nebo ovoce a zelenina, které se obchodu už nevejdou do skladu, protože přijely nově objednané a o něco čerstvější zásoby. I člověk všechno tohle ví, stejně je ten pohled na dobré, kvalitní jídlo vyhozené v popelnici šokující. Jeden z mých informátorů běžně jezdil ke kontejneru s autem, protože mu bylo jasné, že se mu do batohu nebo do tašky všechno nevejde. Vyhadzují se dokonce archivní vína nebo zrající sýry, tedy potraviny, které jsou o to hodnotnější, oč delší čas uplyne od data výroby.

Jak moc se plýtvá potravinami? Jde o velké supermarkety nebo i o domácnosti?

Plýtvá se napříč celým potravinovým řetězcem ve všech částech světa. V rámci Glopolisu hodně zdůrazňujeme, že se různorodě plýtvá v rozvojových a rozvinutých zemích. Celosvětově se vyhodí jedna třetina všech vyrobených potravin, což dohromady dává 1,3 miliardy tun potravin ročně. To je naprosto nepředstavitelné číslo. Třetinu vyrobených tedy nikdo nesní. Studie Organizace pro výživu a zemědělství při OSN uvádí, že se v rozvojových zemích se vyhodí 6 až 11 kilo potravin na osobu ročně. V rozvinutých zemích je to 95 až 115 kilo na osobu ročně.

Co se děje s těmi potravinami, které se vyhadzují?

Především končí na skládce, což je to nejnešťastnější řešení. Jsou zde různé alternativy. Potraviny mohou sloužit na výkrm zvířat, abychom je skrze ně mohli zase využít. Je možné je dávat do bioplynových elektráren, spalovat je a získávat z nich energii a teplo. V naprosté většině případů nicméně potraviny končí na skládkách, kde způsobují další problémy. Ve chvíli, kdy jsou potraviny zavážené a nemůže k nim světlo a vzduch, tak hnijí a vytvářejí obrovské množství metanu, což je skleníkový plyn, který silně přispívá ke změně klimatu. Uvádí se, že potravinový odpad je třetí největší původce skleníkových plynů, po USA a Číně.

Proč vlastně dochází k tak obrovskému plýtvání potravinami? Kde je chyba?

To je velmi dobrá otázka, na kterou se všichni snaží najít odpověď. Je hodně spojená s tím, jak produkuje potraviny, jak je dovážíme, jaké potraviny chceme nacházet v regálech obchod. Jde o systémový problém.

Můžete uvést konkrétní příklad?

Ve chvíli, kdy farmář pěstuje na svém poli potraviny, uzavírá smlouvy s odběrateli na dlouhou dobu dopředu. Ve smlouvách nebývá přesně stanovené, kolik a kdy bude odběratel po producentovi žádat. Farmář pochopitelně nechce o svého odběratele přijít, takže se snaží vyprodukovat potravin raději více. Zaseje více, protože neví, jaké bude počasí, a vždycky potřebuje mít jistotu, že naplní poptávku svého odběratele. Problém vzniká ve chvíli, kdy si odběratel odkoupí mnohem menší množství vyrobených potravin než farmář předpokládal, nebo odběratel původně uvedl. K potravinovým ztrátám tak dochází už na poli.

Jak je tomu v dalších fázích zpracování potravin?

Potravinový odpad vzniká také ve třídíčkách, během omývání, ve skladech. Vždy se kontroluje nikoli výživová hodnota potravin, ale to jestli jsou produkty dostatečně krásné, jestli splňují velmi přísná kritéria vzhledu, která stanovují obchodní řetězce. Ty tvrdí, že spotřebitelé chtějí jíst potraviny hlavně krásné, ideálně tvarované s ideálním zabarvením, zakulacením a strukturou. Na poli ale vznikají potraviny, které vyrostly z přírody a pokaždé vypadají jinak. Supermarkety nám chtějí nabízet jen ty nejkrásnější, aby měly jistotu, že prodají co nejvíce. Nevzhledné kusy, nebo například špatně zapletené vánočky, zůstávají už ve fázi výroby nevyužity. Velkým problémem a důvodem vyhazování je také fakt, že některé potraviny na naše talíře cestují přes půlku světa.

Jak to přesně souvisí?

Aby potraviny přežily dlouhou cestu, musí být speciálně uchovávány a konzervovány, aby si zachovaly krásnou barvu a strukturu. Ne u všech potravin se to podaří. Proto, abychom nacházeli v obchodě ty nejšťavnatější ředkvičky, nebo nejideálnější zabarvený pomeranč, který není scvrklý, byla už velká spousta ředkviček, nebo pomerančů vyhozena ještě před tím, než jsme měli možnost najít jejich úspěšnější kolegy na pultech obchodů. A to nemluvíme o tom, jaký vliv má konzervace na dlouhé cesty na výživovou kvalitu potravin.

Jak to vypadá s plýtváním ?v domácnostech?

Všichni máme tendenci se zásobovat, koupit si co nejvíce potravin, abychom měli vždy jistotu, že budeme mít dost, protože chceme být například dobří hostitelé nebo dobří rodiče, kteří svým dětem nabídnou vždycky to nejlepší a vše, co si přejí. ?I proto, že na nás všude ?v obchodech vykukují slevy lákající k nakoupení většího množství jídla, než pro které jsme do obchodu přišli, nakupujeme potravin spíše více než méně. Vzhledem k tomu, že žijeme ve velmi rychlé době, mnoho lidí je velmi zaměstnaných, nestíháme nebo nemáme sílu zásoby nakoupených potravin sníst, a tak vyhadzujeme i doma.

Jak by se člověk měl chovat, aby byl zodpovědným spotřebitelem a jídlem tolik neplýtvál?

Zodpovědná spotřeba nesouvisí jenom s množstvím vyplývaného jídla, ale souvisí i s tím, že bychom měli jíst sezónně a lokálně. Právě proto, aby vzdálenost, kterou musí potravina ujet od chvíle, kdy byla vyrobená až ?k nám na talíř, nebyla tak dlouhá, a aby nedocházelo ke ztrátám po cestě. Když si kupujeme potraviny, které byly vyrobené u nás, co nejbliže, jsou o to čerstvější, o to výživnější a o to více možností ?a času máme je skutečně sníst.

Jaká jsou další pravidla?

Ke snížení plýtvání v domácnostech velmi pomáhá, když člověk ví, co má doma ?a vytvoří si nákupní seznam a nakoupí skutečně jen to, co potřebuje a co plánuje v týdnu připravit a sníst. Ve chvíli, kdy jdeme unavení z práce do obchodu a přemýšlíme, co vlastně nakoupíme a budeme jíst, řekneme si: tohle se mi líbí, to si koupím. Člověk přitom nemá plán, jak to zpracuje. Může se stát, že když přijde domů, dostane chuť na něco jiného, nebo úplně změní plány a nakoupené potraviny jen naskládá do lednice a po několika dnech je vyhodí. Ideální je nepodléhat slevovým tužbám a chodit na nákup se seznamem a jasným plánem, co chceme připravovat. Samozřejmě to není jednoduché. Je to ale důležitý způsob, jak nepřispívat k vyhazování potravin, které chybí osmi stům miliónům lidí, co na světě hladoví.

Jaké jsou důsledky plýtvání?

Ve chvíli, kdy se sníží množství vyplývaného jídla v domácnostech, bude to obrovská pomoc nejen pro životní prostředí, ve kterém žijeme, ale i pro to, aby i další generace měly možnost jíst tolik, kolik budou potřebovat. Potraviny vyrůstají ?z omezených přírodních zdrojů. Ve chvíli, kdy si všechny přírodní zdroje vyčerpáme, abychom produkovali potraviny, které pak vyhodíme, nebudou zdroje dostupné příští generace.

Rýsuje se v tomto ohledu nějaké řešení, vznikají nové přístupy?

Různé nové přístupy vznikají. V tuto chvíli se pozornost hodně zaměřuje na supermarkety, které mají velký vliv na plýtvání v zemědělství, protože nastavují kritéria krásy jednotlivých potravin a určují, jaké potraviny se dostanou do obchodů. ?V tomhle ohledu vznikají různé iniciativy. Například ?v Británii je možné koupit si ošklivou zeleninu nebo ošklivé ovoce. A je vidět, že ve chvíli, kdy je spotřebitelům vysvětlen důvod, proč je důležité jíst i tu nevhlednou zeleninu, například zakřivenou mrkev, nebo trochu zahnutou okurku, tak si tyto potraviny koupí. Mají pak dobrý pocit, že přispěli dobré věci.

Funguje to tak i jinde?

Na podzim minulého roku byl ve Francii schválen zákon, který nařizuje supermarketům, aby potraviny, které neprodají, automaticky věnovaly potravinovým bankám, nebo charitativním organizacím, aby nekončily na skládce a aby je skutečně někdo snědl. V Dánsku byl minulý týden otevřen obchod ?s potravinami, které se běžně vyhadzují, a kde lidé mají možnost koupit si zeleninu, která už třeba není tak skvěle napnutá, ale pořád je výživná, má spoustu vitaminů ?a minerálů a je možné ji bez zdravotního rizika spotřebovat.

A jak jsme na tom v Česku?

V Glopolisu se snažíme zvyšovat osvětu o tom, co to znamená, když plýtváme jídlem, pro další generace, pro lidi, kteří žijí na druhém konci světa, a pro nás samotné. Máme vzdělávací projekt Menu pro změnu. V něm dětem v mateřských, základních a středních školách nabízíme cestu k uvažování ?o tom, co to znamená

spotřebovat zodpovědně a jaký vliv mají jako jednotliví spotřebitelé na podobu světa, ve kterém žijí. Děti a studenti mají v rámci projektu možnost zamyslet se, zda jim dává smysl spotřebovat tak, jak spotřebováváme dnes, jestli stojí za to naši spotřebu nějak proměnit. Je na nich, aby určili, co chtějí zlepšit, jak konkrétně to dokážou? a jak budou o zodpovědné spotřebě potravin informovat své spolužáky, rodiče a lidi v okolí.

Marie Plojharová Narodila se v roce 1988, pochází z Českých Budějovic. Vystudovala sociologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze.

Ve své diplomové práci se zabývala Dumpster Divingem a plýtváním potravinami. Plýtváním jídlem se zabývá i profesně, působí v analytickém centru Glopolis a uskupení Zachraň jídlo.

Čtěte také: Iniciativa Zachraň jídlo rozdala Pražanům 'nepovedené' vánočky"

URL| http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/i-lide-kteri-maji-dost-penez-lezou-do-kontejneru-vadi-jim-plytvani-jidlem-20160305.html

I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem

5.3.2016 Pražský deník str. 02 Z metropole
VÁCLAVA BURDOVÁ

Odbornice na dumpster diving Marie Plojharová uvedla pro Pražský deník:

Praha – Třetina jídla, které se ve světě vyrobí, nikdy neskončí na talíři, upozorňuje Marie Plojharová. Jejím tématem se stalo plýtvání jídlem.

Kvůli výzkumu obcházela pražské kontejnery. Problému se věnuje i profesně.

S Marií Plojharovou z analytického centra Glopolis jsme se bavili o tom, proč lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí, lezou pro jídlo do kontejnerů. Co je to dumpster diving? Proč supermarkety prodávají jen krásné potraviny? Aco způsobuje plýtvání jídlem?

* Napsala jste diplomovou práci o Dumpster Divingu. Co tento cizí pojem přesně znamená?

Dumpster Diving se do češtiny překládá jako kontejnerové potápění. Jde o aktivitu, kdy lidé přijdou ke kontejneru a vyjmají z něj věci, které se ještě dají využít. Dumpster Diving nemusí být zaměřený pouze na potraviny, ale i na nábytek, na oblečení, často se z kontejnerů vyndávají knihy. Já se ve své diplomové práci nicméně zaměřovala na potraviny.

* Většina lidí si teď asi představí bezdomovce. Kdo všechno se věnuje této činnosti?

Zjistila jsem, že se v mém okolí vyskytují lidé, kteří rozhodně nežijí na ulici, přitom z kontejnerů čas od času jídlo vyjmají a jedí. Zaměřila jsem se právě na lidi, kteří bydlí, pracují, studují, mají rodiny, a přesto lezou pro jídlo do kontejneru. Automaticky jsem předpokládala, že lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí, vyznávají kontra kulturní hodnoty, ideje, které směřují k anarchismu, nebo se formou dumpster divingu snaží dát najevo, že naše společenské uspořádání, není úplně správné.

* Je to tak?

Rozhodně to tak nemusí být. Člověk, který leze pro jídlo do kontejneru, nemusí žít nutně na ulici, nemusí to být ani člověk, který sympatizuje s kontra kulturními hnutími, s anarchismem a podobně.

* Co je tedy důvodem, proč lidé lezou do kontejnerů?

Častým důvodem je, že si, obecně řečeno, váží jídla. Domnívají se, že není správné, když se jídlo, jehož účelem je nakrmit člověka, ocitá v popelnici. Mají potřebu se vůči uklizení jedlých potravin do kontejneru vymezovat a potravinám umožnit, aby došly svého naplnění.

* Kolik takových lidí jste v Praze našla? Existuje dumpsterská komunita?

V Praze nebylo obtížné lidi se zkušeností s dumpster divingem potkat. V zásadě nejvíce tzv. kontikářů nebo dumpsterů je sdruženo kolem Food Not Bombs, což je komunita lidí, kteří lezou pro jídlo do kontejneru a připravují z něj potom teplé pokrmy pro lidi bez domova. Členové či sympatizanti Food Not Bombs jsou přesně ti, kteří mají lezení pro jídlo do kontejneru více ideologicky zakotvené. Vyjmutím čerstvého jídla z kontejneru je pro ně důležitá forma vyjádření jejich názoru na společnost a její fungování, které vede k tomu, že se obrovské množství čerstvého kvalitního jídla ocitá v popelnici. A pak jsou kontikáři, kteří se označují za naprosté konzumenty, tvrdí, že jsou součástí většinové společnosti a rozhodně nesympatizují s anarchismem. Dumpster diving je pro ně způsob, jak neplýtvat potravinami, způsob, jak si společně s kamarády užít dobrodružně získané jídlo a pocít, že zachránili něco, cenného, co by bylo jinak promrháno.

* Jak se na kontikáře dívají ostatní? Na svém profilu na Zachraň jídlo píšete, že se na vás dívali jako na exota, když jste psala svou práci...

Byla jsem za exota zejména proto, že plýtvání potravinami na půdě sociologické katedry bylo něco velmi výjimečného. Nicméně na kontikáře se obecně společnost dívá skrz prsty. Naprosto pochopitelně si lidé stereotypně spojují lezení do kontejneru s lidmi žijícími na okraji společnosti.

* Sama jste s kontikáři vyrážela do terénu. Dá se opravdu najít čerstvé jídlo?

Čerstvé jídlo se rozhodně v kontejneru najít dá. Nejen jídlo, které má například poškozený obal, ale výživově je v pořádku, ale i potraviny, kterým projde lhůta minimální trvanlivosti až za několik dní, nebo potraviny, kterým se nic nestane ani ve chvíli, kdy jim tato lhůta projde. Lezení do kontejneru pro potraviny je poměrně sofistikovaná záležitost. Člověk musí vědět, v jakou denní dobu přijít, aby přišel přesně, když se potraviny vyhodí z obchodu, ale ještě nejsou odvezeny na skládku. Takže jsme byli různě úspěšní.

* Co jste našli?

Okolo zavírací doby obchodů je v kontejnerech možné najít obrovské množství pečiva, které bylo ještě minutu před tím vystavováno na pultech jako čerstvě upečené, stejně tak mléčné výrobky nebo ovoce a zelenina, které se obchodu už nevejdou do skladu, protože přijely nově objednané a o něco čerstvější zásoby. I když člověk všechno tohle ví, je pohled na dobré, kvalitní jídlo vyhozené v popelnici šokující. Jeden z mých informátorů běžně jezdil ke kontejneru s autem, protože mu bylo jasné, že se mu do batohu nebo tašky všechno nevejde. Vyhazují se dokonce archivní vína nebo zrající sýry, tedy potraviny, které jsou o to hodnotnější, oč delší čas uplyne od data výroby.

* Jak moc se plýtvá potravinami? Jde o velké supermarkety nebo i o domácnosti?

Plýtvá se napříč celým potravinovým řetězcem ve všech částech světa. V rámci Glopolisu hodně zdůrazňujeme, že se různorodě plýtvá v rozvojových a rozvinutých zemích. Celosvětově se vyhodí jedna třetina všech vyrobených potravin, což dohromady dává 1,3 miliardy tun potravin ročně. To je naprosto nepředstavitelné číslo. Třetinu vyrobených potravin nikdo nesní. Studie Organizace pro výživu a zemědělství při OSN uvádí, že se v rozvojových zemích vyhodí 6 až 11 kilo potravin na osobu ročně. v rozvinutých zemích 95 až 115 kilo na osobu ročně.

* Co se děje s potravinami, které se vyhazují?

Především končí na skládce, což je to nejnešťastnější řešení. Potraviny mohou sloužit na výkrm zvířat, abychom je skrze ně mohli zase využít. Je možné je dávat do bioplynových elektráren, spalovat a získávat z nich energii a teplo. V naprosté většině případů nicméně potraviny končí na skládkách, kde způsobují další problémy. Ve chvíli, kdy jsou potraviny zavážené a nemůže k nim světlo a vzduch, tak hnijí a vytvářejí obrovské množství metanu, což je skleníkový plyn, který silně přispívá ke změně klimatu. Uvádí se, že potravinový odpad je třetí největší původce skleníkových plynů, po USA a Číně.

* Proč dochází k tak obrovskému plýtvání potravinami?

To je velmi dobrá otázka, na kterou se všichni snaží najít odpověď. Je hodně spojená s tím, jak produkuje potraviny, jak je dovážíme, jaké potraviny chceme nacházet v regálech obchodů. Jde o systémový problém.

* Můžete uvést konkrétní příklad?

Ve chvíli, kdy farmář pěstuje na svém poli potraviny, uzavírá smlouvy s odběrateli na dlouhou dobu dopředu. Ve smlouvách nebývá přesně stanovené, kolik a kdy bude odběratel po producentovi žádat. Farmář pochopitelně nechce o svého odběratele přijít, takže se snaží vyprodukovat potravin raději více. Zaseje více, protože neví, jaké bude počasí, a vždycky potřebuje mít jistotu, že naplní poptávku svého odběratele. Problém vzniká ve chvíli, kdy si odběratel odkoupí mnohem menší množství vyrobených potravin než farmář předpokládal, nebo odběratel původně uvedl. K potravinovým ztrátám tak dochází už na poli.

* Jak je tomu v dalších fázích zpracování potravin?

Potravinový odpad vzniká také ve třídíčkách, během omývání, ve skladech. Vždy se kontroluje nikoli výživová hodnota potravin, ale to, zda jsou produkty dostatečně krásné, jestli splňují velmi přísná kritéria vzhledu, která stanovují obchodní řetězce. Ty tvrdí, že spotřebitelé chtějí jíst potraviny hlavně krásné, ideálně tvarované s ideálním zabarvením, zakulacením a strukturou. Na poli ale vznikají potraviny, které vyrostly z přírody a pokaždé vypadají jinak. Supermarkety nám chtějí nabízet jen ty nejkrásnější, aby měli jistotu, že prodají co nejvíce. Nevzhledné kusy, nebo například špatně zapletené vánočky, zůstávají už ve fázi výroby nevyužity. Velkým problémem a důvodem vyhazování je také fakt, že některé potraviny na naše talíře cestují přes půlku světa.

* V čem problém spočívá?

Aby potraviny přežily tu dlouhou cestu, musí být speciálně uchovávané a konzervované, aby si zachovaly tu krásnou barvu a strukturu. Ne u všech potravin se to podaří. Proto, abychom nacházeli v obchodě ty nejšťavnatější ředkvičky, nebo nejideálněji zabarvený pomeranč, který není scvrklý, byla už velká spousta ředkviček, nebo pomerančů vyhozena ještě před tím, než jsme je měli možnost najít jejich úspěšnější kolegy na pultech obchodů. A to nemluvíme o tom, jaký vliv má konzervace potravin na dlouhé cesty na jejich výživovou kvalitu.

* Jak to vypadá s plýtváním v domácnostech?

Všichni máme tendenci se zásobovat, koupit si co nejvíce potravin, abychom měli vždy jistotu, že budeme mít dost, protože chceme být například dobří hostitelé nebo dobří rodiče, kteří svým dětem nabídnou vždycky to nejlepší a vše, co si přejí. I proto, že na nás všude v obchodech vykukují slevy lákající k nakoupení většího množství jídla, než pro které jsme do obchodu přišli, nakupujeme potravin spíše více než méně. Vzhledem k tomu, že žijeme ve velmi rychlé době, mnoho lidí je velmi zaměstnaných, nestíhám nebo nemáme sílu do zásoby nakoupené potraviny sníst, a tak vyhazujeme i doma.

* Jak by se člověk měl chovat, aby byl zodpovědným spotřebitelem a jídlem tolik neplýtvat?

Zodpovědná spotřeba nesouvisí jenom s množstvím vyplývaného jídla, ale souvisí i s tím, že bychom měli jíst sezónně a lokálně. Právě proto, aby vzdálenost, kterou musí potravina ujet, nebyla tak dlouhá, a nedocházelo ke ztrátám po cestě. Když si kupujeme potraviny, které byly vyrobené u nás, co nejbližší, jsou o to čerstvější, o to výživnější a o to více možností a času máme je skutečně sníst.

* Jaká jsou další pravidla?

Ke snížení plýtvání v domácnostech velmi pomáhá, když člověk ví, co má doma a vytvoří si nákupní seznam a nakoupí skutečně jen to, co potřebuje a co plánuje v týdnu připravit a sníst. Ve chvíli, kdy jdeme unavení z práce do obchodu a přemýšlíme, co vlastně dnes nakoupíme a budeme jíst, řekneme si: tohle se mi líbí, to si koupím. Člověk přitom nemá plán, jak to zpracuje. Může se stát, že když přijde domů, dostane chuť na něco jiného, nebo úplně změní plány a nakoupené potraviny jen naskládá do lednice a po několika dnech je vyhodí. Ideální je nepodléhat slevovým tužbám a chodit na nákup se seznamem a jasným plánem, co chceme

připravovat. Samozřejmě to není jednoduché. Je to ale důležitý způsob, jak nepřispívat k vyhazování potravin, které chybí osmi stům miliónům lidí, co na světě hladoví.

* Jaké jsou důsledky plýtvání?

Ve chvíli, kdy se sníží množství vyplývaného jídla v domácnostech, bude to obrovská pomoc nejen pro životní prostředí, ve kterém žijeme, ale i pro to, aby i další generace měly možnost jíst tolik, kolik budou potřebovat. Potravin vyrostajících z omezených přírodních zdrojů. Ve chvíli, kdy si všechny přírodní zdroje vyčerpáme, abychom produkovali potraviny, které pak vyhodíme, nebudou zdroje dostupné příští generace.

* Rýsuje se v tomto ohledu nějaké řešení, vznikají nové přístupy?

Různé nové přístupy vznikají. V tuto chvíli se pozornost hodně zaměřuje na supermarkety. Například v Británii je možné koupit si ošklivou zeleninu nebo ošklivé ovoce. A je vidět, že ve chvíli, kdy je spotřebitelům vysvětlen důvod, proč je důležité jíst i tu nevhlednou zeleninu, například zakřivenou mrkev, nebo trochu zahnutou okurku, tak si tyto potraviny koupí.

Marie Plojharová

j narodila se v roce 1988, pochází z Českých Budějovic j vystudovala sociologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze j ve své diplomové práci se zabývala Dumpster Divingem a plýtváním potravinami j plýtváním jídlem se zabývá i profesně, působí v analytickém centru Glopolis a uskupení Zachraň jídlo

„Celosvětově se vyhodí jedna třetina všech vyrobených potravin, což dohromady dává 1,3 miliardy tun potravin ročně.“

Foto autor| Foto:Deník/V. Burdová

Foto popis| MARIE Plojharová, odbornice na dumpster diving.

Region| Střední Čechy

Demagog.cz vs. Okamura. Lžou, hřímá politik. Sám však opět použil nepravdu

6.3.2016 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Domov
Lidovky.cz, Šárka Kabátová

Poslanec Tomio Okamura znovu zaútočil na server Demagog.cz, který ověřuje pravdivost politických výroků. „Lžou jako když tisknou,“ souhlasí prý s prezidentem Milošem Zemanem, který tým analyzátorů též ocerňuje. Okamura se to snažil dokázat na jednom z příkladů. Ten mu však nevyšel.

„Já ten server (Demagog.cz) blíže neznám, ale z toho co vím, tak lžou, jako když tisknou. Vůbec mě nezajímají. A souhlasím s prezidentem Zemanem, který tenhle server taky označil za lháře,“ reagoval poslanec Tomio Okamura (SPD) prostřednictvím Facebooku na rozhovor, který vznikl pro **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy (přečíst si jej můžete ZDE)

V něm se její autorka ptá na výsledky v analýze serveru Demagog.cz. Z té totiž Okamura dlouhodobě nevychází vůbec dobře. Pro ilustraci: za poslední tři roky má na kontě 42 nepravd, 84 pravdivých výroků, dále 35 zavádějících a 22 neověřitelných tvrzení. Tým analyzující pravdivost výroků, které zazní z úst politiků, se na Okamuru zaměřuje často. Patří mezi desítku politiků s největším počtem ověřených výroků.

Okamura jejich hodnocení ale považuje za liché. „Naopak server Demagog lže. Dám konkrétní příklad - označili za nepravdivý můj výrok o tom, že ve Švýcarsku může člověk hlasovat o daních. Přitom to je pravda, naposledy vlouli Švýcaři hlasovali v referendu o dani z přidané hodnoty (DPH),“ bránil se na sociální síti.

"J&xe1; ten server bl&xed;&x17e;e nezn&xe1;m, ale z toho co v&xed;m, tak l&x17e;ou, jako kdy&x17e;tisknou. V&x16f;bec m&x11b; nezaj&xed;maj&xed;. A souhlas&xed;m s... Zveřejnil(a) Demagog.CZ dne 5. březen 2016

Serveru Demagog.cz však neuniklo ani toto prohlášení. Okamura si tak nechtěně připsal další nepravdivý výrok. Již v předchozím odůvodnění týmu se totiž ukazuje, že poslanec nemá pravdu. „Výrok označujeme jako nepravdivý, neboť i přesto, že v určitých případech v otázce zvýšení daní skutečně musí proběhnout referendum (o změně Švýcarské ústavy), neznamená to, že se všelidové hlasování musí konat v ‚jakémkoliv‘ případě,“ rozporoval Demagog.cz jeho slova.

URL| http://www.lidovky.cz/demagog-cz-lze-jako-kdyz-tiskne-vytykal-okamura-ten-mu-vzapeti-pripsal-dalsi-lez-gfw-zpravy-domov.aspx?c=A160305_145947_in_domov_sk

I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem 6.3.2016 denik.cz str. 00 Praha

Praha /ROZHOVOR/ - Třetina jídla, které se ve světě vyrobí, nikdy neskončí na talíři, upozorňuje Marie Plojharová. Jejím tématem se stalo plýtvání jídlem. Kvůli výzkumu obcházela pražské kontejnery. Problému se věnuje i profesně. ?S Marií Plojharovou z analytického centra Glopolis jsme se bavili o tom, proč lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí, lezou pro jídlo do kontejnerů. Co je to dumpster diving? Proč supermarkety prodávají jen krásné potraviny? A co způsobuje plýtvání jídlem?

"

Co je to dumpster diving? Proč supermarkety prodávají jen krásné potraviny? A co způsobuje plýtvání jídlem?

Napsala jste diplomovou práci ?o dumpster divingu. Co tento cizí pojem přesně znamená?

Dumpster diving se do češtiny překládá jako kontejnerové potápění. Jde o aktivitu, kdy lidé přijdou ke kontejneru a vyjímají z něj věci, které se ještě dají využít. Dumpster diving tedy nemusí být zaměřený pouze na potraviny, ale i na nábytek, na oblečení, často se z kontejnerů vyndávají knihy. Já se ve své diplomové práci nicméně zaměřovala na potraviny.

Většina lidí si teď asi představi bezdomovce. Kdo všechno se věnuje této činnosti?

Zjistila jsem, že se v mém okolí vyskytují lidé, kteří rozhodně nežijí na ulici, přitom z kontejnerů čas od času jídlo vyjímají a jedí. Zaměřila jsem se právě na lidi, kteří bydlí, pracují, studují, mají rodiny nebo jsou součástí rodin, a přesto lezou pro jídlo do kontejneru. Automaticky jsem předpokládala, že lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí lézt do kontejnerů, vyznávají kontra kulturní hodnoty, ideje, které směřují k anarchismu, nebo se formou dumpster divingu snaží dát najevo, že společenské uspořádání, ve kterém žijeme, není úplně správné.

Je to tak?

Rozhodně to tak nemusí být. Člověk, který leze pro jídlo do kontejneru, nemusí žít nutně na ulici, nemusí to být ani člověk, který sympatizuje s kontra kulturními hnutími, s anarchismem a podobně.

Co je tedy důvodem, proč lidé lezou do kontejnerů?

Častým důvodem je, že si obecně řečeno, váží jídla. Domnívají se, že není správné, když se jídlo, jehož účelem je nakrmit člověka, ocitá v popelnici. Mají potřebu se vůči uklizení jedlých potravin do kontejneru vymezovat a potravinám umožnit, aby došly svého naplnění.

Kolik takových lidí jste v Praze našla? Existuje dumpsterská komunita?

V Praze nebylo obtížné lidi se zkušeností s dumpster divingem potkat. V zásadě nejvíce takzvaných kontikářů nebo dumpsterů je sdruženo kolem Food Not Bombs, což je komunita lidí, kteří lezou pro jídlo do kontejneru a připravují z něj potom teplé pokrmy pro lidi bez domova. Členové či sympatizanti Food Not Bombs jsou přesně ti, kteří mají lezení pro jídlo do kontejneru více ideologicky zakotvené. Vyjmutí čerstvého jídla z kontejneru je pro ně důležitá forma vyjádření jejich názoru na společnost a její fungování, které vede k tomu, že se obrovské množství čerstvého kvalitního jídla ocitá v popelnici. A pak jsou kontikáři, kteří se označují za naprosté konzumenty, tvrdí, že jsou součástí většinové společnosti a rozhodně nesympatizují s anarchismem. Dumpster diving je pro ně způsob, jak neplýtvat potravinami, způsob, jak si společně s kamarády užít dobrodružně získané jídlo a pocít, že zachránili něco cenného, co by bylo jinak promrháno.

Jak se na kontikáře dívají ostatní? Sama na svém profilu na Zachraň jídlo píšete, že se na vás dívali jako na exota, když jste psala svou práci.

Já jsem byla exot zejména proto, že plýtvání potravinami na půdě sociologické katedry bylo něco velmi výjimečného. Nicméně na kontikáře se obecně společnost dívá skrz prsty, naprosto pochopitelně si stereotypně spojují lezení do kontejneru s lidmi žijícími na okraji společnosti.

Sama jste s kontikáři vyrážela do terénu. Dá se opravdu najít čerstvé jídlo?

Čerstvé jídlo se rozhodně v kontejneru najít dá. Nejen jídlo, které má například poškozený obal, ale výživově je v pořádku, ale i potraviny, kterým projde lhůta minimální trvanlivosti až za několik dní, nebo potraviny, kterým se nic nestane ani ve chvíli, kdy jim tato lhůta projde. Lezení do kontejneru pro potraviny je poměrně sofistikovaná záležitost. Člověk musí vědět, v jakou denní dobu přijít, aby přišel přesně v tu dobu, kdy se potraviny vyhodí z obchodu, ale ještě nejsou odvezeny někam na skládku. Takže jsme byli různě úspěšní.

Co se dá najít?

Okolo zavírací doby obchodů je ale v kontejnerech možné najít obrovské množství pečiva, které bylo ještě minutu před tím vystavováno na pultech v obchodu jako čerstvě upečené, stejně tak mléčné výrobky nebo ovoce a zelenina, které se obchodu už nevejdou do skladu, protože přijely nově objednané a o něco čerstvější zásoby. I člověk všechno tohle ví, stejně je ten pohled na dobré, kvalitní jídlo vyhozené v popelnici šokující. Jeden z mých informátorů běžně jezdil ke kontejneru s autem, protože mu bylo jasné, že se mu do batohu nebo do tašky všechno nevejde. Vyhazují se dokonce archivní vína nebo zrající sýry, tedy potraviny, které jsou o to hodnotnější, o č delší čas uplyne od data výroby.

Jak moc se plýtvá potravinami? Jde o velké supermarkety nebo i o domácnosti?

Plýtvá se napříč celým potravinovým řetězcem ve všech částech světa. V rámci Glopolisu hodně zdůrazňujeme, že se různorodě plýtvá v rozvojových a rozvinutých zemích. Celosvětově se vyhodí jedna třetina všech vyrobených potravin, což dohromady dává 1,3 miliardy tun potravin ročně. To je naprosto nepředstavitelné číslo. Třetinu vyrobených tedy nikdo nesní. Studie Organizace pro výživu a zemědělství při OSN uvádí, že se v rozvojových zemích se vyhodí 6 až 11 kilo potravin na osobu ročně. V rozvinutých zemích je to 95 až 115 kilo na osobu ročně.

Co se děje s těmi potravinami, které se vyhazují?

Především končí na skládce, což je to nejnešťastnější řešení. Jsou zde různé alternativy. Potraviny mohou sloužit na výkrm zvířat, abychom je skrze ně mohli zase využít. Je možné je dávat do bioplynových elektráren, spalovat je a získávat z nich energii a teplo. V naprosté většině případů nicméně potraviny končí na skládkách, kde způsobují další problémy. Ve chvíli, kdy jsou potraviny zavážené a nemůže k nim světlo a vzduch, tak hnijí a vytvářejí obrovské množství metanu, což je skleníkový plyn, který silně přispívá ke změně klimatu. Uvádí se, že potravinový odpad je třetí největší původce skleníkových plynů, po USA s Číně.

Proč vlastně dochází k tak obrovskému plýtvání potravinami? Kde je chyba?

To je velmi dobrá otázka, na kterou se všichni snaží najít odpověď. Je hodně spojená s tím, jak produkujeme potraviny, jak je dovážíme, jaké potraviny chceme nacházet v regálech obchod. Jde o systémový problém.

Můžete uvést konkrétní příklad?

Ve chvíli, kdy farmář pěstuje na svém poli potraviny, uzavírá smlouvy s odběrateli na dlouhou dobu dopředu. Ve smlouvách nebývá přesně stanovené, kolik a kdy bude odběratel po producentovi žádat. Farmář pochopitelně nechce o svého odběratele přijít, takže se snaží vyprodukovat potravin raději více. Zaseje více, protože neví, jaké bude počasí, a vždycky potřebuje mít jistotu, že naplní poptávku svého odběratele. Problém vzniká ve chvíli, kdy si odběratel odkoupí mnohem menší množství vyrobených potravin než farmář předpokládal, nebo odběratel původně uvedl. K potravinovým ztrátám tak dochází už na poli.

Jak je tomu v dalších fázích zpracování potravin?

Potravinový odpad vzniká také ve třídíčkách, během omývání, ve skladech. Vždy se kontroluje nikoli výživová hodnota potravin, ale to jestli jsou produkty dostatečně krásné, jestli splňují velmi přísná kritéria vzhledu, která stanovují obchodní řetězce. Ty tvrdí, že spotřebitelé chtějí jíst potraviny hlavně krásné, ideálně tvarované s ideálním zbarvením, zakulacením a strukturou. Na poli ale vznikají potraviny, které vyrostly z přírody a pokaždé vypadají jinak. Supermarkety nám chtějí nabízet jen ty nejkrásnější, aby měly jistotu, že prodají co nejvíce. Nevzhledné kusy, nebo například špatně zapletené vánočky, zůstávají už ve fázi výroby nevyužity. Velkým problémem a důvodem vyhazování je také fakt, že některé potraviny na naše talíře cestují přes půlku světa.

Jak to přesně souvisí?

Aby potraviny přežily dlouhou cestu, musí být speciálně uchovávané a konzervované, aby si zachovaly krásnou barvu a strukturu. Ne u všech potravin se to podaří. Proto, abychom nacházeli v obchodě ty nejšťavnatější ředkvičky, nebo nejideálnější zbarvený pomeranč, který není scvrklý, byla už velká spousta ředkviček, nebo pomerančů vyhozena ještě před tím, než jsme měli možnost najít jejich úspěšnější kolegy na pultech obchodů. ?A to nemluvíme o tom, jaký vliv má konzervace na dlouhé cesty na výživovou kvalitu potravin.

Jak to vypadá s plýtváním ?v domácnostech?

Všichni máme tendenci se zásobovat, koupit si co nejvíce potravin, abychom měli vždy jistotu, že budeme mít dost, protože chceme být například dobří hostitelé nebo dobří rodiče, kteří svým dětem nabídnou vždycky to nejlepší a vše, co si přejí. ?I proto, že na nás všude ?v obchodech vykukují slevy lákající k nakoupení většího množství jídla, než pro které jsme do obchodu přišli, nakupujeme potravin spíše více než méně. Vzhledem k tomu, že žijeme ve velmi rychlé době, mnoho lidí je velmi zaměstnaných, nestíháme nebo nemáme sílu zásoby nakoupených potravin sníst, a tak vyhazujeme i doma.

Jak by se člověk měl chovat, aby byl zodpovědným spotřebitelem a jídlem tolik neplýtval?

Zodpovědná spotřeba nesouvisí jenom s množstvím vyplývaného jídla, ale souvisí i s tím, že bychom měli jíst sezónně a lokálně. Právě proto, aby vzdálenost, kterou musí potravina ujet od chvíle, kdy byla vyrobená až ?k nám na talíř, nebyla tak dlouhá, a aby nedocházelo ke ztrátám po cestě. Když si kupujeme potraviny, které byly vyrobené u nás, co nejbližší, jsou o to čerstvější, o to výživnější a o to více možností ?a času máme je skutečně sníst.

Jaká jsou další pravidla?

Ke snížení plýtvání v domácnostech velmi pomáhá, když člověk ví, co má doma ?a vytvoří si nákupní seznam a nakoupí skutečně jen to, co potřebuje a co plánuje v týdnu připravit a sníst. Ve chvíli, kdy jdeme unavení z práce do obchodu a přemýšlíme, co vlastně nakoupíme a budeme jíst, řekneme si: tohle se mi líbí, to si koupím. Člověk přitom nemá plán, jak to zpracuje. Může se stát, že když přijde domů, dostane chuť na něco jiného, nebo úplně změní plány a nakoupené potraviny jen naskládá do lednice a po několika dnech je vyhodí. Ideální je nepodléhat slevovým tužbám a chodit na nákup se seznamem a jasným plánem, co chceme připravovat. Samozřejmě to není jednoduché. Je to ale důležitý způsob, jak nepřispívat k vyhazování potravin, které chybí osmi stům miliónům lidí, co na světě hladoví.

Jaké jsou důsledky plýtvání?

Ve chvíli, kdy se sníží množství vyplývaného jídla v domácnostech, bude to obrovská pomoc nejen pro životní prostředí, ve kterém žijeme, ale i pro to, aby i další generace měly možnost jíst tolik, kolik budou potřebovat. Potraviny vyrůstají z omezených přírodních zdrojů. Ve chvíli, kdy si všechny přírodní zdroje vyčerpáme, abychom produkovali potraviny, které pak vyhodíme, nebudou zdroje dostupné příští generace.

Rýsuje se v tomto ohledu nějaké řešení, vznikají nové přístupy?

Různé nové přístupy vznikají. V tuto chvíli se pozornost hodně zaměřuje na supermarkety, které mají velký vliv na plýtvání v zemědělství, protože nastavují kritéria krásy jednotlivých potravin a určují, jaké potraviny se dostanou do obchodů. V tomhle ohledu vznikají různé iniciativy. Například v Británii je možné koupit si ošklivou zeleninu nebo ošklivé ovoce. A je vidět, že ve chvíli, kdy je spotřebitelům vysvětlen důvod, proč je důležité jíst i tu nevhlednou zeleninu, například zakřivenou mrkev, nebo trochu zahnutou okurku, tak si tyto potraviny koupí. Mají pak dobrý pocit, že přispěli dobré věci.

Funguje to tak i jinde?

Na podzim minulého roku byl ve Francii schválen zákon, který nařizuje supermarketům, aby potraviny, které neprodají, automaticky věnovaly potravinovým bankám, nebo charitativním organizacím, aby nekončily na skládce a aby je skutečně někdo snědl. V Dánsku byl minulý týden otevřen obchod s potravinami, které se běžně vyhazují, a kde lidé mají možnost koupit si zeleninu, která už třeba není tak skvěle napnutá, ale pořád je výživná, má spoustu vitaminů a minerálů a je možné ji bez zdravotního rizika spotřebovat.

A jak jsme na tom v Česku?

V Glopolisu se snažíme zvyšovat osvětu o tom, co to znamená, když plýtváme jídlem, pro další generace, pro lidi, kteří žijí na druhém konci světa, a pro nás samotné. Máme vzdělávací projekt Menu pro změnu. V něm dětem v mateřských, základních a středních školách nabízíme cestu k uvažování o tom, co to znamená spotřebovávat zodpovědně a jaký vliv mají jako jednotliví spotřebitelé na podobu světa, ve kterém žijí. Děti a studenti mají v rámci projektu možnost zamyslet se, zda jim dává smysl spotřebovávat tak, jak spotřebováváme dnes, jestli stojí za to naši spotřebu nějak proměnit. Je na nich, aby určili, co chtějí zlepšit, jak konkrétně to dokážou a jak budou o zodpovědné spotřebě potravin informovat své spolužáky, rodiče a lidi v okolí.

Marie Plojharová Narodila se v roce 1988, pochází z Českých Budějovic. Vystudovala sociologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze.

Ve své diplomové práci se zabývala Dumpster Divingem a plýtváním potravinami. Plýtváním jídlem se zabývá i profesně, působí v analytickém centru Glopolis a uskupení Zachraň jídlo.

Čtěte také: Iniciativa Zachraň jídlo rozdala Pražanům 'nepovedené' vánočky"

URL| <http://www.denik.cz/praha/i-lide-kteri-maji-dost-penez-lezou-do-kontejneru-vadi-jim-plytvani-jidlem-20160305-3oqu.html>

Poslední rozloučení s literátkou Květoslavou Neradovou bude na Olšanech

7.3.2016 prazskypatriot.cz str. 00

Poslední rozloučení s literátkou a rozhlasovou publicistkou Květoslavou Neradovou, která zemřela ve věku nedožitých 83 let minulého pondělí, se bude konat zítra od 12 hodin v ústřední obřadní síni na Olšanských hřbitovech (vlevo od hlavního vchodu na hřbitov v ulici Vinohradská). Potom bude uložena do hrobu ke svému synovi. Zádušní mše v kostele sv. Ignáce v Ječné ulici bude sloužena zítra od 15:30 hodin.

Květoslavu Neradovou od počátku sedmdesátých let minulého století pravidelně zatýkala StB, pořádala tajné přednášky pro studenty a setkání s literáty a herci. Šířila Chartu 77, proto byla nucena odejít z **fakulty sociálních věd**. V roce 1996 založila Vyšší odbornou školu publicistiky v Praze, v jejímž čele stála do roku 2002.

URL| <http://www.prazskypatriot.cz/posledni-rozloucení-s-literatkou-kvetoslavou-neradovou-bude-na-olsanech/>

Politolog: Zeman má v kampani finanční výhodu. Podpoří ho Babiš a skončí Mynář?

8.3.2016 [blesk.cz](http://www.blesk.cz) str. 00 Politika

Miloš Zeman sice oficiálně stále ještě svou další kandidaturu na prezidenta nepotvrdil. Ale jak upozornil na Twitteru i jeho mluvčí Jiří Ovčáček, během hradních oslav 3. roku ve funkci prezident „naznačil opětovnou kandidaturu“. Blesk.cz s politologem Josefem Mlejnkem rozebral, zda Zeman už vede kampaň, zda má finanční výhodu, když jezdí ve své funkci po českých a moravských krajích a osobně se setkává s voliči. A také jakou roli budou hrát faktory Babiš či Mynář.

Prezident Zeman se dlouhodobě nechává slyšet, že oficiálně kandidaturu potvrdí či vyvrátí v roce 2017. Nová hlava státu se má volit v roce 2018, jenže ani nyní, dva roky před volbami, neberou nejružnější spekulace konce. Zvláště proto, že Zeman o víkendu při oslavě na Pražském hradě nepřímo před stovkami hostů naznačil, že se vlastně kandidatuře nebrání.

„Nedivím se, že to nepřímo naznačil a odpovídá to tomu, že bude chtít kandidovat. Snad pouze kdyby se zhoršil nějak jeho zdravotní stav, tak to by byl, myslím, jediný důvod, kdyby nekandidoval,“ uvedl pro Blesk.cz politolog Josef Mlejnek z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK v Praze.

Se svými zdravotními obtížemi se Zeman netají, nepovažuje je však za překážku ve výkonu funkce. Věk však nedokáže zastavit ani Miloš Zeman. Zatímco Slovákovi Andrejovi Kiskovi je 53 let a Polákovi Andrzejovi Dudovi dokonce 43 let, Zeman už oslavil 71. narozeniny. Na druhou stranu německému prezidentovi Gauckovi je 76 let a rakouskému Fischerovi 77 let, byť jemu končí mandát letos.

Z tohoto pohledu však na Hradě Zeman skutečně může zůstat až do roku 2023. Plánuje to, upozornily Lidové noviny. Také podle Mlejníka se Zeman na druhou volbu připravuje dlouhodobě. „Kampaň dělá permanentně od svého nástupu do funkce. Velmi často putuje po republice a setkává se s občany při různých příležitostech. I to se dá považovat za snahu udržet si elektorát (voliče - pozn. red.) a kontakt s lidmi,“ říká Mlejnek.

„Taktéž se snaží spojovat sebe sama s určitými tématy, které považuje za důležité pro sebe i pro společnost. Zejména to je uprchlická vlna, migrace a kritika islámských radikálů. Výroky na téma migrační krize neříká jen tak, nedělá to jen, že by to komentoval pro nic za nic, ale že to celé říká z důvodu toho, aby si budoval voličskou základnu,“ upozorňuje politolog.

Miloš Zeman je momentálně na návštěvě v Karlovarském kraji. Dorazil tam z Libereckého kraje, chystá se zanedlouho i do Jihočeského. A právě jeho již tradiční cesty po krajích, kam se poněkolkáté vrací, jsou pro Zemana zásadní i v případě druhé volby.

„Pro něj je to důležité, protože on bude kandidovat sám za sebe, nebude mít za sebou pravděpodobně nějakou silnou stranu. Musí si vybudovat voličskou základnu již pro 1. kolo, aby měl něco, na čem může stavět a dostal se do 2. kola. Mohlo by se mu teoreticky stát, kdyby každá ze zavedených velkých stran nasadila v 1. kole silného kandidáta, tak voliči budou preferovat stranickou volbu a jemu se nemusí podařit probojovat do 2. kola,“ předestírá jednu z hrozeb pro Zemana politolog Josef Mlejnek.

A uvádí i příklad. „Při prvních volbách se Miloš Zeman dostal dost snadno do 2. kola i díky tomu, že komunisté nepostavili žádného kandidáta. Jakmile komunisté kandidáta postaví - a nyní mají v preferencích 12 procent -

dá se předpokládat, že jejich voliči, i když budou vědět, že 'jejich' člověk nemá šanci na vítězství, disciplinovaně mu v 1. kole dají hlas. Elektorát (voliči) komunistů tvořil dost významnou složku elektorátu Miloše Zemana," dodává Mlejnek.

Příští týden se přitom Miloš Zeman setká s vicepremiérem Andrejem Babišem (ANO) a pravděpodobně budou mluvit i o volbách. Těch sněmovních, které by se mohly přesunout vzhledem k problémům stávající vládní koalice již na červen 2017. Ale i těch prezidentských, které mají přijít na řadu později.

„Je strašně důležité, jak se zachová Andrej Babiš a hnutí ANO, které nyní má v průzkumech 25 až 30 procent. Samozřejmě je otázka, kolik bude mít, až budou prezidentské volby. Andrej Babiš ale naznačuje podporu hnutí ANO Miloše Zemana a spekuluje se o tom, že to má různé důvody. Jeden důvod je, že Andrej Babiš ví, že nemá nikoho, koho by mohl nasadit z vlastní strany. Ona je to v podstatě one man show,“ pokračuje Mlejnek.

Babiš sám na prezidenta kandidovat nechce, podle Mlejnků pro něj není prezidentská funkce tak zajímavá a nemusel by ostatně ani vyhrát, zároveň ale je tu ona situace, kdy momentálně nemá koho nasadit, avšak prezidentské volby si coby lídr ambiciózní strany s cílem vládnout Česku nemůže prostě dovolit „vypustit“.

Plyne z toho jedna z možností i pro Zemana. „Je možné, že Andrej Babiš nakonec podpoří z řady důvodů Miloše Zemana, což mu pomůže hodně v 1. i 2. kole. Zdá se mi, že pokud Miloš Zeman bude kandidovat, hnutí ANO a komunisté nenasadí kandidáta a Andrej Babiš Zemana vyloženě podpoří, tak to je z dnešního hlediska takřka neporazitelná kombinace. Zemanovi by to dalo docela velké šance. Ale je to samozřejmě spekulace s řadou kdyby,“ dodal Mlejnek.

Otazník visí i nad tím, koho proti Zemanovi podpoří další strany. Možných protikandidátů je celá řada – padají jména jako europoslanec a exministr spravedlnosti Jiří Pospíšil, textař Michal Horáček, kněz Tomáš Halík, prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý či ekonom Jan Švejnar, který se již neúspěšně pokoušel na Hrad dostat přes Václava Klause. Nevypadá to, že by do kandidatury šel generál Petr Pavel, momentálně druhý nejvyšší muž NATO. A v případě Zemanovy kandidatury patrně couvne senátor Zdeněk Škromach (ČSSD).

Kdo se teoreticky protlačí do 2. kola? „Miloš Zeman asi předpokládá, že to bude nějaký kandidát spíš z pravice či pravého středu. To by byl asi nejradší, to by mu nejvíce vyhovovalo, kdyby se zopakovala kampaň s Karlem Schwarzenbergem, akorát místo Karla Schwarzenberga by tam byl někdo jiný, nějakým způsobem podobně politicky vyprofilovaný,“ míní Mlejnek.

Podle Mlejnků však hrozí, že se pravostředový tábor roztrhne a kandidátů bude více, kteří si následně budou brát hlasy, což by Zemanovi pomohlo. Navíc je zde další riziko, na které Mlejnek také upozorňuje – a sice dlouhodobá sociální struktura společnosti, která kandidáta občanské pravice nefavorizuje.

Zeman však má i další výhodu. A to již zmiňované cesty po krajích. Výhodou jsou i proto, že jezdí po celém Česku a svou „kampaň“ financuje z prostředků určených k návštěvám hlavy státu.

Podle Mlejnků je Zemanův přístup logický. „Je ve funkci a má výhodu, že může administrativní zdroje, které mu funkce přináší, využít. Jezdí po krajích a oznámí to tak, že je to samozřejmě snaha prezidenta poznat názory voličů, že je to normální, zvláště, když je přímo zvolený. Čistě teoreticky se nedá nic namítnout. Je to placené ze státního rozpočtu, ale proč by to nedělal,“ chápe Zemanův přístup politolog.

„Dlouhá léta již platí, že politik musí dělat permanentní kampaň, akorát když je kampaň v tom užším slova smyslu, tak přidá plyn. Samozřejmě to musí načasovat. Ale působení politika v dnešním, medializovaném světě vede k permanentní kampani. Musí neustále dbát ohled na to, co na to voliči řeknou, jestli si tímto krokem nebo výrokem vylepší body nebo nevylepší. I z tohoto hlediska dělá Miloš Zeman to, co dělají všichni politici a není to nic nenormálního,“ dodává Mlejnek.

Pokud se Zeman skutečně oficiálně do kampaně pustí, je zde však ještě jedna z věcí, která může následovat. Obměna v jeho hradním týmu. Již dlouhou dobu se vleče problém s chybějící bezpečnostní prověrkou na stupni přísně tajné hradního kancléře Vratislava Mynáře. Podle Lidových novin by Zeman mohl Mynáře vyměnit za zkušeného úředníka Jana Nováka, který 12 let pracoval pro předchozí prezidenty Havla a Klause a v Zemanových službách působí coby šéf administrativy a po průšvihů s rudými trenkami i coby šéf bezpečnostního odboru.

„Otázkou ale je, jaká je skutečná role pana Mynáře. Proč on tam takto zůstává. Myslím si, že v okolí Miloše Zemana se pohybuje řada podnikatelů a často jsou to lidé obchodující s Ruskem. Mojí hypotézou je, že pan Mynář je jakýmsi kontrolorem nebo převodovou pákou jejich zájmů a i proto tam takto zůstává. Protože za normálních okolností, kdyby to byl jen obyčejný úředník, tak by se ho samozřejmě prezident již dávno zbavil, protože ta záležitost s prověrkou na něj vrhá špatné stíny,“ řekl Blesk.cz Mlejnek.

Samotné voliče Miloše Zemana však problémy kolem Mynáře podle něj tolik netrápí. „Kauza pana Mynáře je důležitá pro lidi, kteří by stejně asi Miloše Zemana nevolili. Pro voliče Miloše Zemana nemusí být Mynář důležitý faktor,“ uvedl Mlejnek. I tady však vidí možnost, že se Zeman pokusí zopakovat postupy, které ho na Hrad vynesly poprvé. „Před volbami se ale Mynáře může zbavit. Může se mu to hodit jako gesto při finále kampaně, kdy se mu každý plusový bod může hodit. Viděli jsme to při první volbě, kdy se velmi tvrdě zbavil Miroslava Šloufa. A možná mu to i vyneslo nějaké body,“ pokračuje politolog.

Podle Mlejnků je tak možné, že se Zeman pokusí zopakovat „trik se Šloufem“. „Myslím si, že na voliče Miloše Zemana tato věc velký vliv nemá, že jim to více méně nevadí. S Peroutkou platí to samé, co s Mynářem. Pro voliče Miloše Zemana. Oni mu věří, že ten článek viděl, případně jim je to jedno a klidně vám i řeknou: On si dělá srandu. Nebo že jim je to fuk. Nehraje to pro ně velkou roli,“ vzpomenu Mlejnek ještě jednu dlouhou se vleklou kauzou spojenou se Zemanovým působením na Hradě, kdy s novinářem Ferdinandem Peroutkou spojil článek „Hitler je gentleman“ a kvůli Zemanovým slovům dohnala Peroutkova vnučka celou záležitost až k soudu a žalobě na Česko.

URL| <http://www.blesk.cz/clanek/378726/politolog-zeman-ma-v-kampani-financni-vyhadu-podpori-ho-babis-a-skonci-mynar>

I lidé, kteří mají dost peněz, lezou do kontejnerů. Vadí jim plýtvání jídlem

8.3.2016 Příbramský deník str. 02 Příbramsko / region

VÁCLAVA BURDOVÁ

Odbornice na dumpster diving Marie Plojharová uvedla pro Pražský deník:

Praha – Třetina jídla, které se ve světě vyrobí, nikdy neskončí na talíři, upozorňuje Marie Plojharová. Jejím tématem se stalo plýtvání jídlem.

Kvůli výzkumu obcházela pražské kontejnery. Problému se věnuje i profesně.

S Marií Plojharovou z analytického centra Glopolis jsme se bavili o tom, proč lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí, lezou pro jídlo do kontejnerů. Co je to dumpster diving? Proč supermarkety prodávají jen krásné potraviny? Aco způsobuje plýtvání jídlem?

* Napsala jste diplomovou práci o Dumpster Divingu. Co tento cizí pojem přesně znamená?

Dumpster Diving se do češtiny překládá jako kontejnerové potápění. Jde o aktivitu, kdy lidé přijdou ke kontejneru a vyjmají z něj věci, které se ještě dají využít. Dumpster Diving nemusí být zaměřený pouze na potraviny, ale i na nábytek, na oblečení, často se z kontejnerů vyndávají knihy. Já se ve své diplomové práci nicméně zaměřovala na potraviny.

* Většina lidí si teď asi představí bezdomovce. Kdo všechno se věnuje této činnosti?

Zjistila jsem, že se v mém okolí vyskytují lidé, kteří rozhodně nežijí na ulici, přitom z kontejnerů čas od času jídlo vyjmají a jedí. Zaměřila jsem se právě na lidi, kteří bydlí, pracují, studují, mají rodiny, a přesto lezou pro jídlo do kontejneru. Automaticky jsem předpokládala, že lidé, kteří to nemají finančně zapotřebí, vyznávají kontra kulturní hodnoty, ideje, které směřují k anarchismu, nebo se formou dumpster divingu snaží dát najevo, že naše společenské uspořádání, není úplně správné.

* Je to tak?

Rozhodně to tak nemusí být. Člověk, který leze pro jídlo do kontejneru, nemusí žít nutně na ulici, nemusí to být ani člověk, který sympatizuje s kontra kulturními hnutími, s anarchismem a podobně.

* Co je tedy důvodem, proč lidé lezou do kontejnerů?

Častým důvodem je, že si, obecně řečeno, váží jídla. Domnívají se, že není správné, když se jídlo, jehož účelem je nakrmit člověka, ocitá v popelnici. Mají potřebu se vůči uklízení jedlých potravin do kontejneru vymezovat a potravinám umožnit, aby došly svého naplnění.

* Kolik takových lidí jste v Praze našla? Existuje dumpsterská komunita?

V Praze nebylo obtížné lidi se zkušeností s dumpster divingem potkat. V zásadě nejvíce tzv. kontikářů nebo dumpsterů je sdruženo kolem Food Not Bombs, což je komunita lidí, kteří lezou pro jídlo do kontejneru a připravují z něj potom teplé pokrmy pro lidi bez domova. Členové či sympatizanti Food Not Bombs jsou přesně ti, kteří mají lezení pro jídlo do kontejneru více ideologicky zakotvené. Vyjmutím čerstvého jídla z kontejneru je pro ně důležitá forma vyjádření jejich názoru na společnost a její fungování, které vede k tomu, že se obrovské množství čerstvého kvalitního jídla ocitá v popelnici. A pak jsou kontikáři, kteří se označují za naprosté konzumenty, tvrdí, že jsou součástí většinové společnosti a rozhodně nesympatizují s anarchismem. Dumpster diving je pro ně způsob, jak neplýtvat potravinami, způsob, jak si společně s kamarády užít dobrodružně získané jídlo a pocít, že zachránili něco, cenného, co by bylo jinak promrháno.

* Jak se na kontikáře dívají ostatní? Na svém profilu na Zachraň jídlo píšete, že se na vás dívali jako na exota, když jste psala svou práci...

Byla jsem za exota zejména proto, že plýtvání potravinami na půdě sociologické katedry bylo něco velmi výjimečného. Nicméně na kontikáře se obecně společnost dívá skrz prsty. Naprosto pochopitelně si lidé stereotypně spojují lezení do kontejneru s lidmi žijícími na okraji společnosti.

* Sama jste s kontikáři vyrážela do terénu. Dá se opravdu najít čerstvé jídlo?

Čerstvé jídlo se rozhodně v kontejneru najít dá. Nejen jídlo, které má například poškozený obal, ale výživově je v pořádku, ale i potraviny, kterým projde lhůta minimální trvanlivosti až za několik dní, nebo potraviny, kterým se nic nestane ani ve chvíli, kdy jim tato lhůta projde. Lezení do kontejneru pro potraviny je poměrně sofistikovaná záležitost. Člověk musí vědět, v jakou denní dobu přijít, aby přišel přesně, když se potraviny vyhodí z obchodu, ale ještě nejsou odvezeny na skládku. Takže jsme byli různě úspěšní.

* Co jste našli?

Okolo zavírací doby obchodů je v kontejnerech možné najít obrovské množství pečiva, které bylo ještě minutu před tím vystavováno na pultech jako čerstvě upečené, stejně tak mléčné výrobky nebo ovoce a zelenina, které se obchodu už nevejdou do skladu, protože přijely nově objednané a o něco čerstvější zásoby. I když člověk všechno tohle ví, je pohled na dobré, kvalitní jídlo vyhozené v popelnici šokující. Jeden z mých informátorů běžně jezdil ke kontejneru s autem, protože mu bylo jasné, že se mu do batohu nebo tašky všechno nevejde. Vyhazují se dokonce archivní vína nebo zrající sýry, tedy potraviny, které jsou o to hodnotnější, oč delší čas uplyne od data výroby.

* Jak moc se plýtvá potravinami? Jde o velké supermarkety nebo i o domácnosti?

Plýtvá se napříč celým potravinovým řetězcem ve všech částech světa. V rámci Glopolisu hodně zdůrazňujeme, že se různorodě plýtvá v rozvojových a rozvinutých zemích. Celosvětově se vyhodí jedna třetina všech vyrobených potravin, což dohromady dává 1,3 miliardy tun potravin ročně. To je naprosto nepředstavitelné číslo. Třetinu vyrobených potravin nikdo nesní. Studie Organizace pro výživu a zemědělství při OSN uvádí, že se v rozvojových zemích vyhodí 6 až 11 kilo potravin na osobu ročně. v rozvinutých zemích 95 až 115 kilo na osobu ročně.

* Co se děje s potravinami, které se vyhazují?

Především končí na skládce, což je to nejnešťastnější řešení. Potraviny mohou sloužit na výkrm zvířat, abychom je skrze ně mohli zase využít. Je možné je dávat do bioplynových elektráren, spalovat a získávat z nich energii a teplo. V naprosté většině případů nicméně potraviny končí na skládkách, kde způsobují další problémy. Ve chvíli, kdy jsou potraviny zaváženy a nemůže k nim světlo a vzduch, tak hnijí a vytvářejí obrovské množství metanu, což je skleníkový plyn, který silně přispívá ke změně klimatu. Uvádí se, že potravinový odpad je třetí největší původce skleníkových plynů, po USA a Číně.

* Proč dochází k tak obrovskému plýtvání potravinami?

To je velmi dobrá otázka, na kterou se všichni snaží najít odpověď. Je hodně spojená s tím, jak produkuje potraviny, jak je dovážíme, jaké potraviny chceme nacházet v regálech obchodů. Jde o systémový problém.

* Můžete uvést konkrétní příklad?

Ve chvíli, kdy farmář pěstuje na svém poli potraviny, uzavírá smlouvy s odběrateli na dlouhou dobu dopředu. Ve smlouvách nebývá přesně stanovené, kolik a kdy bude odběratel po producentovi žádat. Farmář pochopitelně nechce o svého odběratele přijít, takže se snaží vyprodukovat potravin raději více. Zaseje více, protože neví, jaké bude počasí, a vždycky potřebuje mít jistotu, že naplní poptávku svého odběratele. Problém vzniká ve chvíli, kdy si odběratel odkoupí mnohem menší množství vyrobených potravin než farmář předpokládal, nebo odběratel původně uvedl. K potravinovým ztrátám tak dochází už na poli.

* Jak je tomu v dalších fázích zpracování potravin?

Potravinový odpad vzniká také ve třídíčkách, během omývání, ve skladech. Vždy se kontroluje nikoli výživová hodnota potravin, ale to, zda jsou produkty dostatečně krásné, jestli splňují velmi přísná kritéria vzhledu, která stanovují obchodní řetězce. Ty tvrdí, že spotřebitelé chtějí jíst potraviny hlavně krásné, ideálně tvarované s ideálním zabarvením, zakulacením a strukturou. Na poli ale vznikají potraviny, které vyrostly z přírody a pokaždé vypadají jinak. Supermarkety nám chtějí nabízet jen ty nejkrásnější, aby měly jistotu, že prodají co nejvíce. Nevzhledné kusy, nebo například špatně zapletené vánočky, zůstávají už ve fázi výroby nevyužity. Velkým problémem a důvodem vyhazování je také fakt, že některé potraviny na naše talíře cestují přes půlku světa.

* V čem problém spočívá?

Aby potraviny přežily tu dlouhou cestu, musí být speciálně uchovávané a konzervované, aby si zachovaly tu krásnou barvu a strukturu. Ne u všech potravin se to podaří. Proto, abychom nacházeli v obchodě ty nejšťavnatější ředkvičky, nebo nejideálnější zabarvený pomeranč, který není scvrklý, byla už velká spousta ředkviček, nebo pomerančů vyhozena ještě před tím, než jsme je měli možnost najít jejich úspěšnější kolegy na pultech obchodů. A to nemluvíme o tom, jaký vliv má konzervace potravin na dlouhé cesty na jejich výživovou kvalitu.

* Jak to vypadá s plýtváním v domácnostech?

Všichni máme tendenci se zásobovat, koupit si co nejvíce potravin, abychom měli vždy jistotu, že budeme mít dost, protože chceme být například dobří hostitelé nebo dobří rodiče, kteří svým dětem nabídnou vždycky to nejlepší a vše, co si přejí. I proto, že na nás všude v obchodech vykukují slevy lákající k nakoupení většího množství jídla, než pro které jsme do obchodu přišli, nakupujeme potravin spíše více než méně. Vzhledem k tomu, že žijeme ve velmi rychlé době, mnoho lidí je velmi zaměstnaných, nestíháme nebo nemáme sílu do zásoby nakoupené potraviny sníst, a tak vyhazujeme i doma.

* Jak by se člověk měl chovat, aby byl zodpovědným spotřebitelem a jídlem tolik neplýtvat?

Zodpovědná spotřeba nesouvisí jenom s množstvím vyplývaného jídla, ale souvisí i s tím, že bychom měli jíst sezónně a lokálně. Právě proto, aby vzdálenost, kterou musí potravina ujet, nebyla tak dlouhá, a nedocházelo ke ztrátám po cestě. Když si kupujeme potraviny, které byly vyrobené u nás, co nejbližší, jsou o to čerstvější, o to výživnější a o to více možností a času máme je skutečně sníst.

* Jaká jsou další pravidla?

Ke snížení plýtvání v domácnostech velmi pomáhá, když člověk ví, co má doma a vytvoří si nákupní seznam a nakoupí skutečně jen to, co potřebuje a co plánuje v týdnu připravit a sníst. Ve chvíli, kdy jdeme unavení z práce do obchodu a přemýšlíme, co vlastně dnes nakoupíme a budeme jíst, řekneme si: tohle se mi líbí, to si koupím. Člověk přitom nemá plán, jak to zpracuje. Může se stát, že když přijde domů, dostane chuť na něco jiného, nebo úplně změní plány a nakoupené potraviny jen naskládá do lednice a po několika dnech je vyhodí. Ideální je nepodléhat slevovým tužbám a chodit na nákup se seznamem a jasným plánem, co chceme připravovat. Samozřejmě to není jednoduché. Je to ale důležitý způsob, jak nepřispívat k vyhazování potravin, které chybí osmi stům miliónům lidí, co na světě hladoví.

* Jaké jsou důsledky plýtvání?

Ve chvíli, kdy se sníží množství vyplývaného jídla v domácnostech, bude to obrovská pomoc nejen pro životní prostředí, ve kterém žijeme, ale i pro to, aby i další generace měly možnost jíst tolik, kolik budou potřebovat. Potraviny vyrůstají z omezených přírodních zdrojů. Ve chvíli, kdy si všechny přírodní zdroje vyčerpáme, abychom produkovali potraviny, které pak vyhodíme, nebudou zdroje dostupné příští generace.

* Rýsuje se v tomto ohledu nějaké řešení, vznikají nové přístupy?

Různé nové přístupy vznikají. V tuto chvíli se pozornost hodně zaměřuje na supermarkety. Například v Británii je možné koupit si ošklivou zeleninu nebo ošklivé ovoce. A je vidět, že ve chvíli, kdy je spotřebitelům vysvětlen důvod, proč je důležité jíst i tu nevzhlednou zeleninu, například zakřivenou mrkev, nebo trochu zahnutou okurku, tak si tyto potraviny koupí.

Marie Plojharová

J narodila se v roce 1988, pochází z Českých Budějovic j vystudovala sociologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze j ve své diplomové práci se zabývala Dumpster Divingem a plýtváním potravinami j plýtváním jídlem se zabývá i profesně, působí v analytickém centru Glopolis a uskupení Zachraň jídlo

„Celosvětově se vyhodí jedna třetina všech vyrobených potravin, což dohromady dává 1,3 miliardy tun potravin ročně.“

Foto autor| Foto:Deník/V. Burdová

Foto popis| MARIE Plojharová, odbornice na dumpster diving.

Region| Střední Čechy

Největší zájem cizích studentů je o Univerzitu Karlovu

9.3.2016 E15 str. 29 Příloha - Vzdělávání

/pok/

Zahraniční studenti vysokých škol, kteří se rozhodnou v rámci programu Erasmus studovat v České republice, volí i nadále nejčastěji studium na Univerzitě Karlově v Praze. V akademickém roce 2013–2014 studovalo v rámci tohoto výměnného programu na 17 fakultách univerzity více než 1300 zahraničních studentů, což UK zařadilo již na páté místo mezi několika tisíci evropskými vysokými školami, na kterých se program Erasmus realizuje. Výsledky programu Erasmus zveřejnila Evropská komise. O studium na Univerzitě Karlově mají v rámci programu Erasmus největší zájem studenti ze států Německo, Francie, Španělsko, Polsko a Slovensko. Nejčastěji působí na Filozofické fakultě, **Fakultě sociálních věd**, Právnické fakultě, 1. lékařské fakultě a Přírodovědecké fakultě. Největší zájem mají o studium humanitních a sociálních věd (konkrétně jde o jazyky, historii, politologii a psychologii), právo, medicínu a přírodní vědy (především se jedná o obory geografie, chemie, biologie). Studenti Univerzity Karlovy pak nejčastěji studují v Německu, Francii, Španělsku a Velké Británii.

Ve sledovaném akademickém roce vycestovalo v rámci Erasmu více než 7500 českých studentů, na české univerzity pak přijelo studovat více než 6800 studentů. Univerzita Karlova v tomto roce přijala v programu Erasmus více než 1300 zahraničních studentů, čímž si dlouhodobě udržuje první pozici v celonárodním podílu.

Sociolog Ivo Možný upozornil, že k velké změně došlo s rozpadem tradiční společnosti, kdy každý někam patřil. Šlechtic, měšťan. V dnešní otevřené společnosti začínáme podle něho chápat kdo jsme až skrze to, co konzumujeme. „Náš způsob konzumu se nám stal definičním znakem příslušnosti k nějaké subkultuře nebo kultuře. Určuje, kým jsem, respektive kým bych chtěl být,“ uvedl sociolog a připomněl i žití na dluh.

Profil

Prof. PhDr. Ivo Možný, CSc. /83/

- * sociolog; zabývá se hlavně proměnami rodiny a sociální politiky
- * v letech 1969–1989 měl zakázáno přednášet na vysokých školách
- * v roce 1998 spoluzakládal Fakultu sociálních studií MU v Brně, do roku 2004 byl jejím děkanem
- * mezi jeho nejznámější knihy patří mimo jiné Česká společnost. Nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života (2002) a Rodina a společnost (2006)

Antropolog, textař a bývalý podnikatel Michal Horáček připomněl, že v minulosti bylo povoleno vytvářet přebytky, ale musely být podřízeny cyklu reprodukce. Pokud byla ohrožena reprodukce, bylo to považováno za neblahé.

„Ideologie konzumerismu nás ponouká, abychom spotřebovávali hodně, ale nejen to, ale také stále více. Tato ideologie dominuje všemu, je nad vším. Pokud si tento přístup osvojí miliarda Indů, nemusí to tato planeta unést.“

Michal Horáček

antropolog a bývalý podnikatel

Oba hosté se shodli, že situace je nyní odlišná v tom, že společnost je globální. Plýtvání je globální a poškozují celou planetu, uvedl Horáček. „A to stojí za debatu, jak s tím nakládat“.

Profil

Mgr. Michal Horáček, Ph.D. /63/

- * podnikatel, hudebník, novinář a antropolog
- * v roce 1970 byl po zásahu StB vyloučen ze studia na **Fakultě sociálních věd** a publicistiky UK
- * v roce 1989 založil s Michaelem Kocábem iniciativu Most, která pomohla zprostředkovat jednání mezi komunisty a představiteli občanských iniciativ
- * v roce 1990 založil sázkovou společnost Fortuna, kde až do roku 2004 působil jako předseda představenstva
- * napsal desítky hitů, mimo jiné pro Petra Hapku a Hanu Hegerovou

Možný řekl, že civilizace propojila celý globus a i ti, kteří kdesi žijí na hraně živoření, vidí, jak se žije jinde. Čili je nutné najít strategii, jak celou situaci zvládnout, podotkl. Neví však, zda je tím řešením strategie si něco odepřít. Připomněl, že dnešní společnost je nastavena na neustálý růst spotřeby, na růst hrubého domácího produktu.

„Kdyby se vyrábělo jen to, co při pohodlné spotřebě opravdu potřebujeme, tak je nás třetina nezaměstnaných. To je ta slepá ulička, do které se dostáváme.“

Ivo Možný

sociolog

Možný také zmínil teorii svého kolegy Miroslava Petruska, že společnost se rozděluje na bohaté, šťastné producenty a chudé, nešťastné konzumenty. Do první skupiny patří mnozí malí a střední podnikatelé, kteří

„dělají jak bobři, nemají moc čas konzumovat a jsou šťastní“. Do druhé kategorie zařadil některé zaměstnance na nižších úrovních. Dopad na vztahy mezi lidmi

Sociolog také připomněl odumírání dřívější protestantské etiky odložené spotřeby, vztahu k budoucnosti. Dnešní převažující systém nutí lidi spotřebovávat stále více, často nad jejich možnosti. A hlavně žít teď. To mění i vztah mezi mužem a ženou.

V době, kdy žijeme prezenčně se stává problematickým mít děti, protože děti jsou zhmotněná budoucnost, řekl Možný.

Fakta

Kolik jídla lidstvo vyhodí

Kolik jídla lidstvo vyhodí

Celosvětově se každý rok vyhodí téměř třetina veškerého jídla určeného k lidské spotřebě – přes jednu miliardu tun.

Ve vyspělých průmyslových zemích skončí každý rok v odpadních kontejnerech přesně tolik jídla, kolik by stačilo k vymýcení hladu v celé subsaharské Africe – 222 milionů tun.

Obyvatelé nejchudších zemí vyhodí jen asi 5 procent zakoupených potravin, ve vyspělých státech je to 30 až 40 procent.

Při současném růstu světové populace a míře vyhazování jídla budeme muset do roku 2050 zvýšit produkci potravin o 60 procent, jinak budeme čelit hrozbě globálního hladu.

Zdroj: Fokus VM

Ekonom Tomáš Sedláček řekl, že většina jeho kolegů má náboženskou naději, že to neustále bude růst, že růst je normální. „A když to padá, používají spojení negativní růst,“ dodal. Považuje to za naivní, stejně jako věřit, že každý den bude hezké počasí.

Řekl také, že stát by si měl dělat rezervy v dobách růstu, mít přebytek veřejných rozpočtů. Uznal však, že je to spíše takový sněžný muž, o kterém všichni hovoří, ale ještě ho nikdo neviděl. Řekl, že železné zásoby nejdříve vyčerpalo Japonsko, pak Spojené státy a pak Evropa – a to přitom v těch lepších dobách. Posledním, kdo pak ještě věří ekonomice jsou centrální banky.

„Centrální banky ostentativně dělají věřícího poslední instance. Když už nikdo ekonomice nevěří, tak centrální banky se tváří, že budoucnost je bezriziková.“

Tomáš Sedláček
ekonom

Na otázku moderátora pořadu Václava Moravce, zda konzumní společnost rovná se kapitalismus, řekl ekonom, že to rozlišuje. Jednak na kapitalismus, coby seznam svobod, které mohou vést k růstu, a pak na růstový kapitalismus, ve kterém žijeme dnes. A když není růst, máme výčitky svědomí a chuť někoho obětovat, dodal.

Profil

PhDr. Tomáš Sedláček /39/

* ekonom; v letech 2001 – 2003 poradce prezidenta Václava Havla

* hlavní makroekonomický stratég ČSOB

* za svou knihu *Ekonomie dobra a zla* obdržel v roce 2012 Německou cenu za ekonomickou knihu * přednáší ekonomii a dějiny ekonomických teorií na **Fakultě sociálních věd** UK a na University of New York in Prague

Dnešní společnost také podle něho charakterizuje vyvolávání nedůvěry v sebe a naopak důvěry v expertní instituce, například doktory. Vnitřní já je exportováno do institucí, řekl Sedláček. To se podle něho projevuje i vírou, že nám někdo bude radit, jak vychovávat děti, co konzumovat, po čem toužit a hlavně, jak po tom toužit. Jako malý příklad uvedl, když se dnes zmíní představa romantické večeře. Lidé si vybaví většinou svíčky – přitom před sto lety byla každá večeře romantická.

Fakta

Nákupních center v Česku přibývá

Nákupních center v Česku přibývá

V roce 2000 bylo v Česku 22 velkých nákupních center – s nákupní plochou přes půl milionu metrů čtverečních.

V roce 2010 už těchto center bylo 78 – na ploše téměř dvou milionů metrů čtverečních.

V současnosti jich v tuzemsku funguje 98 s celkovou nákupní plochou skoro dva a půl milionu čtverečních metrů.

Kupní síla, neboli disponibilní příjem obyvatel a domácností, ale v Česku v posledních pěti letech stagnuje. V přepočtu na hlavu byla v roce 2011 sedm a půl tisíce eur (přesně 7501), loni sedm tisíc tři sta eur (přesně 7313).

V porovnání s evropským průměrem (cela Evropa včetně Ukrajiny) je kupní síla obyvatel Česka zhruba na polovině (53,6 procent).

Zdroj: Fokus VM

V pořadu se mluvilo také o tom, jaké triky dnešní reklamní byznys vůči spotřebitelům používá. Marketingová expertka Vanda Wolfová například uvedla, že i ona podléhá klamům reklamy, když je dobře cílená, když jí dodá kreativitu nebo když se objeví ve chvílích, kde je připravena ji přijmout.

Fakta

Odpady v Česku

Odpady v Česku

Celková produkce odpadu v České republice v posledních pěti letech stagnuje. V roce 2014 přitom šlo o více než 32 milionů tun.

Nejvíce se na odpadech odráží stavební činnost, 60 procent veškerého vyprodukovaného odpadu pochází právě ze stavebnictví. Naopak komunální odpad tvoří „jen“ 16 procent, přepočteno na hlavu je to 506 kilogramů ročně na každého obyvatele České republiky.

Komunální odpad končí na skládkách nejčastěji. V roce 2014 to byla jeho polovina, tedy zhruba dva a půl milionu tun. Toto číslo ale rok od roku klesá úměrně tomu, jak se daří komunální odpad využívat.

Mezi typické projevy konzumní společnosti patří nárůst produkce odpadů z obalů. V Česku se za posledních pět let zvýšila o 14 procent. Nejčastěji jde o papírové nebo lepenkové obaly (40,3 procenta), plasty (přesně 21,5) a sklo (18,6). Zužítkovat odpad z obalů se daří z více než tří čtvrtin.

Zdroj: Fokus VM

Psycholog a podnikatel Stanislav Gálik například zmínil techniku vyprávění příběhů, která má přitáhnout pozornost a nenápadně uspět s tím, co nabízí. V pořadu vystoupil i ekolog Ivo Kropáček, který se věnoval například požadované míře recyklace u obalů, kdy stát přenáší zodpovědnost na výrobce.

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/1718968-spolecnost-je-nastavena-na-staly-rust-a-konzum-urcuje-kdo-jsme>

Devatero řemesel – desáté bude nutností

9.3.2016 Hospodářské noviny str. 12 Příloha - Kariéra & vzdělání - Proměny pracovního trhu
Denisa Hejlová

V globální ekonomice se uplatní interdisciplinární myšlení a mezioborové vzdělávání. Flexibilní chameleoni budou v kurzu a loajální zaměstnanci pravděpodobně v krizi. Královský důchod nečeká nikoho, univerzita třetího věku nejspíš všechny.

Maminko, já budu lékař, hasič nebo inženýr – to jsou rozhodnutí, která rodiče dnešních dětí neslyší často ani ve věku, kdy si mají podávat přihlášku na vysokou. Pouze menšina teenagerů si dokáže vybrat tradiční jednokariérová povolání, která vedou k úzké specializaci, například kardiologie, jaderná energetika nebo egyptologie. Zejména u těch, kterým „nejde matika“, to často vede k masivnímu podávání přihlášek na všechny humanitní obory, jež jsou po ruce – od práv přes historii až po marketingovou komunikaci. Každý rok se setkávám u přijímacích zkoušek s více než stovkou velmi inteligentních a nadaných uchazečů o studium marketingové komunikace a PR, kteří mi jen málokdy jsou schopni vysvětlit, proč si vlastně tento obor vybrali. „Já to tak cítím“ nebo „ostatní mi říkají, že jsem komunikativní“ jako prokázání zájmu o obor nestačí.

Mnozí uchazeči i na jiných oborech navíc přiznávají, že by stejně tak mohli studovat cokoliv jiného – a často začnou studovat oborů více nebo školy mění. Je to ale špatně?

Demografický a sociální vývoj naší společnosti nám jasně říká, že naše děti už nebudou žít stejné životy jako jejich rodiče. Za svou kariéru vystřídají více povolání a budou muset být aktivní i v důchodovém věku. Dokonce už ani mladí Japonci nemají svou typickou „japonskou kariéru“ – celý život v jedné firmě, která jim poté vyplatí královský důchod.

Jak se v ekonomické krizi ukázalo, celá řada firem totiž slíbené důchody další dvě nebo tři dekády jejich života totiž splácet nezvládá.

Najednou proto začíná být důležitější flexibilita – oblíbené slovíčko všech personalistů. Jenže to na pracovním trhu znamená spíše než přizpůsobivost prostě ochotu vzít práci, která se zrovna nabízí – a nebát se na ni případně requalifikovat. Jak se na tuto změnu mohou dnešní studenti připravit? Třeba tak, že odmítnou klasické jednooborové škatulkování a už při studiu si vyzkouší, jaké to je, dělat naprosto různé věci najednou.

V osmé třídě, když moji spolužáci hráli tenis nebo šachy, jsem si našla jiný koníček: začala jsem se učit japonsky. Všichni mě považovali za exota, a nikoho proto nepřekvapilo, že jsem si k vysoké škole přibrala další dovednost: absolvovala jsem večerní kurz na dámskou krejčovou. Ani jedna z dovedností se nijak nevztahovala k mé hlavní specializaci marketingové komunikace a public relations.

Přesto se mi podařilo je obě propojit a vytěžit z nich kombinace, které na trhu nejsou obvyklé: konzultuji komunikaci japonských firem a zároveň vedu kurz marketingu módních značek.

Přepínat mezi více oblastmi najednou mě nezatěžuje, právě naopak – z různých prostředí jsem si odnesla životní zkušenost, jak jednat s různými lidmi. Pro interdisciplinární obory je totiž klíčová schopnost porozumět, naslouchat, a ne jen mluvit.

Mnoho dnešních jednooborových specialistů je nepřekonatelnými špičkami ve svém oboru, ale zároveň mají někteří problém vystoupit z okruhu jim známých témat nebo se prostě jen bavit s lidmi, kteří dělají něco úplně jiného. Když pozoruji své studenty marketingu z Univerzity Karlovy, kteří studují v týmu s mladými návrháři z UMPRUM, jejich největším problémem bývá překonat počáteční nedůvěru: marketéři si stěžují, že návrháři jim nedokážou říci, co chtějí, a návrháři marketéry opovrhují, že jsou pro ně příliš komerční. Když spolu ale stráví jeden semestr, zjišťují, že světy „těch druhých“ je dokážou neuvěřitelně obohatit a přinést jim do života neopakovatelnou zkušenost. A mnozí z nich potom ve spolupráci pokračují i poté, co semestr skončí.

Podobných interdisciplinárních předmětů je ale na českých vysokých školách stále málo.

PhDr. Denisa Hejlová, Ph. D. Působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, kde pět let vede katedru marketingové komunikace a public relations. Vedle toho působí jako konzultantka a lektorka v oblasti strategické komunikace a public relations. Pravidelně jezdí přednášet do zahraničí, absolvovala rok studia na Tokyo University of Foreign Studies a strávila semestr jako výzkumnice na Columbia University v New Yorku. Loni jí v nakladatelství Grada vyšla kniha Public relations.

Foto popis|

Tituly Receptář a Reader's Digest vede Jan Lodi

10.3.2016 mediaguru.cz str. 00 Aktuality

Kateřina Straková

Na pozici Content Managera CZ/SK mediální společnosti Tarsago působí od března Jan Lodi. Z titulu své funkce bude zároveň zastávat pozici šéfredaktora časopisů Receptář, Reader's Digest a webového portálu iReceptar.cz. Jeho úkolem je také aktivně se podílet na rozvoji nových projektů.

Jan Lodi

„Pro časopis Receptář vidím velký prostor k dalšímu růstu a rozvoji, tak aby se stal atraktivnější i zajímavější a podařilo se jej představit novým skupinám čtenářů. Zároveň chceme pracovat na dalších nových tištěných i on-line projektech, abychom nadále posilovali pozici mediálního domu Tarsago Česká republika na místním mediálním trhu,“ říká Jan Lodi.

Jan Lodi v oblasti médií působí již více než 18 let. V minulosti vedl jako šéfredaktor časopisy Mobil a Svět počítačů. Působil také na pozici mediální ředitele ve vydavatelství Burda Praha, kde zodpovídal za IT a automobilové tituly a spolupodílel se na ustavení oddělení Burda Digital. Do čela časopisů Receptář a Reader's Digest přichází po několika letech působení v PR a projektovém managementu, kdy se mimo jiné podílel na startu virtuálního operátora Mobil.cz.

Vystudoval politologii na **fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a marketingovou komunikaci na fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

-stk-

URL| <http://www.mediaguru.cz/2016/03/tituly-receptar-a-readers-digest-vede-jan-lodi/>

V Arnolci představí knihu o Toufarovi

10.3.2016 Jihlavský deník str. 03 Zpravodajství

(red)

Arnolec – Do dramaticky rozbourané doby, kdy se komunistický režim plánoval vypořádat s katolickou církví, přišlo zvláštní znamení – 11. prosince 1949 se v číhoštském kostele, právě ve chvíli kázání kněze Josefa Toufara, podivuhodně rozkýval dřevěný oltářní křížek. Záhadný úkaz, který vidělo dvacet svědků, se Toufarovi stal osudným.

Právě osud faráře, kterého komunisté umučili k smrti, ale vynucené přiznání z něj nedostali, bude opět hlavním tématem události, jež se koná tuto sobotu 12. března od 14 hodin v kulturním domě v Toufarově rodné obci – Arnolci u Jihlavy. Na počest člověka, u něhož církev usiluje o blahořečení, odslouží mši generální vikář Jiří Mikulášek z brněnského biskupství.

Po ní přijde na řadu uvedení nové knihy Miloše Doležala s názvem Krok od tmavé noci. Obsahuje čtrnáct příběhů, reportáží a studií o vysočinském knězi, jeho vrazích a číhoštském zázraku, které doplňují zprávy archeologa, antropologů a soudního lékaře o exhumaci a identifikaci těla Josefa Toufara. Vstup na akci je zdarma. Kromě kulturního programu a Doležalovy autogramiády bude možné si zakoupit novou knihu i předchozí díla od stejného autora.

„Velmi si vážím aktivity arnoleckého starosty Ladislava Fialy, který zorganizoval přímov jeho rodišti i představení další knihy o páterovi Josefu Toufarovi. Po dílu Jako bychom dnes zemřít měli nám spisovatel Miloš Doležal představí v Arnolci knihu Kro kdo tmavé noci. Na setkání se moc těším a knihu si určitě zakoupím,“ uvedl senátor Miloš Vystrčil, který se vzpomínkové akce také zúčastní.

Miloš Doležal je český básník, spisovatel a publicista, který se narodil 1. července 1970 v Háji u Ledče nad Sázavou. Číhoštským zázrakem se zabýval už ve své diplomové práci na **Fakultě sociálních věd**

Univerzity Karlovy. Jeho biografie Jako bychom dnes zemřít měli, pojednávající právě o životě a smrti faráře Josefa Toufara, získala v anketě Lidových novin v roce 2012 ocenění Kniha roku. Po výběru Toufarových kázání s názvem Vrátime se do otcovské náruče přišel autor s novým dílem Krok do tmavé noci.

Region| Vysočina

V Arnolci představí knihu o Toufarovi

10.3.2016 jihlavsky.denik.cz str. 00 Moje Jihlavsko

Arnolec – Do dramaticky rozbouřené doby, kdy se komunistický režim plánoval vypořádat s katolickou církví, přišlo zvláštní znamení – 11. prosince 1949 se v číhoštském kostele, právě ve chvíli kázání kněze Josefa Toufara, podivuhodně rozkýval dřevěný oltářní křížek.

"

Záhadný úkaz, který vidělo dvacet svědků, se Toufarovi stal osudným.

Právě osud faráře, kterého komunisté umučili k smrti, ale vynucené přiznání z něj nedostali, bude opět hlavním tématem události, jež se koná tuto sobotu 12. března od 14 hodin v kulturním domě v Toufarově rodné obci – Arnolci u Jihlavy. Na počest člověka, u něhož církev usiluje o blahořečení, odslouží mši generální vikář Jiří Mikulášek z brněnského biskupství.

Po ní přijde na řadu uvedení nové knihy Miloše Doležala s názvem Krok od tmavé noci. Obsahuje čtrnáct příběhů, reportáží a studií o vysočinském knězi, jeho vrazích a číhoštském zázraku, které doplňují zprávy archeologa, antropologů a soudního lékaře o exhumaci a identifikaci těla Josefa Toufara. Vstup na akci je zdarma. Kromě kulturního programu a Doležalovy autogramiády bude možné si zakoupit novou knihu i předchozí díla od stejného autora.

„Velmi si vážím aktivity arnoleckého starosty Ladislava Fialy, který zorganizoval přímo v jeho rodišti i představení další knihy o páterovi Josefu Toufarovi. Po dílu Jako bychom dnes zemřít měli nám spisovatel Miloš Doležal představí v Arnolci i knihu Krok do tmavé noci. Na setkání se moc těším a knihu si určitě zakoupím,“ uvedl senátor Miloš Vystrčil, který se vzpomínkové akce také zúčastní.

Miloš Doležal je český básník, spisovatel a publicista, který se narodil 1. července 1970 v Háji u Ledče nad Sázavou. Číhoštským zázrakem se zabýval už ve své diplomové práci na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Jeho biografie Jako bychom dnes zemřít měli, pojednávající právě o životě a smrti faráře Josefa Toufara, získala v anketě Lidových novin v roce 2012 ocenění Kniha roku. Po výběru Toufarových kázání s názvem Vrátime se do otcovské náruče přišel autor s novým dílem Krok do tmavé noci. "

URL| http://jihlavsky.denik.cz/zpravy_region/v-arnolci-predstavi-knihu-o-toufarovi-20160310.html

Krok do tmavé noci připomene kněze Josefa Toufara

10.3.2016 parlamentnilisty.cz str. 00 Tiskové zprávy
Tisková zpráva

Do dramaticky rozbouřené doby, kdy se komunistický režim plánoval vypořádat s katolickou církví, přišlo zvláštní znamení – 11. prosince 1949 se v číhoštském kostele, právě ve chvíli kázání kněze Josefa Toufara, podivuhodně rozkýval dřevěný oltářní křížek. Záhadný úkaz, který vidělo dvacet svědků, se Toufarovi stal osudným.

Právě osud faráře, kterého komunisté umučili k smrti, ale vynucené přiznání z něj nedostali, bude opět hlavním tématem události, jež se koná tuto sobotu 12. března od 14.00 hodin v kulturním domě v Toufarově rodné obci - Arnolci u Jihlavy. Na počest statečného člověka, u něhož církev usiluje o blahorečení, odslouží mši generální vikář Mons. Mgr. Jiří Mikulášek z Biskupství brněnského.

Po ní přijde na řadu uvedení nové knihy Miloše Doležala s názvem Krok od tmavé noci. Obsahuje čtrnáct příběhů, reportáží a studií o vysočinském knězi, jeho vrazích a číhošťském zázraku, které doplňují zprávy archeologa, antropologů a soudního lékaře o exhumaci a identifikaci těla Josefa Toufara. Vstup na akci je zdarma. Kromě kulturního programu a Doležalovy autogramiády bude možné si zakoupit novou knihu i předchozí díla od stejného autora.

„Velmi si vážím aktivity arnoleckého starosty Ladislava Fialy, který zorganizoval přímo v jeho rodišti i představení další knihy o páterovi Josefu Toufarovi. Po dílu Jako bychom dnes zemřít měli nám spisovatel Miloš Doležal představí v Arnolci i knihu Krok od tmavé noci. Na setkání se moc těším a knihu si určitě zakoupím,“ uvedl senátor Miloš Vystrčil, který se vzpomínkové akce také zúčastní.

Miloš Doležal je český básník, spisovatel a publicista, který se narodil 1. července 1970 v Háji u Ledče nad Sázavou. Číhošťským zázrakem se zabýval už ve své diplomové práci na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Jeho biografie Jako bychom dnes zemřít měli, pojednávající právě o životě a smrti faráře Josefa Toufara, získala v anketě Lidových novin v roce 2012 ocenění Kniha roku. Po výběru Toufarových kázání s názvem Vrátime se do otcovské náruče přišel autor s novým dílem Krok do tmavé noci.

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1423&clanek=425540>

V Arnolci představí knihu o Toufarovi

10.3.2016 zdarsky.denik.cz str. 00 Kultura

Arnolec – Do dramaticky rozbouřené doby, kdy se komunistický režim plánoval vypořádat s katolickou církví, přišlo zvláštní znamení – 11. prosince 1949 se v číhošťském kostele, právě ve chvíli kázání kněze Josefa Toufara, podivuhodně rozkýval dřevěný oltářní křížek.

"

Záhadný úkaz, který vidělo dvacet svědků, se Toufarovi stal osudným.

Právě osud faráře, kterého komunisté umučili k smrti, ale vynucené přiznání z něj nedostali, bude opět hlavním tématem události, jež se koná tuto sobotu 12. března od 14 hodin v kulturním domě v Toufarově rodné obci – Arnolci u Jihlavy. Na počest člověka, u něhož církev usiluje o blahorečení, odslouží mši generální vikář Jiří Mikulášek z brněnského biskupství.

Po ní přijde na řadu uvedení nové knihy Miloše Doležala s názvem Krok od tmavé noci. Obsahuje čtrnáct příběhů, reportáží a studií o vysočinském knězi, jeho vrazích a číhošťském zázraku, které doplňují zprávy archeologa, antropologů a soudního lékaře o exhumaci a identifikaci těla Josefa Toufara. Vstup na akci je zdarma. Kromě kulturního programu a Doležalovy autogramiády bude možné si zakoupit novou knihu i předchozí díla od stejného autora.

„Velmi si vážím aktivity arnoleckého starosty Ladislava Fialy, který zorganizoval přímo v jeho rodišti i představení další knihy o páterovi Josefu Toufarovi. Po dílu Jako bychom dnes zemřít měli nám spisovatel Miloš Doležal představí v Arnolci i knihu Krok do tmavé noci. Na setkání se moc těším a knihu si určitě zakoupím,“ uvedl senátor Miloš Vystrčil, který se vzpomínkové akce také zúčastní.

Miloš Doležal je český básník, spisovatel a publicista, který se narodil 1. července 1970 v Háji u Ledče nad Sázavou. Číhošťským zázrakem se zabýval už ve své diplomové práci na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Jeho biografie Jako bychom dnes zemřít měli, pojednávající právě o životě a smrti faráře Josefa

Toufara, získala v anketě Lidových novin v roce 2012 ocenění Kniha roku. Po výběru Toufarových kázání s názvem Vrátime se do otcovské náruče přišel autor s novým dílem Krok do tmavé noci. "

URL| http://zdarsky.denik.cz/kultura_region/v-arnolci-predstavi-knihu-o-toufarovi-20160310-ymz0.html

Nový šéfredaktor časopisů Receptář a Reader's Digest

10.3.2016 protext.cz str. 00 kom med

Praha 10. března (PROTEXT) - Novým šéfredaktorem časopisů Receptář a Reader's Digest se stal Jan Lodi. Funkce Content Manager CZ/SK v mediální společnosti Tarsago Česká republika se od března 2016 ujímá Jan Lodi (40). Z titulu této funkce bude zároveň zastávat pozici šéfredaktora časopisů Receptář, Reader's Digest a webového portálu iReceptar.cz. Jeho úkolem je také aktivně se podílet na rozvoji nových projektů mediální společnosti Tarsago Česká republika.

„Časopis Receptář je jednoznačnou jedničkou mezi hobby tituly na českém trhu. S téměř 55 tisíci předplatiteli a celkovým průměrným prodejem dosahující 75 000 patří k vůbec nejúspěšnějším časopisům u nás,“ říká Jan Lodi, nový šéfredaktor časopisu Receptář a dodává: „Pro časopis Receptář vidím velký prostor k dalšímu růstu a rozvoji, tak aby se stal atraktivnější i zajímavější a podařilo se jej představit novým skupinám čtenářů. Zároveň chceme pracovat na dalších nových tištěných i on-line projektech, abychom nadále posilovali pozici mediálního domu Tarsago Česká republika na místním mediálním trhu.“

Jan Lodi vystudoval politologii na **fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a marketingovou komunikaci na fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. V oblasti médií působí již více než 18 let. V minulosti vedl jako šéfredaktor časopisy Mobil a Svět počítačů. Působil také na pozici mediální ředitele ve vydavatelství Burda Praha, kde zodpovídal za IT a automobilové tituly a spolupodílel se na ustavení oddělení Burda Digital. Do čela časopisů Receptář a Reader's Digest přichází po několika letech působení v PR a projektovém managementu, kdy se mimo jiné podílel na startu jednoho z nejúspěšnějších českých virtuálních operátorů Mobil.cz.

Jan Lodi ve volném čase rád cestuje, rád hraje tenis, golf i badminton, zajímá se o moderní technologie, dobré jídlo a fascinuje ho svět whisky i vína.

O Tarsago Česká republika

Společnost Tarsago Česká republika vznikla v říjnu 2013, když převzala licenci na aktivity Reader's Digest a Receptář. Tarsago Media Group tak doplnila své portfolio v Polsku, Maďarsku a v Rumunsku, které získala od americké The Reader's Digest Association. Tarsago kromě časopisů Receptář a Reader's Digest vydává také knihy a provozuje několik e-shopů. Mimo vydavatelskou činnost se Tarsago věnuje zejména zásilkovému obchodu s mnoha afitními produkty a při komunikaci se svými zákazníky společnost kombinuje více komunikačních kanálů jako je direct mail včetně elektronické verze, telemarketing a mobilní marketing. Svě zkušenosti v této oblasti také nabízí v rámci svých marketingových služeb.

O časopisu Receptář

Časopis Receptář vznikl 1989 ve společnosti RENA a v roce 2000 jej zakoupil tehdejší Reader's Digest. Tarsago vydává časopis, jeho speciály a edice již třetím rokem a v současnosti je stále leadrem na trhu nejen v oblasti hobby a bydlení. Svým zaměřením oslovuje širší čtenářkou obec a směle konkuruje i lifestyleovým časopisům. Právě v této oblasti by mělo dojít k rozšíření cílové skupiny a rozvoji nových projektů.

Kontakt pro média:

Ing. Lenka Mieresová, Brand manager Receptář

TARSAGO Česká republika s.r.o.

M: 603 453 444, lenka.mieresova@tarsago.com

<http://www.protext.cz>

Upozorňujeme odběratele, že materiály označené značkou PROTEXT nejsou součástí zpravodajského servisu ČTK a nelze je publikovat pod její značkou. Jde o komerční sdělení zadavatele, který je ve zprávě označen a který za ně nese plnou odpovědnost.

PROTEXT

Zaostřeno na samostatnost lidí s handicapem

10.3.2016 ČRo Plus str. 01 15:35 Zaostřeno

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Lidé s handicapem chtějí žít víc než čtyři hodiny denně. V současnosti si ze svých příspěvků delší dobu asistence, tedy pomoc další osoby, nemohou dovolit. Na ministerstvu práce a sociálních věcí vzniká novela zákona o sociálních službách, která by měla změnit současný systém. Dotkne se i těch, kdo pobírají příspěvky na péči. Právě na ně a na jejich snahu o samostatnost zaostříme v následujících minutách. Do Jedličkova ústavu vás zve Magdaléna Trusinová.

V pražském Jedličkově ústavu funguje takzvaný tranzitní program. Umožňuje studentům absolvovat praxi mimo ústav a hledat si zaměstnání. Před časem se do něj zapojil Dominik Pham, byl na praxi v Českém rozhlase. Mimo jiné natočil reportáž z Jedličkova ústavu.

Dominik PHAM, student

Ted' jsme v Jedličkově ústavě, ve škole, v nové budově.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A kam mě dneska vezmeš?

Dominik PHAM, student

Dneska tě vezmu do třídy a ještě fyzioterapii.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A pustěj nás tam?

Dominik PHAM, student

Jo.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Jo? Tak jo. Tak se pudem podívat. Jsou tady krásný vejtahy. A na ...

Dominik PHAM, student

Musíš máčknout dvojku.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A na co je tady to zrcadlo?

Dominik PHAM, student

To je jako zpětný zrcátko, když děti jako neviděj zezadu. Jestli tam někdo není.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

To je šikovný. Tak, a co uvidíme ted'ka ve druhém patře?

Dominik PHAM, student

No, tady vidíte mojí třídu, tady máme občanskou výchovu. Můžu se zeptat, co teď právě děláme nebo děláte? Teď bude asi mluvit teď Honza Procházka.

Jan PROCHÁZKA

Ano, tak já zdravím všechny, co nás teďkon poslouchaj. Tak, my teďkon probíráme komiks, který vydává naše škola Jedličkův ústav, je to vlastně o vozejkářích, který se vlastně kamarádí s normálníma lidma. A je to prostě o životě těchhle vozejkářů.

Dominik PHAM, student

Takže děkuji za odpověď. A co teď čtete jako za příběh?

osoba

Teď jsme četli jeden z příběhů z komiksů, kdy já jsem vyprávěla svůj vlastní příběh, jak jsem se dostala na tuhle školu.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Už jste taky zkoušeli ten tranzitní program, jako teďka Dominik, že jste chodili někam na praxi?

osoba

My chodíme na praxi, které nám pomáhají vlastně rozhodnout naše budoucí povolání.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Na praxe studentů, které jim zprostředkovává tranzitní program, jsme se s Dominikem zeptali Pavlína Techlové z Asistence.

Dominik PHAM, student

Halo, halo, jedna, dva, tři, čtyři, pět, co si, Janku, co si sněd.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Tak, je to moc nahlas. Ještě jednou?

Dominik PHAM, student

Vaření, pečení, bylo málo maštěný.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Výborně. Jo, myslím, že takhle to bude dobrý. Vždycky, když říkáš otázku, musíš ji říct do mikrofonu. A když bude Pavla odpovídat, tak jí musíš dát mikrofon k puse, jo?

Dominik PHAM, student

Tak se můžu zeptat, to jako založí nějakou tu Asistenci nebo /nesrozumitelné/?

Pavlína TECHLOVÁ, Asistence

Občanský sdružení Asistence, v dnešní době o.p.s.ko založila paní Vlasta Stupková a založila ji proto, že viděla, že studenti a absolventi Jedličkova ústavu potřebují pomoc při přechodu ze školy do dalšího života. Gró tehdejší pomoci vlastně bylo pomoci studentům nalézt pracovní praxi, na běžných pracovištích, a podívat se vlastně z toho chráněného prostředí Jedličkova ústavu i někam do běžného světa, a v tom pokračujem dodneška.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Kde všude se praxe dělají?

Dominik PHAM, student

Můžu se zeptat, kde jste jako, kde všude jako praxe a tak děláte?

Pavčina TECHLOVÁ, Asistence

Takže konzultantky tranzitního programu hledají praxe studentům úplně všude, vlastně podle přání každého student, a podle jeho schopností, dovedností, podle toho, v jakém oboru by se třeba pozdějš chtěl uplatnit. Takže ty praxe jsou hodně individuální a snaží se hledat praxe v běžném pracovním prostředí vnějšího světa. Samozřejmě se stane, že jde někdo i na praxi třeba do chráněné dílny nebo do nějakého prostředí, které si sám vybere a považuje ho pro sebe v tu chvíli za nejvhodnější.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Můžu si pučit mikrofon? A chvíli se ptát já? Dodal by jsi něco Dominiku? Jaký je tvůj ohlas z praxe?

Dominik PHAM, student

Pro mě jako praxe jako dobrý, že jsem něco jako našel. Já si moc nestěžuju.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A co tě nejvíc bavilo zatím?

Dominik PHAM, student

Nejvíce to stříhání a potom jak natáčeli ten /nesrozumitelné/ o těch ufonech.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Vzpomínal Dominik na svou praxi v Českém rozhlasu. Z kanceláře Pavčiny Techlové jsme s Dominikem zamířili hned do vedlejších dveří, kde pracují koordinátorky asistentů. Dominik si potřebuje jednu asistenci domluvit.

Dominik PHAM, student

Já chci si objednat asistenta 18. dubna, v devět, ať přijde v devět čtyřicet na novou budovu k vrátnici.

koordinátorka asistentů

Hm. Hm, dobře. A vy tam chodíte s Honzou Malinou.

Dominik PHAM, student

Hm.

koordinátorka asistentů

Mám, mám zkusit teda Honzu?

Dominik PHAM, student

Jo, jo.

koordinátorka asistentů

Dobře, tak jo, zkusím Honzu.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Děkujem, na shledanou.

koordinátorka asistentů

Na shledanou.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A teď už hurá na cvičení.

Dominik PHAM, student

Ahoj. Můžu se zeptat, jak se jmenuješ?

Andrea RYBÁKOVÁ

Andrea Rybáková.

Dominik PHAM, student

Co dělá teď Andrea?

Andrea RYBÁKOVÁ

Řekni to ty třeba.

osoba

S Ájou nacvičujeme chůzi, kde Ája chodí o berličkách, a pak cvičíme na stole, kde samozřejmě protahujeme zkrácené svaly, posilujeme oslabené. A využíváme k tomu hlavně Vojtovu metodu reflexního cvičení.

Dominik PHAM, student

Děkuji.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A, Dominiku, mohl by jsi nám ještě říct, co tady děláš ty?

Dominik PHAM, student

Chodím tady na ty šlapadla a taky mi protahují svaly tou Vojtovou metodou.

osoba

Daří se mu to. Takže já bych ho určitě pochválila.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Posloucháte Český rozhlas Plus, máme Zaostřeno na samostatnost lidí s handicapem. Slyšeli jste reportáž Dominika Phama z Jedličkova ústavu. Kromě školy a dalších služeb pro studenty jsou tam také jejich ubytovací prostory a tréninkové byty. V jednom z nich bydlí Jitka Rudolfová, pozvala mě na návštěvu.

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Jitka.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Já jsem Madla, ahoj. Děkuji za pozvání.
A, Jitko, můžu se tě zeptat, kolik ti je let?

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Je mi dvacet devět let.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A co studuješ?

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Já studuju veřejnou a sociální politiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A jaké máš handicapy?

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Já mám dětskou mozkovou obrnu a konkrétně se pohybuju na vozíku, mám částečně ochrnutý ruce, mám velmi špatnou jemnou motoriku, nemám v těch rukou sílu.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Ale můžeš psát třeba diplomovou práci na speciálně upraveném počítači.

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Když zrovna neprokrastinuju, tak můžu.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Jitka bydlí sama, potřebuje s některými věcmi pomoci, hlavně ráno a večer s oblékáním a také s jídlem. Asistenty si objednává u koordinátorky asistence Jitky Svobodové. Začít bydlet sama byla velká změna.

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Skvělý, já to hodnotím velmi pozitivně, pro mě to byl velmi důležitý životní krok. Prvním důvodem je touha žít stejným způsobem, jako žijí moji vrstevníci. Ta základní hodnota je svoboda. Dělat si úplně, co chceš, a moct rozhodovat o svém životě. Z čehož ale nakonec plyne i ta zodpovědnost sama za sebe, která má i méně příjemné stránky. Nejnáročnější pro mě asi bylo vymyslet asistenční schéma a s čím kdy potřebuji pomoci a kolik té pomoci potřebuji. Jakoby timemanagement.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A co pro tebe bylo nejsložitější?

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

To je asi těžké si představit, ale pro mě bylo hodně složité naučit se komunikovat s těmi asistentkami v takovém objemu, jaký najednou byl. Třeba tři, čtyři hodiny denně s někým komunikuji a sděluji mu, co po něm chci, což mě ze začátku hodně vyčerpávalo. Ale je to jenom potřeba natrénovat.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Já se teď zeptám Jitky, ty máš zkušenosti s doprovázením lidí, kteří se rozhodli pro samostatné bydlení a jsou to lidé s handicapem?

Jitka SVOBODOVÁ, koordinátorka asistence

Trochu jo. Pracuji právě v Asistenci, v obecně prospěšné společnosti, která sídlí i tady v tom domě, co bydlí Jíťa, a koordinuju teda asistence právě lidem s postižením, takže máme kolik, čtyři, pět klientů, co bydlí samostatně, a vlastně jim doručujeme ty asistenty. Máme třeba slečnu, co má asistenci od osmi do jedenácti do večera a někdo to má tak, že to má párkrát prostě za den.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Ty to máš jak? Kdy za tebou chodí asistentky?

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

To se odvíjí od mého programu, ale průměrně potřebuji tak tři až čtyři hodiny asistence za den. Někdy je to míň, někdy víc, ale průměrně čtyři.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A na co potřebuješ asistentky?

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Primárně na doprovody na jakékoliv místo, pak na oblékání a dávání jídla. Protože mám takový relativně zvláštní handicap, že v některých věcech jsem relativně samostatná. Veškerá hygiena a tyhle věci pro mě nejsou problém. Ale absolutně se neumím najíst, takže s tímhle potřebuju pomoc.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Ty jsi zmínila, že ty rozsahy těch hodin jsou dost různé. A když jsi říkala od osmi do jedenácti, to znamená celý den?

Jitka SVOBODOVÁ, koordinátorka asistence

Celý den, no.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A jak se to platí?

Jitka SVOBODOVÁ, koordinátorka asistence

Zas tolik do toho nevidím, ale vlastně ty faktury potom přesáhnou třeba třicet tisíc měsíčně, takže ty lidi si peníze sháněj buďto od nějakých nadací, nebo od soukromých nějakých dárců, anebo jim v Asistenci jako čekáme, než na to seženou dostatek prostředků, aby si to pak zvládli uhradit, no. Takže se snažíme jako vycházet vstříc tady těm lidem, co toho maj prostě hodně, ale je to problematický, no.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A, Jitko, tobě stačí peníze na ...

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Mně momentálně peníze nestačí, já mám osmitisícový příspěvek na péči a většinou teď platím deset a půl tisíce nebo jedenáct, takže dva a půl tisíce až tři tisíce doplácím, což je samozřejmě velký rozdíl oproti těm klientům, o kterých mluvila Jitka. Ale kdyby byla možnost to neplatit, tak bych to samozřejmě ráda neplatila.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A kde na to sháníš peníze?

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Jednak mám invalidní důchod a jednak jsem teď byla do konce února dva a půl roku zaměstnaná.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Jitka Rudolfová teď práci na tři měsíce přerušila, potřebuje totiž dopsat diplomku. V souvislosti se současnou příspěvkovou politikou státu upozorňuje na to, že příspěvek na péči nikdy nemůže stačit, protože zahrnuje dvě věci. Jednak slouží jako příjem pro pečovatele, a jednak jako platba za sociální služby pro člověka s handicapem. Spousta lidí si peníze raději nechá, než aby je investovala do služeb a třeba zkusila samostatně bydlet. Výsledkem je potom závislost a také sociální izolace. Nový zákon by měl tuto překážku odstranit, říká David Pospíšil, ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení na ministerstvu práce a sociálních věcí.

David POSPÍŠIL, ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Tady v té systémové novele připravujeme to, že ty osoby, které mají přiznaný příspěvek na péči a mají nějaké svoje příjmy, které jim nestačí na to, aby si zaplatily třeba celodenní asistenci, tak tyhle ty věci předloží svému poskytovateli sociálních služeb a ten následně od kraje dostane proplaceno ty náklady, které jakoby převyšují ty možnosti toho člověka zaplatit si službu z příspěvku na péči. To znamená, že ten náklad nepude za tím člověkem, ale bude si to řešit poskytovatel s krajem, který garantuje dostupnost sociálních služeb a taky je financuje.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Co vyjde vlastně levněji? Je to ústavní péče, anebo asistence, tedy příspěvky na péči? Ptám se Davida Pospíšila z ministerstva práce a sociálních věcí.

David POSPÍŠIL, ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Levněji pro stát, samozřejmě ve většině případů to bude podpora té domácí nebo neústavní péče. To asi beze sporu. Samozřejmě je to i o tom, že ten člověk má daleko větší možnosti se realizovat sám, nemusí být v nějakém specifickém režimu té ústavní služby. Jakoby osobně to nerad přirovnávám, protože oba dva typy služeb jsou důležité. V určité etapě lidského života. Takže jakoby přímo srovnávání, jenom jestli je to levnější nebo dražší, asi není úplně z mého pohledu na místě. Na druhou stranu je pravda, že příspěvek na péči, tak jak je prostě původně konstruován, neplní nebo ani nemůže, protože se s tím nepočítalo, když se ten příspěvek na péči zaváděl, tak neplní tu možnost zůstat celodenně doma s nějakou podporou sociální služby nebo neformální péče. To je prostě fakt. A proto je potřeba ten systém změnit, upravit, tak, aby lidé mohli žít co nejdéle doma, což je i prioritou ministerstva práce, a proto se snažíme nějakým způsobem na to reagovat. Na druhou stranu všechny ty nová opatření, které bysme chtěli v této souvislosti zavést, tak budou mít dopady na státní rozpočet. A nebudou malé. A ...

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

A jak budou velké? Kam až jste ochotni jít? Nebo kam byste chtěli jít, pokud vám to samozřejmě ostatní koaliční partneři a členové vlády dovolí?

David POSPÍŠIL, ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Já jsem v pozici pouze úředníka, takže já můžu navrhnout různé plány a změny, a je pak na politikách, jestli se k těm změnám přihlásí a jestli najdou ochotu je potom realizovat. Když bych sečetl jakoby všechny opatření, které bysme si my jako úředníci, ale i část odborné veřejnosti přáli, tak určitě to bude v řádech několika miliard, možná se dostaneme na desítky miliard, kdyby sme chtěli ten systém změnit úplně celkově.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Na kolik ty připravované zákony akcentují třeba samostatnost?

David POSPÍŠIL, ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Samostatnost akcentují v několika ohledech, protože my jsme teda připravili teďkon velmi, myslím si, že podrobněji, a musím říct kvalitněji, i když to říkám já jako jeden z tvůrců, což se zrovna nehodí, ale ...

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

To je dobře, že si to zkritizujete sám, že to nemusím říkat já, děkuju.

David POSPÍŠIL, ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Ale myslím, že jsme připravili celkem dobrý materiál a národní strategie sociálních služeb. Na dalších deset let. Ta národní strategie zohledňuje několik oblastí. Z hlediska té péče doma, když to budu říkat takhle, tak tam řešíme jednu oblast podpory neformální péče, kde i teďkon připravujeme změnu zákona, která by měla podpořit osoby, které pečují a odcházejí ze zaměstnání, aby měly ochranu ze strany zaměstnavatele, aby jim neukončil pracovní poměr. A současně aby měly náhradu příjmů za to, že jdou pečovat. A ten člověk, o kterého je pečování, neodchází do té "dražší" třeba ústavní péče. Tam ten náklad určitě bude taky v řádech několika miliard na státní rozpočet. Potom připravujeme pro i neformální pečovatele v rámci i systémových projektů ministerstva práce vzdělávání, pro to, aby se mohli podpořit v tom, jak mají pečovat, s čím se mohou při té neformální péči setkat. Současně tam máme několik opatření, které reagují právě na podporu individualizované platby za jednotlivým klientem sociální služby. Týká se to teda služeb sociální péče, nikoliv těch služeb preventivních. A tam navrhujeme několik možností, jakým způsobem tu péči a platbu za ni individualizovat ve vztahu k potřebám. Protože s těmi potřebami se v tom zákoně moc nepracuje.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Poznámku k samostatnosti má také Erik Čipera z obecně prospěšné společnosti Asistence.

Erik ČIPERA, ředitel Asistence

Takovýdle lidí potřebujou velkou podporu, ale taky v tom životě hodně daleko dojdou, protože vlastně získají tolik zkušeností a dovedností, že ta jejich závislost na těch ostatních lidech se velice snižuje a oni mají vlastně ten život srovnatelný se všema ostatními. Na rozdíl od těch, kteří se třeba rozhodnou, že budou trávit svůj život hodně dlouho v domácím prostředí a vlastně bude je podporovat rodina, ale vlastně u té rodiny se pak stane, že těm rodičům už je nějakých třeba šedesát, sedmdesát let, a už to přestanou zvládat, tu péči. Ale ten jejich potomek, ten člověk, který s nima žije a hodně silně využívá tu jejich podporu, nemá vytvořenou tu svoji síť, neumí pracovat s tím, jak žít sám. A v těch jeho čtyřiceti nebo pětáctičiceti letech se to hodně složitě už učí a vlastně tyhle ty lidi odchází do ústavních zařízení, protože vlastně v tomhle věku už je hodně složitý začít žít samostatně. Na rozdíl od toho, když se k tomu rozhodne třeba v nějakých dvaceti letech nebo v pětadvaceti letech a má vlastně tak velkou podporu, že opravdu může takhle žít sám.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Takže vlastně benefitem podpory k samostatnosti je samostatnost, když to shrnu. Asistence chystá něco jako veřejné slyšení lidí s handicapem. O co půjde?

Erik ČIPERA, ředitel Asistence

My jsme právě chtěli hodně povzbudit tu debatu, protože si myslíme, že na ministerstvu se dějou teďka hodně důležité věci, a že je dobrý o nich nějak víc mluvit. Takže vlastně na 22. března jsme se rozhodli udělat takovou první akci pro veřejnost i pro politiky i pro lidi z ministerstva, na stanici tramvaje Lazarská, potveme lidi s postižením, aby tam přišli a debatovali s lidma o tom, jak vlastně se jich dotýká to, že potřebujou podporu druhých osob, co to pro ně znamená. Budou to mít vyjádřený i nějakýma bublinama komiksovejma, aby vlastně lidi, kteří půjdou okolo, věděli, o co jde. A vlastně v tomhle tom bysme chtěli dál pokračovat a tu debatu opravdu nějak nastartovat, aby se nestalo to, co se stalo u tématu inkluzivního vzdělávání, který vlastně teďka najednou se celý propadl a vlastně nečekaně se objevilo tolik odpůrců, který byli nějak skrytý. A myslím, že to je jenom z nevědomosti a ze strachu. A ty strach je důležitý rozpouštět. A to nejenom v sociální oblasti.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Tolik Erik Čipera, ředitel Asistence. A na závěr ještě doplním, že Jitka Rudolfová, kterou jsme navštívili v tréninkovém bytě a na jejíž argumenty reagovali právě pánové David Pospíšil a Erik Čipera, se bude stěhovat. Bydlení v tréninkovém bytě netrvá věčně.

Jitka RUDOLFOVÁ, studentka

Tenhle byt je takzvaně nácvikový, takže já tu budu moct být jenom dva roky, což se stane letos v červnu. A pak si budu muset najít další prostor už svůj. Já jsem účastná v takovém neziskovém spolu, který se jmenuje Rámus a který organizuje volnočasové aktivity pro lidi s postižením. A v rámci tohoto spolku vznikla taková platforma, v jejímž rámci se zrodil plán na spolubydlení lidí s postižením a bez něho. Vznikl takový nápad, že bychom si dohromady pronajali velký byt v centru nebo v širším centru města a otestovali, jak funguje takovéto spolubydlení.

Magdaléna TRUSINOVÁ, moderátorka

Vysvětluje Jitka Rudolfová. Hezký den přeje Magdaléna Trusinová.

Po dvaceti letech zavítal do Washingtonu na nejvyšší státní návštěvu premiér Kanady

11.3.2016 ČRo Plus str. 02 17:10 Den podle...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Zdá se to neuvěřitelné, ale je to tak. Poprvé po dvaceti letech zavítal do Washingtonu na nejvyšší státní návštěvu hlavní představitel sousední země premiér Kanady. Justin Trudeau, tak se jmenuje nový kanadský premiér od listopadu 2015, si notoval s americkým prezidentem Barackem Obamou. A nazýval ho, nebo spíš zemi, kterou vede, sourozencem.

Lenka KABRHELOVÁ, redaktorka

Liberální kanadský premiér Justin Trudeau se dočkal ve Washingtonu velkolepého přijetí. Po dvaceti letech je prvním předsedou kanadské vlády, na jehož počest Bílý dům uspořádal státní večeři. S prezidentem Barackem Obamou se dohodl i na konkrétní spolupráci. Především v oblasti omezování změn klimatu. Kanada se podle amerického prezidenta připojí k úsilí spojení států zredukovat emise metanu v ropném průmyslu a při těžbě plynu. Do roku 2025 by zplodiny nebezpečného skleníkového plynu měly poklesnout o dalších čtyřicet až

pětačtyřicet procent. Čtyřiačtyřicetiletý kanadský premiér, který je miláčkem americké veřejnosti, se vyhnul odpovědi na otázku, co by dělal v případě zvolení miliardáře Donalda Trumpa prezidentem. Už dříve uvedl, že bude spolupracovat s novou hlavou Spojených států, ať už se jí stane kdokoliv. Z Washingtonu Lenka Kabrhelová, Český rozhlas.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Jaké jsou vztahy druhé největší země na světě, a to je Kanada, která má pětatřicet milionů obyvatel, ale obrovskou rozlohu, a třetí největší země na světě, a to jsou Spojené státy, ale ty mají desetkrát tolik obyvatel, tři sta dvacet milionů, to ví Magdaléna Fířtová z katedry amerických studií **Fakulty sociálních věd**. Dobrý den.

Magdaléna FÍŘTOVÁ, katedra amerických studií **Fakulty sociálních věd**

Dobrý den.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Možná na začátek, pro mě, mě to zaskočilo, že je to poprvé po dvaceti letech, kdy Bílý dům uspořádal státní večeři na počest premiér Kanady. Proč tak málo často?

Magdaléna FÍŘTOVÁ, katedra amerických studií **Fakulty sociálních věd**

Tak, jedná se opravdu o velmi výjimečnou událost. Tahle ta návštěva, nebo respektive tato, tato večeře bývá skutečně znakem velmi speciálních, zvláštních vztahů. A jakéhosi znaku toho, že prem..., prem..., prezident Obama věnuje premiérovi Trudeauovi speciální náklonnost. Takže jednoznačně, jednoznačně jde o speciální vztah, zvláštní vztah mezi oběma muži. A v minulosti se často hovořilo o tom, že už je na čase, aby prezident Obama pozval premiéra Harpera, ale nikdy k tomu nedošlo. V minulosti proto, že si předchází premiér Harper s prezidentem Obamou příliš nesedli ve společných prioritách, ani vizích. A, a hlavní, řekla bych, překážkou byl, byl ropovod Keystone XL, kde, kde prezident Obama dlouho odkládal rozhodnutí o výstavbě tohoto ropovodu, ale na, pro premiéra Harpera to byla klíčová otázka. Takže řekla bych, že kromě tohoto toho tématu celá řada dalších ideologických odlišností mezi oběma, oběma hlavami států.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A jaké jsou vlastně vztahy mezi Kanadou a Spojenými státy? Člověk by si řekl, že takhle velké dvě sousední země budou mít super čilé vztahy obchodní, kulturní, sportovní, hraje se NHL, kanadsko - americká národní hokejová liga a podobně. Jaké ty vztahy vlastně jsou?

Magdaléna FÍŘTOVÁ, katedra amerických studií **Fakulty sociálních věd**

Tak, tyhle ty vztahy dlouhodobě patří ke zvláštním a jednoznačně nejlepším vztahům. Jsou to spřátelené země. Nicméně i nejlepší přátelé prochází fázemi vývoje. A i to v minulosti patřilo, nebo se týkalo Kanady a Spojených států. Otázkou například, kdy, kdy si tyhle ty dvě země příliš nerozuměly, můžeme sáhnout do historie. Například John Diefenbaker, konzervativní premiér v padesátých letech, nebyl oblíben u premiéra Kennedyho. Nebo Lester Pearson velmi kritizoval prezidenta Johnsona za, za válku ve Vietnamu a za, za americké angažmá ve Vietnamu. To byly chvíle, kdy, kdy vztahy procházely spíše zhoršenými, zhoršenými fázemi. A ještě jiná takováhle, takováhle ukázka zhoršených vztahů určitě otec současného premiéra Pierre Elliott Trudeau také velmi kritizoval Spojené státy za jejich, za jejich protekcionismus, za obchodní politiku. A od, vysloužil si opravdu nemilé, nemilé označení od prezident Nixon. To je, to je otázka špatných, nebo těch horších fází. Ale jinak dlouhodobě jednoznačně se jedná o nejlepší obchodní partnery. Pro Kanadu je americký trh tím nejdůležitějším z hlediska její obchodní bilance, exportních trhů. Stejně tak pro Spojené státy je Kanada, Kanada jednoznačně druhým jako, nebo třetím největším obchodním partnerem taktéž. Takže z hlediska ekonomických vztahů i z hlediska kulturních a politických vztahů dlouhodobě jsou to spřízněné země.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

V Česku se často mluví o Spojených státech, zblízka pozorujeme prezidentskou kampaň a každý den se něco člověk o Spojených státech dozví. S Kanadou je to trochu jinak. Protože tam buďto sledujeme hokej, a aspoň

jednou za rok se díváme na Kanadu, jak budeme hrát s ní. Anebo získáváme zprávy podobné, jako že Kanada přijme pětadvacet tisíc syrských uprchlíků, nebo že uvažuje o legalizaci marihuany. Ale jaká je vlastně Kanada dnes země z hlediska ekonomiky, politiky?

Magdaléna FIRTOVÁ, katedra amerických studií **Fakulty sociálních věd**

Kanada je země, která v posledních letech, nebo respektive poslední rok a kousek trpí problémem, kterým jsou nízké ceny ropy. Protože jedním z nejdůležitějších vývozních artiklů Kanady je, je ropa z ropných písků Alberti. O tomhle tom byla trochu kampaň předchozích voleb v říjnu 2015. A je to pochopitelně, tak jako se to dotýká Ruska, tak jako se to dotýká dalších exportních ekonomik, Kanada prochází trochu komplikovanou ekonomickou situací. Díky, díky poklesu ceny ropy. Takže, takže došlo k velké změně. To, to, jak teďka vnímáme Kanadu a proč intenzivně se o Kanadě v tuhle tu chvíli píše, je především postava Justina Trudeau, jako ikony, jako miláčka, jako celebrity. To, že jsme příliš neslyšeli v předchozích letech o Kanadě, se týkalo hlavně, především bych řekla, politiky předchozí konzervativní vlády Stephena Harpera, který se až, až trochu izoloval, řekněme, od toho světového dění. A trochu odkláněl ten kurz dlouhodobě velmi liberální Kanady, otevřené světu, otevřené imigrantům, s dlouhou imigrační tradicí. A Harper, řekněme, tenhle ten, tenhle ten otevřený, otevřený diskurz uzavíral a směřoval Kanadu intenzivně čím dál tím více na, na, na ekonomiku energetiky, těžby ropy, konzervativní hodnoty a konzervativní Kanadu. Což je obraz, který pro nás Evropany není příliš typický. A řekla bych, že Evropané tenhle ten obraz nechtěli nějak rozšiřovat a přejímat. Tak proto jsme o Kanadě v posledních letech tolik neslyšeli.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

O tom, jaká je Kanada dnes a o tom, jaká je v den, kdy do Spojených států při..., přijel premiér Justin Trudeau, jsme se bavili s Magdalénou Fiřtovou z katedry amerických studií **Fakulty sociálních věd**. Děkujeme.

Magdaléna FIRTOVÁ, katedra amerických studií **Fakulty sociálních věd**

Taky děkuji. Na shledanou, na slyšenou.

Zaostřeno na integraci cizinců

11.3.2016 ČRo Plus str. 01 15:35 Zaostřeno

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Sociálně vyloučená ghetta, no-go zóny, zvýšená kriminalita a nerespektování zákonů. Ekonomické chudnutí, kulturní a náboženská intolerance. To je obraz špatné nebo chybějící integrace cizinců a jsou politici, kteří jím rádi straší jako vizí neodvratného vývoje. Jaké integrační politiky a chování veřejnosti k takovému stavu vedou a co naopak dělat proti pozvolné segregaci? To je téma pro naše tři dnešní hosty, kteří se mnohovrstevnatou otázkou zapojování cizinců do většinové společnosti zabývají již léta v teorii i v praxi. Podíváme se blíže i na příklad Německa, k jehož integrační politice teď upírá zraky celá Evropa. Zaujatý poslech vám od mikrofonu přeje Daniela Vrbová.

Kdy končí integrace, a tím i vaše práce? Na to jsem se jedno časně dopoledne vyrazila zeptat Vladislava Güntera, ředitele Centra pro integraci cizinců do pražského Karlína. Z pod dveří už hučela česká slovíčka, skloňovaná i časovaná s různými cizími přízvuky.

Vladislav GÜNTER, ředitel Centra pro integraci cizinců

Oficiálně by ten integrační proces měl být završen získáním českého občanství. Ale já si myslím, že to je de facto celoživotní proces a vlastně pokud se bavíme třeba o kultuře, tak si musíme všichni vždycky uvědomovat, že kultura je adaptační mechanismus a je to nikdy nekončící proces formování, změn, přijímání vlivů, opouštění věcí, které ztratily smysl a podobně. A já si myslím, že fakticky my všichni se vlastně každý den neustále integrujeme do toho proměňujícího se prostředí.

/ Ukázka /

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Možná jste v roce 2015 někde zahlédli spoty kampaně Mluvme spolu, za níž stálo právě Centrum pro integraci cizinců. Cílem bylo upozornit na to, že zvládnout dobře češtinu neznamená jen našprtat se ta správná slovíčka, ale umět je i vhodně použít a doplnit patřičným chováním. To všechno se přitom cizinci učí od Čechů, s nimiž dennodenně přicházejí do styku. Za chování cizinců tak nesou Češi částečnou zodpovědnost.

Vladislav GÜNTER, ředitel Centra pro integraci cizinců

Někteří lidé mají pocit, že když ten cizinec nemluví dobře česky a je tady vlastně takový jako host, tak proč bysme mu netykali a podobně. Ale neuvědomují si vlastně, že ten cizinec má prostě pocit, že takhle my se chováme, že se chodí po úřadech a tyká se. Že jo, tak to skutečně se u nás neděje. Ale jak to má ten cizinec pochopit, že to není standard? Takže na to jsme se snažili upozornit, ale jsou tam i jiné otázky, třeba že když se někdo snaží mluvit česky, ale Češi slyší, že tam je nějaký akcent, tak přejdou třeba do angličtiny. Vlastně odmítnou tu komunikaci v té češtině, což zase demotivuje ty lidi.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Všimá si Vladislav Günter. Co naopak zapůsobilo jako silná motivace, je povinná zkouška z českého jazyka, kterou musí cizinec složit, aby zde získal trvalý pobyt. Různě nastavenými kurzy Centra pro integraci cizinců projde ročně na tisíc studentů. Na co tu jsou ale nejvíce pyšní, jsou nízkoprahové kurzy češtiny. Podle Vladislava Güntera totiž integraci spolehlivě zabíjí to, když lidi dělíte na skupiny. Cizince podle jejich kultury nebo na ekonomické migranty a uprchlíky, a většinou společností zase na uzavřené profesní komunity vědců, politiků, inženýrů, humanitních vzdělavců a podobně. Nízkoprahové kurzy mají kultury a profese naopak propojovat, a tak se tu spolu učí česky skutečně pestrá škála lidí.

Vladislav GÜNTER, ředitel Centra pro integraci cizinců

Za symbolický poplatek, tak aby prostě mohl přijít kdokoliv, kdykoliv.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Já jsem mluvila s jedním cizincem, který chodil na vaše kurzy a oceňoval jejich přístupnost, ale potom je musel opustit, protože on byl lékař a potřeboval se co nejrychleji naučit odbornou češtinu, no, a stěžoval si na to, že je velice těžké najít nějaký kurz češtiny, který by ho připravil profesně, ale současně by ho nevyždímal takříkajíc, protože s češtinou to je teď i velký byznys, právě kvůli těm zkouškám. Myslíte si, že je to dobře?

Vladislav GÜNTER, ředitel Centra pro integraci cizinců

Tak jako to, že to je čeština byznys, samozřejmě dobře není. Protože to by měl být primárně integrační nástroj, a měla by to být tudíž co nejpřístupnější záležitost. A zejména právě ta profesní čeština je skutečně problém. Protože vlastně v tuhle chvíli vy si nemůžete v České republice vytvořit, něco jako akreditovat výuku češtiny. Takže tady máme značné mezery. A je to taky jeden z důvodů, proč Česká republika má poměrně slušný problém využívat skutečně potenciálu těch cizinců, co sem přicházejí.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Centrum pro integraci cizinců provozuje poradny pro cizince a také jazykové kurzy v Praze, Kladně, Kolíně a Mladé Boleslavi. Založilo i několik pravidelných klubů, kde cizinci mohou trénovat jazyk s rodilými Čechy při nějaké praktické činnosti.

Vladislav GÜNTER, ředitel Centra pro integraci cizinců

My cizincům tu kulturu představujeme na základě těch běžných každodenních situací, prostě ta živá kultura.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Vy mluvíte o živé kultuře, nicméně když se člověk podívá na poslední rok debat o migraci, zejména v České republice, tak se tady pořád mluví o evropských hodnotách nebo o nějakých křesťanských, případně judeokřesťanských hodnotách, které musíme bránit. Když se setkáváte dennodenně s cizinci na kurzech, vyvstává opravdu tahle ta otázka nějak? Nebo materializuje v nějaké konkrétní situaci?

Vladislav GÜNTER, ředitel Centra pro integraci cizinců

Nám samozřejmě tahle debata celá přijde někdy až taková trošku tragikomická, protože ona vyplývá prostě z představy cizince jako někoho, kdo jako by si přivez v kufru tu svoji kulturu, do ní se zabalil a teď z ní tady nevyleze, že jo. Ale to není ta základní motivace, proč lidé odněkud odcházejí, je, že si přestěhují svoji kulturu. To, že si samozřejmě ty lidé s sebou něco nesou a samozřejmě mají nějakou identitu, na které jim záleží, a člověk bez identity přestává být fakticky jako člověkem, že jo, a my jako toho člověka nepřeprogramujeme ze dne na den tak, aby zapomněl svoji historii a stal se najednou Čechem. A to ani dost dobře u některých lidí nejde, protože pořád na nich bude vidět, že jsou vlastně odjinud. Ale důležité je, aby ty lidi spíš chápali právě ty důležité věci, na kterých u nás záleží, a teď jsme u té druhé věci. Aby je ten systém zároveň moh nějak přijmout a moh jim ta pravidla sdělit, tak musí mít sám jasno v tom, co chce. A ty naše debaty bohužel svědčí o tom, že my sami dost obtížně dokážeme definovat, co jsou ty opravdu základní důležité hodnoty, který potřebujeme ochraňovat. Respektive ochraňovat, primárně bych se zeptal, který my sami dodržujeme natolik, že je spravedlivý vyžadovat od ostatních taky.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Tolik návštěva českého Centra pro integraci cizinců a my se teď podívejme na zkušenosti z dalších evropských zemí.

S Lucií Trlifajovou, někdejší pracovnící Multikulturního centra Praha, dnes působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, natáčíme o aspektech a modelech integrace, které známe z Evropy. Je vlastně ta současná migrace něco nového, co se týče důvodů a motivů, proč ti lidé přicházejí, anebo je vlastně nový hlavně ten obrovský počet?

Lucie TRLIFAJOVÁ, bývalá pracovníce Multikulturního centra Praha, působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

My jako Evropa máme vlastně dlouhodobou historickou zkušenost s velkými výraznými posuny obyvatel. Můžeme mluvit klidně o poválečných pohybech obyvatel, ale můžeme mluvit třeba o pohybech obyvatel spojenými s dekolonizací, kdy jenom do Portugalska přišlo v roce 60, 72 šest set tisíc lidí, do Francie během jednoho roku v roce 62 milion lidí. Nebo můžeme mluvit o tom, kolik lidí přecházelo do Německa na konci osmdesátých let z tehdy rozpadajícího Sovětského svazu. Že to vlastně byli lidi, kteří deklarovali německý původ, ale vlastně často nemuseli vůbec umět německy, byly to tři miliony lidí. Zároveň je tady i nějaká zkušenost s velkými uprchlickými vlnami nebo krizemi, a to zejména v těch devadesátých letech, především s válkami v Jugoslávii, ty počty uprchlíků, který přicházely do Evropy, byli vlastně skoro totožný jako v současnosti. Takže není to něco úplně nového. Na druhou stranu je tam jako řada prvků, který jsou v něčem nový, nebo otvírají nové otázky.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Co jsou tedy ty nové prvky?

Lucie TRLIFAJOVÁ, bývalá pracovníce Multikulturního centra Praha, působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ta současná uprchlická vlna je daleko víc diverzifikovaná. A to jak co se týče země, odkud ty lidi přicházejí, tak i motivace. Že tady máme jako od Sýrie, Afghánistánu, až ale po Kosovo a Srbsko. A od toho se odrážej i ty motivace lidí. A tohle to vytváří nové nároky na to procesuální zpracování. To jednali zároveň ty migranti, v Německu, protože vlastně ta migrační vlna je třeba největší, přicházejí do kontextu, kde je podstatně nižší míra nezaměstnanosti, než byla v devadesátých letech. Na stranu druhou ale musíme mluvit o tom, že ubývá celkově pracovních míst pro nízko kvalifikovaný pracovníky. To znamená, bude tady do budoucna velká otázka toho, jak ty migranty nejenom jako umožnit vstup na pracovní trh, ale umožnit jim vstup na nějaký pracovní pozice, který budou udržitelný a umožňej mobilitu. A velká výzva je nastavení ty společnosti jako celku. Vidíme v

Evropě nárůst jako různých xenofobních antimigrantských hnutí, a je tady samozřejmě velkej strach z islámu, což samozřejmě znamená to, že ta společnost nebo její část vnímá ty migranty možná i jako daleko větší hrozbu.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Říká Lucie Trlifajová a jedním dechem připomíná, že Evropa si dnes může v otázce integrace mnohem více věřit, protože od druhé světové války nabrala řadu zásadních zkušeností. Co tedy musí být prioritou při dobré integraci?

Lucie TRLIFAJOVÁ, bývalá pracovnice Multikulturního centra Praha, působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je hrozně těžká otázka, protože ta integrace je hrozně multidimenziální věc. Ale kdybych měla říct nějaký tedy oblasti, tak je to určitě na jednu stranu zajištění určitého socioekonomického postavení těch migrantů. A teďka samozřejmě je důležitý, aby ty lidi měli práci a pracovali a zároveň je důležitý, aby ta integrace na trh práce byla taková, že ty migranti zůstávají v nějakých marginalizovaných pozicích, ale že se dostávají na nějaký pozice, který umožňují sociální mobilitu. A s tím pak souvisí, že nejde jenom o trh práce, ale otázku přístupu ke vzdělání, k jazykovým kurzům a podobným. A druhou oblast, kterou vnímám jako důležitou, je integrace na místní úrovni. Každodenní soužití v místě, kde ty lidi žijou. To je to, co může těm lidem nejvíc pomoci. Ale zároveň to může být tou největší bariérou. Protože oni ty lidi se budou v každodenním kontaktu setkávat s nepřijetím, tak to zpětně vyvolává vlastně negativní reakci u těch samotných migrantů.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Když se řekne právě špatná nebo nezdařená integrace, tak mně se například vybaví hořící pařížská předměstí v roce 2005, auta v plamenech, nejen tedy na předměstí Paříže, ale pak se to rozšířilo po celé Evropě. Lze s odstupem říct, co se tehdy v integrační politice zjevně nepovedlo?

Lucie TRLIFAJOVÁ, bývalá pracovnice Multikulturního centra Praha, působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že vlastně možná spíš lze říct, co se nepovedlo v integrační politice možná ještě o třicet let dřív. Je to otázka sociálního vyloučení. A spíš jako neintegrace některých migrantů vlastně je primárně problémem, kterej spíš odráží dlouhodobej absenci integračních politik v šedesátých, sedmdesátých, osmdesátých letech. A který se zároveň sešl s určitou proměnou pracovního trhu. Vlastně od sedmdesátých let mluvíme o těch procesech deindustrializace a čím dál většího významu vzdělání pro uplatnění na pracovní trh. A takže jakoby tahle ta absence podpory se zároveň sešla s úbytkem pracovních míst pro lidi s nízkou kvalifikací a zároveň se sešla ne s úplně někdy šťastnějma státníma politikama, který přispěly ke koncentraci lidí v některých oblastech. A v neposlední řadě potom zpětně to bylo celý násobený jako rostoucí stigmatizací těchhle těch lokalit a diskriminací ze strany okolní společnosti. Takže to, co vidíme dneska v tý Francii, je problém, kterej je spíš daleko bližší situaci, s kterou se potýkáme v Česku v takzvaných sociálně vyloučených lokalitách. Je to i výzva pro tu společnost okolní, do jaký míry utváří to postavení těch lidí, to, jak k nim přistupujem.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Jenom aby bylo jasno, asi nemůžeme zase úplně říct, že hořící auta na předměstích jsou vinou špatné integrační politiky, rozhodně z těch lidí nemůžeme dělat oběti, ale to, co vy se tady snažíte ukázat, je, že některé politické mechanismy nebo absence právě některých politických mechanismů může ty lidi jakoby uzavřít nebo vyloučit. Ale je to ryze problém sociální, anebo tam roli hrálo i to, že ti lidé pocházeli z jiné kultury?

Lucie TRLIFAJOVÁ, bývalá pracovnice Multikulturního centra Praha, působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tohle docela pěkně ukazuje Barša v knize Přistěhovalectví a národní státy, kdy on mluví o růstu významu islámu v kontextu právě zkušenosti migrace a zkušenosti vyloučení ze strany především druhý generace. V tý druhý generaci se daleko silněji projevuje ta zkušenost toho, že ty lidi jakoby neviděj perspektivu v rámci tý společnosti. A v tuhle tu chvíli se ta reakce může projevit do tý jako neidentifikace s tou společností a vlastně

nechuti cokoliv dělat, ale může se to projevit do tý jako radikalizace. Zároveň, co je třeba zajímavý, když se člověk dívá na nějaký současný analýzy ohledně původu lidí, kteří se zapojují do těch teroristických aktivit nebo se přidávají k ISIS, odcházejí bojovat, tak to často nejsou ty nejchudší lidi, ale jsou to lidi ze středních vrstev a daleko silněji to pro ně je otázka toho, že ty lidi mají tu možnost, ale kvůli tomu, že ta společnost je diskriminuje, tak se vlastně mají tendenci přiklonit k něčemu, co jim vlastně nabízí alternativu a nabízí jim plnohodnotný postavení. Takže je to problém, kterej rozhodně nejde říct, že ty lidi jsou obětí něčeho, ale je to spíš nějaký dlouhodobý proces vnímanýho nerovného postavení, kde někdo přichází s velmi jednoduchou odpovědí.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Podle socioložky a výzkumnice Lucie Trlifajové teď evropské země čeká zásadní debata o možnostech politického zapojení migrantů do veřejného života, protože možnost volit, případně být volen, může silně přispět k pocitu sounáležitosti a rovnocennosti se zbytkem společnosti. V Německu cizinci zatím volit nemohou, ale co není, může časem být. Německá integrační politika se totiž za posledních patnáct let výrazně proměnila, všímá si Michal Dimitrov, který ve svém doktorském projektu na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy zkoumá německé a rakouské integrační přístupy na lokální úrovni. Co tuto proměnu v Německu vyvolalo a jak situaci posune aktuální migrační vlna?

Michal DIMITROV, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Německo už pochopilo na konci devadesátých let, že imigranti tady zůstanou. A že jejich problémy, deficity v oblasti integrace, jsou i německými problémy. Už to není oni a my, už je to my, celá německá společnost. A od toho se vlastně odvíjí ta změna, celá ta politika, ať je to úroveň kulturní, ať je to ta strukturální integrace do školského systému, integrace na pracovní trh, bytového systému a tak dále. Vlastně teď se Německo k tomu staví velmi ofenzivně, je to náš problém, a stát hodně koordinuje tu integrační politiku, hodně se o tom mluví. Co se týče nějakého toho modelu z hlediska toho kulturního, Angela Merkelová řekne v roce 2010, multikulturalismus selhal, zároveň ale v té době víceméně říká, islám patří k Německu. Takže tady je určitý jakoby rozpor. Nicméně jde o to, že ta integrace není o tom, aby se ten Turek například stal Němcem v tom smyslu, aby pil pivo a jedl knedlo, vepřo, zelo, ale spíš aby se zapojil jako jednotlivec do té německé společnosti, jako občan. Německou má starou společnost, imigraci potřebuje. Samozřejmě si tak úplně nevybralo, že k němu přijde milion uprchlíků za jeden rok, ale když už tam jsou, tak myslím, že Německo je připraveno je nějakým způsobem integrovat.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Hodně diskutovaná je jazyková integrace versus právo na vzdělání v mateřském jazyce. Je to velice široké téma, ale je třeba nějaké specifické ponaučení, které si Německo ze svých zkušeností přináší?

Michal DIMITROV, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tam je jasná priorita. Děti cizinců se musí učit německy. A je potřeba je vlastně dostat do školek. Můžeme říct, že v Německu žije sedm milionů cizinců a patnáct milionů lidí s migračním původem, ale ne všichni potřebují tu integraci. Takže třeba v Berlíně vlastně od nedávna jsou speciální testy pro čtyřleté děti, které ověřují znalosti těch dětí, němčiny, a pokud mají nějaké deficity, tak ti rodiče jsou nuceni k tomu, aby poslali to dítě do školy, aby se dítě připravilo na začátek té povinné školní docházky. A co se týče vlastně toho vztahu mezi tou němčinou a tím mateřským jazykem, tak tady je vlastně důležité říci, že v rámci toho interkulturního vzdělávání se podporuje vlastně výuka obou jazyků, s tím, že se zjistilo, že pokud se ty jazyky učí paralelně, tak je větší šance, že se vlastně to dítě naučí oba jazyky pořádně. Takže jsou tam například skupiny, kdy se mluví třeba ve školce německy, ale je tam například Turkyňe, která vlastně v případě potřeby mluví s těmi dětmi turecky.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

A pak je tu ještě neméně složitá otázka náboženské a kulturní integrace. Jakou zkušenost mají v Německu?

Michal DIMITROV, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tam je problém islám samozřejmě a Německo se snaží působit na to, aby mělo určitou kontrolu nad tím, co se vlastně káže v těch mešitách. To znamená, od roku 2012 už je na univerzitě v Tübingenu obor studijní, kde jsou

teda školení pedagogicky imámové, kteří tedy budou kázat v němčině. A tady možná ještě výstavba mešit. To je velký problém. Tady příklad srovnání dvou mešit v Duisburgu a v Kolíně nad Rýnem. V Duisburgu je to na okraji okrajové čtvrti Marxloh, to byla průmyslová čtvrť, kde je vysoká nezaměstnanost, a v současnosti je tam také velká komunita Turků, a tam na kraji této čtvrti vyrostla, v roce 2008 byla otevřena mešita. Bylo to pozitivně zarámováno. A, ale problém té mešity je v tom, že tam se vlastně i mluví turecky, a přestože bylo slibováno, že to bude přispívat mezisousedskému interkulturnímu dialogu, tak vlastně když já jsem tam osobně byl, tak jsem tu mešitu na první pohled ani nenašel, pak jsem se musel doptat, našel jsem dvě ženy, který velmi ochotně mi teda tam ukázaly cestu, dvě Turkyně, ovšem oni neuměly německy. Vlastně dovedly mě tam a za celou tu cestu jsme si neřekli nic. Přišli jsme tam a většina těch informací tam byla pouze v turečtině. A teď ten druhý příklad. Mešita v Kolíně nad Rýnem, Ehrenfeld, dva a půl kilometry vzdušnou čarou od kolínské katedrály. Vyrostla tam, ještě nebyla dokončena, mešita, která je moderní z hlediska architektury, postavil ji stavitel křesťanských kostelů, je tam takové to propojení, to mezikulturní a mezináboženské, mešita, kde se mělo nebo má kázat v němčině, ale proti té mešitě se hodně protestuje právě proto, že ona je hodně na očích. Tak já myslím, že takhle to je možná jenom ta ukázka, že vlastně ani Německo samo nemá úplně tak jasno, co je správně a jak ten islám do toho Německa integrovat, jakkoliv už politici říkají, že vlastně islám k Německu patří.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Všichni teď Německo napjatě sledují, protože Němci vyjadřují sebevědomě naději, že tu integraci zvládnou, a pokud to nezvládnou oni, tak myslím, že evropská ochota pracovat s uprchlíky a migranty bude hodně oslabena. Co vy považujete v současnosti za největší riziko, co se může nepovést?

Michal DIMITROV, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že z pohledu nás jako Čechů je to riziko, že Německo, němečtí politici a němečtí občané budou mít pocit, že jsme je v tom tak trochu nechali sami. On je to skutečně evropský problém a v okamžiku, kdy Německo by začalo postupovat nějakým individuálním přístupem, tak by se to odrazilo i v dalších dílčích politikách a i s ohledem na to, že s Německem sousedíme, máme s ním velmi rozvinuté hospodářské vztahy a tak dále, tak to prostě není v českém zájmu. Z hlediska Německa, tam to riziko vidím v tom, že by se mohla částečně opakovat situace ze začátku devadesátých let, kdy také přišlo hodně uprchlíků, většinou ovšem z východní Evropy, takže přece jenom byl to trochu jiný kulturní kontext, nicméně ty protesty se rozšířily z těch uprchlíků také vlastně na ty imigranty, kteří tam v tom Německu žili už řadu let, normálně tam pracovali, rodili tam děti. A to byl velký šok pro Německo a pro celý svět. To se může opakovat. Na druhou stranu zatím ten přístup řešení té uprchlické krize ukazuje, že Německo je přeci jenom trochu někde jinde, takže já doufám, že se to opakovat nebude. Ale budou volby, které to ukážou. A pak budou volby v roce 2017. Pokud se vlastně ta situace ještě více politizuje a budou mít větší hlas ti lidé, kteří uprchlíky odmítají, tak to může být samozřejmě potom nějakým spouštěcím mechanismem pro radikalizaci větší části společnosti. A to by byl vlastně ten moment, kdy bychom se opravdu měli bát o to, jestli to Německo zvládne nebo ne.

Daniela VRBOVÁ, moderátorka

Jak vyplývá ze slov nejen Michala Dimitrova z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, integrační politika může být sebelépe nastavená a financovaná, ale její úspěšné provedení vždy závisí na konkrétních občanech a jejich ochotě cizince přijmou. Jedině pak se cizinci necítí být vyloučení a jsou ochotni se více přizpůsobovat a zapojovat do většinové společnosti. Tolik dnešní Zaostřeno, příjemný poslech dalších pořadů Českého rozhlasu Plus vám přeje Daniela Vrbová.

Studovat jazyk v zahraničí nemusí mít jen samé výhody

11.3.2016 novinky.cz str. 00 Věda a školy

fš

Základním přínosem studia cizího jazyka v zahraničí je obklopení daným prostředím. Student jazyk nepoužívá jen pár hodin ve škole při opakování předpřítomného času, ale od rána do večera i v běžných životních situacích. Kromě finančních a časových možností však může být úskalím i skutečnost, že záleží na tom, kdo daný jazyk používá. V případě angličtiny jde mnohdy o cizince, tedy nikoli rodilé mluvčí. Hrozí pak opakování jejich chyb.

„Studium v zahraničí má nevýhodu v tom, že ne vždy je zajištěna obdobná úroveň studentů ve skupině, což pak nevede k výsledkům,“ upozorňuje Markéta Horáková z jazykové školy EDU4U v Mladé Boleslavi a dále pro Novinky dodává, že prostředí ještě nemusí zaručit úspěšné výsledky kvůli přejímání chyb od studentů z jiných koutů světa. Výhodou je, že se lidé většinou naučí mluvit plynule. Ale ne nutně bez chyb. Markéta Horáková, jazyková škola EDU4U v Mladé Boleslavi

Za nesmírně důležité považuje obklopení jazykem v daném prostředí předsedkyně Občanského sdružení Genesis Aneta Bednářová, která má zkušenosti s doučováním angličtiny i s výukou češtiny pro cizince. Výuka formou zážitků

„Právě to, že nebereme jazyk jako předmět, nemáme ho spojený pouze se školním prostředím, kde probíráme gramatiku a modelové situace, ale že ho opravdu reálně používáme a prožíváme v praxi, vede k tomu, že onen jazyk začneme vnímat jinak,“ vysvětluje Bednářová pro Novinky s tím, že s takovým přístupem se pak jazyk do života včlení mnohem snadněji.

V tom, že jsou studenti vystaveni reálným jazykovým situacím na rozdíl od těch simulovaných při jazykové výuce doma, vidí pozitiva i Lucie Poslušná z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „S jazykem se setkávají v určitém kontextu,“ uvádí.

„Studium v zahraničí je totiž často spojeno s potkáváním zajímavých lidí a také s cestováním. Všechno, co máme spojeno se zážitkem a prožitkem, se do naší paměti vryje mnohem silněji než suché memorování,“ pokračuje Bednářová.

„Výhodou je, že se lidé většinou naučí mluvit plynule,“ souhlasí Markéta Horáková. „Ale ne nutně bez chyb.“ Podle Bednářové si rovněž studující zvyknou na různé přízvuky a hovorový jazyk. Základem je motivace

Jak Novinkám řekl irský lektor Mícheál Úa Séaghdha z Jazykové školy hlavního města Prahy, hlavní výhodou takového studia je motivace. „Nakonec můžeme zvládnout jakýkoli jazyk, když si s tím dáme dost práce,“ tvrdí. Studium v zahraničí podle něj vybičuje k mnohem lepším výkonům než doma.

S motivací souhlasí i Dana Štefková, metodička a jednatelka z CC školy jazyků v Českých Budějovicích. Zvládnout jazyk je v danou chvíli naprostá priorita, zvláště když není možné domluvit se jinak než cílovým jazykem.

„Dokonce i zjevné nevýhody, jako finance či zvykání si na život v cizím prostředí, se mohou přetavit ve výhody,“ pokračuje Úa Séaghdha. „Pro studenty je to velká výzva, roste tak jejich motivace dosáhnout výsledku.“ Dodává, že samozřejmě není nutné strávit veškerou studijní dobu v zahraničí, ale takový čas dle jeho názoru zkrátka nemůže být promarněný. Je pochopitelně důležité udržet zájem i po návratu domů.

Štefková ho doplňuje, že zároveň tu hrají roli i pozitivní očekávání studenta a touha daný jazyk opravdu a rychle zvládnout v daném předem vymezeném období, což nebývá u běžných tuzemských kurzů úplně pravidlem.

„Pocit, že má student na studium nekonečně mnoho času, a v danou chvíli ho k přežití nepotřebuje, vede často k tomu, že se jeho efektivnost zbytečně snižuje,“ míní metodička. „Kvalita samotných kurzů ale bývá často srovnatelná s kurzy tuzemskými.“ Čeští pedagogové bývají pro začátečníky vhodnější

Aneta Bednářová se rovněž domnívá, že výuka jazyků v zahraničí bývá interaktivnější, hodně se dbá na vzájemnou komunikaci mezi učitelem a studentem. „Myslím ale, že i v České republice se tomu trendu přibližujeme. Také vím, že v zahraničí se nám střídali učitelé podle odbornosti a místa původu, abychom si zvykli na různá vyjadřování. V Česku jsem vždy měla jednoho učitele, maximálně druhého – rodilého mluvčího – na konverzaci.“

Spousta českých učitelů je ale podle ní na vysoké úrovni, zvláště když mají zahraniční zkušenosti. Navíc zejména pro začátečníky, kteří si musí jazyk nejprve „osahat“, mají nespornou výhodu. Spousta lidí se může cítit příjemněji, když ví, že když nebudou rozumět, učitel jim pomůže jejich rodným jazykem.

Výukové styly se různí, stejně tak preference studentů. „Někoho překvapí autonomní vzdělávání, běžné například ve skandinávských zemích, protože pořád ještě spousta našich studentů preferuje vedení vyučujícími před tím, aby si potřebné informace určovali a vyhledávali sami,“ popisuje praxi Lucie Poslušná. „Také frontální výuka jazyků obvyklá v Asii může představovat problém, ačkoli jsou na ni čeští studenti zvyklí z jiných předmětů.“

Pohled studentky jazykovědy a teorie komunikace Ivany Recmanové, která strávila několik let studia v zahraničí, je takový, že vždy záleží na konkrétním jazyce a zemi. „Když se člověk učí nějaký malý jazyk, nemá toho moc na výběr, ale zase bude s největší pravděpodobností v malém kolektivu. Podle mě je nejlepší na studiu jazyka v zahraničí to, že to člověka přinutí daným jazykem komunikovat, seznámí se blíže s jeho kulturou a pozná další místa,“ shrnuje.

URL| <http://www.novinky.cz/veda-skoly/397379-studovat-jazyk-v-zahranici-nemusi-mit-jen-same-vyhody.html>

Klaus v Německu agituje za AfD, vystoupí na jejím mítinku

11.3.2016 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy / Zahraniční
iDNES.cz, Oldřich Mánert, iDNES.cz, Kateřina Havlická

Český exprezident v pátek večer vystoupí v Porýní na posledním předvolebním mítinku populistické strany Alternativa pro Německo (AfD). Klaus stranu bojující proti přijímání uprchlíků podporuje už delší dobu. Podle politologa Jakuba Eberleho mu to však žádné politické body nejspíš nepřinese.

Klaus v pátek večer vystoupí na mítinku AfD ve městě Neuwied ve spolkové zemi Porýní-Falc. Na plakátu je zobrazen po boku předsedkyně partaje Frauke Petryové a kandidáta Uwe Jungeho.

Mluvčí Institutu Václava Klause Petr Macinka pro iDNES.cz potvrdil, že český exprezident se na plakátu neobjevil jen jako náhodný host. Na mítincích AfD v Německu vystoupil už několikrát a podporovat ji hodlá i nadále. Například 21. ledna Klaus hovořil na setkání AfD ve Stuttgartu, v polovině února v Praze vyjádřil sympatie šéfovi bavorské pobočky strany Petrovi Bystroňovi (více zde).

„Ze strany pana prezidenta je to větší cílená podpora této strany, protože považuje v současné situaci Německo za hlavní bojiště. Jedině tam se dají změnit některé tendence, které můžou poničit Evropu tak, jak ji známe. A protože Alternative für Deutschland, kterou kdysi založili němečtí univerzitní profesori ekonomie, je mu v řadě svých názorů velmi blízká, rozhodl se, že vstoupí trochu víc aktivně do této předvolební kampaně,“ uvedl Macinka.

Klaus podle něj považuje vzestup této strany za mimořádný fenomén. „Názory a postoje strany jsou podle něj klíčové k tomu, že Evropa nespáchá sebevraždu,“ říká Macinka. „Samozřejmě to neznamená, že by kandidoval nebo něco podobného,“ dodal.

Macinka sice tvrdí, že o Klause je v Německu velký zájem, podle politologa Jakuba Eberleho se však voliči AfD o Klause příliš nezajímají. Jeho účast na mítinku tak bude zajímavá především pro média.

„Václav Klaus je svou kritikou EU i Angely Merkelové známý po celé Evropě a přispívá třeba i do německých novin. Je proto určitým symbolem euroskeptického postoje, který zastává i AfD. Může také přispět k posilování image AfD jakožto konzervativní, ale nikoliv krajně pravicové strany,“ uvedl pro iDNES.cz politolog Eberle z **Fakulty sociálních věd** UK a Ústavu mezinárodních vztahů.

Vystupování na předvolebních mítincích AfD podle něj Klausovi nejspíš žádný větší zisk nepřinese. „Prostě jen poměrně konzistentně říká, co si myslí a rád se setkává s lidmi, kteří jsou ochotní mu naslouchat,“ dodává politolog. Střílejte na uprchlíky

Německo v neděli čekají volby ve třech spolkových zemích. „Průzkumy nám v Bádensku-Württembersku slibují 12 procent, v Sasku-Anhaltsku 17 procent a v Porýní-Falci deset procent. Vycházím z toho, že přinejmenším

takový bude i náš výsledek, ale možná i vyšší, protože máme rostoucí tendenci," uvedla v únoru předsedkyně AfD Frauke Petryová.

Předsedkyně AfD rovněž očekává, že i přes velkou voličskou podporu skončí její strana po nadcházejících zemských volbách ve všech třech zemských sněmech v opozici. Představitelé ostatních stran dali už dříve najevo, že o koalici s AfD nestojí a budou se po volbách snažit najít jiné řešení.

AfD začala sbírat politické body s nástupem uprchlické krize v Evropě. Za své mnohdy krajně pravicové postoje však v poslední době sklízí i kritiku, zejména od tradičních politických stran. Zřejmě největší kontroverzi vzbudil lednový výrok Petryové, která nevyloučila použití střelných zbraní při pokusu migrantů o ilegální překročení hranice.

Do AfD se pustila i Skupina konzervativců v Evropském parlamentu. Ta požaduje, aby dva europoslanci zvolení za AfD, kteří hájili možnost použití zbraní proti uprchlíkům, opustili konzervativní frakci Evropského parlamentu.

Cílem strany je výrazně snížit počet migrantů směřujících do Německa. Strana vyzývá k odmítání azylu Syřanům a Iráčanům, kteří přicházejí z táborů v bezpečných zemích, jako je Turecko. Chce důsledně odmítat žadatele o azyl, kteří nemohou doložit totožnost.

URL| http://zpravy.idnes.cz/klaus-afd-nemecko-plakat-podpora-dax-zahranicni.aspx?c=A160311_101423_domaci_kha

Autobus plný pražských studentů měl nehodu, zemřel při ní řidič dodávky

12.3.2016 reflex.cz str. 00 Zprávy

Autobus a dodávka se dnes brzy ráno střetly na dálnici D46. Řidiče nákladního vozidla, který opravoval svou porouchanou dodávku, zabil autobus, jehož řidič muže na vozovce zřejmě přehlédl. Autobus převážel padesát studentů, kteří směřovali na výlet do Krakova a Osvětimi.

Všichni studenti pražské **Fakulty sociálních věd** jsou v pořádku. Podle informací Reflexu byli studenti z různých institutů jmenované fakulty na cestě do polské Osvětimi a Krakova. Výlet však přerušila tato nehoda - šest studentů muselo být ošetřeno, jejich zranění však nejsou vážná. Výlet se však zřejmě konat nebude, studenti jsou zatím na prohlídce Olomouci, odkud ale zřejmě pojedou zpátky do Prahy.

Nehoda se stala kolem 04:00. "Řidiče dodávky, který zřejmě opravoval porouchané vozidlo, s největší pravděpodobností přehlédl řidič přijíždějícího autobusu a došlo ke střetu. Následkem nárazu utrpěl řidič dodávky zranění, kterým na místě podlehl," uvedla Štrbáková.

Mluvčí zdravotnické záchranné služby Pavel Vysloužil ČTK řekl, že těžce zraněného řidiče nákladního automobilu se záchranářům nepodařilo oživit. "Další lidé se záchranářům postupně hlásili s lehkými zraněními hlavy, končetin či psychickou reakcí na trauma z nehody," uvedl.

URL| <http://www.reflex.cz/clanek/69970/autobus-plny-prazskych-studentu-mel-nehodu-zemrel-pri-ni-ridic-dodavky>

Ze života jednoho kafemlejnku
12.3.2016 Lidové noviny str. 26 Orientace
LUDEK BROŽ, FILIP VOSTAL

Osm let v ČR existuje systém hodnocení vědy lidově zvaný „kafemlejnec“. Měl zajistit financování vědeckých institucí na základě skutečně dosažených výsledků, nikoliv schopnosti jejich představitelů vyjít s politiky, kteří jsou zrovna u moci. Dobré úmysly však často dláždí cesty do pekel a tam, tvrdíme, se pomalu vinou kafemlejnku ubírá i česká věda.

Tezi se pokusíme ilustrovat na příkladu Univerzity Karlovy (dále UK). Naši přední univerzitu jsme si vybrali proto, že kvalita vědy, která na ní vzniká, je nezpochybnitelná a v mnoha případech dosahuje světové špičky.

Poukázání na konkrétní kafemlejnem stimulované neduhy proto nemůže být chápáno jako útok na instituci, či dokonce její samu existenci. Naším cílem je přispět k tomu, aby kafemlejnec zhynul a dále negeneroval níže popsané patologie.

Věda jako sběr bodů 10. února 2016 proběhla tisková konference profesora Tomáše Zimy, rektora UK (je dostupná na YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=vy31h5JpfMQ>). Jejím tématem byla věda na UK, kterou v intencích Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů pan rektor uvedl následovně: počet bodů, kterým výzkumné úspěchy UK ohodnotil kafemlejnec skrze rejstřík informací o výsledcích (dále RIV), představuje celou jednu třetinu RIV bodů přidělených v ČR za představené období (2010–2014). Co víc, vědecká produkce snad všech pracovišť UK roste! Matematickofyzikální fakulta UK např. v roce 2010 vyprodukovala přes 139 tisíc RIV bodů, roku 2014 už přes 160 tisíc RIV bodů.

Pokud nevíte, co si pod zmíněnými RIV body představit, pak vězte, že sami vědci si mnohdy také nejsou tak docela jistí. RIV dělí vědecké publikace do několika kategorií, zohledňujících jejich žánr a formálně i kvalitu, a za publikaci zařazenou do některé z nich pak přiděluje určitý počet bodů. Potud je vše jasné. Problém nastává při zdánlivě nevinné operaci sčítání bodů. V tomto momentu se totiž stírá rozdíl mezi body získanými za malé množství kvalitních výstupů a body získanými za velké množství výstupů průměrných či vyloženě nekvalitních. Tento nedostatek bodových skóre je přitom zásadní. V rámci systému kafemlejnku jsou totiž body transformovány na peníze pro jednotlivé vědecké instituce, což má často katastrofální důsledky: v rámci plíživé identifikace se systémem hodnocení se z institucí i jednotlivých vědců stávají sběratelé RIV bodů, a to mnohdy cestou „nejmenšího odporu“. Jak si v tomto ohledu tedy stojí naše nejstarší univerzita?

Pan rektor naštěstí krom bodových skóre uvedl i konkrétní příklady špičkového výzkumu na UK – a pochubit se skutečně bylo čím. Je přitom vyloženě škoda, že se vedle prestižních evropských grantů jmenovitě zmínky nedočkalo i zásadní „odhalení“ učiněné vědci z **Fakulty sociálních věd** UK (FSV). Ředitelka Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV dr. Alice Němcová Tejkalová, proděkan fakulty docent Filip Láb a její dnes již bývalý, ovšem mediálně známý zaměstnanec dr. Wadim Strielkowski spolu s profesorem Arnoldem S. de Beerem (Stellenbosch University) učinili šokující prohlášení: České republika je „formálně autoritářskou“ zemí (více je zde: http://www.economics-sociology.eu/files/ES_Vol8_1_Lab.pdf, str. 222, 223, 231), zřejmě čímsi mezi Saúdskou Arábií a Severní Koreou.

Takto kurážně se zmínění autoři projeví v ukrajinském anglickojazyčném časopise Economics and Sociology. Jenže nejde ani tak o zjištění skandálního faktu jako spíše o skandální neschopnost napsat správně anglické slovo „formerly“ (dříve), místo něhož autoři v textu (včetně abstraktu!) užívali slovo „formally“ (formálně). U článku, který má čtyři autory, měl projít recenzním řízením (což znamená, že jej posoudili nejméně dva nezávislí odborníci) a při standardní redakční práci vědeckého časopisu by na něm měli pracovat též minimálně redaktor a korektor, je to více než zarážející. Stát se ovšem může leccos, tiskařský šotek (či ukrajinský „spell check“) nikdy nespí. Marginální predátoři?

Kafemlejnec není jediný systém, který váží a měří vědu dle publikační výkonnosti. V globálním měřítku vzrůstá mezi vědci poptávka po možnosti hojně a rychle publikovat. Extrémní odpovědí na tuto poptávku jsou tzv. odpadní nebo predátorské časopisy a nakladatelství publikující texty rychle, většinou za úplaty a v podstatě bez ohledu na kvalitu. Recenzní řízení, úhelný kámen vědeckého publikování, v nich chybí nebo je předstírané a vesměs se nedostává ani seriózní redakční práce včetně jazykových korektur.

Predátorské časopisy a nakladatelství se bohužel čím dál rychleji etabloují jako nedílné součásti publikačního ekosystému, jak – s odkazem na data výzkumného pracovníka knihovny Coloradské univerzity Jeffreyho Bealla – nedávno upozornil například David Matthews v týdeníku Times Higher Education. Tím, že mnohé systémy hodnocení vědy, včetně našeho kafemlejnku, nejsou schopny odlišit predátorské publikace, umožňují přímé parazitování jejich vydavatelů i autorů (v podobě odměn a/či kariérního postupu) na veřejném financování vědy.

Nevíme, zda je možné výše zmíněný časopis Economics and Sociology označit za predátorský, v každém případě na nás dělá dojem média, které shromažďuje texty vzniklé primárně z důvodů výkaznictví. Znepokojující je i fakt, že společnost Thomson Reuters zařadila tento časopis mezi „nově vznikající zdroje“ (emerging sources), tedy jakési čekatele na postup do jejich hlavních autoritativních databází, souhrnně označovaných jako Web of Science (WoS). Na ne/zahrnutí do WoS přitom český RIV mechanicky staví konstrukci svých kvalitativních kategorií a promítá je tak přímo i do bodového hodnocení.

O predátorských praktikách se v poslední době mluví hodně a představitelé akademických institucí se předhánějí v síle tvrzení, která buď neetické publikační praktiky pochopitelně odsuzují, nebo už méně pochopitelně bagatelizují. Jsme rádi, že ani rektor Zima se tomuto ožehavému tématu na tiskové konferenci nevyhnul. Všechny ujistil, že predátorské výstupy podle analýzy, kterou UK provedla a kterou bohužel nezveřejnil, představují například v roce 2014 pouhých 0,6 promile bodového zisku UK a jsoumazány zRIV. Hodnota 0,6 promile se zdá být poměrem natolik zanedbatelným, že je na první pohled těžké pochopit, proč se jím vůbec zabývat.

Čísla však bývají ošidná, což lze dobře ilustrovat na případu výše zmíněné FSV. Pro představené období (2010–2014) tato fakulta v RIV uplatnila 56 anglickojazyčných monografií. V sociálních vědách, na rozdíl od současných věd přírodních nebo technických, jsou přitom monografie důležitým a mnohdy prestižním žánrem vědeckého výsledku, a lze očekávat, že ty vydané v anglickém jazyce budou takřikajíc výkladní skříní fakulty. Je tak poměrně šokující, že 28 z nich (tedy polovina!) přitom bylo vydáno nakladatelstvím Lambert Academic Press (LAP), které výše zmíněný „lovec predátorů“ J. Beall klasifikuje ve svém seznamu jako podnik, kterému by se měl každý seriózní a poctivý badatel obloukem vyhnout („a must to avoid“), mimo jiné proto, že neprovádí recenzní řízení.

Na jaře 2015 upozornilo několik zaměstnanců FSV včetně dr. Václava Štětky na podivné publikační praktiky dr. Wadima Strielkowského, který za tři roky publikoval nepředstavitelných 17 vědeckých monografií a kolem 60 článků, na svých webových stránkách užíval neoprávněně titul profesor, publikoval se smyšlenou spoluautorkou s (logicky) falešnou afiliací k prestižnímu univerzitám a vydával pomocí svých firem tři „vědecké“ časopisy, z nichž jeden do dotáhl až na Beallův seznam. (Kauzu v nedávné době podrobně popsal například týdeník Euro.) Dlouhou dobu byli V. Štětka a jeho kolegové ujišťováni nadřizenými, že z hlediska publikační etiky se na FSV nic nekalého neděje, a později přibyla i nařčení jich samých z poškozování dobrého jména pracoviště.

Tato skupina se proto v září 2015 obrátila s oficiální stížností k Etické komisi UK, která však ani po šesti měsících od podání podnětu nezasedla. Mezitím, zřejmě pod tlakem médií, představitelé FSV poněkud změnili názor a W. Strielkowski fakultu v tichosti opustil; nebyla mu prodloužena smlouva. Ani ne dva měsíce poté ovšemnebyla smlouva prodloužena ani V. Štětкови, a to nikým jiným než A. Němcovou Tejkalovou, která spolu se Strielkowským publikovala několik studií v časopisech jemně řečeno exotických. Podle Němcové Tejkalové je neprodloužení smlouvy Štětкови bez souvislosti s jeho upozorněními (občas se též říká whistleblowingem) na praktiky Strielkowského a potažmo i její.

Na sto padesát českých akademiků, kteří podepsali otevřený neopětovaný dopis děkanovi FSV Jakubu Končelíkovi, tuto souvislost tuší. Na okraj: zatímco Štětka přinesl fakultě výzkumný grant v hodnotě několika milionů korun, Němcová Tejkalová dle dostupných informací nikdy žádný výzkumný grant nezískala. Obdobně dopadá srovnání propouštěného a propouštějící i při pohledu na výsledky jejich vědecké práce.

Příliv, nebo odliv mozků?

Mohlo by se zdát, že náš příběh se zde odchýlil daleko od tiskové konference, avšak opak je pravda. V jejím rámci byla totiž představena struktura grantového systémuUK, který má, mimo jiné, podporovat vědeckou excelenci tím, že bude stimulovat návrat vědců ze zahraničí do ČR. To je bezpochyby dobrá zpráva! Programy tohoto typu ve světě ne náhodou představují standardní nástroje kariérní mobility mladých vědců. O to více překvapuje, že se UK některých talentovaných vědců chce spíše zbavovat.

Narážíme zde samozřejmě opět na případ V. Štětky. Ten byl před třemi lety pozván na UK z Oxford University a po výše zmíněném střetu s realitou FSV mu asi nikdo nemůže mít za zlé, že letos do Velké Británie opět odejde, tentokrát na Loughborough University. Štětka přitom ztělesňuje vše, o co programy podporující příliv mozků představené na tiskové konferenci usilují: při svém působení na UK pozvedal standardy vědecké práce ve svém oboru na evropskou úroveň a usiloval též o zlepšení publikační kultury, což bylo po zásluze „odměněno“.

Z celého příběhu můžeme vyvodit hned dvě relevantní skutečnosti. Zaprvé: lákat „mozky“ ze zahraničí má smysl teprve tehdy, až jim vytvoříme odpovídající strukturální a institucionální podmínky pro setrvalé vědecké působení, mezi něž samozřejmě patří i kompetentní nadřizení a v krajním případě třeba i funkční etická komise, která bude jednat bezodkladně a nekompromisně. Zadruhé: významný britský ekonom Charles Goodhart vyslovil v polovině 70. let 20. století tezi, že pokud se měření jakéhokoliv lidského snažení přemění z prostředku na cíl, rázem se z něj stává špatné a potenciálně škodlivé opatření.

Ano, opět narážíme na kafemlejnec. RIV body nejenže představují málo vypovídající měřítko pro zachycení kvality hodnoceného vědeckého výstupu, ale jsou též živnou půdou pro existenci a rozmach predátorského publikování. Jak ostatně v roce 2015 konstatoval kolektiv autorů pod vedením Barbary Goodové v časopise Research Evaluation, český kafemlejnec je i mezi jinými výkonnostně zaměřenými systémy hodnocení „jedinečně radikální“ v redukování parametru vědecké kvality jen na číselné vyjádření.

Kafemlejnek je tou pověstnou metapříčinou, vinou níž různí vědečtí podnikatelé produkují desítky a desítky článků a knih pochybné kvality, jejich nadřazení místo jejich propuštění přivírají oči, nebo je dokonce chválí za „bodový zisk“ a zajišťují jim kariérní postup. Na nedávném dění na FSV se ukázalo, že honba za RIV body, převoditelnými na peníze, je za současných podmínek v ČR výsostně racionální publikační, kariérní, či dokonce institucionální strategií. Tato „kafemlejnková racionalita“ pak produkuje všemožné, mnohdy nezvratné patologie. A bude o to těžší kafemlejnek odstranit a nahradit lepším systémem hodnocení vědy bez přítomnosti vědců, jako je Václav Štětka, jejich odborných kvalit i morální integrity, bez které je deviatec sebelepšího systému pouze otázkou času.

Luděk Brož je sociální antropolog, v roce 2008 získal Ph. D. na University of Cambridge. Filip Vostal je sociolog, v roce 2013 získal Ph. D. na University of Bristol. Tento článek vyjadřuje osobní názory autorů, není stanoviskem jejich zaměstnavatelů.

Český kafemlejnek je i mezi jinými výkonnostně zaměřenými systémy hodnocení „jedinečně radikální“ v redukování parametru vědecké kvality jen na číselné vyjádření

Foto autor| ILLUSTRACNÍ FOTO FANARMEDIA. ORG

Foto popis| Kolik z nich je predátorských? „Polovědecké“ časopisy jsou odvětvím na vzestupu; jejich počet rok od roku roste a zamořují jak knihovny, tak internet.

Situace na Ukrajině

14.3.2016 ČT 24 str. 07 22:00 Události, komentáře

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Česko by případně podpořilo návrh na rozšíření sankcí vůči Rusku, konkrétně o Rusy, kteří se podílejí na soudním procesu s ukrajinskou pilotkou Najdou Savčenkovou. Ta jednání ministrů v zahraničí to v Bruselu uvedl český šéf diplomacie Lubomír Zaorálek.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Myslím si, že je třeba učinit tlak na to, aby se zabránilo tomu, aby ta mladá žena zemřela a je to samozřejmě ostudné a vlastně to ukazuje v něčem ten způsob, jak se politicky Rusko v této chvíli na Ukrajině chová.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

A Lubomír Zaorálek je teď s námi ve spojení stále ještě z Bruselu, ministr zahraničí. Dobrý večer, pane ministře.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Dobrý večer přeji.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Vy jste dnes řekl, že není možné v této chvíli se vrátit k normálu ve vztazích s Ruskem, protože se nepodařilo obnovit důvěru. Řekněte mi, jak je to možné a čím to je chyba?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

No já jsem přesvědčen, že tohle není chyba Evropské unie, protože to, co je podmínkou zásadní změny ve vztahu k Rusku, to je plnění minských dohod. A postup, který by přesvědčil státy Evropské unie, že Rusko nám je ochotno pomoci v té politické oblasti dosáhnout řešení na Donbase. A vzhledem k tomu, že mezi vlastně všemi členskými státy je shoda, že tady v tom k zásadní změně nedošlo, tak je i shoda na tom, že v tuto chvíli je třeba držet jednotný postoj a spolupráci s Ruskem jsme připustili pouze pro ty oblasti, kde existuje společný

zájem Evropské unie, to znamená tady nejde o to, že bychom chtěli Rusko izolovat, ale není možné se vrátit k normálu a v této chvíli není dostatečná důvěra, abychom se vrátili k normálním vztahům s Ruskem.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Vy mluvíte o jednotě, ale jak jsem dnes četl, tak ta jednota nebo opravte mě, pokud se mýlím, pokud to bylo jinak, ale jednota v Bruselu nebyla úplná. ČTK informovalo například o Italech a Maďarech. Řekněte mi, je opravdu Unie jednotná?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Tak já si myslím, že vy mluvíte o nuancích postojů, ale ta bude vždy, protože 28 členských států nemůže mít úplně totožný postoj, ale důležité je, že jsme dokázali se shodnout na principech základních, na kterých se všichni shodujete, a to je třeba to, že musíme udržet jednotný postoj. Ten druhý, že zásadní změna není možná třeba bez minských dohod. A třeba ten třetí, který bych uvedl, je to, že právě souhlasíme pouze, že budeme spolupracovat v oblastech společného zájmu. Ty samozřejmě jsou také důležité, ty se týkají jak těch technických oblastí spolupráce jako je třeba veterinářství doprava a zemědělství, to znamená třeba odstraňování překážek obchodu, protože obchod s Ruskem stále běží a je třeba se bavit tam, kde třeba Rusko přijalo protekcionistická opatření a pak je to samozřejmě velmi důležitá oblast zahraničních vztahů. Tam zrovna dnes je poměrně důležitý den, protože asi jste zachytili tu zprávu, že Rusko ohlásilo částečně stahování vojenských sil ze Sýrie a to je určitě možná jedna z nejdůležitějších zpráv dne, protože ...

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Ano, a to by mě také zajímalo, pane ministře, omlouvám se, že vám skáču do řeči, ale váš názor a potřeboval bych možná nebo chtěl bych se vás zeptat na vaší optikou, co to znamená a proč to Rusové dělají?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Pravděpodobně je třeba si uvědomit celý ten kontext těch událostí, jednak to, že se v té oblasti Sýrie došlo k zastavení těch nepřátelských sil, že se omezila role takzvaného Islámského státu, došlo k určité rovnováze, že pokračují rozhovory mezi Spojenými státy a Ruskem, kde vlastně i toto rozhodnutí Ruska znamená, že ty rozhovory zřejmě pokračují relativně úspěšně. A nyní zrovna v den, kdy v Ženevě začínají rozhovory, které vede Staffan de Mistura se syrskou opozicí, tak vlastně Rusové činí poměrně významný krok, kterým dávají najevo, určité gesto je to, protože členové opozice takzvaní rijádské skupiny právě protestovali proti té ruské akci. Říkali, že Rusové tady postupují s Asadem. No a Rusové vlastně v den zrovna zahájení rozhovorů činí tady toto významné gesto, kterým se dává najevo, že by i ta opoziční skupina měla přiměřeným způsobem reagovat. To znamená třeba co se týče odzbrojování těch skupin a podobně také přijmout některé kroky. A já si myslím, že v zásadě ten smysl je v tom, že jestliže dochází je vztahování, částečnému stažení vojenských sil, tak kdybych chtěl být optimistický prognostik, tak řeknu, že to znamená, že je šance na zastavení vojenských akcí a na možná o něco větší šance na to, že můžeme se dohodnout na mírovém plánu. A víte, že jeho součástí je přijetí ústavy a pak do 18 měsíců o parlamentní volby v Sýrii. To samozřejmě už jdu příliš daleko, ale myslím si, že to, že Rusové dělají toto gesto, tak to znamená, že není vyloučeno, že ty rozhovory mezi Američany a Rusy skutečně jdou po této cestě, která by nás mohla přivést k výrazným posunům v Sýrii.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Tak uvidíme, jak to bude v následujících dnech pokračovat. Pane ministře, já vám mnohokrát děkuji za vstup do dnešních Událostí, komentářů. Díky, mějte se hezky, na shledanou.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Také děkuji, na shledanou.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Pojďme ale u tématu zůstat s mým dalším hostem, který už se mnou sedí ve studiu Martin Riegl, politický geograf **Fakulty sociálních věd**. Dobrý večer.

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Dobrý večer.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Já bych teda potřeboval vysvětlit i od vás nebo váš pohled by mě zajímal, co to tedy jaksi Rusové udělali? A je to tak pozitivní, jak to líčil pan ministr?

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Já nevím, jestli to je pozitivní. V tuto chvíli každopádně je to překvapivý tah, který asi mezinárodní společenství nečekalo a lze to vykládat několika způsoby. Za prvé prezident Putin z částečné míry nebo do větší míry nedosáhl svých cílů, které si stanovil ve vztahu k Sýrii. Tím prvním obecnějším je bezpochyby, že se mu podařilo získat, řekněme, poměrně slušné místo u stolu jednacího v rámci mezinárodního společenství. Druhým je zabránění pádu prezidenta Asada, a třetí dosáhl toho, že s prezidentem Asadem se bude muset počítat v rámci toho budoucího uspořádání minimálně při tom jednání. A zároveň samozřejmě je tam otázka, kolik finančních prostředků to Ruskou federaci stálo. Tak, jestli i tohle nehrálo určitou roli v tom, že si uleví, uleví z toho břímě. A další věc, na kterou bych nezapomínal, je, že Ruská federace určitě neodsune všechny jednotky a minimálně, což v podstatě oznámila ...

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Oznámila, že v několika místech zůstane, že se to netýká.

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Přesně tak, na těch základnách a tam samozřejmě otázka, jaký počet to bude a jaký ...

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Nakolik to bude pouze prohlášení a nakolik to bude opravdu realizováno. Na druhou stranu, když říkáte, že to také může znamenat to, že Putin získal to, co chtěl, nebo že dosáhl určité rovnováhy, nasvědčuje tomu ta situace opravdu?

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Myslíte na území Sýrie v tuto chvíli?

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Přesně tak to myslím, ano.

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

No minimálně z toho ruského pohledu oni se poměrně dobře etablovali v té západní části Sýrie, kde získali určitou dominanci, minimálně jsou schopni kontrolovat vzdušný prostor, zároveň tam zabezpečili svoje základny, vybudovali tam určité další pozice, takže tohle to v tom kontextu oni dosáhli svého. Zároveň zvrátili tu situaci na bojiště, kdy prezident Asad a jeho armáda přešla do protiofenzivy, že v tomhle tom smyslu také dosáhli svého, protože oni v momentě, kdy začali zasahovat, tak ta pozice prezidenta Asada byla velmi slabá, bylo otázkou času, kdy on padne a vzhledem k tomu, že to je v podstatě klíčový spojenec Ruské federace v regionu, tak v tom, v tomto kontextu dosáhli svého.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Pan ministr mluvil také o té určité rovnováze z jeho pohledu, že třeba mohlo dojít k tomu, že ta jaksi jednání s Američany se vyvíjí dobře, nebo že se odehrávají tak, jak Rusové chtěli. S tím byste souhlasil?

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Je to možné. To, to je podle mého spekulace. Nemám žádné podrobnější informace, nedokážu to ...

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Já se na tom ptám i z toho důvodu, z nějakého vztahu, řekněme, k Západu, protože je pravda, že Západ potřeboval Rusko právě v tom konfliktu a zajímalo by mě, jestli se nějakým způsobem podařilo Evropské unii a Evropě s Ruskem navázat i přes ta komplikovaná nebo tu komplikovanou situaci například v Ukrajině nebo v těch dalších problematických situacích, tak v té Sýrii, jestli tam to fungovalo?

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Já si nejsem úplně jistý, jestli bych souhlasil s tím tvrzením, že Spojené státy, potažmo Západ potřeboval Rusko a jeho spolupráci v Sýrii. Tam si myslím, že z pohledu Západu spíše došlo ke komplikaci té situace, kdy Západ podporoval to, co nazývá umírněnou opozicí, zatímco Ruská federace jednoznačně cílila na tu umírněnou opozici. Můžeme se o té definici a které proudy tam patří spíše než na Islámský stát, takže cíle Ruska, Západu byly odlišné, tak v tomhle tom bych úplně nesouhlasil.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Dobrá. Nicméně aspoň ta deklarovaná jaksi situace u Rusů byla, že, že chtějí jaksi zničit terorismus, a to o čem vy mluvíte, že tam získali nějaké pozice, znamená to, že v zásadě už dál nebudou chtít bojovat proti teroristům, proti Islámskému státu?

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Víte, právě v případě Ruské federace je vždycky klíčové to, co Ruská federace dělá, nikoliv to, co deklaruje. To, to si můžeme poučit v Gruzii, můžeme se poučit na Ukrajině a opravdu nejsem přesvědčen o tom, že primárním cílem Ruské federace byl Islámský stát. A mimochodem, ty mapy, které naleznete na internetu, tak to potvrzují. To, to opravdu ty nálety směřovaly jinam, než působil Islámský stát. Neříkám, že na ně nepůsobili vůbec, toto nejsem schopen posoudit, ale ten primární terč útoku byl jiný.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Ano, to byl i ten případ toho letadla, které bylo sestřeleno v určité oblasti, kde Islámský stát nebyl.

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Přesně tak. V té oblasti Turkmenu.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Ano. Vy jste zmínil Ukrajinu a prosím opravte mě, když to budu brát mediální optikou, Ukrajina vypadla z hlavních zpráv, vypadla z nějakého zájmu, vypadla ze zájmu také těch hlavních hráčů a tím myslím například Ruska?

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

To si nemyslím. Bezpochyby Rusko tam pořád ten zájem má, ten zájem je dlouhodobý a tím nemusím být, řekněme, určitá stabilizace těch separatistických republiky, ale je to Ukrajina samotná a Rusko se neustále bude snažit ovlivňovat dění na Ukrajině, vnitropolitické dění, ekonomiku, společnost, takže bezpochyby Rusko Ukrajinu nespustilo ze zřetelů. Pravda je, ta situace se tam do určité míry stabilizovala na bojiště, došlo tam k určitému zmírnění toho konfliktu, ale pořád je to středobod, ve středobodu ruského zájmu.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Dobře. Říkáte zmírnění toho konfliktu, protože v jednu chvíli to vypadalo, že minské dohody budou naplňovány, že v zásadě to bude vypadat jako, že je všechno v pořádku. Opravdu Rusko dál bude chtít nějakým způsobem ovládat Západ a bude chtít jaksí dosáhnout svého cíle, to znamená jaksí hýbat tou, tím západem té Ukrajiny nebo pardon myslím východem Ukrajiny, ano.

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Jihovýchodem. No to samozřejmě, ale, ale tím, jak byly podepsán minské dohody a došlo k určité deeskalaci toho konfliktu, tak samozřejmě to umožnilo Ruské federace omezit tu podporu, takže jakoby na první pohled tam došlo k určitému, řekněme, zmírnění nebo se snížení angažmá, ale to neznámá, že ten dlouhodobý zájem nebo ten cíl Ruské federace by se změnil. Opravdu tam, myslím, že to říkal Zbigniew Brzezinski, Rusko bez Ukrajiny není evropskou, ale asijskou mocností a Rusko si je toho dobře vědomo a samozřejmě Bělorusko, Ukrajina jsou klíčové z hlediska ruské, ruské strategie a ruské geostrategie.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

A úplně na závěr, souvisí ta ruská akce v Sýrii, to znamená to oznámení o ukončení bojů i nějakým způsobem se situací na Ukrajině?

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Myslíte, že by došlo k nové eskalaci na Ukrajině, že by docházelo k nějakým vyvazováním ...

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

To jsem nepředpokládal, ale jestli například to, koneckonců o tom se také hovořilo, že jaksí dvě, nechci říct fronty, ale dva zájmy, které mělo Rusko, to znamená na jedné straně Ukrajina a na druhé straně Sýrie byla nevládnutelná.

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

V širším kontextu se domnívám, že by to bylo možné v tom momentě, že opravdu došlo k určitému ekonomickému vyčerpání, ať už kvůli angažmá na Ukrajině, kvůli angažmá v Sýrii a v důsledku toho Rusko vzhledem k tomu, pakliže bychom předpokládali, že dosáhlo částečně svých zájmů, tak teďko by bylo na řadě, řekněme, zlepšení té mezinárodně politické prestiže a zlepšení vztahů se Západem, snaha postupně omezit ten sankční režim ze strany USA, států OECD, Evropské unie, tak v tomto kontextu by to bylo možné, že Rusá federace by teďko se snažila o nějaké kooperativnější vztahy.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Martin Riegl. Já vám mnohokrát děkuju za vaše odpovědi a za účast v Událostech, komentářích. Díky, hezký večer.

Martin RIEGL, politický geograf, **FSV UK** v Praze

Já děkuju za pozvání.

Lukáš DOLANSKÝ, moderátor

Na shledanou.

Výsledky německých zemských voleb

14.3.2016 ČT 24 str. 06 21:31 Horizont

Dana ZLATOHLÁVKOVÁ, moderátorka

Plné znění zprávy

Jeden z následků syrského konfliktu, téma migrace do Evropy, ovládl zemské volby v Německu. Kancléřka Angela Merkelová nebyla na žádné z kandidátek, přesto se rozhodovalo o ní. Lépe řečeno o její politice. CDU ztratila ve všech třech spolkových zemích a do místních parlamentů se naopak dostali pravicoví populisté z Alternativy pro Německo. Merkelová přesto nastavený kurz měnit nechce.

Václav ČERNOHORSKÝ, redaktor

Na jedné straně radost modrých. Na druhé smutek černých. Populisté z Alternativy pro Německo po neděli sedí už v polovině zemských parlamentů a přiznávají, že je to moc sil nestálo.

Frauke PETRYOVÁ, předsedkyně Alternativy pro Německo

Katastrofální politika kancléřky Merkelové otevřela lidem oči. Jen tak jsme se mohli do všech zemských sněmů dostat s dvouciferným výsledkem.

Václav ČERNOHORSKÝ, redaktor

Hlas pro AfD byl hlas protestu. Dvě třetiny voličů ji volili z rozčarování nad ostatními stranami. Jen menšina kvůli programu. AfD přitáhla 200 tisíc lidí, kteří minule k volbám nešli a stejně tolik odlákala křesťanským demokratům.

Horst SEEHOFER, předseda CSU

Vývoj posledních šesti měsíců přinesl tektonický posun na německé politické scéně.

Václav ČERNOHORSKÝ, redaktor

Výsledky voleb ale daly prostor i příznivcům kancléřky. Většinu hlasů získaly strany, které ji podporují. Ve dvou ze tří zemí triumfovali Zelení a sociální demokraté, kteří se k její migrační politice otevřeně hlásí.

Gero NEUGEBAUER, politolog

Neosvobozuje ji to od nutnosti uprchlický problém řešit obecně. Musíme zabrzdit odliv voličů k AfD tím, že ho co nejdříve vyřeší.

Václav ČERNOHORSKÝ, redaktor

Svůj evropský kurz kancléřka nemění. Od loňského září ale výrazně přitvrdila doma. Dvakrát zpřísnila podmínky azylu a odmítá přesun běženců uváznělých v Řecku do Německa. Teď řeší, jak získat zpět ty voliče, kteří dali hlas AfD.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Na jednu stranu hrají roli obavy z jiných náboženství, zejména obavy z islámu, a zadruhé otázka vnitřní bezpečnosti. Na to musíme najít příslušnou odpověď.

Václav ČERNOHORSKÝ, redaktor

Na hledání odpovědí kanceléřka příliš času nemá. Už v září 2017 se ukáže, jestli, nebo spíš jak výrazně dokáže Alternativa pro Německo s jedinou protimerkelovskou kartou po zemských parlamentech prorazit i v tom spolkovém. Z Berlína Václav Černohorský, Česká televize.

Dana ZLATOHLÁVKOVÁ, moderátorka

Politolog Tomáš Nigrin. Hezký večer.

Tomáš NIGRIN, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Hezký večer.

Dana ZLATOHLÁVKOVÁ, moderátorka

Jak číst ty výsledky? Říkali jsme CDU ztratila. Na druhou stranu vlastně zvítězili politici, kteří souhlasí s politikou kancléřky Merkelové.

Tomáš NIGRIN, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

On ten volební výsledek nebyl pro CDU v podstatě tak, tak drastický. Neztratila tolik těch svých voličů. Ukázalo se, že to téma té, té migrace a ty strachy, které vyvolalo, přitáhli nové lidi do volebních místností. V podstatě ta volební účast je rekordní za posledních 25 let a právě ti noví voliči, volili Alternativu pro Německo.

Dana ZLATOHLÁVKOVÁ, moderátorka

A ta Alternativa je vyloženě proti migraci, nebo říká, ano, někomu pomáhat musíme, ale jsme proti tomu způsobu, jakým to dělá vláda?

Tomáš NIGRIN, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Alternativa pro Německo uznává právo na azyl, uznává to, že by měl mít každý právo na tuto proceduru i v Německu, ale kritizuje právě rychlost, s jakou v současné době toto řízení probíhá a na to, že ta situace je zdánlivě nezvladatelná, nebo nezvládnutá. To znamená kritizuje spíše ten způsob, jakým se to dnes děje.

Dana ZLATOHLÁVKOVÁ, moderátorka

Ona kancléřka Merkelová dělala v Německu nějaké změny, zpříšňovala vlastně ty azylové procedury. Stále to není dost?

Tomáš NIGRIN, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Zatím zdá se, že to je na dobré cestě. Snížil se počet, nebo těch takzvaných nejistých zemí, to znamená více žadatelů může být vráceno, zároveň se zrychlují procedury, omezuje se, nebo oddaluje se slučování rodin, ale ten příliv uprchlíků byl tak nečekaný a obrovský, že bude trvat ještě několik měsíců, než se podaří "ten první nápor" zpracovat.

Dana ZLATOHLÁVKOVÁ, moderátorka

O těchhle volbách se mluvilo jako o klíčových. Ukážou, kam země směřuje. Dá se tedy říct, že ukázaly nějakou velmi podstatnou změnu, nebo spíš ne?

Tomáš NIGRIN, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Ukázaly, že voliči chtějí nějaké jasné výsledky, chtějí něco, co bude hmatatelné, co se bude zdát, že, že ta politická jednání k něčemu vedu a zároveň to je varování pro CDU, že prostě, neříkám, že musí tu politiku obsahově změnit, ale musí dosáhnout nějakých dílčích úspěchů, které bude prostě komunikovat s voliči, aby měli pocit, že, že, že se ta záležitost někam hýbe a zároveň, zároveň, že i ty politiky zajímají jejich obavy, obavy běžných lidí.

Dana ZLATOHLÁVKOVÁ, moderátorka

Tomáš Nigrin. Děkujeme.

Tomáš NIGRIN, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Děkuji. Hezký večer.

Studenti se musí umět prodat

14.3.2016 Marketing & Media str. 08 Téma Číslo

Jiří Hořčica

Ve svých začátcích byla česká reklama stejně divoká a nekontrolovaná jako 90. léta, která ji zrodila. A mohl ji dělat každý. Komunikace se však na akademické půdě učí už od roku 2002. Ale až teď vzniká vysoká škola zaměřená na kreativitu.

Po Listopadu tady jednu dobu bylo až 1500 reklamních agentur. Byly něčím jako cestovní kanceláře – každý si myslel, že není těžké tuhle práci dělat a že se na tom dá zbohatnout. Ale dělat to ve skutečnosti mohli jen lidé, kteří měli zkušenosti z předrevolučních agentur Rapid a Merkur, a možná ještě pár novinářů. Zájem však byl, tak se brali lidé, kteří uměli aspoň anglicky. Ale to byla zase hlavně děvčata, jež se vrátila z Anglie, kde dělala chůvy v domácnostech. Tak nám začalo být jasné, že bude třeba vymyslet nějaký systém, jak ty lidi školit.“

Jiří Mikeš, bývalý výkonný ředitel Asociace komunikačních agentur (AKA), je legenda české reklamy. Rád na její zlaté časy vzpomíná a můžete si být jistí, že to nebude nějaká nuda. Někdy – jako třeba v té předcházející citaci – zní, jako by trochu přeháněl nebo zjednodušoval.

Pravda je, že byl první, kdo pod hlavičkou tehdejší Asociace reklamních agentur začal distribuovat pokyny pro zaměstnance v branži komerčních komunikací, které získal z americké obdoby asociace.

Byl taky první, kdo začal komerční komunikaci přednášet na akademické půdě. Bylo to v roce 2002 na Vysoké škole ekonomické (VŠE) v Praze, kde dostal pak nabídku přednášet nastálo. „Začínali jsme každé pondělí od šesti do osmi večer, trvalo dva semestry, než jsme si uvědomili, že to tak dál nejde, a vynutili jsme si vznik vedlejší specializace při katedře obchodního podnikání. Sehnal jsem 55 lidí z praxe a tři akademiky, protože to vysoké školství vyžaduje, a i dnes to tam běží víceméně na stejném principu,“ vzpomíná Mikeš.

V současnosti se komerční komunikace na VŠE vyučuje v pěti předmětech. Jde o komerční komunikace a jejich efektivnost, chování spotřebitele a psychologii trhu, média a mediální strategie, řízení značky a account management a právo a etiku v komerčních komunikacích a PR.

Zdroj: Profimedia Výuka stále probíhá pod garancí AKA, katedra spolupracuje i s dalšími profesními sdruženími, jako jsou APRA, ČMS nebo SIMAR, konkrétními firmami, jako jsou L'Oréal, BMW nebo Reebok.

„Firma si může ‚podchytit‘ studenta už v době studií prostřednictvím diplomové práce na téma zadané z praxe. Není výjimkou, že diplomant po obhájení své diplomové práce nastupuje do společnosti, která téma zadala,“ vysvětluje Milan Postler, který výuku na VŠE organizačně zajišťuje. Dodává, že absolventi pak nacházejí uplatnění v komunikačních, mediálních nebo PR agenturách, výzkumných agenturách a marketingových odděleních firem.

„Ve vysokém školství se stále víc skloňuje slovo kvalita a otázka, jak ji měřit. Podle mého názoru je jediným průkazným způsobem měření kvality výuky uplatnění absolventů škol v praxi. V případě absolventů komerční komunikace je jejich uplatnění nadstandardní. Zástupci společností říkají, že absolventy nemusí už dál vzdělávat, pouze je doškolují na specifickou problematiku, na niž se daná společnost více zaměřuje,“ říká Postler.

Jsou to školy pro accounty

„Ano, už je nemusíme nic doučovat,“ potvrzuje Jiří Mikeš, posteskně si ale, že zatímco u nás absolvují studenti jen jeden semestr, „ve světě“ se do takové školy chodí čtyři roky. Z VŠE navíc vycházejí „jen account manageři“, zatímco náš trh potřebuje prakticky zaměřené kreativce. Nedodají je ani umělecké školy, protože ty „nemají teoretické základy komerční komunikace. Umělci mají srdce jinde, my potřebujeme řemeslníky,“ dodává.

Jak z VŠE, tak i z jiných škol – jako jsou **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy (**FSV UK**), Vysoká škola finanční a správní (VŠFS) –, na kterých se marketingová komunikace vyučuje, vycházejí především budoucí manažeři, píáristé nebo zaměstnanci marketingových oddělení firem.

„Hlavním cílem studijního oboru marketingová komunikace a PR je zajistit kvalitní přípravu profesionálních pracovníků komunikačních, public relations i výzkumných agentur, stejně jako dalších pracovišť marketingové a veřejné komunikace a tím přispět ke zvýšení úrovně institucionální a firemní komunikace v ČR vůbec,“ potvrzuje web FSV.

Stejně tak VŠFS uvádí, že absolventi jejích programů by měli být připraveni vykonávat manažerské pozice s perspektivou řídicích funkcí, uplatnění najdou ale i manažeři marketingových komunikací, v roli tiskových mluvčích nebo v komunikačních agenturách. Podle proděkana Fakulty ekonomických studií a děkana katedry marketingové komunikace VŠFS Ondřeje Roubala je přitom v roce 2005 vzniklá „markomová“ katedra druhá největší na celé škole a letos je na ni ve všech ročnících a obou jazykových variantách zapsáno 1222 studentů.

„V obsahu i formách výuky se odrážejí reálné efekty změn, které nástup a vývoj digitálních technologií vyvolává, jak v oblasti trhu, práce, kapitálu, tak i sociálních či psychologických rozměrech lidské existence. Ukazuje se třeba, že nástup stále dokonalejších digitálních technologií posiluje a dále vyhrcojuje sociální nerovnosti, eskaluje rozdělení příjmů a formuje zcela nové elity miliardářů. To vše studenty zajímá,“ vysvětluje děkan katedry Roubal, který se jako pedagog sám specializuje právě na sociologii marketingové komunikace.

U nás se neučíš skripta nazpaměť

Podle názvu velmi podobný obor – marketingové komunikace – nabízí i Fakulta multimediálních komunikací na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Je ovšem zaměřen také na tvůrčí stránku marketingu a jeho studijní plán zahrnuje předměty jako teorie marketingových komunikací, metodika tvůrčí práce, komunikační a prezentační dovednosti, týmová práce nebo copywriting.

„Jsme kreativní obor zaměřený na praxi, který světu dává marketingové odborníky, event koordinátory, reklamní kreativce a PR mágy. U nás se nebudeš učit skripta nazpaměť. Připravíme tě na to, jak prodat sám sebe na trhu pracovních příležitostí,“ uvádí se na webu oboru, který absolvovali třeba Barbora Balgová, art directorka agentury VCCP, již jsme představili v rubrice Osobnost týdne v našem minulém čísle, nebo CEO pražské pobočky slovenské agentury Zaraguza Marian Fűry, který přínos zlínské univerzity – včetně agenturního inkubátoru KomAg – pro svou kariéru popisuje v rozhovoru uzavírajícím téma tohoto vydání MAM.

„Stále častěji se setkávám s názorem, že zlínské absolventi jsou schopnější a umí si poradit za všech situací. To je dáno tím, že víc než na studium rychle stárnoucí literatury je fakulta zaměřena na praxi, a během studia se člověk chtě nechtě otkrá. FMK navíc v člověku vzbudí dojem, že nic není nemožné. Lidé, kteří to tam zvládnou, mají zdravé sebevědomí a i ten nejpodělanější projekt umí dotáhnout do konce,“ vysvětluje, co mu dala jeho alma mater, nedávny absolvent Adam Rek.

Nemáme na to čas ani peníze

AKA sice navázala spolupráci s VŠE už v roce 2002, zájem o vzdělávání však trvá. Požadavky na ně se ale s časem mění a především mají své meze. Vyplývá to z průzkumu, který asociace dokončila loni v listopadu a který označila za „největší ve své historii“. Na 440 zaměstnanců z více než 30 členských agentur v průběhu října vyplnilo on-line dotazník, který mapuje vzdělávání v komunikačních agenturách.

Vyplývá z něj ovšem, že jen necelých 30 procent dotázaných si vybavuje nějakou vzdělávací aktivitu, kterou AKA organizuje pro své členy. Z nich byla nejlépe – 21 % – hodnocena Digitální akademie DigiAKA, následována European Advertising Certificate se 16 %. Dotazovaní by největší zájem měli o vzdělávání v překotně se vyvíjející oblasti digitální komunikace: digitální marketing by upřednostnilo 37 %, tvůrčí proces 29 %, digitální kreativitu 27 %, digitální strategie 22 %, stress management 19 %, account management 18 % a time management 17 % dotazovaných.

Z vyplněných dotazníků také vyplynulo, že za nejčastější příčinu své neúčasti na školeních považují – ve 43 % – prostě to, že jim nejsou nabízena. 18 % dotazovaných na ně nemá čas a stejný počet musí vyřizovat přednostně požadavky klientů. A že většina zaměstnavatelů by za školení zaplatila ráda tak do pěti tisíc korun.

AKA si podle své výkonné manažerky Radky Spiesové na základě výše uvedeného průzkumu každopádně stanovila tři hlavní oblasti konání.

Hlad po všem digitálním má ukojit již běžící Akademie digitálního marketingu neboli DigiAKA, kterou provozuje AKA zastoupená digitální sekci společně s agenturou Dobrý web. V oblasti soft skills – v průzkumu zastoupených požadavkem na time a stress management – zatím asociace pracuje na modelu, který by vyhovoval většině členů. Vzdělávání v oblasti reklamy a komunikace je podchyceno certifikovaným školením, jež organizuje Evropská asociace komunikačních agentur (EACA).

S VŠE, konkrétně s její Fakultou mezinárodních vztahů, spolupracuje i Asociace PR agentur (APRA). Pořádá taky jednodenní PR Fóra i jednosemestrální kurzy PR Profesionál a vlastní vzdělávací program Akademie PR, který je určen studentům vyšších odborných škol, vysokých škol a univerzit. V posledních dvou letech se zaměřila na „edukaci“ státní správy: vydala příručku pro zadavatele při zadávání veřejných zakázek, doporučení, jak má vypadat vzorové výběrové řízení na PR, a pořádá semináře k tématu.

Propojení školy a praxe má rezervy

Vlastní vzdělávací programy mají ovšem i některé – zejména ty větší – agentury. „Jasně že je musíme vzdělávat, vždyť nic neumí,“ nechal se slyšet manažer jedné z velkých pražských agentur, který si však nepřál být jmenován.

Jedním z nejstarších agenturních programů je patrně Ogilvy Akademie, jejíž pilotní projekt vznikl v už několikrát zmiňovaném roce 2002. Od té doby se z původních sedmi workshopů rozrostla na dnešních 17 a je zakončena nejen písemným testem, ale i závěrečnou týmovou prací, při které absolventi prezentují připravenou komunikační a kreativní strategii na základě konkrétního zadání.

Současné vzdělávací programy Ogilvy jsou podle její personální ředitelky Mirky Pohorské kombinací interních vzdělávacích programů, jejichž lektory jsou experti na danou problematiku přímo z agentury, ale i školení vedených externími školiteli a kouči. „V poslední době jsme zavedli například interní koučink pro klíčové zaměstnance a rádi bychom program rozšířili i o mentoring,“ vysvětluje Pohorská. Dodává, že Ogilvy vzdělávací proces ovlivňuje tak, aby podporoval její vizi, strategii a každodenní byznys. „Škola vám většinou nabídne obecné a teoretické poznatky, které jsou jistě zajímavé, ale často v praxi nevíte, co s nimi. V propojení školství a byznysu jsou zkrátka stále ještě rezervy. Celý strom vzdělávání proto stavíme od kořenů. Nic nepovažujeme za samozřejmost a všechno jsme schopni nové zaměstnance v případě potřeby naučit. Do vzdělání proto obecně hodně investujeme, snažíme se být na špičce, sledujeme inovace a máme možnost využívat know-how i příležitosti celé sítě,“ říká Daniel Bohuslav z agentury Wunderman, která je největší českou agenturou a částí komunikační sítě WPP.

Tohle bude škola kreativní

Nezapomínejme ovšem, že Jiřímu Mikešovi tady kromě zlínské UTB stále chybí škola, která by vychovávala reklamní kreativce. Vlastně chyběla doteď. Až na pražském Chodově sídlí Střední a vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby Michael, která vychovává reklamní profesionály už víc než dvě desetiletí – jejím zakladatelem byl v roce 1994 legendární reklamní textař Zdeněk Štěpánek.

Její současný jednatel Ondřej Štěpánek se loni neúspěšně pokusil o převzetí krachující Literární akademie Jaroslava Škvoreckého. Letos se mu podařilo konečně získat akreditaci pro vysokou školu kreativních komunikací, na které mají studovat literáti i reklamní textaři, kreativní tvůrci i budoucí režiséři spotů. Štěpánek je při sdílení informací trochu opatrný, nová VŠ zatím ještě nemá své sídlo – ve hře jsou prý dvě nabídky – ani rektora. Štěpánek je však pevně rozhodnutý zahájit výuku už v nastávajícím školním roce, přičemž plánuje, že do prvního semestru by mělo nastoupit 80 až 100 studentů. Jedná se přitom o soukromý projekt, který by měl být v černých číslech do pěti let.

„Měl by to být velký krok vpřed, protože na všech ostatních školách se učí account a marketing. Michael bude první VŠ kreativních komunikací,“ říká Jiří Mikeš, který má být „patronem“ nové školy.

Zdůrazňuje, že soukromý charakter školy podle něj „skýtá větší možnosti“. Konkrétně „může na rozdíl od školy státní skutečné experty zaplatit“, vysvětluje Mikeš a vzpomíná, jak před lety dvěma specialistům, které do Česka vyslala na dva týdny americká Miami Ad School, dával nějaké peníze bokem ze svého, protože se styděl za to, jak málo za svou práci dostali.

„Proč učím? Prvotním impulzem byl nedostatek mladých lidí, kteří by při nástupu do agentury věděli něco o komerční kreativní práci a reklamě obecně,“ říká kreativní ředitel agentury Comtech Petr Vlasák, který s přednášením začal v roce 2004, kdy si „musel dát panáka bourbonu, aby se vůbec odhodlal předstoupit před studenty“. Studenti prý byli skvělí.

Dnes Vlasák učí taky proto, že se může potkat s „mladými, drzími a před ničím se nezastvivšími talenty“. A nová VŠ poprvé spojí literární tvůrčí obory a vizuální komerční tvorbu od grafiky po film. „Na takové škole bych časem učil velmi rád,“ dodává Vlasák, který je přesvědčený, že „pokud se bude stále víc profesionálů z oboru věnovat studentům, bude budoucnost reklamy v dobrých rukou“.

Jediným průkazným způsobem měření kvality výuky je uplatnění absolventů škol v praxi. Milan Postler Všude jinde se učí account a marketing. Škola kreativních komunikací bude velký krok kupředu, protože skýtá větší možnosti. Třeba může zaplatit opravdové odborníky.

Dotazník AKA ke vzdělávání v komunikačních agenturách

Jakou částku jste vy / váš zaměstnavatel ochotni zaplatit za jednodenní školení

Více než 1000 Kč	73,6 %
Více než 5000 Kč	23,6 %
Až do 30 000 Kč	2,8 %

Kterou vzdělávací aktivitu AKA hodnotíte nejlépe?

European Advertising Certificate	16,2 %
Digitální Akademie DigiAka	21 %
Digital Storytelling	6 %
EACA School of Advertising & Communications	6,9 %
Ostatní	49,9 %

Na stupnici 1 až 5 ohodnoťte svou spokojenost s absolvovanými školeními pro zlepšení vaší práce

Zdroj: AKA, počet respondentů 440, listopad 2015

Foto popis| „Začneme učit letos. Takže v dubnu musíme rozjet kampaň,“ říká jednatel nově vznikající Vysoké školy kreativní komunikace Ondřej Štěpánek. Zdroj: Jiří Hořčica

Foto popis| Na UTB ve Zlíně je přijímáno maximálně 60 studentů ročně. Tihle se ještě baví na majálesu. K tomu, aby se za pár let prosadili v reálném životě, prý mají dobré předpoklady. Zdroj: Martin Řezáč

Foto popis| Zkušený kreativní ředitel Petr Vlasák a Richard Stiebitz (vpravo) se loni stali součástí kampaně školy Michael, na které přednášejí. Zdroj: škola Michael

Aktuální hrozby pro NATO

14.3.2016 ČT 24 str. 02 20:00 90' ČT24

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A jaká jsou vlastně aktuální témata k řešení pro Severoatlantickou alianci? Asi největší z nich je syrská krize, dalším je možné angažmá Turecka, nebo vliv Ruska a anexe Krymu.

Nikola TENEVOVÁ, redaktorka

Největší nasazení od konce druhé světové války. Cvičných manévrů Aliance se na podzim účastnilo 30 tisíc vojáků ze 30 zemí. Počet členů jednotek rychlé reakce se zdvojnásobil. Operace by měli být schopni do 48 hodin. Cíl - podpořit členské státy a spojence na východním a jižním křídle.

Jens STOLTENBERG, generální tajemník NATO /natočeno 10. 2. 2016/

Čelíme největším bezpečnostním hrozbám za celou generaci.

Nikola TENEVOVÁ, redaktorka

K posílení svých jednotek se NATO uchýlilo po zahájení ruské operace v Sýrii. Ruské stíhačky byly zase o něco blíže vzdušnému prostoru Aliance. Podle Ankary až moc blízko. Ruský vojenský letoun Su-24 Turci po několika varováních poslali k zemi. Na dlouhodobé incidenty v posledních dvou letech upozorňovaly i další státy NATO - Litva, Estonsko nebo Velká Británie.

Jens STOLTENBERG, generální tajemník NATO /natočeno 6. 10. 2015/

Spojenci odsoudili narušení vzdušného prostoru Severoatlantické aliance. Vyzývám Rusko, aby se vyvarovalo zvyšování napětí.

Nikola TENEVOVÁ, redaktorka

Vztahy mezi Aliancí a Kremlem jsou na bodě mrazu od začátku ukrajinské krize. Západ Moskvu viní z přímého podporování separatistů. Moskva Západ zase z expanze NATO směrem na východ. Teď se přidává další výzva, migrační krize. Válečná plavidla NATO bojují u řeckých ostrovů v Egejském moři proti pašerákům lidí.

Jens STOLTENBERG, generální tajemník NATO /natočeno 7. 3. 2016/

Naše mise je jasná, lodě NATO nejsou v Egejském moři, aby stavěly lodě s migranty. Jsou tam proto, aby pomáhaly Turecku, Řecku a agentuře Frontex rozbít pašerácké sítě.

Nikola TENEVOVÁ, redaktorka

Další kurz Aliance přizpůsobený novému bezpečnostními prostředím rozhodne červencový summit ve Varšavě. Peter Duhan a Nikola Tenevová, Česká televize.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Takto moji kolegové ze zahraniční redakce shrnuli aktuální světové hrozby, se kterými se NATO musí potýkat. Teď ovšem dodáme podrobnosti s Ondřejem Ditrychem, analytikem výzkumného centra Deutsch Security Square. Vítejte, dobrý večer.

Ondřej DITRYCH, analytik, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Dobrý večer.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pane doktore, asi jste slyšel znění naší reportáže. Pokud byste měl seřadit od největší hrozby po tu nejmenší, ty, se kterými se tedy NATO musí potýkat, jak by ten váš pomyslný žebříček vypadal?

Ondřej DITRYCH, analytik, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Tak nevím, jestli se dají skutečně tak rizika, kterým Aliance čelí, seřadit takto jednoznačně. Kalkulujeme s nějakou pravděpodobností, s řadou nejistot, různými scénáři, nicméně já si myslím, že ta rizika byla vypočtena, samozřejmě jde o ruskou politiku na východním okraji a nejen v sousedství, ale potenciální ohrožení i nových členských států Severoatlantické aliance, což by byl velký test pro soudržnost NATO. Samozřejmě hrozbou jsou i útoky, asymetrické politické násilí takzvaného Islámského státu. Rizikem je možné zatažení Turecka do konfliktu s Ruskem na jižní hranici, to znamená další, další test soudržnosti Severoatlantické aliance. Těch rizik je samozřejmě celá řada, nicméně Severoatlantická aliance s velice silným spojenectvím. Otázka je spíše té politické soudržnosti. V tom vidím pro její budoucnost rozhodující, nebo z hlediska její budoucnosti je to, domnívám se, to rozhodující.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A stále se skutečně dá říci, že Severoatlantická aliance je nejsilnější vojenský pakt na světě, protože třeba ruská média říkají, že nové ruské Suchoje, nebo stíhačky budou lepší než americké F-35, že Rusko nabývá na síle a je to jaksi relativní, tedy ta, ten vzájemný vztah sil, kdy jeden hráč je daleko silnější než druhý. Jak to vlastně je?

Ondřej DITRYCH, analytik, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Tak na jedné straně je skutečně ruská armáda, je možná jinou částí ruské společnosti, která, která prochází procesem nějaké intenzivní modernizace ruského státu přesně řečeno. Na druhé straně nepochybně Severoatlantická aliance je nejsilnějším branně-bezpečnostním blokem na světě z hlediska svých kapacit, o programu letounu F-35 by se dalo hovořit dlouho, je to, je to problematický program a nicméně to nemění vůbec nic na tom, že Severoatlantická aliance jako jak jaderná Aliance, tak konvenční Aliance, Aliance vybavená konvenčními i jadernými kapacitami je nejsilnější na světě. Jak jak jsem naznačil, ona má taková Achillovu patu, a tou může být právě třeba její, její východní křídlo, a proto program například takzvané /nesrozumitelné/ Spojených států na ujištění spojenců ve střední a východní Evropě a rozmisťování prostředků a vyšší míra alianční přítomnosti v této oblasti.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pokud se bavíme už o Rusku a jeho angažmá v různých tedy geopolitických a geografických sférách, před malou chvílí agentura Reuters ohlásila, že Rusko od zítřka stahuje své vojáky ze Sýrie. Velmi aktuální věc, protože už splnili všechny své úkoly. Co to znamená, skutečně je splnili a pokud ano, jaké to vlastně byly?

Ondřej DITRYCH, analytik, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Já bych byl velmi opatrný stran toho vyjádření. Jednak se zdá i z té kusé tiskové informace, že ruská přítomnost bude zachována v Tartu a provincii Latakia. Prezident Putin neřekl, jaký bude harmonogram toho stahování, kolik jednotek v Sýrii skutečně zůstane. Údajně měl telefonovat, měl spravit o tom, že se část ruských jednotek bude stahovat, prezidenta Asada a říci, že se nyní Rusko plně vrhne do diplomatických jednání o budoucnosti Sýrie, nebo tímto směrem bude nasazovat jaksi své, své kapacity. Jak říkám, já bych byl v tomhle směru ještě, ještě velmi opatrný. To vyjádření zatím nemá žádný kontext, na jehož základě by se dalo říci, co skutečně se stane po tomto vyjádření a jaké budou další ruské kroky.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Ono, mimochodem, zlí jazykové také tvrdí, že angažmá v Sýrii bylo poměrně vyčerpávající pro ruský rozpočet. Máme tedy věřit tomu, že zatím je skutečně už vojenský konec úkolů, anebo že zkrátka došly peníze, jaká je pravděpodobnější varianta?

Ondřej DITRYCH, analytik, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Tak řekl bych, že samozřejmě faktor, faktor ekonomický zde platí. Na druhou stranu nějaké dílčí cíle té ruské intervence splněny skutečně byly. Režim Bašára Asada byl stabilizován, byl na pokraji kolapsu před tou ruskou intervencí loni, před pěti měsíci a nyní rozhodně mu žádný kolaps nehrozí. Rusko je významným aktérem, který se bude nyní podílet na jednáních o řešení situace v Sýrii, takže v tomto ohledu si myslím, že nějaké dílčí ruské cíle nepochybně splněny byly, a i kdyby se část ruských jednotek v tuto chvíli stáhla, může být v těch jednáních položena na stůl varianta nějaké nové ruské intervence v případě, že by se věci nevyvíjely tak, jak si Rusko představuje. Takže ten ekonomický faktor spolu se splněním, řekněme, dílčích cílů té ruské intervence si myslím, že jsou asi rozhodující věci.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Také velmi aktuální záležitosti jsme zvládli probrat s Ondřejem Ditrychem. Pane doktore, mockrát díky a mějte se hezky. Hezký večer.

Ondřej DITRYCH, analytik, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Díky. Na shledanou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A já připomínám, že také případnou otázku hrozby, vojenské hrozby ze strany Ruska probíráme s dnešním hostem Hyde Parku, kterým je bývalý ministr obrany a bývalý ministr zahraničí Alexandr Vondra. Hned první otázka se toho týká. "Pane Vondro, myslíte si, že se ruská armáda v blízké době stáhne ze Sýrie?" Ptá se divák Matěj Kříž. Tak Matěj Kříž evidentně nevěří tomu, že už by během zítřka měla, mělo dojít k nějakému stahování, vy ano?

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

Tak ona se určitě úplně nestáhne. Má tam, myslím, minimálně dvě základny a...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tam by měli vojáci zůstat připomínám.

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

Tam určitě zůstane, on, já si myslím, že Vladimir Putin oznámil dneska, že stahuje tu hlavní část svého vojenského působení. Myslím si, že svých cílů dosáhli, to znamená, ochránili tam a vylepšili právě tyto dvě základny. Významně pomohli Bašáru Asadovi a možná dospěl k názoru, že to delší angažmá by přineslo více nákladů nežli zisku, to znamená, větší počet obětí ruských vojáků.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Mezi českými politiky, mezi českou veřejností stále není úplně jasné, zda Rusko, my jsme ho tedy definovali, i Jens Stoltenberg ho definoval jako hrozbu pro Severoatlantickou alianci, ale zda tomu skutečně je. Protože ptá se kupříkladu divačka Bára: "Nestrašte nás prosím Ruskem. Jen hlupák může tvrdit, že Rusko vyvolá válku proti státům Severoatlantické aliance. Můžete nám ale říct, proč 70 let po válce je v Německu americká armáda? Kolik základen v různých zemích má NATO? A věříte vlastně Turecku, že členství v NATO nezneužije?" Tak čeho se obáváte víc, Ruska nebo Turecka, pane Vondro?

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

Já si myslím, že naše historická zkušenost velí obávat se více Ruska než Turecka, protože Turecko bylo sice kdysi dávno za Osmanů, otomanů ve Vídni, ale do Čech se nikdy nedostalo. Kdežto Rusové tady tvrdě šlapali svými vojenskými botami a...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak ona Vídeň je také blízko.

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

No ne, ale tak Rusové tady prostě byli a my si to pamatujeme tu devastaci, kterou tady způsobili. Čili myslím si, že ta historická zkušenost je v tomhle jasná. Já neříkám, že nám hrozí nějaký ruský útok zítra, my jsme tady celkem v tom geopolitickém bezpečí, ale baltské státy jsou samozřejmě třeba v exponovanější poloze, ti jsou členy NATO a jsou občas vystaveni provokacím Ruska. Já neříkám, že by si Rusko troufalo na nějaký masivní útok, ale přeci ten Krym ukázal, jak jsou schopni destabilizovat sousední země. Čili nepodceňoval bych to, a to, že jsou Američané v Německu, já jsem rád.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

A proč vlastně, co to znamená, stále chtějí mít Spojené státy Evropu pod kontrolou, pokud tedy přistoupím na nějakou možná konspirační teorii?

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

Ne, no tak jsou, bez Američanů by NATO nebylo. Tak to si vezte, to by byla Evropská unie, a to je bezbranný, líný organismus, který není dneska schopný ani zabezpečit svou vlastní hranici. Čili NATO je něco, co drží vazbu Američanů s Evropou. Vytváří tu sílu toho Západu. Já samozřejmě bych velmi rád, aby byl Západ silnější, aby nebyl tak jaksi rozbředlý jako poslední roky, což je trošku o těch lidech, kteří ho vedou, nicméně věřím, že se to změní k lepšímu. A máme tu prostě tu smluvní základnu Severoatlantickou alianci, držme to a nevidím jediný důvod, proč by Američané měli odcházet i z Německa. Já jsem rád, že tam jsou.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Já ještě se vrátím k té předchozí otázce. Co by vlastně ale Rusko mělo z toho, že by zaútočilo na člena Severoatlantické aliance, byť samozřejmě ano, v pobaltských státech jsou významné ruské menšiny, ale je to přeci jen něco jiného asi než Donbas, anebo Krym, historicky část Ruska.

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

Určitě. No tak my si vzpomínáme, že baltské země byly také okupovány. Dokonce se na tom Stalin dohodnul s Hitlerem, že jo, takže tohle, myslím, není zrovna nejlepší přírůstek, i když chápu, že možná ten Krym u toho teplého moře pro to Rusko znamená něco přeci jenom lákavějšího než ty přístavy u Baltského moře. Nicméně i

Baltské moře má strategický význam a ty, vždyť to je, dneska si, myslím, připomínáme nebo v těchto dnech, když Lotyšů v 90. a pak v 91. deklarovali nezávislost, jak na ně tehdy Moskva tlačila, aby to vrátili zpátky a dokonce se bojovalo, že jo, bojovalo se o televizi ve Vilniusu. To není tak dávno, já si to celkem dobře pamatuji, možná už na to mnozí zapomněli, ale já si to pamatuji.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

"Z laxního přístupu až neochoty NATO pomoci Evropské unii a svým členských státům při řešení současné migrační krize, cítím velké rozčarování." Píše Honza z Plzně. "Jaký na to máte názor vy? A opět tedy neohrožuje Evropskou unii její agresivní politikou vydírání dnes spíše Turecko než Rusko?"

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

No já, možná, že už jsem tady dokonce Honzovi po tom mailu odpovídal, ale možná vás překvapím, já si nemyslím, že Severoatlantická aliance je od toho, aby tady řešila migrační krizi. Severoatlantická aliance je tady jako základní nástroj obrany členských států...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Proti vojenské hrozbě.

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

Proti, no, proti vojenskému nebo ozbrojenému útoku, ať to dělá...

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Tak pan prezident Zeman by asi nesouhlasil, podle něj je to organizovaná invaze?

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí, CEVRO Institut /ODS/

To možná jasně, protože politici, já nejsem dneska jako tady prostě ani prezident, ani premiér, tak si mohu domluvit, dovolit mluvit otevřeně. Oni samozřejmě hledají jakoukoliv berličku, aby občanům dali najevo, že se něco řeší. To má řešit Evropská unie, ta má závazek, schengenské země mají závazek chránit vnější hranice. Ti prostě selhali. Severoatlantická aliance je tady skutečně, aby čelila ozbrojenému útoku, má k tomu dva nástroje, jednak odstrašující schopnosti, aby nikdo takový útok si vůbec nedovolil podniknout, pokud by ho podniknul, tak má být prostě odražen, k tomu se cvičí armády, aby střídaly. Ale to přeci není způsob řešení migrační krize, to není ozbrojený útok. Ta invaze arabských muslimů, jakkoliv já pevně stojím za tím, že má být ztlumena, omezena nebo zastavena, tak je k tomu třeba brát jiné prostředky. NATO pomáhá, může pomoci někde v tureckých vodách, ale podle mého soudu, a to je celkem můj jasný názor, by tady nemělo hrát tu hlavní roli, to je evropská záležitost, do toho bych Američany ani moc netahal.

Tomáš DRAHOŇOVSKÝ, moderátor

Pane Vondro, zůstaňte zatím s námi. Děkujeme za vaše odpovědi. Pokud budete mít chuť, můžete dál odpovídat na chatu ČT 24. Naše asistentka Žaneta vám dopomůže k co možná největší efektivitě odpovědí. A samozřejmě otázky můžete klást i dál na Twitteru, na Facebooku nebo na webu hydeparkct24, protože se dnes bavíme o angažmá České republiky v Severoatlantické alianci. Právě v těchto dnech je to 17 let, kdy jsme do řad nejsilnějšího vojenského seskupení na světě vstoupili.

Příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají

14.3.2016 havlickobrodsky.denik.cz str. 00 Moje Havlíčkovobrodsko

Číhošť – Spisovatel Miloš Doležal dopsal již druhou knihu o umučeném faráři Josefu Toufarovi z Číhoště pod názvem Krok do tmavé noci.

"

Navazuje tak na první oceňovanou publikaci Jako bychom dnes zemřít měli. Svoji knihu představil v Číhošti před zahájením slavnostní mše koncem února. Toufarovy ostatky byly na místním hřbitově pohřbeny teprve loni, poté co se je odborníkům podařilo identifikovat po vyzvednutí z hromadného hrobu.

Co vás původně vedlo k tomu, začít o faráři Toufarovi psát?

Impulsů a podnětů byla celá řada. Především – vyrůstal jsem v krajině (Zahrádka a okolí – dnes zatopené přehradou – poznámka autorky), kde Josef Toufar působil od roku 1940 osm let. Navíc – prarodiče z matčiny strany byli jeho farníky a přáteli. U nás doma se o tom příběhu mluvilo šeptem, ale pohnutě, a něco málo jsem tehdy zaslechl: „pana faráře umlátili“, „zahrabali jako čokla“, „tajemné nebe nad Číhoští“.

Když jste poprvé v dětství nebo mládí slyšel o takzvaném číhošťském zázraku, jak to na vás působilo?

Tajemně. Svíravě. Ve škole nám vykládali o úspěších budování socialismu a o vítězství pracujícího lidu pod vedením soudruha Gottwalda a ve vedlejší vesnici žil kněz Toufar, kterého tento Gottwald nechal brutálně umučit. V jakém světě jsme to tedy žili? Velice zásadní pro mne byla cesta v létě roku 1987, kdy jsem jako student ledečského gymnázia se svým spolužákem poprvé vyrazil do nedaleké Číhoště. Setkali jsme se tam tehdy se strachem a nedůvěrou. Kostel byl zamčený, a když jsme se před prodejnou Jednota vypyčovali na Josefa Toufara místních, neodpověděli a utekli. Kdo však byl naprosto otevřený a bez okolků nám vše vyprávěl, aniž by se bál, byla Toufarova neteř Marie Pospíšilová. Reálný socialismus ještě nechcípál a ona před neznámými kluky naprosto bez okolků popisovala zhovadilost komunistických partajníků a chování příslušníků Státní bezpečnosti. Byla svědkyní strýcova únosu a hledala ho pak po věznicích celé republiky. A právě jí po čtyřech letech soudruzi estébáci předali strýcovy hodinky a peněženku a suše oznámili, že před čtyřmi lety zemřel. Pro rodinu a Toufarovy farníky i žáky bylo šokující nejen to, že ho surově zabili, ale i jak ho po smrti pomluvili a dehonestovali. Očernili jako úchylného zločince a zahrabali pod jiným jménem. Tehdy, zcela spontánně, jsem si při odchodu od paní Pospíšilové umínil, že se budu celé číhošťsko-toufarovské kauze věnovat a pátrat tam, kde byl novinář Lidové demokracie Jiří Brabenec v roce 1968 nucen skončit. Začal jsem tehdy obcházet pamětníky a svědky a moje bádání poprvé vyústilo v roce 1992 v diplomovou práci na FSV Univerzity Karlovy v Praze, posléze v několik rozhlasových a televizních dokumentů a řadu článků. A po dalších dvaceti letech v objemnou knihu Jako bychom dnes zemřít měli.

Proč jste se rozhodl napsat o faráři Toufarovi ještě jednu knihu?

Bylo to nečekané, ale ta první kniha vyvolala nebývalou vlnu zájmu o postavu Josefa Toufara a jeho příběh. Jako by mu vrátila hlas a zpřítomnila ho jako živou postavu. Toufarovo svědectví oslovuje nejen katolíky, ale také nevěřící, lidi stojící mimo církve či příslušníky jiných denominací. Ta kniha také podnítila řadu tvůrců, výtvarníků, literátů, divadelníků a hudebníků ke vzniku řady uměleckých děl. A pokud jde o novou knihu – původně jsem zamýšlel vydat jen rozšířené vydání publikace první, ale během posledních tří let mě při pátrání po stopách Josefa Toufara potkalo ještě několik velice zvláštních okolností, a tak musela vzniknout kniha úplně nová a svébytná. Knihu vydává Nezávislý podmelechovský spolek, který se pod vedením Jana Kárníka pokouší nezapomenout na pohnutou minulost našeho kraje a organizuje různá pamětnická setkání, besedy, kulturní akce.

Můžete ty zvláštní okolnosti připomenout?

Jednak to byl nálezy části Toufarovy písemné pozůstalosti na půdě číhošťské fary. Dále objev jeho knihovny v Arnolci a také nálezy i identifikace estébáckého filmu zachycujícího Toufara den před smrtí. Přihlásila se mi řada pamětníků se zajímavými svědectvími a důležitá byla i příprava a vlastní exhumace ostatků číhošťského kněze na dáblickém hřbitově, jejich zkoumání a slavnostní uložení v Číhošti. Ostatně součástí nové knihy jsou také zprávy archeologa, antropologů z Národního muzea a soudního lékaře o celém tomto procesu. Na rozdíl od té první není tato kniha postavena jakou souvislý příběh, ale je sestavena ze čtrnácti kapitol, ve kterých pohlížím na Josefa Toufara z různých stran, přes různé události a fenomény.

Jak se vám druhá kniha psala? Neměl jste obavy, zda a jak ji čtenáři přijmou nebo nevyčtou, že se s tématem opakujete?

Pracoval jsem na ní intenzivně tři roky. Psal jsem pomalu, nebylo kam spěchat. Navíc jak jsem říkal, pod ruku mi přicházely, skoro bych řekl zázračně, dosud neznámé materiály, což je pro autora úplné požehnání. A co bylo pro mne při přípravě této knihy také důležité – pobýt na místech spojených se životním finále Toufara a ty prostory do sebe vstřebat. Podařilo se mi ve Valdicích pomocí dokumentů identifikovat celou, ve které byl Toufar

mučen, a také určit jeho úmrtní pokoj v Praze. Obavu, jak čtenáři knihu přijmou či zda se s tématem neopakují, jsem neměl, neboť v knize přináším nová zjištění a příběh to dál a zajímavě posouvá. Ostych a respekt mám před samotným páterem Josefem Toufarem, o kterém píší.

Co nového se v ní čtenář dozví?

Každá ze čtrnácti kapitol přináší nová zjištění. Věnuji se v ní nejen epizodám z Toufarova mládí, studentského i kněžského života, ale popisuji Toufarovo přátelství se želivským opatem Tajovským či se pokouším nahlédnout i do farářova přemýšlení o samotném tajemném pohybu číhoštského křížku. Jak on k tomuto jevu přistupoval, jak jej pro sebe četl a proč byl ochoten obětovat život za něco, co sám ani neviděl. Rekonstruuji také průběh Toufarova únosu a vyprávím příběhy věcí, které měl u sebe v té chvíli v kapsách. Důležitou kapitolou je popis situace a atmosféry po farářově únosu v samotné Číhošti a okolí – jaká bezpečnostní, ideologická a násilná opatření se tam v průběhu 50. let udála. Dává vám to částečně odpověď na otázku, proč se tam tak lidé báli prakticky až do 90. let. Nebo v jiné kapitole se zabývám průběhem farářových posledních hodin života a vyhledal jsem svědkyni těchto okamžiků – bývalou zdravotní sestru. Mapuji vznik propagandistického filmu Běda tomu, skrze něhož pohoršení přichází, a identifikoval jsem ty, kteří v něm vystupují. Detailně také popisuji okolnosti Toufarovy smrti před šestašedesáti lety, pitvy a potupného zahrabání těla na hřbitově v Praze-Ďáblicích, historii tohoto místa a způsob ukládání ve 40. a 50. letech 20. století. Knihu doprovází bezmála sedm stovek většinou dosud nepublikovaných fotografií a dokumentů.

Současně s knihou také vychází na nosiči CD patnáctidílná rozhlasová četba z knihy Jako bychom... Kdo se na ní podílel?

Knihu pod režijním vedením Markéty Jahodové interpretují herci Jana Franková a David Matásek. A jako speciální bonus CD doplňují tři zajímavá „zastavení“ – nedávno nalezený Toufarův dopis Karlu Vránovi, příběh exhumace ostatků Josefa Toufara a reflexe toho, jak kniha vznikala.

V knize využijete i písemnosti, které jste před rokem našel na půdě číhoštské fary. Co nálezu předcházelo? Splnil vaše očekávání?

Jeden ze starých famiků, pan Ptáčník, si vzpomněl, že když v 80. letech opravovali brigádníky střechu číhoštské fary, objevili při tom na půdě bednu s písemnostmi, ale zalekli se, když uviděli Toufarovo jméno a rychle písemnosti zastrčili pod půdní podlahu a zatloukli prkny. Přestože jsem byl původně ?k vyprávění pana Ptáčníka skeptický, požádal jsem jednoho kamaráda z Číhoště, Petra Kovandu, aby mi pomohl se svícením a odklápěním prken na půdě. Důkladně jsme hledali a nic nenacházeli. Až ve chvíli, když ?už jsme to chtěli vzdát, všiml jsem si za jedním trámem malého papírku. Pomalu jsem ho vytáhl a našel na něm Toufarův podpis. A po důkladném prohlédnutí jsme za trámem našli, sice v dosti špatném stavu, ale v zajímavé pestrosti, řadu písemností – Toufarův zápisník, kopie kněžských dopisů, různé jeho náčrty a poznámky. Jedná se o velice zajímavý materiál.

Jaký konkrétně byl vztah Josefa Toufara a Vysočiny?

Vysočina hraje v Toufarově životním příběhu zásadní roli. Na Vysočině se narodil a mimo roční vojančení v Brně, studia v semináři v Hradci Králové a mučení ve Valdicích zůstal této krajině věrný po celý život. Svoji domovskou krajinu měl velice rád. Znal ji dobře. Jihlava, Polná, Havlíčkův Brod, Přibyslav, Nížkov, Chotěboř, Zahrádka, Želiv a tak dále, to vše jsou místa, která důvěrně znal a kde měl přátele. Rád také chodil pěšky, věděl, co je práce na vysočinských polích, zajímal se o historii svého domova. Sám v jednom dopisu píše, že se nejlépe hodí do vysočinských kopců.

Co nového jste zjistil o jeho mučitelích?

V případě Josefa Toufara jsem měl možnost několikrát hovořit s velitelem instruktážní skupiny Ladislavem Máchou, spoluvíníkem farářovy smrti. Za svoje činy byl jako jeden z mála alespoň symbolicky odsouzen ke dvěma letům. Odseděl si polovinu a ze „zdravotních“ důvodů byl propuštěn. V nové knize popisují jeho životní příběh. Ničeho nelituje. Je to komunistický fanatik. A k tomu kariérista. A když se vše spojilo se silou fyzicky zdatného mladého chlapa, vyšel z toho bezohledný surovec.

Kdybyste měl možnost se s farářem Toufarem setkat osobně, na co byste se ho rád zeptal?

Osobně jsem se s ním setkal. Ve chvíli, kdy archeologové z pražského NPÚ pod vedením Jana Havrdy našli jeho tělo v hromadném hrobě v Praze-Ďáblicích. Stáli jsme nad jeho hrobem s jeho praneteří Jitkou Cvetlerovou a oběma nám došlo, že je to on. Byli jsme všichni dojatí a mlčeli jsme. A kdybych se ho mohl na něco přeptat? Možná na to, jestli jsem se někde neuřal při popisu situací jeho života.

Mělo psaní knihy o Toufarovi nějaký vliv na váš osobní život? Změnil jste nějak svoje vlastní názory či postoje? Ano, příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají a oslovují. Prožívám celou kauzu jako přítomnost, není to pro mne látka dávné minulosti. Rozhodně jsem více vděčný. Za nesamozřejmé věci – svobodu, demokracii, Vysočinu, domov, blízké, přátele. A za Josefa Toufara, za sílu jeho kněžského svědectví.
Miloš Doležal

Narozen 1. července 1970 v Háji u Ledče nad Sázavou. V Českém rozhlasu pracuje od roku 1998. Přípravuje pořady z oblasti české a světové poezie, Autor a spoluautor řady rozhlasových pořadů a dokumentů z období války, komunistického teroru 50. let, uměleckých portrétů, literárních pořadů a rozhlasových kompozic (Atentát na Heydricha, Cesta do Saganu, Na množství nehleďte, Smrt gen. Luži, Případ Babice!, Proroci a služebníci, Sokolovo, Smrt v Kobylím dole, Český exil, Osudný krok Jana Masaryka, Nepokořený duch – M. Horáková, Skryté krystaly, Krok za krokem po českých místech magických, Válečný zápisník Rudolfa Hrubce, Dny -D, Piero della Francesca, Caravaggio aj.). Za rozhlasovou dokumentaristiku oceněn řadou cen. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** UK v Praze (1992).

Vydal například básnickou sbírku Podivice, bibliofilský soubor básní Kamení, básnické sbírky Obec, Les, Čas dýmu, Sansepolcro a mnoho dalších.

"

URL| http://havlickobrodsky.denik.cz/zpravy_region/pribeh-a-tvar-josefa-toufara-se-me-hluboce-dotykaji-20160314.html

Příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají

14.3.2016 Havlíckobrodský deník str. 02 Zpravodajství

ŠTĚPÁNKA SAADOUNI

Spisovatel Miloš Doležal dopsal již druhou knihu o umučeném faráři z Číhoště a říká:

Číhošť – Spisovatel Miloš Doležal dopsal již druhou knihu o umučeném faráři Josefu Toufarovi z Číhoště pod názvem Krok do tmavé noci. Navazuje tak na první oceňovanou publikaci Jako bychom dnes zemřít měli. Svoji knihu představil v Číhošti před zahájením slavnostní mše koncem února. Toufarovy ostatky byly na místním hřbitově pohřbeny teprve loni, poté co se je odborníkům podařilo identifikovat po vyzvednutí z hromadného hrobu.

* Co vás původně vedlo k tomu, začít o faráři Toufarovi psát?

Impulsů a podnětů byla celá řada. Především – vyrůstal jsem v krajině (Zahrádka a okolí – dnes zatopené přehradou – poznámka autorky), kde Josef Toufar působil od roku 1940 osm let. Navíc – prarodiče z matčiny strany byli jeho farníky a přáteli. U nás doma se o tom příběhu mluvilo šeptem, ale pohnutě, a něco málo jsem tehdy zaslechl: „pana faráře umlátili“, „zahrabali jako čokla“, „tajemné nebe nad Číhoští“.

* Když jste poprvé v dětství nebo mládí slyšel o takzvaném číhošťském zázraku, jak to na vás působilo?

Tajemně. Svíravě. Ve škole nám vykládali o úspěších budování socialismu a o vítězství pracujícího lidu pod vedením soudruha Gottwalda a ve vedlejší vesnici žil kněz Toufar, kterého tento Gottwald nechal brutálně umučit. V jakém světě jsme to tedy žili? Velice zásadní pro mne byla cesta v létě roku 1987, kdy jsem jako student ledečského gymnázia se svým spolužákem poprvé vyrazil do nedaleké Číhoště. Setkali jsme se tam tehdy se strachem a nedůvěrou. Kostel byl zamčený, a když jsme se před prodejnou Jednota vyptávali na Josefa Toufara místních, neodpověděli a utekli. Kdo však byl naprosto otevřený a bez okolků nám vše vyprávěl, aniž by se bál, byla Toufarova neteř Marie Pospíšilová. Reálný socialismus ještě nechápal a ona před neznámými kluky naprosto bez okolků popisovala zhovadilost komunistických partajníků a chování příslušníků Státní bezpečnosti. Byla svědkyní strýcova únosu a hledala ho pak po věznicích celé republiky. A právě jí po čtyřech letech soudruzi estébáci předali strýcovy hodinky a peněženku a suše oznámili, že před čtyřmi lety zemřel. Pro rodinu a Toufarovy farníky i žáky bylo šokující nejen to, že ho surově zabili, ale i jak ho po smrti pomluvili a dehonestovali. Očernili jako úchylného zločince a zahrabali pod jiným jménem. Tehdy, zcela

spontánně, jsem si při odchodu od paní Pospíšilové umínil, že se budu celé číhošťskotoufarovské kauze věnovat a pátrat tam, kde byl novinář Lidové demokracie Jiří Brabenec v roce 1968 nucen skončit. Začal jsem tehdy obcházet pamětníky a svědky a moje bádání poprvé vyústilo v roce 1992 v diplomovou práci na FSV Univerzity Karlovy v Praze, posléze v několik rozhlasových a televizních dokumentů a řadu článků. A po dalších dvaceti letech v objemnou knihu Jako bychom dnes zemřít měli.

* Proč jste se rozhodl napsat o faráři Toufarovi ještě jednu knihu?

Bylo to nečekané, ale ta první kniha vyvolala nebyvalou vlnu zájmu o postavu Josefa Toufara a jeho příběh. Jako by mu vrátila hlas a zpřítomnila ho jako živou postavu. Toufarovo svědectví oslovuje nejen katolíky, ale také nevěřící, lidi stojící mimo církve či příslušníky jiných denominací. Ta kniha také podnítila řadu tvůrců, výtvarníků, literátů, divadelníků a hudebníků ke vzniku řady uměleckých děl. A pokud jde o novou knihu – původně jsem zamýšlel vydat jen rozšířené vydání publikace první, ale během posledních tří let mě při pátrání po stopách Josefa Toufara potkalo ještě několik velice zvláštních okolností, a tak musela vzniknout kniha úplně nová a svébytná. Knihu vydává Nezávislý podmelechovský spolek, který se pod vedením Jana Kárníka pokouší nezapomenout na pohnutou minulost našeho kraje a organizuje různá pamětnická setkání, besedy, kulturní akce.

* Můžete ty zvláštní okolnosti připomenout?

Jednak to byl nález části Toufarovy písemné pozůstalosti na půdě číhošťské fary. Dále objev jeho knihovny v Arnolci a také nález i identifikace estébáckého filmu zachycujícího Toufara den před smrtí. Přihlásila se mi řada pamětníků se zajímavými svědectvími a důležitá byla i příprava a vlastní exhumace ostatků číhošťského kněze na d'áblickém hřbitově, jejich zkoumání a slavnostní uložení v Číhošti. Ostatně součástí nové knihy jsou také zprávy archeologa, antropologů z Národního muzea a soudního lékaře o celém tomto procesu. Na rozdíl od té první není tato kniha postavena jakou souvislý příběh, ale je sestavena ze čtrnácti kapitol, ve kterých pohlížím na Josefa Toufara z různých stran, přes různé události a fenomény.

* Jak se vám druhá kniha psala? Neměl jste obavy, zda a jak ji čtenáři přijmou nebo nevyčtou, že se s tématem opakujete?

Pracoval jsem na ní intenzivně tři roky. Psal jsem pomalu, nebylo kam spěchat. Navíc jak jsem říkal, pod ruku mi přicházely, skoro bych řekl zázračně, dosud neznámé materiály, což je pro autora úplné požehnání. A co bylo pro mne při přípravě této knihy také důležité – pobýt na místech spojených se životním finále Toufara a ty prostory do sebe vstřebat. Podařilo se mi ve Valdicích pomocí dokumentů identifikovat celu, ve které byl Toufar mučen, a také určit jeho úmrtní pokoj v Praze. Obavu, jak čtenáři knihu přijmou či zda se s tématem neopakují, jsem neměl, neboť v knize přináším nová zjištění a příběh to dál a zajímavě posouvá. Ostych a respekt mám před samotným páterem Josefem Toufarem, o kterém píš.

dokončení na straně 8 Příběh a tvář Josefa...

dokončení ze strany 2

* Co nového se v ní čtenář dozví?

Každá ze čtrnácti kapitol přináší nová zjištění. Věnuji se v ní nejen epizodám z Toufarova mládí, studentského i kněžského života, ale popisuji Toufarovo přátelství se želivským opatem Tajovským či se pokouším nahlédnout i do farářova přemýšlení o samotném tajemném pohybu číhošťského křížku. Jak on k tomuto jevu přistupoval, jak jej pro sebe četl a proč byl ochoten obětovat život za něco, co sám ani neviděl. Rekonstruuji také průběh Toufarova únosu a vyprávím příběhy věcí, které měl u sebe v té chvíli v kapsách. Důležitou kapitolou je popis situace a atmosféry po farářově únosu v samotné Číhošti a okolí – jaká bezpečnostní, ideologická a násilná opatření se tam v průběhu 50. let udála. Dává vám to částečně odpověď na otázku, proč se tam tak lidé báli prakticky až do 90. let. Nebo v jiné kapitole se zabývám průběhem farářových posledních hodin života a vyhledal jsem svědkyni těchto okamžiků – bývalou zdravotní sestru. Mapuji vznik propagandistického filmu Běda tomu skrze něhož pohoršení přichází, a identifikoval jsem ty, kteří v něm vystupují. Detailně také popisuji okolnosti Toufarovy smrti před šestašedesáti lety, pitvy a potupného zahrabání těla na hřbitově v Praze-Dáblicích, historii tohoto místa a způsob ukládání ve 40. a 50. letech 20. století. Knihu doprovází bezmála sedm stovek většinou dosud nepublikovaných fotografií a dokumentů.

* Současně s knihou také vychází na nosiči CD patnáctidílná rozhlasová četba z knihy Jako bychom... Kdo se na ní podílel?

Knihu pod režijním vedením Markéty Jahodové interpretují herci Jana Franková a David Matásek. A jako speciální bonus CD doplňují tři zajímavá „zastavení“ – nedávno nalezený Toufarův dopis Karlu Vránovi, příběh exhumace ostatků Josefa Toufara a reflexe toho, jak kniha vznikala.

* V knize využijete i písemnosti, které jste před rokem našel na půdě číhoštské fary. Co nálezu předcházelo? Splnil vaše očekávání?

Jeden ze starých farníků, pan Ptáčník, si vzpomněl, že když v 80. letech opravovali brigádnicky střechu číhoštské fary, objevili při tom na půdě bednu s písemnostmi, ale zalekli se, když uviděli Toufarovo jméno a rychle písemnosti zastrčili pod půdní podlahu a zatloukli prkny. Přestože jsem byl původně k vyprávění pana Ptáčníka skeptický, požádal jsem jednoho kamaráda z Číhoště, Petra Kovandu, aby mi pomohl se svícením a odklápěním prken na půdě. Důkladně jsme hledali a nic nenacházeli. Až ve chvíli, když už jsme to chtěli vzdát, všiml jsem si za jedním trámem malého papírku. Pomalu jsem ho vytáhl a našel na něm Toufarův podpis. A po důkladném prohlédnutí jsme za trámem našli, sice v dosti špatném stavu, ale v zajímavé pestrosti, řadu písemností – Toufarův zápisník, kopie kněžských dopisů, různé jeho náčrtky a poznámky. Jedná se o velice zajímavý materiál.

* Jaký konkrétně byl vztah Josefa Toufara a Vysočiny?

Vysočina hraje v Toufarově životním příběhu zásadní roli. Na Vysočině se narodil a mimo roční vojančení v Brně, studia v semináři v Hradci Králové a mučení ve Valdicích zůstal této krajině věrný po celý život. Svoji domovskou krajinu měl velice rád. Znal ji dobře. Jihlava, Polná, Havlíčkův Brod, Přibyslav, Nížkov, Chotěboř, Zahrádka, Želiv a tak dále, to vše jsou místa, která důvěrně znal a kde měl přátele. Rád také chodil pěšky, věděl, co je práce na vysočinských polích, zajímal se o historii svého domova. Sám v jednom dopisu píše, že se nejlépe hodí do vysočinských kopců.

* Co nového jste zjistil o jeho mučitelích?

V případě Josefa Toufara jsem měl možnost několikrát hovořit s velitelem instruktážní skupiny Ladislavem Máchou, spoluviníkem farářovy smrti. Za svoje činy byl jako jeden z mála alespoň symbolicky odsouzen ke dvěma letům. Odseděl si polovinu a ze „zdravotních“ důvodů byl propuštěn. V nové knize popisují jeho životní příběh. Ničeho nelituje. Je to komunistický fanatik. A k tomu kariérista. A když se vše spojilo se silou fyzicky zdatného mladého chlapa, vyšel z toho bezohledný surovec.

* Kdybyste měl možnost se s farářem Toufarem setkat osobně, na co byste se ho rád zeptal?

Osobně jsem se s ním setkal. Ve chvíli, kdy archeologové z pražského NPÚ pod vedením Jana Havrdy našli jeho tělo v hromadném hrobě v Praze-Ďáblicích. Stáli jsme nad jeho hrobem s jeho praneteří Jitkou Cvetlerovou a oběma nám došlo, že je to on. Byli jsme všichni dojatí a mlčeli jsme. A kdybych se ho mohl na něco přeptat? Možná na to, jestli jsem se někde neuřal při popisu situací jeho života.

* Mělo psaní knihy o Toufarovi nějaký vliv na váš osobní život? Změnil jste nějak svoje vlastní názory či postoje?

Ano, příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají a oslovují. Prožívám celou kauzu jako přítomnost, není to pro mne látka dávné minulosti. Rozhodně jsem více vděčný. Za nesamozřejmé věci – svobodu, demokracii, Vysočinu, domov, blízké, přátele. A za Josefa Toufara, za sílu jeho kněžského svědectví.

Miloš Doležal Narozen 1. července 1970 v Hájí u Ledče nad Sázavou. V Českém rozhlasu pracuje od roku 1998. Přípravuje pořady z oblasti české a světové poezie, Autor a spoluautor řady rozhlasových pořadů a dokumentů z období války, komunistického teroru 50. let, uměleckých portrétů, literárních pořadů a rozhlasových kompozic (Atentát na Heydricha, Cesta do Saganu, Na množství nehleďte, Smrt gen. Luži, Případ Babice!, Proroci a služebníci, Sokolovo, Smrt v Kobylím dole, Český exil, Osudný krok Jana Masaryka, Nepokořený duch – M. Horáková, Skryté krystaly, Krok za krokem po českých místech magických, Válečný zápisník Rudolfa Hrubce, Dny -D, Piero della Francesca, Caravaggio aj.). Za rozhlasovou dokumentaristiku

oceněn řadou cen. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** UK v Praze (1992). Vydal například básnickou sbírku Podivice, bibliofilský soubor básní Kamení, básnické sbírky Obec, Les, Čas dýmu, Sansepol- cro a mnoho dalších.

Foto autor| Foto: Deník/archiv

Foto popis| MILOŠ DOLEŽAL. Spisovatel Miloš Doležal dopsal již druhou knihu o umučeném faráři Josefu Toufarovi z Číhoště pod názvem Krok do tmavé noci.

Region| Vysočina

Příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají

14.3.2016 zdarsky.denik.cz str. 00 Kultura

Číhošť – Spisovatel Miloš Doležal dopsal již druhou knihu o umučeném faráři Josefu Toufarovi z Číhoště pod názvem Krok do tmavé noci.

"

Navazuje tak na první oceňovanou publikaci Jako bychom dnes zemřít měli. Svoji knihu představil v Číhošti před zahájením slavnostní mše koncem února. Toufarovy ostatky byly na místním hřbitově pohřbeny teprve loni, poté co se je odborníkům podařilo identifikovat po vyzvednutí z hromadného hrobu.

Co vás původně vedlo k tomu, začít o faráři Toufarovi psát?

Impulsů a podnětů byla celá řada. Především – vyrůstal jsem v krajině (Zahrádka a okolí – dnes zatopené přehradou – poznámka autorky), kde Josef Toufar působil od roku 1940 osm let. Navíc – prarodiče z matčiny strany byli jeho farníky a přáteli. U nás doma se o tom příběhu mluvilo šeptem, ale pohnutě, a něco málo jsem tehdy zaslechl: „pana faráře umlátili“, „zahrabali jako čokla“, „tajemné nebe nad Číhoští“.

Když jste poprvé v dětství nebo mládí slyšel o takzvaném číhošťském zázraku, jak to na vás působilo?

Tajemně. Svíravě. Ve škole nám vykládali o úspěších budování socialismu a o vítězství pracujícího lidu pod vedením soudruha Gottwalda a ve vedlejší vesnici žil kněz Toufar, kterého tento Gottwald nechal brutálně umučit. V jakém světě jsme to tedy žili? Velice zásadní pro mne byla cesta v létě roku 1987, kdy jsem jako student ledečského gymnázia se svým spolužákem poprvé vyrazil do nedaleké Číhoště. Setkali jsme se tam tehdy se strachem a nedůvěrou. Kostel byl zamčený, a když jsme se před prodejnou Jednota vyptávali na Josefa Toufara místních, neodpověděli a utekli. Kdo však byl naprosto otevřený a bez okolků nám vše vyprávěl, aniž by se bál, byla Toufarova neteř Marie Pospíšilová. Reálný socialismus ještě nechcípál a ona před neznámými kluky naprosto bez okolků popisovala zhovadilost komunistických partajníků a chování příslušníků Státní bezpečnosti. Byla svědkyní strýcova únosu a hledala ho pak po věznicích celé republiky. A právě jí po čtyřech letech soudruzi estébáci předali strýcovy hodinky a peněženku a suše oznámili, že před čtyřmi lety zemřel. Pro rodinu a Toufarovy farníky i žáky bylo šokující nejen to, že ho surově zabili, ale i jak ho po smrti pomluvili a dehonestovali. Očernili jako úchylného zločince a zahrabali pod jiným jménem. Tehdy, zcela spontánně, jsem si při odchodu od paní Pospíšilové umínil, že se budu celé číhošťsko-toufarovské kauze věnovat a pátrat tam, kde byl novinář Lidové demokracie Jiří Brabec v roce 1968 nucen skončit. Začal jsem tehdy obcházet pamětníky a svědky a moje bádání poprvé vyústilo v roce 1992 v diplomovou práci na FSV Univerzity Karlovy v Praze, posléze v několik rozhlasových a televizních dokumentů a řadu článků. A po dalších dvaceti letech v objemnou knihu Jako bychom dnes zemřít měli.

Proč jste se rozhodl napsat o faráři Toufarovi ještě jednu knihu?

Bylo to nečekané, ale ta první kniha vyvolala nebyvalou vlnu zájmu o postavu Josefa Toufara a jeho příběh. Jako by mu vrátila hlas a zpřítomnila ho jako živou postavu. Toufarovo svědectví oslovuje nejen katolíky, ale také nevěřící, lidi stojící mimo církve či příslušníky jiných denominací. Ta kniha také podnítila řadu tvůrců, výtvarníků, literátů, divadelníků a hudebníků ke vzniku řady uměleckých děl. A pokud jde o novou knihu – původně jsem zamýšlel vydat jen rozšířené vydání publikace první, ale během posledních tří let mě při pátrání po stopách Josefa Toufara potkalo ještě několik velice zvláštních okolností, a tak musela vzniknout kniha úplně nová a svébytná. Knihu vydává Nezávislý podmelechovský spolek, který se pod vedením Jana Kárníka pokouší

nezapomenout na pohnutou minulost našeho kraje a organizuje různá pamětnická setkání, besedy, kulturní akce.

Můžete ty zvláštní okolnosti připomenout?

Jednak to byl nález části Toufarovy písemné pozůstalosti na půdě číhošťské fary. Dále objev jeho knihovny v Arnolci a také nález i identifikace estébáckého filmu zachycujícího Toufara den před smrtí. Přihlásila se mi řada pamětníků se zajímavými svědectvími a důležitá byla i příprava a vlastní exhumace ostatků číhošťského kněze na ďáblickém hřbitově, jejich zkoumání a slavnostní uložení v Číhošti. Ostatně součástí nové knihy jsou také zprávy archeologa, antropologů z Národního muzea a soudního lékaře o celém tomto procesu. Na rozdíl od té první není tato kniha postavena jakou souvislý příběh, ale je sestavena ze čtrnácti kapitol, ve kterých pohlížím na Josefa Toufara z různých stran, přes různé události a fenomény.

Jak se vám druhá kniha psala? Neměl jste obavy, zda a jak ji čtenáři přijmou nebo nevyčtou, že se s tématem opakujete?

Pracoval jsem na ní intenzivně tři roky. Psal jsem pomalu, nebylo kam spěchat. Navíc jak jsem říkal, pod ruku mi přicházely, skoro bych řekl zázračně, dosud neznámé materiály, což je pro autora úplné požehnání. A co bylo pro mne při přípravě této knihy také důležité – pobýt na místech spojených se životním finále Toufara a ty prostory do sebe vstřebat. Podařilo se mi ve Valdicích pomocí dokumentů identifikovat celou, ve které byl Toufar mučen, a také určit jeho úmrtní pokoj v Praze. Obavu, jak čtenáři knihu přijmou či zda se s tématem neopakují, jsem neměl, neboť v knize přináším nová zjištění a příběh to dál a zajímavě posouvá. Ostych a respekt mám před samotným páterem Josefem Toufarem, o kterém píši.

Co nového se v ní čtenář dozví?

Každá ze čtrnácti kapitol přináší nová zjištění. Věnuji se v ní nejen epizodám z Toufarova mládí, studentského i kněžského života, ale popisuji Toufarovo přátelství se želivským opatem Tajovským či se pokouším nahlédnout i do farářova přemýšlení o samotném tajemném pohybu číhošťského křížku. Jak on k tomuto jevu přistupoval, jak jej pro sebe četl a proč byl ochoten obětovat život za něco, co sám ani neviděl. Rekonstruuji také průběh Toufarova únosu a vyprávím příběhy věcí, které měl u sebe v té chvíli v kapsách. Důležitou kapitolou je popis situace a atmosféry po farářově únosu v samotné Číhošti a okolí – jaká bezpečnostní, ideologická a násilná opatření se tam v průběhu 50. let udála. Dává vám to částečně odpověď na otázku, proč se tam tak lidé báli prakticky až do 90. let. Nebo v jiné kapitole se zabývám průběhem farářových posledních hodin života a vyhledal jsem svědkyni těchto okamžiků – bývalou zdravotní sestru. Mapuji vznik propagandistického filmu Běda tomu, skrze něhož pohoršení přichází, a identifikoval jsem ty, kteří v něm vystupují. Detailně také popisuji okolnosti Toufarovy smrti před šestašedesáti lety, pitvy a potupného zahrabání těla na hřbitově v Praze-Ďáblicích, historii tohoto místa a způsob ukládání ve 40. a 50. letech 20. století. Knihu doprovází bezmála sedm stovek většinou dosud nepublikovaných fotografií a dokumentů.

Současně s knihou také vychází na nosiči CD patnáctidílná rozhlasová četba z knihy Jako bychom... Kdo se na ní podílel?

Knihu pod režijním vedením Markéty Jahodové interpretují herci Jana Franková a David Matásek. A jako speciální bonus CD doplňují tři zajímavá „zastavení“ – nedávno nalezený Toufarův dopis Karlu Vránovi, příběh exhumace ostatků Josefa Toufara a reflexe toho, jak kniha vznikala.

V knize využijete i písemnosti, které jste před rokem našel na půdě číhošťské fary. Co nálezu předcházelo? Splnil vaše očekávání?

Jeden ze starých farníků, pan Ptáčník, si vzpomněl, že když v 80. letech opravovali brigádnicky střechu číhošťské fary, objevili při tom na půdě bednu s písemnostmi, ale zalekli se, když uviděli Toufarovo jméno a rychle písemnosti zastrčili pod půdní podlahu a zatloukli prkny. Přestože jsem byl původně ?k vyprávění pana Ptáčníka skeptický, požádal jsem jednoho kamaráda z Číhoště, Petra Kovandu, aby mi pomohl se svícením a odklápěním prken na půdě. Důkladně jsme hledali a nic nenacházeli. Až ve chvíli, když ?už jsme to chtěli vzdát, všiml jsem si za jedním trámem malého papírku. Pomalu jsem ho vytáhl a našel na něm Toufarův podpis. A po důkladném prohlédnutí jsme za trámem našli, sice v dosti špatném stavu, ale v zajímavé pestrosti, řadu písemností – Toufarův zápisník, kopie kněžových dopisů, různé jeho náčrtky a poznámky. Jedná se o velice zajímavý materiál.

Jaký konkrétně byl vztah Josefa Toufara a Vysočiny?

Vysočina hraje v Toufarově životním příběhu zásadní roli. Na Vysočině se narodil a mimo roční vojančení v Brně, studia v semináři v Hradci Králové a mučení ve Valdicích zůstal této krajině věrný po celý život. Svoji

domovskou krajinu měl velice rád. Znal ji dobře. Jihlava, Polná, Havlíčkův Brod, Přibyslav, Nížkov, Chotěboř, Zahrádka, Želiv a tak dále, to vše jsou místa, která důvěrně znal a kde měl přátele. Rád také chodil pěšky, věděl, co je práce na vysočinských polích, zajímal se o historii svého domova. Sám v jednom dopisu píše, že se nejlépe hodí do vysočinských kopců.

Co nového jste zjistil o jeho mučitelích?

V případě Josefa Toufara jsem měl možnost několikrát hovořit s velitelem instruktážní skupiny Ladislavem Máchou, spoluviníkem farářovy smrti. Za svoje činy byl jako jeden z mála alespoň symbolicky odsouzen ke dvěma letům. Odseděl si polovinu a ze „zdravotních“ důvodů byl propuštěn. V nové knize popisují jeho životní příběh. Ničeho nelituje. Je to komunistický fanatik. A k tomu kariérista. A když se vše spojilo se silou fyzicky zdatného mladého chlapa, vyšel z toho bezohledný surovec.

Kdybyste měl možnost se s farářem Toufarem setkat osobně, na co byste se ho rád zeptal?

Osobně jsem se s ním setkal. Ve chvíli, kdy archeologové z pražského NPÚ pod vedením Jana Havrdy našli jeho tělo v hromadném hrobě v Praze-Ďáblicích. Stáli jsme nad jeho hrobem s jeho praneteří Jitkou Cvetlerovou a oběma nám došlo, že je to on. Byli jsme všichni dojatí a mlčeli jsme. A kdybych se ho mohl na něco přeptat? Možná na to, jestli jsem se někde nešťal při popisu situací jeho života.

Mělo psaní knihy o Toufarovi nějaký vliv na váš osobní život? Změnil jste nějak svoje vlastní názory či postoje? Ano, příběh a tvář Josefa Toufara se mě hluboce dotýkají a oslovují. Prožívám celou kauzu jako přítomnost, není to pro mne látka dávné minulosti. Rozhodně jsem více vděčný. Za nesamozřejmé věci – svobodu, demokracii, Vysočinu, domov, blízké, přátele. A za Josefa Toufara, za sílu jeho kněžského svědectví.

Miloš Doležal

Narozen 1. července 1970 v Háji u Ledče nad Sázavou. V Českém rozhlasu pracuje od roku 1998. Přípravuje pořady z oblasti české a světové poezie, Autor a spoluautor řady rozhlasových pořadů a dokumentů z období války, komunistického teroru 50. let, uměleckých portrétů, literárních pořadů a rozhlasových kompozic (Atentát na Heydricha, Cesta do Saganu, Na množství nehleďte, Smrt gen. Lužič, Případ Babice!, Proroci a služebníci, Sokolovo, Smrt v Kobylím dole, Český exil, Osudný krok Jana Masaryka, Nepokořený duch – M. Horáková, Skryté krystaly, Krok za krokem po českých místech magických, Válečný zápisník Rudolfa Hrubce, Dny -D, Piero della Francesca, Caravaggio aj.). Za rozhlasovou dokumentaristiku oceněn řadou cen. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** UK v Praze (1992).

Vydal například básnickou sbírku Podivice, bibliofilský soubor básní Kamení, básnické sbírky Obec, Les, Čas dýmu, Sansepolcro a mnoho dalších.

"

URL| http://zdarsky.denik.cz/kultura_region/pribeh-a-tvar-josefa-toufara-se-me-hluboce-dotykaji-20160314-6jzp.html

Kroky nové polské konzervativní vlády

15.3.2016 ČRo Plus str. 03 18:10 Názory a argumenty

Petr SCHWARZ, moderátor

U našich severních sousedů zůstaneme i v následujícím příspěvku. Nová polská vláda je častým terčem ostré kritiky z Bruselu. Ústavní experti Rady Evropy z takzvané Benátské komise před několika dny varovali, že kroky nové polské konzervativní vlády vůči tamnímu ústavnímu soudu oslabují demokracii, respektování lidských práv a právní stát. Situaci v Polsku se zabývá komentář Josefa Mlejníka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** UK v Praze

Polský prezident Andrzej Duda přišel nedávno málem o život, když jeho opancéřované limuzíně pádící vysokou rychlostí po dálnici praskla pneumatika. Prezidentovo BMW skončilo v poli, ale naštěstí se nikomu nic nestalo. Zdá se však, že celá příhoda výmluvně symbolizuje způsob, jakým nová vládnoucí elita ze strany Právo a spravedlnost, polskou zkratkou PiS, zemi řídí. Předseda PiSu Jaroslaw Kaczyński v televizním rozhovoru v podstatě odmítl, že by Polsko mělo vyjít výrazně vstříc zprávě Benátské komise, která podrobila místy až zdrcující kritice situaci ohledně polského ústavního soudu. Zejména pak počínání současné vlády, byť negativně zhodnotila též zvolení soudců ústavního soudu končícím parlamentem, kde měla většinu dnes opoziční Občanská platforma. Benátská komise je orgánem Rady Evropy, tedy instituce odlišné od Evropské unie, byť často dochází k jejich záměně. Rada Evropy vznikla v roce 1949 a sdružuje 47 zemí, včetně těch, které nejsou členy Evropské unie ani vlastně neleží na evropském kontinentu, jako například Arménie nebo Gruzie. Hodnotící zprávy Benátské komise bývají velmi fundované a těší se velkému respektu. A byť si posudek týkající se polského ústavního soudu vyžádala sama polská vláda, jeho obsah ji rozhodně nepotěšil. Benátská komise zkritizovala především nový zákon přijatý současnou parlamentní většinou, který mění regule platné pro jednání soudu. Zvyšuje jeho usnášeníschopnost na hranici třinácti členů z patnácti a stanovuje pro přijetí rozhodnutí dvoutřetinovou většinu namísto dosavadní nadpoloviční. Dle Benátské komise tak ale de facto zbavuje ústavní soud možnosti rozhodnout a paralyzuje jeho činnost. Navíc je sporné, lze-li zásadní změny ústavy dosáhnout pouhým zákonem. Benátské komisi se rovněž mimo jiné hrubě nelíbí úmyslné nezveřejňování výnosů ústavního soudu v úředním věstníku, zejména rozhodnutí, v němž soud shledal nový zákon upravující jeho činnost v rozporu s ústavou. Polská premiérka Beata Szydlová si tak vlastně osobuje faktické právo upravující jeho činnost v rozporu s ústavou. Polská premiérka Beata Szydlová si tak vlastně osobuje faktické právo výnosy ústavního soudu vetovat, což je praxe brutálně bořící nezávislost soudní moci. Neochota vyjít kritice opravdu vstříc patrně zhorší polskou pozici v rámci Evropské unie, kde též probíhá proces posuzování toho, je-li v Polsku porušována ústavnost a ohrožená demokracie. Zpráva Benátské komise sice není právně závazná a Rada Evropy netvoří součást Evropské unie, těžko však očekávat, že by Evropská komise zaujala radikálně odlišnou pozici, pokud tedy nepostaví na první místo politické ohledy či snahu domluvit se s Varšavou za každou cenu. Polská neústupnost v této záležitosti tak může snadno způsobit vážnou nehodu, nejen polské demokracie jako takové, ale též jejího zapojení do evropských struktur. Z věcně podložených argumentů, opřených o tradici evropské liberální demokracie a právního státu, by se totiž v případech závažného porušení ústavnosti nemělo slevovat.

ŽENA, KTERÁ POMOHLA K ÚSPĚCHU BABIŠOVI, SCHWARZENBERGOVI I SULÍKOVI

15.3.2016 Hospodářské noviny str. 22 Mimochodem Davida Klimeše
David Klimeš

Naučila slovenského politika Richarda Sulíka vše podstatné. Spolu se svým slovenským kolegou Michalem Novotou vymyslela Anna Matušková pro Sulíka strategii kampaně před nedávnými volbami do slovenské Národní rady – jaká témata má akcentovat, jak se má chovat v debatách, jaká hesla vyvěsit na billboardy. Ale na to nejdůležitější zapomněla.

Když Sulíkův tým ze strany Svoboda a Solidarita o volební noci slavil senzační a nikým nečekaný výsledek přes 12 procent hlasů, Sulíkův kolega se po vzoru Napoleonových vojáků rozhodl useknout hrdlo lahve šampaňského šavlí. Výsledkem sabráže byl ale odjezd na lékařskou pohotovost a osm stehů na ruce předsedy strany.

Začlenění čím dál žádanější odbornice na politický marketing Anna Matušková do své nabídky politikům i předpisové usekávání hrdel lahví šampaňského? „Ne, to opravdu nemám v plánu,“ odpovídá pobaveně. Její konzultační společnost Campaigns, kterou vede právě spolu s Novotou, rozhodně nepatří k největším na trhu, má ale štěstí na zajímavé klienty.

Matušková a Novota byli v týmu Karla Schwarzenberga, který dosáhl na skvělý postup do druhého kola v prezidentských volbách 2013. Později se podíleli na raketovém výstupu hnutí ANO, které během roku vyskočilo z 0,1 procenta voličské přízně na 18 procent hlasů v posledních sněmovních volbách.

A nyní zvolili nečekaně úspěšnou strategii pro Sulíka. Jeho stranu, která se obávala, zda vůbec projde do parlamentu, přivedli k reálné možnosti získat premiérský post. „Umíme druhá místa,“ říká napůl vážně, napůl v legraci Matušková.

Fico naštěstí záutočil

Když jsem se před slovenskými volbami poprvé od Matuškové dozvěděl, že bude pracovat pro Sulíkovu stranu SaS, v duchu jsem si klepal na čelo. Proč by poradkyně šéfa nejoblíbenější české strany měla být u toho, jak se jedna slovenská ministrana nedostane do parlamentu? Nahlas jsem to ale neřikal a udělal jsem dobře.

„Podíleli jsme se už na jeho kampani pro evropské volby v roce 2014. Tohle ale bylo mnohem zajímavější. Sulík byl stále brán mnohými Slováky jako ten, kdo položil poslední pravicovou vládu Ivety Radičové. Slováci hodně řešili jeho temperament a schopnost týmového vedení. Určit správnou strategii opravdu nebylo lehké,“ vysvětluje Matušková, proč ji bavila práce pro europoslance Sulíka.

Z výzkumů Matuškové vyšlo, že ač mohou mít Slováci různé názory na minulost Richarda Sulíka i samotnou SaS, prakticky všichni se shodnou na tom, že strana má dobrý ekonomický program. Zároveň Slováky víc než migrace hegemonie Směru trápí tíživá finanční situace rodin. A také se hrozí toho, kolik Slováků odchází za lepším do ciziny.

Z této úvahy vyplynulo zásadní heslo strany: „Aby se doma oplatilo pracovat, podnikat a žít.“ Matušková oceňuje na Sulíkově týmu, že se po celou dobu kampaně držel této linie. Byť bylo prý někdy těžké Sulíkovi vysvětlit, že ne každý volič má doktorát z ekonomie.

„Když jsem ani po několika minutách vysvětlování nepochopila princip jejich ekonomického nápadu na odvodový bonus, obraceli oči v sloup. V té chvíli jsem jim řekla, že to je přesně ta chyba, kdy politik kvůli politice ignoruje voliče. To nesmí být,“ vysvětluje Matušková.

Vyšlo podle ní i načasování. „Věděli jsme, že ideální by byl v závěru kampaně útok Roberta Fica na Sulíka. Premiér velmi chytře dlouho SaS přehlížel, ale pak to nevydržel. To pomohlo hodně.“

Matušková odmítá spekulovat, zda má Sulík šanci sestavit vládu. „To už není moje práce,“ konstatuje. Když má říct, čeho si v nečekaně úspěšné kampani nejvíce cení, po chvíli přemýšlení odpovídá: „Richard chodil do debat vždy velmi dobře připraven a oponenty pravidelně předčil. Debaty se obecně podceňují, ale jsou velmi důležité. I proto možná získal to, čemu můžeme říkat bratislavská kavárna – pravicové voliče, kteří mu do té doby nemohli odpustit pád vlády Ivety Radičové.“

Za Hillary i knížete pána

Slovenská anabáze pro Matuškovou nyní končí, zastihnete ji u jejích povinností v Praze. Což vedle akademické dráhy na **Fakultě sociálních věd** znamená především poradenství pro hnutí ANO. Jakékoliv otázky k aktuálnímu dění v ANO však striktně odmítá komentovat.

Tak jinak. Jak se vůbec k Babišovi dostala? „V průběhu úspěšné kampaně pro Karla Schwarzenberga mi od něj přišla SMS, že se chce se mnou sejit. Byla jsem ale uprostřed kampaně, potkali jsme se nakonec až na jaře. Domlouvalo se to dlouho.“

Váhala nad nabídkou? „Rozhodovala jsem se s kolegy. ANO jako středopravicové hnutí splňovalo to, co v Campaigns držíme – nepracovat pro levicovou stranu. Tou ANO nebylo.“

Matušková se sice o Babišovi nechce bavit, ale je na ní vidět, že má radost z toho, k jakému formálnímu mediálnímu vystupování se Babiš propracoval. „Je pracovitý, skromný a hodně lidí v osobním kontaktu překvapí, byť často až na druhý pokus,“ vysvětluje Matušková. V samotné parlamentní kampani roku 2013 podle ní především velmi dobře fungoval slib vytvoření pracovních míst od někoho, kdo spoustu lidí fakticky zaměstnává. Nad otázkou, zda se během své kariéry v nějaké kampani necítila dobře, Matušková přemýšlí a nakonec říká, že asi ne, ačkoliv prý práce v Kosovu či Egyptě rozhodně snadná nebyla. Navíc Matušková připomíná, že hned u své první velké zkušenosti pracovala pro jinou stranu, než kterou by asi volila.

Když se coby studentka Kolumbijské univerzity chtěla v roce 2007 zapojit v USA do prezidentské kampaně jako dobrovolnice, táhlo ji to do týmu Johna McCaina. Jenže tam ji nevzali, tak skončila u Hillary Clintonové a v New Hampshiru obcházela dům od domu. Také proto pečlivě sleduje, jak si nyní Clintonová vede v hodně zvláštním průběhu aktuální prezidentské kampaně. Je ale zřejmé, že pokud by Matušková byla Američankou, své někdejší zaměstnankyni by hlas rozhodně nehodila.

Žádný problém ale naopak neměla s prací v prezidentské kampani Karla Schwarzenberga. Na webu lze ještě najít její motto: „Do politiky patří principy, proto podporuji Karla Schwarzenberga.“

Matušková opět zdůrazňuje, jak jsou důležité debaty. Má tím na mysli slavný Schwarzenbergův výrok, že by za své poválečné dekrety dnes Edvard Beneš skončil před haagským tribunálem. Kdo viděl dokumentární film Hledá se prezident, tak ví, jak se v té chvíli Matušková cítila.

Jakmile Schwarzenberg řekne tuto větu, je stříh na ni, jak protočí oči a povzdechne si. „Ale já jsem si v té chvíli nemyslela, že je vše ztracené,“ vysvětluje nyní a dodává: „Je to jako ve fotbalu. Dáte si vlastní gól, ale pak třeba vstřelíte soupeři ještě dva a vyhrajete. A Schwarzenberg byl dobrý. Chybou bylo, že jsme hned neudělali tiskovku a neujistili lidi, že se samozřejmě žádné majetky nikomu brát nebudou. Toho pak v další debatě využil Zeman a my jsme se dostali do defenzivy.“

S jistou hořkostí Matušková podotýká, že výzkumy dělala u Schwarzenberga na vše možné – včetně toho, zda lidem vadí, že mu není rozumět nebo že na jednáních usíná. „Ale testovat, zda je pro lidi dost Čechem, to mě tedy nenapadlo.“

Tradiční strany v krizi

Čas pro rozhovor se krátí, Matušková musí na univerzitu, čeká ji přednáška právě o volebních kampaních. Ještě se ptám, co ji na akademické práci nejvíc baví. Když odpoví, že role výzkumů, vrací se tím opět ke kampani pro Sulíka. Tehdy se slovenské předvolební průzkumy hodně mýlily.

„I tam jsme slyšeli, jak jsou výzkumy čím dál méně spolehlivé a výzkumné agentury nedělají dobře svou práci. Ale tak to není. Nemění se agentury, dramaticky se mění to, že čím dál víc lidí se rozhoduje na poslední chvíli,“ říká Matušková.

Obtížně lze podle ní dělat průzkumy v čím dál fragmentarizovanější společnosti. Sehnat reprezentativní vzorek pro detailní výzkum stranické agendy je stále těžší. A z politické konzultantky je najednou varující akademická politoložka: „Tradiční strany v mnoha evropských zemích se dlouho nezajímaly o to, co jejich voliči chtějí. A když se o to nyní konečně zajímají, zjišťují, že názorové spektrum jejich potenciálních voličů je neuvěřitelně rozrůzněné. V tom spočívá dnešní těžko řešitelná krize tradičních politických stran.“

O autorovi| David Klimeš david.klimes@economia.cz

Foto autor| Foto: HN – Václav Kozák

Foto popis| Sázka na ekonomiku Anna Matušková nečekala, že při nedávných slovenských parlamentních volbách tak dobře zaboduje Sulíkova strana Svoboda a Solidarita. Ale důrazem na ekonomická témata si byla jistá od samého počátku. Což se v předvolební kampani ukázalo jako správné.

Sněmovní třenice kvůli Číně: Hamáček zaštitil seminář, Němcová bije na poplach

17.3.2016 blesk.cz str. 00 Politika

Sněmovní seminář u příležitosti návštěvy čínského prezidenta v ČR se nelíbí bývalé předsedkyni sněmovny Miroslavě Němcové (ODS). Ta protestuje proti tomu, že současný předseda Jan Hamáček (ČSSD) převzal nad seminářem záštitu. Podle Němcové jde o stranicky zaměřenou akci, k níž nemá sněmovna sloužit. Čínský prezident Si Ťin-pching má do ČR přicestovat koncem března.

S ohledem na téma semináře, který zaštitila i čínská velvyslankyně v Praze, považuje Němcová za mimořádně závažné, že na něm vystoupí profesor stranické školy ústředního výboru Komunistické strany Číny Ču Ling-ťun.

„Z pozvánky nejsem schopna posoudit zaměření ostatních přednášejících ze strany ČLR, nicméně účast profesora stranické školy ústředního výboru KS Číny je pro mne důkazem toho, že se jedná o akci stranicky zaměřenou, k níž nemá sloužit Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky,“ uvedla Němcová v tiskovém prohlášení.

Hamáček: Je to moje záštita, ne její

„O tom, jakému semináři udělím záštitu, rozhoduji já. A nevidím důvod svá rozhodnutí konzultovat s paní Němcovou,“ reagoval Jan Hamáček. Podotkl, že seminář se koná při příležitosti návštěvy čínského prezidenta ve spolupráci s čínským velvyslanectvím.

Němcová také uvedla, že komunistický režim byl v ČR prohlášen zákonem za protiprávní. Chce proto znát Hamáčkův názor na samotné téma semináře, kdy zkušenosti pro řízení a rozvoj státu mají předávat čínští komunističtí představitelé. „(Seminář) je dle mého názoru vhodnou příležitostí k pochopení realit současné Číny,“ uvedl Hamáček.

Na semináři má podle pozvánky pronést úvodní slovo mimo jiné místopředseda sněmovny Vojtěch Filip (KSČM). Němcová píše, že nejde o první akci konanou pod hlavičkou sněmovny, kdy panují pochybnosti nad jeho aktivitami.

Připomněla Filipovu cestu do Ruska z listopadu 2014. Filipa tehdy pozval jeho protějšek ze Státní dumy Sergej Železnjak, který se kvůli anexi ukrajinského Krymu ocitl na sankční listině Spojených států a Evropské unie. Sněmovna Filipovu cestu tehdy kritizovala a přijala usnesení, podle kterého Filip v Rusku nereprezentoval její postoje.

„Já to považuji za nesmyslné stanovisko, které odporuje závazkům, které má Česká republika jako člen Organizace spojených národů,“ řekl Filip k chystanému semináři. „My nemáme právo vybírat jim řečníky a oni nám také nemluví do toho, kdo bude mluvit za nás,“ dodal.

Na semináři, který se uskuteční v pondělí, má promluvit například prorektor Univerzity Palackého v Olomouci Ondřej Kučera, vedoucí Střediska bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy Miloš Balabán a prezidentův poradce Jan Kohout.

Obrazem: Sobotka v Číně

URL| <http://www.blesk.cz/clanek/381116/snemovni-trenice-kvuli-cine-hamacek-zastitil-seminar-nemcova-bije-na-poplach>

Němcová protestuje proti čínskému semináři ve Sněmovně

17.3.2016 denik.cz str. 00 Z domova

Praha – Bývalá předsedkyně Sněmovny Miroslava Němcová (ODS) protestuje proti tomu, že současný předseda dolní komory Jan Hamáček (ČSSD) převzal záštitu nad sněmovním seminářem na téma Zkušenosti pro řízení a rozvoj státu. Seminář se koná při příležitosti návštěvy čínského prezidenta v ČR a zaštitila ho i čínská velvyslankyně v Praze. Podle Němcové jde o stranicky zaměřenou akci, k níž nemá Sněmovna sloužit. Čínský prezident Si Ťin-pching má do ČR přicestovat koncem března.

„

S ohledem na téma semináře považuje Němcová za mimořádně závažné, že na něm vystoupí profesor stranické školy ústředního výboru Komunistické strany Číny Ču Ling-t'un. „Z pozvánky nejsem schopna posoudit zaměření ostatních přednášejících ze strany ČLR, nicméně účast profesora stranické školy ústředního výboru KS Číny je pro mne důkazem toho, že se jedná o akci stranicky zaměřenou, k níž nemá sloužit Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky,“ uvedla Němcová v tiskovém prohlášení.

„O tom, jakému semináři udělím záštitu, rozhoduji já. A nevidím důvod svá rozhodnutí konzultovat s paní Němcovou,“ oznámil prostřednictvím svého mluvčího předseda Sněmovny. Podotkl, že seminář se koná při příležitosti návštěvy čínského prezidenta ve spolupráci s čínským velvyslanectvím.

Němcová také uvedla, že komunistický režim byl v ČR prohlášen zákonem za protiprávní. Chce proto znát Hamáčekův názor na samotné téma semináře, kdy zkušenosti pro řízení a rozvoj státu mají předávat čínští komunističtí představitelé. „(Seminář) je dle mého názoru vhodnou příležitostí k pochopení realit současné Číny,“ uvedl Hamáček.

Úvodní slovo pronese Vojtěch Filip

Na semináři má podle pozvánky pronést úvodní slovo mimo jiné místopředseda Sněmovny Vojtěch Filip (KSČM). Němcová píše, že nejde o první akci konanou pod hlavičkou Sněmovny, kdy panují pochybnosti nad jeho aktivitami. Připomněla Filipovu cestu do Ruska z listopadu 2014. Filipa tehdy pozval jeho protějšek ze Státní dumy Sergej Železnjak, který se kvůli anexi ukrajinského Krymu ocitl na sankční listině Spojených států a Evropské unie. Sněmovna Filipovu cestu tehdy kritizovala a přijala usnesení, podle kterého Filip v Rusku nereprezentoval její postoje.

„Já to považuji za nesmyslné stanovisko, které odporuje závazkům, které má Česká republika jako člen Organizace spojených národů," řekl Filip k chystanému semináři. „My nemáme právo vybírat jim řečníky a oni nám také nemluví do toho, kdo bude mluvit za nás," dodal.

Na semináři, který se uskuteční v pondělí, má promluvit například prorektor Univerzity Palackého v Olomouci Ondřej Kučera, vedoucí Střediska bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy Miloš Balabán a prezidentův poradce Jan Kohout."

URL| http://www.denik.cz/z_domova/nemcove-ods-se-nelibi-poradani-cinskeho-seminare-ve-snemovne-20160317.html

Ve sněmovně má promluvit ideolog čínských komunistů. Němcová protestuje

17.3.2016 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Domov
ČTK

Bývalá předsedkyně sněmovny Miroslava Němcová (ODS) protestuje proti tomu, že současný předseda dolní komory Jan Hamáček (ČSSD) převzal záštitu nad sněmovním seminářem na téma Zkušenosti pro řízení a rozvoj státu. Seminář se koná při příležitosti návštěvy čínského prezidenta v ČR a zaštitila ho i čínská velvyslankyně v Praze.

Podle Němcové jde o stranicky zaměřenou akci, k níž nemá sněmovna sloužit. Čínský prezident Si Ťin-pching má do Česka přicestovat koncem března.

S ohledem na téma semináře považuje Němcová za mimořádně závažné, že na něm vystoupí profesor stranické školy ústředního výboru Komunistické strany Číny Ču Ling-t'un. „Z pozvánky nejsem schopna posoudit zaměření ostatních přednášejících ze strany Číny, nicméně účast profesora stranické školy ústředního výboru KS Číny je pro mne důkazem toho, že se jedná o akci stranicky zaměřenou, k níž nemá sloužit Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky," uvedla Němcová v tiskovém prohlášení.

„O tom, jakému semináři udělím záštitu, rozhoduji já. A nevidím důvod svá rozhodnutí konzultovat s paní Němcovou," sdělil prostřednictvím svého mluvčího předseda sněmovny. Podotkl, že seminář se koná při příležitosti návštěvy čínského prezidenta ve spolupráci s čínským velvyslanectvím. Protiprávní ideologie

Němcová také uvedla, že komunistický režim byl v Česku prohlášen zákonem za protiprávní. Chce proto znát Hamáčekův názor na samotné téma semináře, kdy zkušenosti pro řízení a rozvoj státu mají předávat čínští komunističtí představitelé. „(Seminář) je dle mého názoru vhodnou příležitostí k pochopení reálií současné Číny," uvedl Hamáček.

Na semináři má podle pozvánky pronést úvodní slovo mimo jiné místopředseda sněmovny Vojtěch Filip (KSČM). Němcová píše, že nejde o první akci konanou pod hlavičkou sněmovny, kdy panují pochybnosti nad jeho aktivitami. Připomněla Filipovu cestu do Ruska z listopadu 2014. Filipa tehdy pozval jeho protějšek ze Státní dumy Sergej Železnjak, který se kvůli anexi ukrajinského Krymu ocitl na sankční listině Spojených států a Evropské unie. Sněmovna Filipovu cestu tehdy kritizovala a přijala usnesení, podle kterého Filip v Rusku nereprezentoval její postoje.

„Já to považuji za nesmyslné stanovisko, které odporuje závazkům, které má Česká republika jako člen Organizace spojených národů," řekl Filip k chystanému semináři. „My nemáme právo vybírat jim řečníky a oni nám také nemluví do toho, kdo bude mluvit za nás," dodal.

Na semináři, který se uskuteční v pondělí, má promluvit například prorektor Univerzity Palackého v Olomouci Ondřej Kučera, vedoucí Střediska bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy Miloš Balabán a prezidentův poradce Jan Kohout.

URL| http://www.lidovky.cz/ve-snemovne-ma-promluvit-ideolog-cinskych-komunistu-nemcova-protestuje-1qe-zpravvy-domov.aspx?c=A160317_161328_In_domov_ele

Čínský seminář ve sněmovně? Tak to ne! Němcová zuří

17.3.2016 parlamentnilisty.cz str. 00 Poslanecká sněmovna
pas, čtk

Bývalá předsedkyně Sněmovny Miroslava Němcová (ODS) protestuje proti tomu, že současný předseda dolní komory Jan Hamáček (ČSSD) převzal záštitu nad sněmovním seminářem na téma Zkušenosti pro řízení a rozvoj státu. Seminář se koná při příležitosti návštěvy čínského prezidenta v ČR a zaštitila ho i čínská velvyslankyně v Praze. Podle Němcové jde o stranicky zaměřenou akci, k níž nemá Sněmovna sloužit. Čínský prezident Si Ťin-pching má do ČR přicestovat koncem března.

S ohledem na téma semináře považuje Němcová za mimořádně závažné, že na něm vystoupí profesor stranické školy ústředního výboru Komunistické strany Číny Ču Ling-t'un. "Z pozvánky nejsem schopna posoudit zaměření ostatních přednášejících ze strany ČLR, nicméně účast profesora stranické školy ústředního výboru KS Číny je pro mne důkazem toho, že se jedná o akci stranicky zaměřenou, k níž nemá sloužit Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky," uvedla Němcová v tiskovém prohlášení.

Hamáček se nemíní s Němcovou bavit

"O tom, jakému semináři udělím záštitu, rozhoduji já. A nevidím důvod svá rozhodnutí konzultovat s paní Němcovou," sdělil ČTK prostřednictvím svého mluvčího předseda Sněmovny. Podotkl, že seminář se koná při příležitosti návštěvy čínského prezidenta ve spolupráci s čínským velvyslanectvím.

Němcová také uvedla, že komunistický režim byl v ČR prohlášen zákonem za protiprávní. Chce proto znát Hamáčkův názor na samotné téma semináře, kdy zkušenosti pro řízení a rozvoj státu mají předávat čínští komunističtí představitelé. "(Seminář) je dle mého názoru vhodnou příležitostí k pochopení reálií současné Číny," uvedl Hamáček.

Na semináři má podle pozvánky pronést úvodní slovo mimo jiné místopředseda Sněmovny Vojtěch Filip (KSČM). Němcová píše, že nejde o první akci konanou pod hlavičkou Sněmovny, kdy panují pochybnosti nad jeho aktivitami. Připomněla Filipovu cestu do Ruska z listopadu 2014. Filipa tehdy pozval jeho protějšek ze Státní dumy Sergej Železnjak, který se kvůli anexi ukrajinského Krymu ocitl na sankční listině Spojených států a Evropské unie. Sněmovna Filipovu cestu tehdy kritizovala a přijala usnesení, podle kterého Filip v Rusku nereprezentoval její postoje.

"Já to považuji za nesmyslné stanovisko, které odporuje závazkům, které má Česká republika jako člen Organizace spojených národů," řekl ČTK Filip k chystanému semináři. "My nemáme právo vybírat jim řečníky a oni nám také nemluví do toho, kdo bude mluvit za nás," dodal.

Na semináři, který se uskuteční v pondělí, má promluvit například prorektor Univerzity Palackého v Olomouci Ondřej Kučera, vedoucí Střediska bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy Miloš Balabán a prezidentův poradce Jan Kohout.

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1342&clanek=426737>

Geniální tah: Otcové války zděšení, propaganda bez odpovědi

17.3.2016 protiproud.cz str. 00 Politika
Petr Hájek

Co je za tím? Sedm jednou ranou. Generál: Na válku s Ruskem nejsme připraveni. Točte se, Rothschildovy rotačky na peníze!

analyzuje náhlý „šokující“ odchod větší části ruských jednotek ze syrského bojiště a zjišťuje, že jde jen o malé i když důležité vítězství v bitvě proti Velké válce

Vzrušení a zhnusení nad překvapivým odchodem větší části ruských (převážně leteckých) sil ze Sýrie je zhruba stejné, jako bylo zhnusení a vzrušení, když prezident Putin své jednotky na pomoc Damašku poslal. Ani s jedním jeho protivníkem nepočítali.

Aktuální držitelé politické, vojenské a mediální moci na Západě zůstali nyní opět s otevřenou pusou. Protože se jim při tom v křeči nejspíš zablokovala obdobně jako šedá kůra mozková, snaží se alespoň vydávat nějaké zvuky, předstírajíce, že mluví. Připustit zjevné, totiž že Vladimír Putin a jeho tým jsou intelektuálně, strategicky i takticky opět o několik délek před domnělými suverény z Washingtonu, Bruselu a NATO, by se totiž rovnalo velezradě.

To ostatně platí o realistickém popisu problémů Západu obecně. Lhát si do kapsy a důvěřovat propagandě, že stokrát opakovanou lež učiní pravdou, je něco, co u nás z dob minulého režimu dobře známe. A také víme, jak to dopadlo. To je možná důvodem, proč si alespoň někteří střízlivější západní armádní experti dovolují konstatovat, že největší překvapení připravila svou drtivou „syrskou přehlídkou“ dosud vysmívaná ruská armáda i její technologická úroveň.

Zděšení je nehrané

Například britský ministr zahraničí Philip Hammond při projevu v parlamentu vydával z křečovité otevřených úst následující zvuky: „Někdo napadne jinou zemi a začne bombardovat civilisty, ničit nemocnice a školy. Jestli se rozhodne, že udělal dost, není ho za to třeba chválit. To je podobné situaci, jako když člověk přestane bít svou ženu.“

Tím ovšem kupodivu nemířil do vlastních řad. Nešlo, jak by se mohlo zdát, o poměrně přesný sebekritický popis rozvrácení zemí v celé oblasti prostřednictvím armád Spojených států, Velké Británie, Francie či NATO – a poté zanechání jich v chaosu, v občanských válkách a teroristických útocích. Snaží se tak naopak popsat ruskou roli v Sýrii a dát najevo, že s ukončením hlavní části bojových operací nenáviděného Putina sice nemůže souhlasit - ale to je asi tak všechno, co může. A to by se jeden (přísloušně namyšlený) Brit vztekl.

Předpokládá totiž, že propaganda mezitím z většiny hlav stačila vymazat fakt, že jediné Rusko operovalo v Sýrii legálně: Demokraticky zvolený prezident a vláda v Damašku prostě požádali o pomoc svého velkého spojence, neboť již nestačili vzdorovat „americké koalici“ - která zde ovšem operuje naopak ilegálně. Jak přímo, tak dodávkami zbraní a munice svým zdejšími zástupcům (například al-Kajdē), populárním vrahům nazývaným „něžně“ umírnění povstalci.

A teď, když má prezident Asad významnou a klíčovou část své země opět ve svých rukou a „umírnění“ zabijáci přicházejí s prosíkem na jednání v Ženevě – Putin si klidně odejde.

Čtete ZDE: Křehké příměří v Sýrii: Všichni očekávají provokace. Smíří se Američané s kapitulací, nebo rozvinou "plán B"? Zastavila tureckou invazi ruská hrozba použití jaderných zbraní? Drama pokračuje

Lekce, kterou budou dlouho trávit

Narozdíl od politiků a propagandistů se někteří vojenští experti nezabývají tolik magickou otázkou Proč to udělal, když mi bychom to udělali úplně jinak, ale čímsi exaktnějším a praktičtějším: Co z toho plyne, nebo spíše Co jsme se dozvěděli. Tak například americký deník National Interest konstatuje:

„Ruský zásah do syrského konfliktu dramaticky změnil obraz Kremlu nejen na Středním východě, ale po celém světě. Ruská armáda prokázala, že je schopna vyhlásit a provádět vojenské operace za hranicemi, a Moskva může změnit situaci v Sýrii, a to navzdory tomu, co chtějí, Washington, Brusel, Rijád a Ankara.“

Wall Street Journal to příznačně vidí jedinými očima, které v takových chvílích zajímají představitele jediného většího průmyslového odvětví, které ještě ve Spojených státech poměrně úspěšně prosperuje:

„Syrská kampaň demonstrovala úspěchy ruského obranného průmyslu, kterých dosáhl v posledních letech, a udělala Moskvě skvělou reklamu na světovém trhu se zbraněmi. (...) Rusko svojí vojenskou kampaní nejen zachránilo svého regionálního spojence - syrského prezidenta Bašára Asada, ale také získalo další výhody na mezinárodní scéně.“

Proč, proč, proč...

Tato otázka dnes cloumá nejen užaslými politiky, ale také všemi těmi darmojedy (politologové a spol.), od nichž by jejich živitelé (z peněz daňových poplatníků) chtěli nyní slyšet odpovědi. Takový „politolog“ Jan Šír (katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK) proto už opět „zasedl“ Českou televizi jako pan Kotrč hájenku ve známém večerníčku. A hledá a hledá.

Hlavní kvalifikací, jež ho činí „kádrově bezpečným“ pro bolševický skanzen na Kavčích horách, je ovšem pouze autentická nenávisť k současnému ruskému prezidentovi, jež ovšem jemu (a jeho soudruhům) současně zabraňuje cokoli podstatného pochopit. Když Rusko do syrského konfliktu vstoupilo, napsal v Lidových novinách:

„Podpora radikálních šíitských uskupení včetně „řezníka z Damašku“ povede k další izolaci Ruska a poškození vztahů se státy regionu, zavrleče Rusko stále hlouběji do vnitrosyrského konfliktu a v konečném důsledku způsobí radikalizaci vlastní muslimské menšiny a nárůst džihádismu uvnitř Ruska.“

A teď od něj chtějте, soudruzí, aby vám vysvětlil, proč se stalo něco úplně opačného. On však za to nemůže. Vždyť pouze jako všichni loajálně opakoval hloupou tezi toho černého (prezidenta) z Bílého (domu), jejímž otcem bylo přání – po šoku, který způsobily rychlé ruské úspěchy na syrské frontě: Putin zabředne do bahna a krve v nekonečném konfliktu a stane se mu z toho ruský Vietnam...

Nojo, nestal. Jenže co teď s tím?

Čtete ZDE: Kritické dny před námi: Saúdové, Turci i NATO připraveni k invazi do Sýrie na záchranu Islámského státu. Rodí se Mnichovská dohoda mezi USA a Ruskem? Aleppo rozhodne. Medveděv varuje před jadernou válkou

Zničení ISIL na syrském území

Hlavním důvodem, proč na nic nemohou přijít, a tak jenom pošťkávají jako zmíněný britský šéf diplomacie, je jediné: ONI uvažují o sobě, nikoli o Rusku. Vycházejí z toho, o čem by sami uvažovali, kdyby něco takového byli schopni provést. Syrskou válku prohráli a nyní budou v Ženevě slavnostně hledat způsob, jak z toho trochu slušně vycouvat.

A to mají při tom na krku ještě část Islámského státu (ISIL), který si vyrobili, platili a udržovali – právě ke svržení Asada, což je nyní pasé. Na území, které Rusové se Syřany, Iránci osvobodili, zlikvidovali zhruba osmdesát procent bojovníků ISIL. Ostatní jsou mimo syrské území. A s těmi se budou muset jejich sponzoři nějak dohodnout sami – od toho právě dal Putin geniálně ruce pryč.

Sedm jednou ranou

Stažením většiny leteckých sil se Moskva současně elegantně vyhnula možnému střetu se Saúdskou Arábií – přičemž na místě ponechala techniku, která bude nadále nebe nad Sýrií kontrolovat. Podle některých analýz totiž Putin má připraveno řešení, které bude v nějaké míře respektovat zájmy všech zúčastněných stran v regionu – včetně Rijádu.

Je pravděpodobné, že stažení většiny kontingentu je právě krok k takovému řešení. Vytváří totiž současně i jistý tlak na Bašára Asada, který zjevně začal být nerealisticky přesvědčen, že může nakonec vyhrát 10:0. Jenže Moskva usiluje o skutečné o mírové urovnání konfliktu. A při hledání kompromisu bude muset každý trochu ustoupit – včetně zachráněného syrského prezidenta.

Je spousta dalších výhod a souvislostí, které Vladimír Putin tímto nečekaným tahem na Blízkovýchodní situaci získal. Už nyní by vydaly na esej s názvem Sedm jednou ranou. Publicistická analýza má však skromnější ambice – postihnout alespoň hlavní rysy „šokujícího“ obratu. A při tom nelze vynechat jeden podstatný „úkaz“, který by nám neměl uniknout:

Nejsme připraveni

Nic není náhoda, vše je pouze věc souvislostí. Z tohoto hlediska je třeba chápat „prosáknutí“ informací – právě v této chvíli: Americká armáda na tom prý není dvakrát dobře. Alespoň to tvrdí Pentagonu blízký Defense News, odvolávající se na náčelníka štábu amerického pozemního vojska generála Marka Milleyho:

„Bojeschopnost americké armády slábne v kontextu rozpočtových škrťů, bojem proti terorismu a válkami v Iráku a Afghánistánu,“ řekl Milley. Podle tvrzení tohoto generála, může jeho intervenční sbor už provádět pouze regionální (takzvané protiteroristické) operace. Ale nebyl by schopen účinně bojovat se silným nepřítelem jako je Rusko, Čína nebo Írán, což prý vyvolává v Pentagonu „hluboké znepokojení.“

Čtěte ZDE: Ženevská jednání zkrachovala: Moskva dala Washingtonu jasný vzkaz. Asadova armáda osvobozuje své území. Odhodlá se Turecko k invazi do Sýrie? Střet členské země NATO s ruským letectvem na dosah

Co s tím, aneb Bursíkova rada

Jistě, vojáci jsou v jistém smyslu obchodní zástupci amerického vojenského průmyslu. Že se však rozhodli „zaútočit“ na další miliardy daňových poplatníků, respektive na vládu, aby zařala ještě větší „sekeru“ státního dluhu při dalším nakupování ničím nekrytých dolarů ze svištících rotaček FEDu (tedy od Rothschildů, Rockefellerů a spol.), je něčím způsobeno. A tím něčím může být (přehnaná a uměle vyvolaná) panika a obavy z ruské demonstrace vojenských schopností a technologické úrovně demonstrované „vítězstvím v Sýrii“. Jinou interpretaci kremelské „dlouhé sbohem“ mít prostě nemůže.

Inteligentní Putinovo řešení obtížné fáze jedné z bitev o rozhodující oblast světa je jistě dobrou zprávou pro každého, kdo se obává „konečného“ globálního vojenského střetu jaderných velmocí. Naopak frustrací pro západní propagandisty – dojemně tupé „politology“ ze střední a východní Evropy na místě prvním.

Neměli bychom však zapomínat, že jde jen o drobný dílek v celé skládačce velkých nebezpečí soustavně a cílevědomě vytvářených Západem na mnoha místech naší planety – zvláště pak kolem hranic Ruska.

„Myslitelé“ z NATO totiž umějí na takovéto dílčí prohry odpovědět jediným způsobem, který jim jejich intelektuální obzor dovoluje. Asi jako Martin Bursík (ministr ekologických teroristů), když v „uniklém“ mailu své milé Kateřině Jacques radil „jak na to“ – těsně před tím, než sám zmizel v propadlišti dějin:

„Silou, Kačenko, silou...“

URL| <http://protiproud.parlamentnilisty.cz/politika/2318-genialni-tah-otcove-valky-zdeseni-propaganda-bez-odpovedi-co-je-za-tim-sedm-jednou-ranou-general-na-vaiku-s-ruskem-nejsme-pripraveni-tocte-se-rothschildovy-rotacky-na-penize.htm>

V Drahomíře začal festival Jeden svět

19.3.2016 Chebský deník str. 02 Region
(ali)

Karlovy Vary – Festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět začal včera v karlovarském kině Drahomíra. Festival, jehož hlavním tématem je domov, potrvá do neděle.

Domov je většina z nás zvyklá vnímat jako samozřejmost a začne mu věnovat pozornost, až když o něj přichází. „Tematika domova se prolíná celým programem, velmi často je domov spojován se ztrátou, nebo naopak nalezením. Vždyť i v srdci Evropy lze o domov snadno přijít, ať už vinou domácího násilí, exekucí nebo proměnou hodnotové orientace. I o tom jsou letošní filmy,“ přiblížila festival ředitelka festivalu Hana Kulhánková. Kromě filmů s tematikou hledání domova budou představeny i filmy zabývající se problematikou ekologie, především způsobů chovu zvířat.

Pro návštěvníky festivalu je připravený i doprovodný program. Po některých projekcích budou diskuze s přítomnými tvůrci filmů nebo s lidmi zabývajícími se danou problematikou. Vstupenka na jedno představení stojí padesát korun, permanentka na celý festival vyjde na dvě stě padesát korun.

PROGRAM – 19.3. SOBOTA 10:00 Neúplatní + Debata: host - prof. PhDr. Josef Kandert, CSc., afrikanista a etnolog, přednáší na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity 12:00 Můj džihád + Debata: host - Mgr. Hynek Melichar, mezinárodní vztahy a bezpečnost na Katedře politologie evropských studií FF UP v Olomouci, Mgr. Lukáš Svoboda- historik a kulturní antropolog 14:00 Cowspiracy + Debata: host - Richard Kubíček, spoluzakladatel a člen Food Not Bombs KV 16:00 V kožešině + Debata: host - Tereza Bílá, asistentka předsedkyně organizace Svoboda zvířat, asistentka kampaně Proti srsti a koordinátorka dobrovolníků v organizaci Svoboda zvířat 18:00 Mezi věřícími + Debata: Host - Mgr. Martin Hříbek, Ph. D., antropolog a filolog zabývající se oblastí jižní Asie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy + Mgr. Hynek Melichar, mezinárodní vztahy a bezpečnost na Katedře politologie evropských studií FF UP v Olomouci 20:00 Mallory + Debata: host - Mallory, hlavní představitelka dokumentu Mallory

20.3. NEDĚLE 11:00 Co se nenesí + Debata: host - Kamila Boudová, přední česká odbornice na módní obchod a udržitelnou módu 13:00 Žádný člověk není ostrov sám pro sebe + Debata: host - Filip Breindl, redaktor rozhlasové stanice Proglas, působil mezi českými dobrovolníky na balkánské trase uprchlíků 15:00 Pomozte najít Sunila Tripathiho + Debata: host - Jaroslav Cerman, student sociologie na fakultě sociálních studií, radikální pseudohumanista, havloid, srandista

Foto popis|
Region| Západní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech.

Vzrušení a zhnusení nad překvapivým odchodem větší části ruských sil ze Sýrie. Co za tím doopravdy je? Co tím Putin sleduje?

19.3.2016 euportal.cz str.00 Zamyšlení

Petr Hájek

Vzrušení a zhnusení nad překvapivým odchodem větší části ruských (převážně leteckých) sil ze Sýrie je zhruba stejné, jako bylo zhnusení a vzrušení, když prezident Putin své jednotky na pomoc Damašku poslal. Ani s jedním jeho protivníci nepočítali.

Vzrušení a zhnusení nad překvapivým odchodem větší části ruských (převážně leteckých) sil ze Sýrie je zhruba stejné, jako bylo zhnusení a vzrušení, když prezident Putin své jednotky na pomoc Damašku poslal. Ani s jedním jeho protivníci nepočítali.

Aktuální držitelé politické, vojenské a mediální moci na Západě zůstali nyní opět s otevřenou pusou. Protože se jim při tom v křeči nejspíš zablokovala obdobně jako šedá kůra mozková, snaží se alespoň vydávat nějaké zvuky, předstírajíce, že mluví. Připustit zjevné, totiž že Vladimír Putin a jeho tým jsou intelektuálně, strategicky i takticky opět o několik délek před domnělými suverény z Washingtonu, Bruselu a NATO, by se totiž rovnalo velezradě.

To ostatně platí o realistickém popisu problémů Západu obecně. Lhát si do kapsy a důvěřovat propagandě, že stokrát opakovanou lež učiní pravdou, je něco, co u nás z dob minulého režimu dobře známe. A také víme, jak to dopadlo. To je možná důvodem, proč si alespoň někteří střízlivější západní armádní experti dovolují konstatovat, že největší překvapení připravila svou drtivou „syrskou přehlídkou“ dosud vysmívaná ruská armáda i její technologická úroveň.

Zděšení je nehrané

Například britský ministr zahraničí Philip Hammond při projevu v parlamentu vydával z křečovitě otevřených úst následující zvuky: „Někdo napadne jinou zemi a začne bombardovat civilisty, ničit nemocnice a školy. Jestli se rozhodne, že udělal dost, není ho za to třeba chválit. To je podobné situaci, jako když člověk přestane bít svou ženu.“

Tím ovšem kupodivu nemířil do vlastních řad. Nešlo, jak by se mohlo zdát, o poměrně přesný sebekritický popis rozvrácení zemí v celé oblasti prostřednictvím armád Spojených států, Velké Británie, Francie či NATO – a poté zanechání jich v chaosu, v občanských válkách a teroristických útocích. Snaží se tak naopak popsat ruskou roli v Sýrii a dát najevo, že s ukončením hlavní části bojových operací nenáviděného Putina sice nemůže souhlasit - ale to je asi tak všechno, co může. A to by se jeden (přísloušně namyšlený) Brit vztekl.

Předpokládá totiž, že propaganda mezitím z většiny hlav stačila vymazat fakt, že jediné Rusko operovalo v Sýrii legálně: Demokraticky zvolený prezident a vláda v Damašku prostě požádali o pomoc svého velkého spojence, neboť již nestačili vzdorovat „americké koalici“ - která zde ovšem operuje naopak ilegálně. Jak přímo, tak dodávkami zbraní a munice svým zdejšími zástupcům (například al-Kajdē), populárním vrahům nazývaným „něžně“ umírnění povstalci.

A teď, když má prezident Asad významnou a klíčovou část své země opět ve svých rukou a „umírnění“ zabíjící přicházejí s prosíkem na jednání v Ženevě – Putin si klidně odejde.

Čtete ZDE: Křehké příměří v Sýrii: Všichni očekávají provokace. Smíří se Američané s kapitulací, nebo rozvinou "plán B"? Zastavila tureckou invazi ruská hrozba použití jaderných zbraní? Drama pokračuje

Lekce, kterou budou dlouho trávit

Narozdíl od politiků a propagandistů se někteří vojenští experti nezabývají tolik magickou otázkou Proč to udělal, když mi bychom to udělali úplně jinak, ale čímsi exaktnějším a praktičtějším: Co z toho plyne, nebo spíše Co jsme se dozvěděli. Tak například americký deník National Interest konstatuje:

„Ruský zásah do syrského konfliktu dramaticky změnil obraz Kremlu nejen na Středním východě, ale po celém světě. Ruská armáda prokázala, že je schopna vyhlásit a provádět vojenské operace za hranicemi, a Moskva může změnit situaci v Sýrii, a to navzdory tomu, co chtějí, Washington, Brusel, Rijád a Ankara.“

Wall Street Journal to příznačně vidí jedinými očima, které v takových chvílích zajímají představitele jediného většího průmyslového odvětví, které ještě ve Spojených státech poměrně úspěšně prosperuje:

„Syrská kampaň demonstrovala úspěchy ruského obranného průmyslu, kterých dosáhl v posledních letech, a udělala Moskvě skvělou reklamu na světovém trhu se zbraněmi. (...) Rusko svojí vojenskou kampaní nejen zachránilo svého regionálního spojence - syrského prezidenta Bašára Asada, ale také získalo další výhody na mezinárodní scéně.“

Proč, proč, proč...

Tato otázka dnes cloumá nejen užaslymi politiky, ale také všemi těmi darmojedý (politologové a spol.), od nichž by jejich živitelé (z peněz daňových poplatníků) chtěli nyní slyšet odpovědi. Takový „politolog“ Jan Šír (katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK) proto už opět „zasedl“ Českou televizi jako pan Kotrč hájenku ve známém večerníčku. A hledá a hledá.

Hlavní kvalifikací, jež ho činí „kádrově bezpečným“ pro bolševický skanzen na Kavčích horách, je ovšem pouze autentická nenávisť k současnému ruskému prezidentovi, jež ovšem jemu (a jeho soudruhům) současně zabraňuje cokoli podstatného pochopit. Když Rusko do syrského konfliktu vstoupilo, napsal v Lidových novinách:

„Podpora radikálních šíitských uskupení včetně „řezníka z Damašku“ povede k další izolaci Ruska a poškození vztahů se státy regionu, zavleče Rusko stále hlouběji do vnitrosyrského konfliktu a v konečném důsledku způsobí radikalizaci vlastní muslimské menšiny a nárůst džihádismu uvnitř Ruska.“

A teď od něj chtějte, soudruzi, aby vám vysvětlil, proč se stalo něco úplně opačného. On však za to nemůže. Vždyť pouze jako všichni loajálně opakoval hloupou tezi toho černého (prezidenta) z Bílého (domu), jejímž otcem bylo přání – po šoku, který způsobily rychlé ruské úspěchy na syrské frontě: Putin zabředne do bahna a krve v nekonečném konfliktu a stane se mu z toho ruský Vietnam...

Nojo, nestal. Jenže co teď s tím?

Čtěte ZDE: Kritické dny před námi: Saúdové, Turci i NATO připraveni k invazi do Sýrie na záchranu Islámského státu. Rodí se Mnichovská dohoda mezi USA a Ruskem? Aleppo rozhodne. Medveděv varuje před jadernou válkou

Zničení ISIL na syrském území

Hlavním důvodem, proč na nic nemohou přijít, a tak jenom pošťkávají jako zmíněný britský šéf diplomacie, je jediné: ONI uvažují o sobě, nikoli o Rusku. Vycházejí z toho, o čem by sami uvažovali, kdyby něco takového byli schopni provést. Syrskou válku prohráli a nyní budou v Ženevě slavnostně hledat způsob, jak z toho trochu slušně vycouvat.

A to mají při tom na krku ještě část Islámského státu (ISIL), který si vyrobili, platili a udržovali – právě ke svržení Asada, což je nyní pasé. Na území, které Rusové se Syřany, Iráčany a Íránci osvobodili, zlikvidovali zhruba osmdesát procent bojovníků ISIL. Ostatní jsou mimo syrské území. A s těmi se budou muset jejich sponzoři nějak dohodnout sami – od toho právě dal Putin geniálně ruce pryč.

Sedm jednou ranou

Stažením větší části leteckých sil se Moskva současně elegantně vyhnula možnému střetu se Saúdskou Arábií – přičemž na místě ponechala techniku, která bude nadále nebe nad Sýrií kontrolovat. Podle některých analýz totiž Putin má připraveno řešení, které bude v nějaké míře respektovat zájmy všech zúčastněných stran v regionu – včetně Rijádu.

Je pravděpodobné, že stažení většiny kontingentu je právě krok k takovému řešení. Vytváří totiž současně i jistý tlak na Bašára Asada, který zjevně začal být nerealisticky přesvědčen, že může nakonec vyhrát 10:0. Jenže Moskva usiluje o skutečné o mírové urovnání konfliktu. A při hledání kompromisu bude muset každý trochu ustoupit – včetně zachráněného syrského prezidenta.

Je spousta dalších výhod a souvislostí, které Vladimír Putin tímto nečekaným tahem na Blízkovýchodní situaci získal. Už nyní by vydaly na esej s názvem Sedm jednou ranou. Publicistická analýza má však skromnější ambice – postihnout alespoň hlavní rysy „šokujícího“ obratu. A při tom nelze vynechat jeden podstatný „úkaz“, který by nám neměl uniknout:

Nejsme připraveni

Nic není náhoda, vše je pouze věc souvislostí. Z tohoto hlediska je třeba chápat „prosáknutí“ informací – právě v této chvíli: Americká armáda na tom prý není dvakrát dobře. Alespoň to tvrdí Pentagonu blízký Defense News, odvolávající se na náčelníka štábu amerického pozemního vojska generála Marka Milleyho:

„Bojeschopnost americké armády slábne v kontextu rozpočtových škrťů, bojem proti terorismu a válkami v Iráku a Afghánistánu,“ řekl Milley. Podle tvrzení tohoto generála, může jeho intervenční sbor už provádět pouze regionální (takzvané protiteroristické) operace. Ale nebyl by schopen účinně bojovat se silným nepřítelem jako je Rusko, Čína nebo Írán, což prý vyvolává v Pentagonu „hluboké znepokojení.“

Čtěte ZDE: Ženevská jednání zkrachovala: Moskva dala Washingtonu jasný vzkaz. Asadova armáda osvobozuje své území. Odhodlá se Turecko k invazi do Sýrie? Střet členské země NATO s ruským letectvem na dosah

Co s tím, aneb Bursíkova rada

Jistě, vojáci jsou v jistém smyslu obchodní zástupci amerického vojenského průmyslu. Že se však rozhodli „zaútočit“ na další miliardy daňových poplatníků, respektive na vládu, aby zařala ještě větší „sekeru“ státního dluhu při dalším nakupování ničím nekrytých dolarů ze svištících rotaček FEDu (tedy od Rothschildů, Rockefellerů a spol.), je něčím způsobeno. A tím něčím může být (přehnaná a uměle vyvolaná) panika a obavy z ruské demonstrace vojenských schopností a technologické úrovně demonstrované „vítězstvím v Sýrii“. Jinou interpretaci kremelské „dlouhé sbohem“ mít prostě nemůže.

Inteligentní Putinovo řešení obtížné fáze jedné z bitev o rozhodující oblast světa je jistě dobrou zprávou pro každého, kdo se obává „konečného“ globálního vojenského střetu jaderných velmocí. Naopak frustrací pro západní propagandisty – dojemně tupé „politology“ ze střední a východní Evropy na místě prvním.

Neměli bychom však zapomínat, že jde jen o drobný dílek v celé skládačce velkých nebezpečí soustavně a cílevědomě vytvářených Západem na mnoha místech naší planety – zvláště pak kolem hranic Ruska.

„Myslitelé“ z NATO totiž umějí na takovéto dílčí prohry odpovědět jediným způsobem, který jim jejich intelektuální obzor dovoluje. Asi jako Martin Bursík (ministr ekologických teroristů), když v „uniklém“ mailu své milé Kateřině Jacques radil „jak na to“ – těsně před tím, než sám zmizel v propadlišti dějin:

„Silou, Kačenko, silou...“

URL| <http://euportal.parlamentnilisty.cz/Articles/15137-vzruseni-a-zhnuseni-nad-prekvapivym-odchodem-vetsi-casti-ruskych-sil-ze-syrie-co-za-tim-doopravdy-je-co-tim-putin-sleduje-.aspx>

Jen se zvukem si nevystačíme

19.3.2016 Lidové noviny str. 11 Rozhovor
René Zavoral

přiznává René Zavoral. Rozhlas letos zruší post zpravodaje v Latinské Americe, svou pozornost zaměří na Čínu a jihovýchodní Asii

ROZHOVOR TÝDNE René Zavoral S ŠÉFEM ČESKÉHO ROZHLASU HOVOŘILI Blahoslav Hruška a Tomáš Tománek

Dnešní posluchači jsou náročnější a mnohem více využívají internet. Pořady si stahují v době, kdy na ně mají chuť. Na nás je vyrobit pro ně kvalitní obsah, říká nový ředitel Českého rozhlasu René Zavoral.

* LN Zaznamenal jste po zvolení zvýšený zájem politiků o svou osobu? Volají vám, aby si zajistili prostor ve vysílání?

Je výhodou, že rozhlas je do jisté míry v zákrytu České televize, proto na rozdíl od jejího ředitele pana Dvořáka nemusím některé situace řešit. Stejně jako mi nevolal nikdo z politiků v době, kdy jsem šéfoval programu, tak s nimi ani dnes nejsem v kontaktu. Žádnou intervenci z hlediska programu jsem z jejich strany nezaznamenal. To můžu říci s čistým svědomím.

* LN Po volbě jste říkal, že vás ve výběrovém řízení zaujali dva protikandidáti, které byste rád oslovil kvůli spolupráci. Bude tedy někdo z nich pracovat v rozhlase?

Jedna z nich už tady pracuje. Je to paní Eva Hazdrová-Kopecká, jejíž projekt mě zaujal už před samotnou volbou. Byť byl v mnoha ohledech kritický k některým krokům předchozího vedení, měl pro mě hlavu a patu. Ona má rozhlas ráda a rozumí mu, takže jsem ji oslovil s nabídkou, aby se stala programovou ředitelkou. Přijala ji. Druhou osobu zatím nebudu jmenovat, dosud řešíme okolnosti jejího nástupu.

* LN Rozhlas má rozpočet dvě miliardy ročně. Jedním z klíčových postů je proto pozice ekonomického ředitele. Jak to s jejím obsazením vypadá?

Jednám s člověkem, se kterým jsme na 99 procent domluveni. Je to kandidát z prostředí mimo ČRo, který se drtivou část kariéry pohyboval mimo mediální prostředí. Pro mě je nejdůležitější, aby měl zkušenost s dlouhodobým plánováním, protože jsme často rozpočet sestavovali z roku na rok bez nějakého výhledu. Proto jsem navrhoval šestiletý plán, který se bude krýt s délkou mého mandátu. A u výběru svého týmu obecně kladu důraz na tři věci: erudovanost, loajalitu a lásku k rozhlasu. Můj předchůdce se možná v oblasti správy a ekonomiky právě v tomto duchu poněkud spálil.

* LN Brzdila neexistence dlouhodobého finančního plánu nějak rozvoj rozhlasu?

To určitě ne, ale zmíním příklad, v němž jsme kvůli tomu měli potíže. Je jím rozjezd 24hodinového vysílání ČRo Plus. Věděli jsme, že si vyžádá dost vysoké finanční prostředky. A předchozímu managementu se přesto nepodařilo si za celou dobu pro tento projekt vytvořit jakoukoli finanční rezervu. To považuji za velmi špatné. A z takových důvodů je dobré mít aspoň střednědobý nebo ještě lépe dlouhodobý výhled.

* LN S penězi souvisí vámi zmiňovaná potřeba indexace koncesionářských poplatků, které by měly vzrůst o malé procento inflace. Jaký to bude mít efekt?

Jedna z cest pro zajištění finanční udržitelnosti je aspoň drobné navýšení poplatku v závislosti na inflaci, která by se zařikovala k určitému datu. Přiznám, že jsem teprve začal sondovat, jestli k tomuto kroku bude politická vůle. A zatím mám spíše negativní reakce. Pro mě je ale současných 45 korun měsíčně za 24hodinové vysílání 20 stanic částka ne zcela adekvátní. Je třeba si přitom uvědomit, že každým rokem budou stoupat ceny energií a podobně, takže musíme reagovat.

* LN Jak velký by měl být adekvátní poplatek?

Svého času jsme měli studii, která ukazovala, že navýšení o pět korun, tedy na 50 měsíčně, by pro rozhlas znamenalo nárůst rozpočtu o několik desítek milionů. Čili v tomto duchu se pohybují, v řádech navyšování o koruny.

* LN Televizní diváci si museli pořídit krabičky, aby mohli sledovat digitální vysílání. Čeká něco podobného i vaše posluchače?

U rozhlasu není, na rozdíl od televize, digitalizace ničím vynucená. Systém VKV (velmi krátkých vln – pozn. red.) se jeví jako optimální a není obecná vůle ho opouštět. Digitální rozhlas tak spíše bude dalším způsobem šíření obsahu vedle toho zavedeného. Médium veřejné služby musí být tam, kde jsou lidé. Proto si nemůže dovolit nějakou technologii prohlásit za zastaralou. Když jsou posluchači na středních vlnách, budeme tam také. O roku 2025 se říkalo, že bude tím zlomovým, kdy na českém trhu dojde k odpojení VKV, ale neobávám se, že k tomu skutečně dojde.

* LN Nakolik je vlastně dneska potřebné rádio veřejné služby?

Situace u nás i v zahraničí dokazuje, že média veřejné služby by stále měla hrát nezastupitelnou roli. Jejich nezávislost je zárukou novinářské objektivity a nestrannosti, což je velmi důležité. Neméně důležité je ale přesvědčit posluchače, že svou práci děláme dobře. Být jim partnery, kteří pomohou s orientací v nepřehledném a mnohdy zmateném světě.

* LN V koncepci jste popsal plán blíže propojit stanice Radiožurnál a Plus. Co to znamená?

Pro nás je pořád zpravodajskou jedničkou Radiožurnál, Plus vznikl jako stanice analytické publicistiky a komentovaného zpravodajství. Nepůjde tedy o jejich sloučení, ale převedení pod jedno Centrum zpravodajství. Důvod je, aby si nepřetahovaly posluchače, ale naopak se doplňovaly a každá našla své publikum. Radiožurnál například odvysílá tiskovou konferenci a Plus na ni zareaguje pásmem s politikou, komentátory a dalšími osobnostmi.

* LN V plánu máte vybudovat z webu rozhlasu jakýsi nový zpravodajský portál. Jak si představujete jeho fungování?

Nemám ambici konkurovat zavedeným serverům. Přál bych si však, aby náš zpravodajský web byl zajímavý. Aby na něj chodili i lidé, kteří nás moc neposlouchají. Měl by využívat příspěvky rozhlasových redaktorů, ale i generovat vlastní obsah. Nicméně bude nutné sestavit vhodný webový tým. Myslím si, že je v ČRo pár lidí, s nimiž se určitě dá počítat. Je tam ale i řada dalších, u nichž jsem přesvědčen, že mají limity, a opravdu budeme muset přistoupit k nějaké radikálnější personální obměně.

* LN Proč by měl být ČRo multimediální? Má to zapotřebí?

Multimedialita je cesta, které se rádio vyhnout nemůže. Je to trend, který je zřetelný na Západě. Klasické rádio coby analogový přijímač už dnes nezaujme. Nám klesá takzvaný lineární poslech, což jsou lidé, kteří rozhlas poslouchají v reálném čase. Naopak roste počet těch, kteří si vysílání stahují – z internetu, z podcastu – a poslouchají rozhlas, kdy se jim chce. Rozhlas bude do budoucna stále více výrobcem kvalitního obsahu než tím, kdo vysílá do éteru. Posлуhači si sami budou volit, kdy a kde si nás pustí.

* LN Mění se posлуhačské návyky díky mladším generacím?

Myslím si, že to není dáno mladou generací a s věkem to přímo nesouvisí. Třeba posлуhačstvo Dvojky je tradičně vnímáno jako to starší. A přitom web Dvojky je jedním z nejnavštěvovanějších v rámci Českého rozhlasu. Řada lidí v kategorii nad 60 let je zvědavější a přístupná novým technologiím. Mají na ně možná i víc času.

* LN Jakou roli do budoucna sehraji regionální studia rozhlasu?

Přál bych si, aby každá naše regionální stanice byla svého druhu kulturní institucí a kolem ní se točil život v kraji. Nemyslím tím zprávy, kde se co děje na radnicích, komunální politiku. Jsem přesvědčen, že posлуhače zajímají hyperlokální témata – nová školka, nové silnice, otevření čističky odpadních vod. Tomu by měl odpovídat i výběr kulturních akcí, ať už jsou to různé oslavy, nebo poutě. Zkrátka vše, co zaujme místní posлуhače, ale nemá šanci dostat se do celoplošného vysílání.

* LN Na principu hyperlokálních zpráv byl postaven i projekt novin Naše adresa, do něhož společnost PPF investovala miliony korun. Nakonec ale zkrachoval. Proč si myslíte, že rozhlas uspěje?

Z čísel, která máme k dispozici, je zřejmé, že posлуhači z malých měst a venkova preferují regionální stanice. Takže jsem přesvědčen, že je lokální témata zajímavá. V momentě, kdy chtějí slyšet něco jiného, si mohou přeladit na celoplošné stanice. Což se děje docela často. V mluveném slově mohou být lokální témata mnohem atraktivnější než v novinovém textu.

* LN Kromě regionů má ČRo své zpravodaje také v zahraničí. Jaké posty považujete za důležité?

Ke konci října končí náš zpravodaj v Latinské Americe David Koubek. Jeho post byl od počátku vytvořen, aby pokrýval mistrovství světa ve fotbale a olympiádu. Konec Latinské Ameriky bude vykompenzován zřízením postu v jihovýchodní Asii. Rádi bychom od listopadu, nejpozději od ledna 2017 otevřeli Peking. Určitě bychom chtěli posílit zastoupení v Bruselu. Budeme chtít koncepčně řešit zpravodaje v Londýně a Paříži. Už za minulého vedení byl plán zrušit Velkou Británii a posílit Brusel, protože z Bruselu jste dnes stejně rychle v Londýně jako v Paříži. Určitě se však Londýn nebude rušit před konáním referenda o setrvání Velké Británie v EU. Čeká nás také výměna některých zpravodajských postů. To se týká Spojených států, ovšem až po prezidentských volbách. Finance nám každopádně nedovolí síť našich zpravodajů rozšiřovat. Chtěli bychom ale posílit takzvané létající zpravodaje, tedy redaktory, které pružně vysíláme do různých oblastí světa. Zatím máme dva a ten model se nám osvědčil.

* LN Nové stanice ČRo zatím nechystá. Jak je to s novými pořady? Chybí rozhlasu nějaký formát?

Byl bych rád, kdyby se nám povedlo pozvednout dokudramata – to je atraktivní formát. Třeba BBC je má zpracované špičkově. Problémem rozhlasu je často forma. Máme výborné tvůrce, výborný obsah, ale často chybí atraktivita a moderní tvář. Třeba Toulky českou minulostí jsou mistrně dělané, hodně si jich vážím. Na druhou stranu jsem přesvědčen, že po více než tisícím díle se ten formát trochu ohrál a pro mladší cílovou skupinu přestává být atraktivní. I proto jsme u příležitosti 700. výročí narození Karla IV. přišli s neotřelým

projektem Karel je king, který ponese Radio Wave. Chceme mít atraktivní obsahy, nikdy ale nesmíme klesnout v kvalitě.

* LN Co kromě dokudramat postrádáte?

Vytratila se kultivovaná politická satira – v rádiu i televizi. Měli jsme nějaký projekt pro Radio Plus, ale nenašli jsme autory, kteří by to byli schopní dělat. Chybí nám také kultivovaná zábava. Proto si myslím, že jednou z cest může být využívání zahraničních licencí. V dubnu spouštíme pořad Generation What, který má přiblížit svět starší a mladší generace. Často je lepší převzít něco, co jinde funguje, než pracně vytvářet pořad, který se nakonec u nás ani neuchytí.

* LN Takže doufáte, že pro rozhlas objevíte stejný trhák, jaký Česká televize udělala se StarDance?

Rozhlas je jiné prostředí než televize. My nemůžeme jít cestou kopie, musíme všechno přizpůsobit českému posluchači. Ale řada těch zahraničních formátů může být úspěšná i u nás.

Generální ředitel ČRo

Šéfem Českého rozhlasu je René Zavoral (39 let) od 21. ledna. Vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd** UK. V ČRo je od roku 2001. Nejprve byl marketingovým a PR manažerem, v roce 2005 ale odešel do Komerční banky. Působil také jako předseda místního sdružení ODS v Čelákovících. Do rozhlasu se znovu vrátil v roce 2006 a byl jmenován ředitelem marketingu a PR. Od dubna 2010 byl ředitelem Odboru komunikace a vnějších vztahů, poté se stal náměstkem generálního ředitele pro strategický rozvoj a v od roku 2013 zodpovídal za program a vysílání.

Foto autor| FOTO MAFRA – MICHAL RŮŽIČKA

Foto popis| Erudovanost, loajalita a láska k rozhlasu. Na tyto tři věci klade René Zavoral důraz při výběru svého týmu.

Petr Hájek: Otcové války zděšení, propaganda bez odpovědi. Co je za tím?

19.3.2016 parlamentnilisty.cz str. 00 Názory a petice
PV

Petr Hájek analyzuje náhlý „šokující“ odchod větší části ruských jednotek ze syrského bojiště a zjišťuje, že jde jen o malé i když důležité vítězství v bitvě proti Velké válce.

Vzrušení a zhnusení nad překvapivým odchodem větší části ruských (převážně leteckých) sil ze Sýrie je zhruba stejné, jako bylo zhnusení a vzrušení, když prezident Putin své jednotky na pomoc Damašku poslal. Ani s jedním jeho protivníkem nepočítali.

Aktuální držitelé politické, vojenské a mediální moci na Západě zůstali nyní opět s otevřenou pusou. Protože se jim při tom v křeči nejspíš zablokovala obdobně jako šedá kůra mozková, snaží se alespoň vydávat nějaké zvuky, předstírajíce, že mluví. Připustit zjevné, totiž že Vladimír Putin a jeho tým jsou intelektuálně, strategicky i takticky opět o několik délek před domnělými suverény z Washingtonu, Bruselu a NATO, by se totiž rovnalo velezradě.

To ostatně platí o realistickém popisu problémů Západu obecně. Lhát si do kapsy a důvěřovat propagandě, že stokrát opakovanou lež učiní pravdou, je něco, co u nás z dob minulého režimu dobře známe. A také víme, jak to dopadlo. To je možná důvodem, proč si alespoň někteří střízlivější západní armádní experti dovolují konstatovat, že největší překvapení připravila svou drtivou „syrskou přehlídkou“ dosud vysmívaná ruská armáda i její technologická úroveň.

Zděšení je nehrané

Například britský ministr zahraničí Philip Hammond při projevu v parlamentu vydával z křečovitě otevřených úst následující zvuky: "Někdo napadne jinou zemi a začne bombardovat civilisty, ničit nemocnice a školy. Jestli se rozhodne, že udělal dost, není ho za to třeba chválit. To je podobné situaci, jako když člověk přestane bít svou ženu."

Tím ovšem kupodivu nemířil do vlastních řad. Nešlo, jak by se mohlo zdát, o poměrně přesný sebekritický popis rozvrácení zemí v celé oblasti prostřednictvím armád Spojených států, Velké Británie, Francie či NATO - a poté zanechání jich v chaosu, v občanských válkách a teroristických útocích. Snaží se tak naopak popsat ruskou roli v Sýrii a dát najevo, že s ukončením hlavní části bojových operací nenáviděného Putina sice nemůže souhlasit - ale to je asi tak všechno, co může. A to by se jeden (přísloušně namyšlený) Brit vztekl.

Předpokládá totiž, že propaganda mezitím z většiny hlav stačila vymazat fakt, že jediné Rusko operovalo v Sýrii legálně: Demokraticky zvolený prezident a vláda v Damašku prostě požádali o pomoc svého velkého spojence, neboť již nestačili vzdorovat "americké koalici" - která zde ovšem operuje naopak ilegálně. Jak přímo, tak dodávkami zbraní a munice svým zdejšími zástupcům (například al-Kajdē), populárním vrahům nazývaným "něžně" umírnění povstalci.

A teď, když má prezident Asad významnou a klíčovou část své země opět ve svých rukou a "umírnění" zabíjící přicházejí s prosíkem na jednání v Ženevě - Putin si klidně odejde.

Lekce, kterou budou dlouho trávit

Narozdíl od politiků a propagandistů se někteří vojenští experti nezabývají tolik magickou otázkou Proč to udělal, když my bychom to udělali úplně jinak, ale čímsi exaktnějším a praktičtějším: Co z toho plyne, nebo spíše Co jsme se dozvěděli. Tak například americký deník National Interest konstatuje:

"Ruský zásah do syrského konfliktu dramaticky změnil obraz Kremlu nejen na Středním východě, ale po celém světě. Ruská armáda prokázala, že je schopna vyhlásit a provádět vojenské operace za hranicemi, a Moskva může změnit situaci v Sýrii, a to navzdory tomu, co chtějí, Washington, Brusel, Rijád a Ankara."

Wall Street Journal to příznačně vidí jedinými očima, které v takových chvílích zajímají představitele jediného většího průmyslového odvětví, které ještě ve Spojených státech poměrně úspěšně prosperuje:

"Syrská kampaň demonstrovala úspěchy ruského obranného průmyslu, kterých dosáhl v posledních letech, a udělala Moskvě skvělou reklamu na světovém trhu se zbraněmi. (...) Rusko svojí vojenskou kampaní nejen zachránilo svého regionálního spojence - syrského prezidenta Bašára Asada, ale také získalo další výhody na mezinárodní scéně."

Proč, proč, proč...

Tato otázka dnes cloumá nejen užaslymi politiky, ale také všemi těmi darmojedý (politologové a spol.), od nichž by jejich živitelé (z peněz daňových poplatníků) chtěli nyní slyšet odpovědi. Takový "politolog" Jan Šír (katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK) proto už opět "zasedl" Českou televizi jako pan Kotrč hájenku ve známém večerníčku. A hledá a hledá.

Hlavní kvalifikací, jež ho činí "kádrově bezpečným" pro bolševický skanzen na Kavčích horách, je ovšem pouze autentická nenávisť k současnému ruskému prezidentovi, jež ovšem jemu (a jeho soudruhům) současně zabraňuje cokoli podstatného pochopit. Když Rusko do syrského konfliktu vstoupilo, napsal v Lidových novinách:

"Podpora radikálních šíitských uskupení včetně "řezníka z Damašku" povede k další izolaci Ruska a poškození vztahů se státy regionu, zavlče Rusko stále hlouběji do vnitrosyrského konfliktu a v konečném důsledku způsobí radikalizaci vlastní muslimské menšiny a nárůst džihádismu uvnitř Ruska."

A teď od něj chtějte, soudruzi, aby vám vysvětlil, proč se stalo něco úplně opačného. On však za to nemůže. Vždyť pouze jako všichni loajálně opakoval hloupou tezi toho černého (prezidenta) z Bílého (domu), jejímž otcem bylo přání - po šoku, který způsobily rychlé ruské úspěchy na syrské frontě: Putin zabředne do bahna a krve v nekonečném konfliktu a stane se mu z toho ruský Vietnam...

Nojo, nestal. Jenže co teď s tím?

Zničení ISIL na syrském území

Hlavním důvodem, proč na nic nemohou přijít, a tak jenom poštekávají jako zmíněný britský šéf diplomacie, je jedině: ONI uvažují o sobě, nikoli o Rusku. Vycházejí z toho, o čem by sami uvažovali, kdyby něco takového byli schopni provést. Syrskou válku prohráli a nyní budou v Ženevě slavnostně hledat způsob, jak z toho trochu slušně vycouvat.

A to mají při tom na krku ještě část Islámského státu (ISIL), který si vyrobili, platili a udržovali - právě ke svržení Asada, což je nyní pasé. Na území, které Rusové se Syřany, Iráčany a Íránci osvobodili, zlikvidovali zhruba osmdesát procent bojovníků ISIL. Ostatní jsou mimo syrské území. A s těmi se budou muset jejich sponzoři nějak dohodnout sami - od toho právě dal Putin geniálně ruce pryč.

Sedm jednou ranou

Stažením větší části leteckých sil se Moskva současně elegantně vyhnula možnému střetu se Saúdskou Arábií - přičemž na místě ponechala techniku, která bude nadále nebo nad Sýrií kontrolovat. Podle některých analýz totiž Putin má připraveno řešení, které bude v nějaké míře respektovat zájmy všech zúčastněných stran v regionu - včetně Rijádu.

Je pravděpodobné, že stažení většiny kontingentu je právě krok k takovému řešení. Vytváří totiž současně i jistý tlak na Bašára Asada, který zjevně začal být nerealisticky přesvědčen, že může nakonec vyhrát 10:0. Jenže Moskva usiluje o skutečné o mírové urovnání konfliktu. A při hledání kompromisu bude muset každý trochu ustoupit - včetně zachráněného syrského prezidenta.

Je spousta dalších výhod a souvislostí, které Vladimír Putin tímto nečekaným tahem na Blízkovýchodní situaci získal. Už nyní by vydaly na esej s názvem Sedm jednou ranou. Publicistická analýza má však skromnější ambice - postihnout alespoň hlavní rysy "šokujícího" obratu. A při tom nelze vynechat jeden podstatný "úkaz", který by nám neměl uniknout:

Nejsme připraveni

Nic není náhoda, vše je pouze věc souvislostí. Z tohoto hlediska je třeba chápat "prosáknutí" informací - právě v této chvíli: Americká armáda na tom prý není dvakrát dobře. Alespoň to tvrdí Pentagonu blízký Defense News, odvolávající se na náčelníka štábu amerického pozemního vojska generála Marka Milleyho:

"Bojeschopnost americké armády slábne v kontextu rozpočtových škrťů, bojem proti terorismu a válkami v Iráku a Afghánistánu," řekl Milley. Podle tvrzení tohoto generála, může jeho intervenční sbor už provádět pouze regionální (takzvané protiteroristické) operace. Ale nebyl by schopen účinně bojovat se silným nepřítelem jako je Rusko, Čína nebo Írán, což prý vyvolává v Pentagonu "hluboké znepokojení."

Co s tím, aneb Bursíkova rada

Jistě, vojáci jsou v jistém smyslu obchodní zástupci amerického vojenského průmyslu. Že se však rozhodli "zaútočit" na další miliardy daňových poplatníků, respektive na vládu, aby zařala ještě větší "sekeru" státního dluhu při dalším nakupování ničím nekrytých dolarů ze svištících rotaček FEDu (tedy od Rothschildů, Rockefellerů a spol.), je něčím způsobeno. A tím něčím může být (přehnaná a uměle vyvolaná) panika a obavy z ruské demonstrace vojenských schopností a technologické úrovně demonstrované "vítězstvím v Sýrii". Jinou interpretaci kremelské "dlouhé sbohem" mít prostě nemůže.

Inteligentní Putinovo řešení obtížné fáze jedné z bitev o rozhodující oblast světa je jistě dobrou zprávou pro každého, kdo se obává "konečného" globálního vojenského střetu jaderných velmocí. Naopak frustrací pro západní propagandisty - dojemně tupé "politology" ze střední a východní Evropy na místě prvním.

Neměli bychom však zapomínat, že jde jen o drobný dílek v celé skládačce velkých nebezpečí soustavně a cílevědomě vytvářených Západem na mnoha místech naší planety - zvláště pak kolem hranic Ruska.

“Myslitelé“ z NATO totiž umějí na takovéto dílčí prohry odpovědět jediným způsobem, který jim jejich intelektuální obzor dovoluje. Asi jako Martin Bursík (ministr ekologických teroristů), když v “uniklém“ mailu své milé Kateřině Jacques radil “jak na to“ - těsně před tím, než sám zmizel v propadlišti dějin:

“Silou, Kačenko, silou...”

Vyšlo na protiproud.cz. Publikováno se souhlasem vydavatele.

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1415&clanek=426933>

Ve sněmovně proběhne debata o řízení státu. Vystoupí stranický ideolog z Číny

21.3.2016 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Domov
ČTK

Ve Sněmovně se v pondělí při příležitosti blížící se návštěvy čínského prezidenta v ČR uskuteční seminář na téma Zkušenosti pro řízení a rozvoj státu. Koná se pod záštitou předsedy Sněmovny Jana Hamáčka a čínské velvyslankyně Ma Kche-čching.

Proti udělení záštity však protestuje bývalá předsedkyně Sněmovny Miroslava Němcová (ODS). Vadí jí mimo jiné, že na něm promluví profesor z čínské stranické školy.

Podle Hamáčka však může seminář pomoci pochopit realie současné Číny. Má na něm z českých řečníků promluvit například prorektor Univerzity Palackého v Olomouci Ondřej Kučera, vedoucí Střediska bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Miloš Balabán a prezidentův poradce Jan Kohout.

Vystoupit má i profesor stranické školy ústředního výboru Komunistické strany Číny Ču Ling-ťun. Němcová to považuje za mimořádně závažné a je to pro ni důkaz, že jde o stranicky zaměřenou akci, k níž nemá Sněmovna sloužit. Předseda Hamáček ale tvrdí, že o tom, jakému semináři udělí záštitu, rozhoduje on a nevidí důvod, proč takové rozhodnutí s Němcovou konzultovat.

URL| http://www.lidovky.cz/ve-snemovne-probehne-debata-o-rizeni-statu-vystoupi-stranicky-ideolog-z-ciny-185-zpravy-domov.aspx?c=A160321_075410_In_domov_ELE

Ve Sněmovně bude debata o čínských zkušenostech s řízením státu

21.3.2016 parlamentnilisty.cz str. 00 Monitor
čtk

Ve Sněmovně se dnes při příležitosti blížící se návštěvy čínského prezidenta v ČR uskuteční seminář na téma Zkušenosti pro řízení a rozvoj státu. Koná se pod záštitou předsedy Sněmovny Jana Hamáčka a čínské velvyslankyně Ma Kche-čching. Proti udělení záštity však protestuje bývalá předsedkyně Sněmovny Miroslava Němcová (ODS). Vadí jí mimo jiné, že na něm promluví profesor z čínské stranické školy.

Podle Hamáčka však může seminář pomoci pochopit realie současné Číny. Má na něm z českých řečníků promluvit například prorektor Univerzity Palackého v Olomouci Ondřej Kučera, vedoucí Střediska

bezpečnostní politiky Centra pro sociální a ekonomické strategie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy
Miloš Balabán a prezidentův poradce Jan Kohout.

Vystoupit má i profesor stranické školy ústředního výboru Komunistické strany Číny Ču Ling-tun. Němcová to považuje za mimořádně závažné a je to pro ni důkaz, že jde o stranicky zaměřenou akci, k níž nemá Sněmovna sloužit. Předseda Hamáček ale tvrdí, že o tom, jakému semináři udělí záštitu, rozhoduje on a nevidí důvod, proč takové rozhodnutí s Němcovou konzultovat.

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1401&clanek=427127>

Migrační krize: konec, nebo odsun?

22.3.2016 ČRo Plus str. 05 18:10 Názory a argumenty

Lída RAKUŠANOVÁ, moderátorka

Dohoda mezi Evropskou unií a Tureckem o vracení uprchlíků z Řecka do Turecka je v platnosti a mohla by začít fungovat od 28. března. Ovšem jen za předpokladu, že dá Evropské unie do té doby dohromady armádu 4 tisíc bezpečnostních sil, překladatelů, expertů na azylová řízení a právníků, protože každý příchozí musí být před předáním do Turecka zaregistrován a musí být přijata jeho žádost o azyl. Zatím státy Evropské unie nebyly schopny těchto expertů do pondělka přislíbit víc, než asi 1300. Mezi tím připlouvají na řecké ostrovy uprchlíci dál. Do pondělního rána jich bylo kolem 1600. Navzdory perspektivě, že se na ně vztahuje uzavřená smlouva a měli by tedy být posláni zpátky. O dohodě mezi Evropskou unií a Tureckem teď Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Josef MLEJNEK, **Fakulta sociálních věd**, UK

Dohoda Evropské unie s Tureckem ohledně migrantů ještě ani nezačala pořádně fungovat v praxi a je otázkou, zda vůbec může přinést kýžené výsledky. Nicméně sama o sobě již stačila vyvolat jakousi podivnou úlevu v řadách politiků i veřejnosti: příval migrantů skončil, vše je vyřešeno. I kdyby však dohoda fungovala a balkánskou trasu se podařilo skutečně uzavřít, problém neskončil a nic zásadního vyřešeno není. V táborech v Turecku i v jiných okolních zemích se tísní miliony běženců, přičemž poměry v uprchlických zařízeních jsou leckde až děsivé. Ale nejde jen o problémy materiální povahy. I kdyby se podařilo zajistit, že do stanů nezatéká, je v nich sucho a teplo a uprchlíci mají co jíst, stejně se tím řeší jen velmi málo. Neboť největší frustrace plyne z bezvýchodnosti takového života. Ze skutečnosti, že lidé musí dlít roky v táborech, aniž by měli nějakou reálnou perspektivu návratu do svých domovů. Přežívání v táboře přece obsahuje jen velmi málo z toho, co si spojujeme s pojmem život. Například oni často zmiňovaní mladí muži snažící se proniknout do Evropy by si za normálních poměrů nyní měli nalézat práci a zakládat rodiny. Člověku prostě nestačí jen stan a konzerva. Většina uprchlíků neutíká přímo před válkou. Není tomu zpravidla tak, že lidé kdesi v Sýrii, když jim začnou padat na hlavu či přesněji řečeno nedaleko hlavy bomby, sbalí rychle to nejnужnější do uzlíčku a pádí směrem k Evropě. Nikoliv, nejdříve zamíří do nějakého uprchlického tábora. Až bezvýchodnost života v něm je často přiměje k zoufalé cestě do vyspělých evropských zemí. Nemají co ztratit, bezperspektivní přežívání i v dobře vybaveném uprchlickém zařízení není nakonec o mnoho lepší než smrt. I proto lidé platí horentní sumy, vše, co jim zbylo, převaděčům. I proto jsou ochotni usednout do přeplněného gumového člunu a vydat se na něm přes moře, přičemž západní turista by se něčeho podobného neodvážil, ani kdyby mu za to někdo zaplatil milión. Výše popsaná situace pravděpodobně vyvolá další velký tlak na naše hranice, na naše bariéry, ať už reálné z drátu nebo dojednané diplomaticky. Dokud se nepodaří stabilizovat Blízký východ a Afriku, nelze oslabení migračního problému příliš očekávat. Nicméně ona stabilizace nyní představuje téměř nadlidský úkol. O čemž mimo jiné svědčí i stahování patrně velké části ruských sil ze Sýrie. Podařilo se jim sice vylepšit pozice Asadova režimu, Sýrie ale nadále zůstává roztržštěnou zemí sužovanou občanskou válkou, nehledě na křehké a stejně moc nedodržované příměří. Evropa teď zažívá šok z teroristických útoků. Souběžně jí však hrozí, že dočasně utlumení migrační vlny ji opět přivede k pasivnímu klidu, dle přísloví sejde z očí, sejde z mysli. O to víc se pak ale mohou politické elity i občanstvo divit, až na vrata vyspělé evropské civilizace znovu zabuší důsledky dlouho přehlížených problémů.

Strach z teroristů. Dělá z lidí extremisty

23.3.2016 Metro str. 03 Útoky v Bruselu
MAH

Každým dalším teroristickým útokem roste mezi lidmi strach. Ten pak vede k extremismu. „Často se všichni islamisté hází do jednoho pytle. Už se ale zapomíná, že za útoky stojí jen radikální džihádisté,“ říká Emil Aslan Souleimanov, politolog **Fakulty sociálních věd** UK.

* Mohou bruselské útoky ještě víc zradikalizovat společnost?

Určitě. A už se tak děje. Extremistické strany používají útoky k tomu, aby přilákaly další sympatizanty. V situaci, kdy se snaží do Evropy dostat tisíce uprchlíků, je na vládu tvořen velký tlak, aby tito lidé, kteří jsou některými spojováni s teroristy, nebyli do Evropy vůbec vpuštěni.

* Situaci komentuje i Blok proti islámu. Jaký to má dopad na společnost, bude se bát ještě víc?

Veřejní představitelé, například Martin Konvička nebo Miloš Zeman, jsou více vidět a slyšet a svým způsobem formují veřejný diskurz. Obyčejní lidé na jejich slova hodně slyší. Teroristé chtějí do lidí zasít strach a některé výroků strach jen posilují.

Foto popis|
Regionalni mutace| Metro - Praha

Trestuhodné selhání belgické bezpečnosti

23.3.2016 ct24.cz str. 00 Blogy
rklos

Podle posledních informací měly zahraniční rozvědky včetně belgické důvěryhodné informace o tom, že se chystá teroristický útok proti jednomu z bruselských letišť a nejspíš i metru. Zprávu s poukazem na izraelské bezpečnostní kruhy právě zveřejnil izraelský levicový list Haaretz.

Jak Haaretz uvedl, útok se chystal několik měsíců, přičemž rozhodujícím momentem bylo zatčení jednoho z hlavních strůjců listopadového teroru v Paříži Salaha Abdeslama. Zvláště když belgické úřady naprosto nesmyslně zveřejnily, že zatčený terorista spolupracuje s vyšetřovateli. V obavách z prozrazení příprav proto nejspíš vůdce teroristické buňky posunul datum chystaného útoku. Jeho plán byl schválen přímo v centru samozvaného islamistického chalífátu v syrském Rakká.

Právě v osobě Salaha se podle deníku protnulý linky jednotlivých teroristických buněk, které po vzoru Al Káidy Islámský stát používá pro plánování a provedení smrtících útoků, jež v posledních dvou letech západ Evropy zažívá. Teď se pozornost soustředí na Najima Laachraouiho, který zřejmě vyrobil výbušné vesty sebevražedných atentátníků z bruselského letiště. Bolestivé otazníky

Jak je možné, že reakcí belgických bezpečnostních složek nebylo zvýšení ochrany letišť? Proč probíhá hon na islamisty zase až teď – po dalším krvavém útoku? Odpovědi tkví ve vysvětlení, jak je možné, že navzdory veškerému úsilí dopadla protiteroristická jednotka Abdeslama teprve minulý týden, měsíce po teroristickém pekle v Paříži. Navíc ve čtvrti Molenbeek, která se jako vyhlášené islamistické sídlo stala terčem bezpočtu razíí. A konečně v odpovědi na otázku, jak je možné, že čtyřdenní výslech nejhledanějšího muže v Evropě nevyústil v zatýkání islamistů, ale v další krvavou řež uprostřed jedné z evropských metropolí.

„Nejprve je nutné pochopit, že teroristický útok je reálná možnost, které budete čelit. To je něco, co si většina lidí na světě neuvědomuje. Pak se můžou bezpečnostní služby začít chystat na eventuality,“ řekl ČT Meir Elran, někdejší dvojka izraelské vojenské rozvědky. „Bohužel Evropu nejspíš čeká ještě hodně krve, než jí tahle lekce dojde,“ dodal.

Vojáci v maskáčích a s útočnými puškami v ruce jsou na procházce letištní halou nebo bruselskou ulicí k něčemu pouze tehdy, když budou připraveni útočníka zabít. V tom je klíč. Islamisté nechtějí přežít, chtějí jen zavraždit co nejrychleji co nejvíc lidí a pak zemřít při výbuchu vesty nebo přestřelce s policií. Tradiční postup – uzavření oblasti, evakuace lidí, vyjednávání nebo chystání úderu – je naprosto neúčinný. Když selžou kontroly, existuje jediná možnost: Zlikvidovat teroristy co nejdřív. Na to ale nemají evropské služby výcvik a ani tímto způsobem nepřemýšlejí. Izraelská inspirace

Policisté s automatickými puškami v ulicích, prohlídky zavazadel při vstupu do supermarketu, do kina nebo na úřad, ozbrojená ochranka na zastávkách tramvaje. Po celých sedmašedesát let existence provází Izrael terorismus. Bezpečnost a hlavně ostražitost za tu dobu stačila přejít běžným lidem do krve a neobtěžuje jejich životy.

Země zažívá od října individuální palestinský teror. Proti tomu je těžké se bránit i v Izraeli. Přesto policie i důstojníci mimo službu zabili na 130 takových útočníků. Experti zároveň vylučují, že přípravy něčeho tak rozsáhlého jako v Paříži nebo Bruselu by mohly uniknout zdejší pozornosti. Nejen kvůli hyperagilní bezpečnostní službě Šin Bet. Na rozdíl od Evropanů jsou Izraelci navíc připraveni se bránit ještě dřív než dorazí policie.

„Když v Izraeli uvidíte něco podezřelého, budete reagovat. Buď toho člověka rovnou zastavíte, nebo zavoláte policii. Někteří kolemjdoucí by v případě útoku zasáhli s tím, že právě oni v tu chvíli můžou zachránit životy,“ říká Jechiel Kuperstein, bývalý důstojník izraelské civilní obrany. Bezpečnost v zemi je efektivní, nutno ale dodat, že i značně drahá. Jen rozpočet civilní špionáže a kontrašpionáže překročil hranici dvou miliard dolarů.

I tady se proto neustále diskutuje o hranici mezi bezpečností a osobní svobodou. „Máme velké štěstí, že máme soudní systém, hlavně Nejvyšší soud, který si je velmi dobře vědom té choulostivé situace,“ vysvětluje Meir Elran.

A pak jsou tu samozřejmě méně viditelné kroky, jako sledování elektronické komunikace nebo identifikační software napojený na kamery na veřejných místech. S těmi už má Evropa zkušenosti.

Vůbec nejkontroverznějším opatřením je betonová bariéra oddělující Izrael a palestinská území na západním břehu Jordánu. Na jednu stranu sice dramaticky snížila počet teroristických útoků, na druhou stranu ale z pětaosmdesáti procent vede po palestinském území. K takhle extrémnímu kroku ale v Evropě nejspíš nikdo nesáhne.

Profil
Jakub Szántó

Vystudoval moderní dějiny na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, studoval také na Central European University v Budapešti. V letech 1999 až 2006 pracoval v zahraničním zpravodajství televize Nova. V České televizi pracuje od roku 2006, od roku 2013 je stálým zahraničním zpravodajem pro Blízký východ.

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/blogy/1733908-trestuhodne-selhani-belgicke-bezpecnosti>

Obrana před terorismem: co udělaly země EU za poslední rok proti zahraničním bojovníkům

23.3.2016 euractiv.cz str. 00 Euractiv.cz / Sekce / Bezpečnost a spravedlnost

Teroristické útoky v Evropě páchají často lidé, kteří jsou sami evropskými občany. Mohou však mít zkušenosti s bojem nebo výcvik z konfliktních oblastí Blízkého východu. Proti těmto „zahraničním bojovníkům“ se EU snaží intenzivněji bránit už od roku 2013. V souvislosti s loňskými útoky v Paříži se na problém upírá větší pozornost. Jak státy Unie proti tomuto nebezpečí postupují?

V reakci na včerejší teroristické útoky v Bruselu nemá smysl vyzývat k uzavírání hranic. Ohrožení totiž přichází ze samotné Evropy, řekl včera italský premiér Matteo Renzi.

„Ti, kdo dnes klamou sami sebe a volají po uzavření hranic, neví nebo si neuvědomují, že naši nepřátelé jsou už velmi často uvnitř našich měst,“ citovala ho agentura DPA.

Lidé zapojení do útoku na Charlie Hebdo údajně získali výcvik v Jemenu, někteří pachatelé listopadových útoků byli občané EU vracející se ze Sýrie.

„Nepřítel není jen [v zemích] daleko od nás, ale skrývá se také v srdci evropských měst, na předměstích některých hlavních měst,“ řekl Renzi.

Připomněl tak, že problém radikalizace v Evropě často zahrnuje lidi, kteří se narodili v zemích EU, a jsou tak evropskými občany.

Unie se už dlouho potýká s tím, že někteří z nich odcházejí do konfliktních oblastí – v současné době zejména do Sýrie a Iráku –, procházejí výcvikem a bojem a pokud přežijí, vrátí se do Evropy. Tam pak mohou radikalizovat další lidi nebo se pokusit o provedení teroristického útoku.

Bojovníci ze západní Evropy

Podle bezpečnostního analytika z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK Ondřeje Ditrycha není třeba hrozbu těchto „zahraničních bojovníků“ přeceňovat.

„Drtivá většina těch, kdo boj přežijí, následně pokračuje do dalších konfliktních oblastí. Ti, kteří se vrátí do Evropy, ale často trpí psychickým traumatem a teroristického útoku ani nejsou schopni,“ vysvětluje v jednom ze starších článků EurActivu.

Ignorovat ale EU zahraniční bojovníky nemůže. Lidé zapojení do loňského útoku na redakci francouzského týdeníku Charlie Hebdo údajně získali teroristický výcvik v Jemenu a někteří pachatelé listopadových útoků v Paříži byli evropští občané vracející se ze Sýrie.

Ani čísla zahraničních bojovníků nejsou zanedbatelná. Podle analýzy americké organizace Soufan Group se jejich celkový počet v Sýrii a Iráku pohyboval v roce 2015 mezi dvaceti sedmi a třiceti tisíci. Přibližně pět tisíc zahraničních bojovníků přitom pocházelo ze států EU – především z Francie, Velké Británie, Německa a právě Belgie.

Ochrana hranic

EU se otázkou „foreign fighters“ intenzivněji zabývá od poloviny roku 2013, kdy vznikl návrh konkrétních opatření, jak toto nebezpečí eliminovat.

Na pořad dne se pak problém dostal například po zmíněném útoku na Charlie Hebdo, připomíná ve svém fact sheetu Výzkumná služba Evropského parlamentu.

Na summitu EU v únoru 2015 se evropští lídři mimo jiné shodli, že na vnější hranici Unie by měly být s využitím Schengenského informačního systému prověřeny doklady všech přicházejících osob včetně evropských občanů. Po listopadových pařížských atentátech na tento požadavek znovu navázali unijní ministři vnitra.

Už v červnu 2015 Evropská komise aktualizovala příručku, podle které probíhají kontroly na vnějších hranicích schengenského prostoru. Posílila se tak kontrola unijních občanů, kteří přicházejí z rizikových oblastí. Zatím ale zůstává nedostatečná a liší se i mezi jednotlivými státy, dodává europarlamentní výzkumná služba.

Členské státy se v listopadu dále zavázaly, že zlepší sdílení informací v rámci Schengenského informačního systému.

V rámci Europolu také existuje speciální nástroj pro sbírání, analýzu a sdílení informací o podezřelých osobách, do kterého jsou zapojeny všechny členské země. Údaje z listopadu 2015 však podle služby Evropského parlamentu ukazují, že aktivně se na jeho činnosti podílí jen několik z nich.

Důležitá je prevence

Jednou z dalších součástí evropského boje proti terorismu je směrnice o jmenné evidenci cestujících, která má usnadnit shromažďování údajů o lidech cestujících letadlem mezi EU a třetími zeměmi a jejich využití bezpečnostními složkami.

Po dlouhých jednáních se členské země a Evropský parlament v prosinci 2015 shodly na finální podobě návrhu, o kterém by brzy měli hlasovat europoslanci na plenárním zasedání.

Od roku 2013 existuje skupina zemí, jejichž ministři vnitra se pravidelně scházejí k jednáním o boji proti terorismu.

Podle odborníků je však důležitá také prevence, a země EU by proto měly hledat cesty, jak zabránit radikalizaci lidí, kteří se potenciálně mohou stát zahraničními bojovníky. V červnu 2015 proto v rámci Europolu vznikla jednotka zaměřená na boj s teroristickou a extremistickou propagandou na internetu.

V prosinci pak bylo ve spolupráci evropských ministrů vnitra, internetových firem, Europolu, Evropského protiteroristického centra a Evropského parlamentu vytvořeno internetové fórum, které má usnadnit monitorování a odstraňování nebezpečného online obsahu.

Skupina ohrožených

Opatření proti zahraničním bojovníkům se ale nenabízejí jen na celoevropské úrovni. Už od roku 2013 například existuje postupně se rozrůstající skupina zemí, jejichž ministři vnitra se pravidelně scházejí k jednáním o boji proti terorismu. Jejimi členy jsou Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie.

Proti terorismu se ale snaží bojovat i jednotlivé členské státy, kterých se problém v té či oné míře týká. Belgie například v roce 2015 zahrnuje do nové protiteroristické legislativy opatření, díky kterému může být cestování do konfliktních oblastí posuzováno jako trestný čin. Podobné omezení platí podle europarlamentní služby i v Německu.

V Belgii mohou také místní úřady podezřelé jedince, kteří se vrátí ze Sýrie, vymazat z evidence místa trvalého bydliště, a odstříhnout je tak od systému sociálních dávek.

Odebírání občanství

Ve Spojeném království je zase na základě protiteroristické legislativy možné odebrat podezřelým osobám pas a dočasně jim zabránit ve vstupu do země, i když se jedná o britské občany.

Naturalizovaní Britové mohou být občanství zbaveni, pokud se zapojili do činnosti ohrožující britské zájmy. Spojené království má možnost občanství odebrat, i kdyby na základě toho daný člověk zůstal bez státní příslušnosti.

To není možné v Nizozemsku nebo Francii, kde se podobný trest může dotknout pouze těch, kdo mají dvojí občanství. Ve Francii se opatření dosud omezovalo na lidi, kterým bylo občanství uděleno teprve během jejich života. V současné době se však debatuje o tom, že by se to mohlo týkat i lidí, kteří se už jako francouzští občané narodí a mají kromě toho ještě jiné občanství. V únoru takové opatření podpořila dolní komora francouzského parlamentu.

Adéla Denková

URL| <http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/obrana-pred-terorismem-co-udelaly-zeme-eu-za-posledni-rok-proti-zahranicnim-bojovnikum-013219>

Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory

24.3.2016 automakers.cz str. 00 Personálie

handl

Tiskovým mluvčím a PR manažerem Exekutorské komory ČR se od 24. 3. 2016 stal Petr Vorlíček. Bude mít v Exekutorské komoře na starosti externí a interní komunikaci, což zahrnuje i zajištění veškeré komunikace komory s novináři.

David Sahula, dosavadní mediální zástupce, s komorou nadále spolupracuje jako PR konzultant. Kontaktní údaje na tiskového mluvčí zůstávají beze změny: mluvci@ekcr.cz.

Petr Vorlíček má 13letou praxi v oblasti komunikace s médii. Naposledy působil ve funkci tiskového tajemníka předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Předtím pracoval například jako tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství a Dopravního podniku hl. m. Prahy nebo se staral o mediální obraz Ministerstva vnitra.

Své zkušenosti získal i v PR agenturách AMI Communications a Bison & Rose, kde se zaměřoval zejména na oblast potravinářství, dopravy a na bankovní sektor. Petr Vorlíček vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** UK, hovoří anglicky a španělsky.

URL| <http://www.automakers.cz/novy-tiskovy-mluvci-exekutorske-komory/>

Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory

24.3.2016 czechbanking.cz str. 00 Personálie

handl

Tiskovým mluvčím a PR manažerem Exekutorské komory ČR se od 24. 3. 2016 stal Petr Vorlíček. Bude mít v Exekutorské komoře na starosti externí a interní komunikaci, což zahrnuje i zajištění veškeré komunikace komory s novináři.

David Sahula, dosavadní mediální zástupce, s komorou nadále spolupracuje jako PR konzultant. Kontaktní údaje na tiskového mluvčí zůstávají beze změny: mluvci@ekcr.cz.

Petr Vorlíček má 13letou praxi v oblasti komunikace s médii. Naposledy působil ve funkci tiskového tajemníka předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Předtím pracoval například jako tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství a Dopravního podniku hl. m. Prahy nebo se staral o mediální obraz Ministerstva vnitra.

Své zkušenosti získal i v PR agenturách AMI Communications a Bison & Rose, kde se zaměřoval zejména na oblast potravinářství, dopravy a na bankovní sektor. Petr Vorlíček vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** UK, hovoří anglicky a španělsky.

URL| <http://www.czechbanking.cz/novy-tiskovy-mluvci-exekutorske-komory/>

Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory 24.3.2016 ekologickarevue.cz str. 00 Personálie handl

Tiskovým mluvčím a PR manažerem Exekutorské komory ČR se od 24. 3. 2016 stal Petr Vorlíček. Bude mít v Exekutorské komoře na starosti externí a interní komunikaci, což zahrnuje i zajištění veškeré komunikace komory s novináři.

David Sahula, dosavadní mediální zástupce, s komorou nadále spolupracuje jako PR konzultant. Kontaktní údaje na tiskového mluvčí zůstávají beze změny: mluvci@ekcr.cz.

Petr Vorlíček má 13letou praxi v oblasti komunikace s médii. Naposledy působil ve funkci tiskového tajemníka předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Předtím pracoval například jako tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství a Dopravního podniku hl. m. Prahy nebo se staral o mediální obraz Ministerstva vnitra.

Své zkušenosti získal i v PR agenturách AMI Communications a Bison & Rose, kde se zaměřoval zejména na oblast potravinářství, dopravy a na bankovní sektor. Petr Vorlíček vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** UK, hovoří anglicky a španělsky.

URL| <http://www.ekologickarevue.cz/novy-tiskovy-mluvci-exekutorske-komory/>

Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory ČR 24.3.2016 investujeme.cz str. 00 Banky

Novým tiskovým mluvčím a PR manažerem Exekutorské komory České republiky se od 24. 3. 2016 stal Petr Vorlíček. Petr Vorlíček bude mít v Exekutorské komoře na starosti externí a interní komunikaci, což zahrnuje i zajištění veškeré komunikace komory s novináři. David Sahula, dosavadní mediální zástupce, s komorou nadále spolupracuje jako PR konzultant. Kontaktní údaje na tiskového mluvčí zůstávají beze změny: mluvci@ekcr.cz.

Petr Vorlíček má 13letou praxi v oblasti komunikace s médii. Naposledy působil ve funkci tiskového tajemníka předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Předtím pracoval například jako tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství a Dopravního podniku hl. m. Prahy nebo se staral o mediální obraz Ministerstva vnitra. Svě zkušenosti získal i v PR agenturách AMI Communications a Bison & Rose, kde se zaměřoval zejména na oblast potravinářství, dopravy a na bankovní sektor. Petr Vorlíček vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** UK, hovoří anglicky a španělsky.

Tisková zpráva: Exekutorská komora

URL| <http://www.investujeme.cz/novy-tiskovy-mluvci-exekutorske-komory-cr/>

Politologové: Babiš promarnil šanci oslovit voliče

24.3.2016 denik.cz str. 00 Z domova

Praha – Projev, v němž vicepremiér Andrej Babiš (ANO) v úterý před poslanci vysvětloval kauzu Čapí hnízdo, nehodnotí politologové a odborníci na marketing jako podařený. Dnes řekli, že Babiš promarnil šanci oslovit voliče před krajskými volbami.

"

Jan Jiráček, který se na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy specializuje na média a novinářinu, nevnímá Babišovo vystoupení jako zajímavé. Spíše než jako projev racionálně zaměřený na potenciální voliče hnutí ANO vidí asi devadesátiminutový proslov jako snahu ministra financí definovat svůj pohled na svět. „Myslím, že to byla široko daleko jediná příležitost v nějakém souvislejší vystoupení se pokusit tu situaci pojmenovat," uvedl Jiráček. „Ten podtón ukřivdění je nepřijemný. Ten, myslím, je marketingově nezvládnutý," dodal. Citelné podle něj v projevu byly i Babišovy emoce. Nemá přitom za vyloučené, že ministr skutečně čelí tlaku na odchod z funkce.

Politolog a odborník na politický marketing Jan Kubáček považuje Babišovo vystoupení za promarněnou příležitost. Předseda hnutí ANO podle něj nevyužil šanci přebít rozruch kolem Čapího hnízda jiným třesnutým materiálem a připravit si půdu pro blížící se krajské volby. „Měl možnost mluvit první a nastolit agendu, využít toho nekonečného přímého přenosu," řekl Kubáček. „Očekával jsem, že půjde do protiútoků a udělá z toho výkop kampaně hnutí ANO před krajskými volbami," podotkl. Rozplizlé vystoupení

Podle Kubáčka ale Babiš sklouzl ke stylu, který již česká veřejnost zažila u jiných politiků, když nepřesvědčivě vysvětlovali své majetkové poměry. „Bylo to upachtěné, nevěčné, rozplizlé. V podstatě se trochu přiřadil ke všem těm politickým matadorům, kdy vystoupil a nic neřekl," poznamenal politolog. Babiše porovnal s bývalým premiérem za ČSSD Jiřím Paroubkem. „Připomínalo to velmi průměrná vystoupení, sice dobře připravená, ale průměrná vystoupení Jiřího Paroubka," podotkl.

Kubáček dodal, že pokud by Babiš udržel tento styl komunikace, mohlo by mu to uškodit. Pro voliče je totiž atraktivní i tím, že jeho vyjadřování se lišilo od mlžících projevů zkušených politiků.

Z Babišova vystoupení bylo podle Kubáčka patrné, že se na něj vicepremiér připravoval s týmem poradců. Je podle něj ale možné, že se sešlo víc různých pohledů a výsledek proto působil rozpačitě.

Babiš v úterý předstoupil před poslance, aby vysvětlil okolnosti udělení evropské dotace společnosti Farma Čapí hnízdo. Podle některých médií Babiš zakryl vlastnictví Čapího hnízda, aby na dotaci dosáhl. Šéf hnutí ANO v proslovu řekl, že anonymní akcie farmy vlastnili, v době kdy dostala dotaci, členové jeho rodiny. Podle opozičních politiků jde o dotační podvod.

Předseda koaličních lidovců Pavel Bělobrádek dnes řekl, že Babiš potvrdil podezření, že majetek přepsal účelově. Situace je podle něj vážná a snižuje kredit vlády i Babiše samotného. Předseda vlády Bohuslav Sobotka opakovaně prohlásil, že je třeba vyčkat na výsledek vyšetřování, které vede česká policie i evropský úřad proti podvodům."

URL| http://www.denik.cz/z_domova/politologove-babis-promarnil-sanci-oslovit-volice-20160324.html

‚Upachtěné, nevěcné, rozplizlé.‘ Babišovo vystoupení bylo podle politologů slabé

24.3.2016 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Domov
ČTK

Projev, v němž vicepremiér Andrej Babiš (ANO) v úterý před poslanci vysvětloval kauzu Čapí hnízdo, nehodnotí politologové a odborníci na marketing jako podařený. Babiš podle nich promarnil šanci oslovit voliče před krajskými volbami. Přímý přenos Babišova proslovu podle údajů České televize sledovalo průměrně 348 tisíc diváků starších 15 let.

Jan Jiráček, který se na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy specializuje na média a novinářinu, nevnímá Babišovo vystoupení jako zajímavé. Spíše než jako projev racionálně zaměřený na potenciální voliče hnutí ANO vidí asi devadesátiminutový proslov jako snahu ministra financí definovat svůj pohled na svět. „Myslím, že to byla široko daleko jediná příležitost v nějakém souvislejších vystoupení se pokusit tu situaci pojmenovat,“ uvedl Jiráček. „Ten podtón ukřivdění je nepříjemný. Ten, myslím, je marketingově nezvládnutý,“ dodal. Citelné podle něj v projevu byly i Babišovy emoce. Nemá přitom za vyloučené, že ministr skutečně čelí tlaku na odchod z funkce.

Politolog a odborník na politický marketing Jan Kubáček považuje Babišovo vystoupení za promarněnou příležitost. Předseda hnutí ANO podle něj nevyužil šanci přebít rozruch kolem Čapího hnízda jiným třesnutým materiálem a připravit si půdu pro blížící se krajské volby. „Měl možnost mluvit první a nastolit agendu, využít toho nekonečného přímého přenosu,“ řekl Kubáček. „Očekával jsem, že půjde do protiútoků a udělá z toho výkop kampaně hnutí ANO před krajskými volbami,“ podotkl. „Vystoupil a nic neřekl“

Podle Kubáčka ale Babiš sklouzl ke stylu, který již česká veřejnost zažila u jiných politiků, když nepřesvědčivě vysvětlovali své majetkové poměry. „Bylo to upachtěné, nevěcné, rozplizlé. V podstatě se trochu přiřadil ke všem těm politickým matadorům, kdy vystoupil a nic neřekl,“ poznamenal politolog. Babiše porovnal s bývalým premiérem za ČSSD Jiřím Paroubkem. „Připomínalo to velmi průměrná vystoupení, sice dobře připravená, ale průměrná vystoupení Jiřího Paroubka,“ podotkl.

Kubáček dodal, že pokud by Babiš udržel tento styl komunikace, mohlo by mu to uškodit. Pro voliče je totiž atraktivní i tím, že jeho vyjadřování se lišilo od mlžících projevů zkušených politiků. Více rádců?

Z Babišova vystoupení bylo podle Kubáčka patrné, že se na něj vicepremiér připravoval s týmem poradců. Je podle něj ale možné, že se sešlo víc různých pohledů a výsledek proto působil rozpačitě.

Babiš v úterý předstoupil před poslance, aby vysvětlil okolnosti udělení evropské dotace společnosti Farma Čapí hnízdo. Podle některých médií Babiš zakryl vlastnictví Čapího hnízda, aby na dotaci dosáhl. Šéf hnutí ANO v proslovu řekl, že anonymní akcie farmy vlastnili, v době kdy dostala dotaci, členové jeho rodiny. Podle opozičních politiků jde o dotační podvod.

Předseda koaličních lidovců Pavel Bělobrádek dnes řekl, že Babiš potvrdil podezření, že majetek přepsal účelově. Situace je podle něj vážná a snižuje kredit vlády i Babiše samotného. Předseda vlády Bohuslav Sobotka opakovaně prohlásil, že je třeba vyčkat na výsledek vyšetřování, které vede česká policie i evropský úřad proti podvodům.

URL| http://www.lidovky.cz/upachtene-nevecne-rozplizle-babisovo-vystoupeni-bylo-podle-politologu-slabe-1hi/zpravy-domov.aspx?c=A160324_164025_In_domov_ele

Ukřivděný, rozplizlý, užvaněný. Babišův projev očima expertů

24.3.2016 tyden.cz str. 00 Politika
ČTK

Projev, v němž vicepremiér Andrej Babiš (ANO) před poslanci vysvětloval kauzu Čapí hnízdo, nehodnotí politologové a odborníci na marketing jako podařený. Řekli, že Babiš promarnil šanci oslovit voliče před krajskými volbami.

Projev, v němž vicepremiér Andrej Babiš (ANO) ve středu před poslanci vysvětloval kauzu Čapí hnízdo, nehodnotí politologové a odborníci na marketing jako podařený. Řekli, že Babiš promarnil šanci oslovit voliče před krajskými volbami. Přímý přenos Babišova proslovu podle údajů České televize sledovalo průměrně 348 tisíc diváků starších 15 let.

Anketa:

Měl by Andrej Babiš kvůli kauze se spornou eurodotací pro Farmu Čapí hnízdo skončit ve funkci ministra financí a vicepremiéra české vlády?

Ano. 33%

Ne. 33%

Nevím, nemám dost informací. 33%

Jan Jiráček, který se na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy specializuje na média a novinářinu, nevnímá Babišovo vystoupení jako zajímavé. Spíše než jako projev racionálně zaměřený na potenciální voliče hnutí ANO vidí asi devadesátiminutový proslov jako snahu ministra financí definovat svůj pohled na svět. "Myslím, že to byla široko daleko jediná příležitost v nějakém souvislejší vystoupení se pokusit tu situaci pojmenovat," uvedl Jiráček.

"Ten podtón ukřivdění je nepříjemný. Ten, myslím, je marketingově nezvládnutý," dodal. Citelné podle něj v projevu byly i Babišovy emoce. Nemá přitom za vyloučené, že ministr skutečně čelí tlaku na odchod z funkce.

Politolog a odborník na politický marketing Jan Kubáček považuje Babišovo vystoupení za promarněnou příležitost. Předseda hnutí ANO podle něj nevyužil šanci přebít rozruch kolem Čapího hnízda jiným třesnutým materiálem a připravit si půdu pro blížící se krajské volby. "Měl možnost mluvit první a nastolit agendu, využít toho nekonečného přímého přenosu," řekl Kubáček. "Očekával jsem, že půjde do protiútoků a udělá z toho výkop kampaně hnutí ANO před krajskými volbami," podotkl.

Podle Kubáčka ale Babiš sklouzl ke stylu, který již česká veřejnost zažila u jiných politiků, když nepřesvědčivě vysvětlovali své majetkové poměry. "Bylo to upachtěné, nevěcné, rozplzlé. V podstatě se trochu přiřadil ke všem těm politickým matadorům, kdy vystoupil a nic neřekl," poznamenal politolog. Babiše porovnal s bývalým premiérem za ČSSD Jiřím Paroubkem. "Připomínalo to velmi průměrná vystoupení, sice dobře připravená, ale průměrná vystoupení Jiřího Paroubka," podotkl.

Kubáček dodal, že pokud by Babiš udržel tento styl komunikace, mohlo by mu to uškodit. Pro voliče je totiž atraktivní i tím, že jeho vyjadřování se lišilo od mlžících projevů zkušených politiků.

Rozpačitý výsledek

Z Babišova vystoupení bylo podle Kubáčka patrné, že se na něj vicepremiér připravoval s týmem poradců. Je podle něj ale možné, že se sešlo víc různých pohledů a výsledek proto působil rozpačitě.

Babiš v úterý předstoupil před poslance, aby vysvětlil okolnosti udělení evropské dotace společnosti Farma Čapí hnízdo. Podle některých médií Babiš zakryl vlastnictví Čapího hnízda, aby na dotaci dosáhl. Šéf hnutí ANO v proslovu řekl, že anonymní akcie farmy vlastnili, v době kdy dostala dotaci, členové jeho rodiny. Podle opozičních politiků jde o dotační podvod.

Předseda koaličních lidovců Pavel Bělobrádek řekl, že Babiš potvrdil podezření, že majetek přepsal účelově. Situace je podle něj vážná a snižuje kredit vlády i Babiše samotného. Předseda vlády Bohuslav Sobotka opakovaně prohlásil, že je třeba vyčkat na výsledek vyšetřování, které vede česká policie i evropský úřad proti podvodům,

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/politika/ukrivdeny-rozplizly-uzvaneny-babisuv-projev-ocima-expertu_377340.html

Analytici: Babiš promarnil šanci oslovit voliče, projev se mu nepovedl

24.3.2016 e15.cz str. 00 Domácí politika

Projev, v němž vicepremiér Andrej Babiš (ANO) v úterý před poslanci vysvětloval kauzu Čapí hnízdo, nehodnotí politologové a odborníci na marketing jako podařený. Uvedli, že Babiš promarnil šanci oslovit voliče před krajskými volbami. Přímý přenos Babišova proslovu podle údajů České televize sledovalo průměrně 348 tisíc diváků starších 15 let.

Jan Jiráček, který se na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy specializuje na média a novinářinu, nevnímá Babišovo vystoupení jako zajímavé. Spíše než jako projev racionálně zaměřený na potenciální voliče hnutí ANO vidí asi devadesátiminutový proslov jako snahu ministra financí definovat svůj pohled na svět.

„Myslím, že to byla široko daleko jediná příležitost v nějakém souvislejší vystoupení se pokusit tu situaci pojmenovat,“ uvedl Jiráček. „Ten podtón ukřivčenosti je nepříjemný. Ten, myslím, je marketingově nezvládnutý,“ dodal. Citelné podle něj v projevu byly i Babišovy emoce. Nemá přitom za vyloučené, že ministr skutečně čelí tlaku na odchod z funkce.

Politolog a odborník na politický marketing Jan Kubáček považuje Babišovo vystoupení za promarněnou příležitost. Předseda hnutí ANO podle něj nevyužil šanci přebít rozruch kolem Čapího hnízda jiným třeskatým materiálem a připravit si půdu pro blížící se krajské volby.

„Měl možnost mluvit první a nastolit agendu, využít toho nekonečného přímého přenosu,“ řekl Kubáček. „Očekával jsem, že půjde do protiútoků a udělá z toho výkop kampaně hnutí ANO před krajskými volbami,“ podotkl.

Připomínalo to velmi průměrná vystoupení, sice dobře připravená, ale průměrná vystoupení Jiřího Paroubka

Podle Kubáčka ale Babiš sklouzl ke stylu, který již česká veřejnost zažila u jiných politiků, když nepřesvědčivě vysvětlovali své majetkové poměry. „Bylo to upachtěné, nevěcné, rozplizlé. V podstatě se trochu přiřadil ke všem těm politickým matadorům, kdy vystoupil a nic neřekl,“ poznamenal politolog.

Babiše porovnal s bývalým premiérem za ČSSD Jiřím Paroubkem. „Připomínalo to velmi průměrná vystoupení, sice dobře připravená, ale průměrná vystoupení Jiřího Paroubka,“ podotkl.

Kubáček dodal, že pokud by Babiš udržel tento styl komunikace, mohlo by mu to uškodit. Pro voliče je totiž atraktivní i tím, že jeho vyjadřování se lišilo od mlžících projevů zkušených politiků.

S těma dětma prostě nikdy nevíte. Táhle něco rozbijou, tuhle kouřej za rohem, tady zase požádaj o dotaci. Kdo to má uhlídat?— Martin Čaban (@cabanmart) March 23, 2016

Z Babišova vystoupení bylo podle Kubáčka patrné, že se na něj vicepremiér připravoval s týmem poradců. Je podle něj ale možné, že se sešlo víc různých pohledů a výsledek proto působil rozpačitě.

Babiš v úterý předstoupil před poslance, aby vysvětlil okolnosti udělení evropské dotace společnosti Farma Čapí hnízdo. Podle některých médií Babiš zakryl vlastnictví Čapího hnízda, aby na dotaci dosáhl. Šéf hnutí ANO v proslovu řekl, že anonymní akcie farmy vlastnili, v době kdy dostala dotaci, členové jeho rodiny. Podle opozičních politiků jde o dotační podvod.

Předseda koaličních lidovců Pavel Bělobrádek dnes řekl, že Babiš potvrdil podezření, že majetek přepsal účelově. Situace je podle něj vážná a snižuje kredit vlády i Babiše samotného. Předseda vlády Bohuslav

Sobotka opakovaně prohlásil, že je třeba vyčkat na výsledek vyšetřování, které vede česká policie i evropský úřad proti podvodům.

Ministr financí Sněmovně řekl, že Farmu Čapí hnízdo vlastnili v době získání evropské dotace jeho dvě dospělé děti a bratr jeho partnerky.

Čtěte také:

Babišův střet zájmů se měl řešit dřív, míní europoslankyně

Kalousek: Auditory rezortu financí by neměl vést Babiš, podezřelý z podvodu

URL| <http://zpravy.e15.cz/domaci/politika/analytici-babis-promarnil-sanci-oslovit-volice-projev-se-mu-nepovedl-1282711>

S APETITEM I V PRÁCI

24.3.2016 **Hospodářské noviny** str. 18 **Gourmet**

Aneta Štefánková

V NEJEN BISTRU JE PODLE MANAŽERKY UBERU BARBORY POLACHOVÉ NEJLEPŠÍ OBSLUHA ŠIROKO DALEKO. SAMA SEM CHODÍ NA BURGERY.

Pracovní oběd

Poprvé jsme se setkaly jako studentky v Americkém centru v Praze. Chodívaly jsme tam na přednášky, promítání filmů a tak vůbec, nasát atmosféru Spojených států. Později jsem Báru potkala na akci Zachraň jídlo, která bojuje proti plýtvání potravinami. Je totiž spoluzakladatelkou této iniciativy. Naposledy jsme na sebe narazily loni v prosinci na jednom předvánočním večírku. To už byla manažerkou českého Uberu, přepravní služby, která v Praze konkuruje tradiční taxislužbě. Vypadala trochu unaveně, přiznala, že práci dává maximum. Z čokoládových očí jí ale pořád zářila energie a nadšení.

Teď proti sobě sedíme v jejím oblíbeném pražském podniku Nejen bistro. Vypíná si telefon, aby nás nic nerušilo. Vysvětluje, že řeší poslední detaily k akci Uber Štěňátka, která měla vypuknout následující den. Spočívala v tom, že si klienti mohli pomocí aplikace nechat přivést štěně, zaplatit 300 korun a na patnáct minut se s ním pomazlit. Veškeré peníze putovaly do útulku, ze kterého psi pocházeli, a použily se na provozní a veterinární náklady.

Tato akce vystihuje marketingové kampaně, jimiž se Uber prezentuje a které má Barbora Polachová na starosti. „Přestože jsme globální firma, mojí prací je vytvářet lokální obsah. Pracujeme s místními firmami a organizacemi. Rozváželi jsme zmrzlinu z české výroby Angelato, spolupracovali jsme s Potravinovou bankou Praha při organizaci její sbírky,“ popisuje Polachová.

Platforma Uber umožňuje objednávat vozidlo skrze aplikaci v chytrém telefonu. Stačí se zaregistrovat, zadat údaje o platební kartě, kliknout a zákazník je spojen s nejbližším dostupným řidičem. Řidič na své aplikaci vidí, koho veze, stejně tak cestující vidí fotografii řidiče, jeho dosavadní hodnocení a informace o voze. Všechny platby probíhají elektronicky přímo v aplikaci, cestující tak u sebe nemusí mít hotovost. Řidičem se může stát každý, kdo má vlastní automobil, minimální věk 21 let, živnostenský list, řidičské oprávnění, čistý trestní rejstřík a absolvuje zaškolení ve firmě. Tedy to platí pro jednodušší službu UberPop. Druhá, luxusnější varianta UberBlack, do které jsou zapojeni profesionální řidiči, má pravidla přísnější. V Praze s firmou spolupracuje zhruba 1000 řidičů, registrovaných uživatelů je více než 65 tisíc.

Uber míří do Brna

Do Nejen bistra na rohu Karlínského náměstí a Křížkovy ulice chodí Barbora Polachová na burgery připravované na jasperu grilu, tedy speciálním zařízením kombinujícím troubu a gril. Ráda sem zamíří i večer na sklenku Aperolu, aby s kolegyní dořešila pracovní záležitosti. „Vaří famózně a je tu nejpříjemnější obsluha na světě,“ nešetří chválou.

Dnešní menu ji potěšilo, protože je na něm její oblíbený kuřecí burger s wasabi majonézou a fritovanými bramborami. Objednává si ho a já zkouším druhou položku poledního menu, tedy italské houbové rizoto se šalotkou a tymiánem.

Barbora Polachová pracuje v české pobočce americké společnosti od jejího založení, tedy od srpna předloňského roku. Dobře si tedy vzpomíná na chvíle, kdy s kolegou stáli na pražském letišti a oslovovali řidiče s luxusními vozy, aby pro ně začali jezdit. Praha byla po Moskvě a Petrohradě prvním městem ve východní Evropě, kam společnost expandovala, a to rovnou se svou dražší variantou. „Nejtěžší bylo lidem vysvětlit, že je možné objednat si jízdu na jedno kliknutí. Další překážkou bylo vzbudit důvěru, co se týče zadávání údajů o platební kartě do mobilu, s čímž ale bojujeme takřka na všech trzích,“ vysvětluje Polachová a dodává, že Uber v Česku rozjžděli ve dvou lidech.

Současný tým tvoří sedm zaměstnanců, kteří mají na starosti Prahu a Bratislavu. Starají se o samotné fungování služby, jejich úkolem je školení řidičů, správa aplikace, péče o klienty a marketing.

Firma se dlouhodobě snaží jednat se státní správou a žádá o legislativní ukotvení služby. Nejde totiž podle ní o klasickou taxislužbu, ale o spolujízdu. „Současné zákony jsou psané ve 20. století a nereflktují, že máte chytrý telefon, GPS a mobilní data. Usilujeme o to, aby nám úředníci řekli, kam zapadáme. Rádi s nimi budeme spolupracovat a jsme připraveni jim poskytnout potřebná data a zkušenosti. Pak se dá naše odvětví regulovat jako každé jiné,“ naráží Polachová na události letošního února, kdy pražští taxikáři zablokovali magistrálu. Protestovali mimo jiné právě proti alternativním taxislužbám.

V Brně, kam Uber plánuje expandovat, proto firma už v předstihu jedná s představiteli města. Jako vzorový příklad uvádí třeba Estonsko nebo Litvu, kde společnost podepsala s hlavními městy memorandum o spolupráci. V Estonsku dokonce přijali zákon o spolujízdě. „Snažíme se s městy najít průsečík dřív, než tam reálně přijdeme.“

Rozjívená holka v Kuvajtu

Rizoto a burger jsou vynikající. Barbora Polachová mluví rychle a zapáleně, skoro to vypadá, že velkou porci nestihne sníst. Nakonec ale na talíři nezůstane ani sousto. Oběd zakončujeme kávou a dezertem. Já zkouším cheesecake s ovocným přelivem, Barbora neodolá borůvkovému koláči s drobenkou. Navzájem ochutnáváme a shodujeme se, že křehkou buchtu nic nepřekoná.

Překvapuje mě, že v pražském Uberu pracuje nejvíce ženských řidiček ve východní Evropě, tvoří 10–15 procent. „Je to důkaz toho, že je naše aplikace bezpečná a ženy se nebojí nabírat klienty ani uprostřed noci v centru Prahy,“ říká Polachová.

Nedávno společnost podpořila handicapované, když přijala několik neslyšících řidičů. „Naše aplikace je vizuální, takže cílovou polohu můžete snadno napsat na displej.“

Na práci v Uberu jí vyhovuje svoboda, s níž firma přistupuje k realizaci nápadů. „Když si něco umanu, tak to tak je.“ Paralelu vidí ve svém tříletém pobytu v Kuvajtu, kde jako náctiletá žila s matkou, jež tam získala práci jako čelistní chirurgka.

„Studovala jsem na britské škole, ale všichni mluvili arabsky. Musela jsem se rychle učit – společenská pravidla tam jsou úplně jiná. Poznámky jsem ve škole dostávala třeba za to, že fotím v jednom záběru holky a kluky. Musela jsem být průrazná, abych to obhájila,“ vysvětluje mladá žena, která se v Kuvajtu závodně věnovala atletice. „Poté co jsem ale prohrála se svou dlouholetou rivalkou, jsem už nikdy na čas neběžela. Jsem poražený atlet,“ směje se. Dnes pracovní nasazení kompenzuje plaváním, na které si najde čas třikrát týdně.

Barbora Polachová (29) Marketingová manažerka firmy Uber v Česku a na Slovensku. Pochází z Prahy, vystudovala americká studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Pracovala jako produkční v několika galeriích a v Aspen Institute Prague. Je spoluzakladatelkou iniciativy Zachraň jídlo. Žila v Kuvajtu, Spojených státech a Kanadě. Pravidelně plave, ráda tráví čas s rodinou. Je svobodná, žije v Praze.

Co jsme si daly v Nejen bistru Italské houbové rizoto se šalotkou, česnekem, tymiánem, smetanou a sýrem Grana Padano Grilovaný kuřecí burger s čerstvou zeleninou, wasabi majonézou a fritovaným bramborem Cheesecake s ovocným coulis Borůvkový koláč s drobenkou Grepovou limonádu Citronádu Espresso Celková útrata: 656 korun

O autorovi| Aneta Štefánková, aneta.stefankova@economia.cz
Foto autor| Foto: Václav Kozák

Nový tiskový mluvčí Exekutorské komory ČR 25.3.2016 bankovnipoplatky.com str. 00

25. 03. 2016 08:58 / Tisková zpráva / komentářů (0)

Novým tiskovým mluvčím a PR manažerem Exekutorské komory České republiky se od 24. 3. 2016 stal Petr Vorlíček. Petr Vorlíček bude mít v Exekutorské komoře na starosti externí a interní komunikaci, což zahrnuje i zajištění veškeré komunikace komory s novináři. David Sahula, dosavadní mediální zástupce, s komorou nadále spolupracuje jako PR konzultant. Kontaktní údaje na tiskového mluvčí zůstávají beze změny: mluvci@ekcr.cz.

Petr Vorlíček má 13letou praxi v oblasti komunikace s médii. Naposledy působil ve funkci tiskového tajemníka předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Předtím pracoval například jako tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství a Dopravního podniku hl. m. Prahy nebo se staral o mediální obraz Ministerstva vnitra. Své zkušenosti získal i v PR agenturách AMI Communications a Bison & Rose, kde se zaměřoval zejména na oblast potravinářství, dopravy a na bankovní sektor. Petr Vorlíček vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** UK, hovoří anglicky a španělsky.

URL| <http://www.bankovnipoplatky.com/novy-tiskovy-mluvci-exekutorske-komory-cr-32715>

Smrt v přímém přenosu 25.3.2016 Dotyk str. 00 Hydepark Tomáš Trampota

Z médií na nás v posledních dnech dýchla smrt. Smrt násilná, nepředvídatelná, spáchaná islámskými teroristy. Zpráva zaplavila média a sociální sítě s kosmickou rychlostí typickou pro dnešní instantní svět.

Působí na katedře mediálních studií **Fakulty sociálních věd** UK v Praze a přednáší na New York University in Prague.

V pedagogické činnosti se zabývá zejména sociologií médií s důrazem na produkci zpravodajství a systémovým pohledem na média. Ve vědecké činnosti se zabývá dynamikou českého mediálního systému.

Je autorem odborné publikace Zpravodajství (nakl. Portál, 2006) a spoluautorem knihy Metody výzkumu médií (Portál, 2010). Zároveň do češtiny přeložil titul Systémy médií v postmoderním světě (Portál, 2008).

Působí na katedře mediálních studií **Fakulty sociálních věd** UK v Praze a přednáší na New York University in Prague.

Odhlédněme od skutečnosti, že zprávy o teroristických útocích se pomalu stávají nechtěným mediálním seriálem, na který si začínáme pomalu zvykat. Proč je smrt pro média tak zajímavá? A proč ne všechny násilné činy získávají stejnou mediální pozornost? V Turecku došlo v nedávné době k podobným teroristickým útokům a média si jich všimla minimálně. O násilném řádění sekty Boko Haram ve střední Africe většina z nás tuší pramálo.

Různá místa, lidé a instituce přitahují odlišnou míru mediální pozornosti. Mají jinou zpravodajskou hodnotu (news values). Často související s postavením v našem hodnotovém žebříčku, se symbolickou mocí.

Brusel je jádrem současné evropské mytologie, snu o sjednocené Evropě jako reakce na druhou světovou válku a poté válku studenou. Stal se metaforou Evropské unie, jejím zástupným symbolem. Útok na Brusel je útokem na kulturu společného soužití.

Terorismus s mediální logikou pracuje neúprosně. Účelem terorismu není zabít 30 a více lidí, ale zabít je tak, aby to přitáhlo co nejsilnější pozornost médií a vyvolalo strach v široké veřejnosti. Terorismus je reklama na smrt kalkující s co největším „mediálním zásahem“.

Smrt jako šokující spektakl

Proč smrt média tak přitahuje? Smrt je silně negativní zprávou. A zprávaři negativní zprávy milují. Tradiční novinářský slogan říká: „Bad News is Good News“ (špatná zpráva je dobrá zpráva). Negativní události jsou

zpravidla neočekávané, často narušují sociální řád – ohrožením přírodní katastrofou, nehodou nebo teroristickým činem. Zároveň vnášejí do našeho života nejistotu a otázku „Co bude dál?“

Smrt byla součástí příběhů odpradáвна. Jak píše Philip Ariés (Dějiny smrti), ke smrti jsme se v historii naší kultury chovali různě. V pozdním středověku nám sloužila jako připomínka naší pomíjivosti a symbol zúčtování, relikvie se stávaly mementem mori (pamatuj na smrt) poukazujícím na naši malost před osudem a pomíjivost, byly vybavením řady domácností. Oblíbeným výtvarným námětem se pak stal proslulý dance macabre (tanec smrti) připomínající pomíjivost našeho času.

Postupně jsou ale vizualizovány také hrůzy násilné smrti. V 17. století vydává Jacques Callot osmnáct leptů nazvaných Útrapy a neštěstí války zachycujících vpád francouzských vojáků do Lotrinska a jejich běsné řádění. S koncem 30leté války přichází série podobně tematizovaných leptů od Hanse Ulricha Francka a z nám bližšího 19. století pak sérii 83 leptů s názvem Hrůzy války přináší Francisco Goya. V 19. století se zobrazení smrti chopí rodící se fotografie.

Smrt jako šokující spektakl se objevuje s první světovou válkou a na konci druhé světové války při osvobození koncentračních táborů v Bergen-

-Belsenu, Buchenwaldu a Dachau. Ikonickou se stala fotografie zastřeleného vojáka španělské občanské války od Roberta Cappy.

Hodnota „našich mrtvých“

Pro média nemá každá smrt stejnou hodnotu. Aby se stala součástí mediálního vyprávění, je nutná spojitost se známým jménem, množstvím, národností nebo lokalitou. To je mediální logika. Stovky zabitých sektou Boko Haram v Nigérii nás téměř nezajímají, mrtví v ozbrojených střetech třetího světa jsou tak trochu „jiní mrtví“ než „naši mrtví“.

Selektivní výběr lokalit souvisí s ideologií naší kultury – s naší současnou mytologií, s vnímáním toho, co je naše, blízké a společné a co je nám cizí. Navíc je ovlivněn pozorností silných zahraničních zpravodajských agentur (Reuters, AP, AFP) západního světa, které přednastavují a zestejnují tematickou agendu „západních“ médií.

Čím je smrt tak poutavá? Smrt je definitivní, nezpochybnitelná, ultimátní. Smrti se obáváme, bojíme, snažíme se na ni nemyslet. Jak praví zlidovělé pořekadlo, člověk je jediným živočichem uvědomujícím si vlastní smrtelnost a přesto majícím nekonečnou touhu žít. Smrt je vrchol všech emocí. Její vizualizace silně kontrastuje s postavením smrti v našich každodenních životech.

Snový svět zkomercializovaných médií prosycených reklamou nám překládá pravý opak – ethos mládí, zdraví a nevázaného užívání si vytváří mýtus nekonečnosti. Smrt jsme se naučili odkládat stranou, mimo pohled veřejnosti, je pro nás něčím nepříjemným, obtěžujícím, varujícím. O to víc nás šokuje, když k ní dochází ve velkém, nepředvídatelně a v našem kulturním prostředí.

V Turecku došlo v nedávné době k podobným teroristickým útokům a média si jich všimla minimálně.

Terorismus je reklama na smrt kalkulující s co největším „mediálním zásahem“.

Politologové: Babiš promarnil šanci oslovit voliče, udělal ze sebe Paroubka

25.3.2016 novinky.cz str. 00 Domácí

Projev, v němž vicepremiér Andrej Babiš (ANO) v úterý před poslanci vysvětloval kauzu Čapí hnízdo, nehodnotí politologové a odborníci na marketing jako podařený. Babiš podle nich promarnil šanci oslovit voliče před krajskými volbami. Přímý přenos Babišova proslovu podle údajů České televize sledovalo průměrně 348 tisíc diváků starších 15 let.

Jan Jiráček, který se na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy specializuje na média a novinářinu, nevnímá Babišovo vystoupení jako zajímavé. Spíše než jako projev racionálně zaměřený na potenciální voliče hnutí ANO vidí asi devadesátiminutový proslov jako snahu ministra financí definovat svůj pohled na svět.

"Myslím, že to byla široko daleko jediná příležitost v nějakém souvislejší vystoupení se pokusit tu situaci pojmenovat," uvedl Jiráček. "Ten podtón ukřivďenosti je nepříjemný. Ten, myslím, je marketingově nezvládnutý,"

dodal. Citelné podle něj v projevu byly i Babišovy emoce. Nemá přitom za vyloučené, že ministr skutečně čelí tlaku na odchod z funkce.

Politolog a odborník na politický marketing Jan Kubáček považuje Babišovo vystoupení za promarněnou příležitost. Předseda hnutí ANO podle něj nevyužil šanci přebít rozruch kolem Čapího hnízda jiným třesnutým materiálem a připravit si půdu pro blížící se krajské volby.

"Měl možnost mluvit první a nastolit agendu, využít toho nekonečného přímého přenosu," řekl Kubáček. "Očekával jsem, že půjde do protiútku a udělá z toho výkop kampaně hnutí ANO před krajskými volbami," podotkl. Připomínal Paroubka

Podle Kubáčka ale Babiš sklouzl ke stylu, který již česká veřejnost zažila u jiných politiků, když nepřesvědčivě vysvětlovali své majetkové poměry. "Bylo to upachtěné, nevěcné, rozplzlé. V podstatě se trochu přiřadil ke všem těm politickým matadorům, kdy vystoupil a nic neřekl," poznamenal politolog. Babiše porovnal s bývalým premiérem za ČSSD Jiřím Paroubkem. "Připomínalo to velmi průměrná vystoupení, sice dobře připravená, ale průměrná vystoupení Jiřího Paroubka," podotkl.

Kubáček dodal, že pokud by Babiš udržel tento styl komunikace, mohlo by mu to uškodit. Pro voliče je totiž atraktivní i tím, že jeho vyjadřování se lišilo od mlžících projevů zkušených politiků.

Z Babišova vystoupení bylo podle Kubáčka patrné, že se na něj vicepremiér připravoval s týmem poradců. Je podle něj ale možné, že se sešlo víc různých pohledů a výsledek proto působil rozpačitě. Bělobrádek: To podezření jen potvrdil

Babiš v úterý předstoupil před poslance, aby vysvětlil okolnosti udělení evropské dotace společnosti Farma Čapí hnízdo. Podle některých médií Babiš zakryl vlastnictví Čapího hnízda, aby na dotaci dosáhl. Šéf hnutí ANO v proslovu řekl, že anonymní akcie farmy vlastnili, v době kdy dostala dotaci, členové jeho rodiny. Podle opozičních politiků jde o dotační podvod.

Předseda koaličních lidovců Pavel Bělobrádek ve čtvrtek řekl, že Babiš potvrdil podezření, že majetek přepsal účelově. Situace je podle něj vážná a snižuje kredit vlády i Babiše samotného. Předseda vlády Bohuslav Sobotka opakovaně prohlásil, že je třeba vyčkat na výsledek vyšetřování, které vede česká policie i evropský úřad proti podvodům.

URL| <http://www.novinky.cz/domaci/398630-politologove-babis-promarnil-sanci-oslovit-volice-udelal-ze-sebe-paroubka.html>

Jak IT firmy vydírají stát

25.3.2016 Dotyk str. 00 Téma

Jiří Pšenička

Ministru dopravy Danu Ťokovi nezbyvá nic jiného, než „zobat z ruky“ rakouské firmě Kapsch, dodavateli a provozovateli dálničního mýtného systému. Není v tom ale sám. I další ministerstva se nechala vmanipulovat do situace, kdy jsou zcela závislá na privátních technologických firmách. Týdeník Dotyk se podíval na to, jak IT firmy vydírají stát.

Stát je zcela závislý na soukromé IT firmě a jejích předražených službách, neschopný ji včas nahradit jakýmkoliv jiným dodavatelem. Hrozící škody nedozírného rozsahu, odpovědný ministr zralý na vyhazov z vlády...

Tak lze v krátkosti vykreslit tristní situaci okolo českého elektronického mýtného systému, jenž vybudovala a desátým rokem provozuje rakouská firma Kapsch. Veřejnost tuto bizarní kauzu, nyní hojně propíranou médii ve vztahu k ministru Danu Ťokovi (ANO), už vesměs zná. Mnozí pozorovatelé možná nabyli dojmu, že jde o ojedinělý případ selhání úřednictva. Opak je pravdou.

Mýto – po pražském tunelovém komplexu Blanka druhá největší veřejná zakázka v novodobých českých dějinách – jen jen pomyslným vrcholem ledovce. Vrcholem dobře viditelným a i laické veřejnosti poměrně snadno popsatelem.

Za ním se ale skrývají vrcholy méně nápadné, nikoliv však bezvýznamné. A problémy jsou v zásadě identické. „Já v tom vidím hlavně jasné příznaky rozkladu státu, který už není schopen ochránit své zájmy,“ komentuje situaci nejmenovaný IT odborník s dlouholetými zkušenostmi ve státní správě.

Příznačné je, že jde v první řadě o oblast informačních technologií. Však také nebytí veřejných zakázek, řada dnes významných IT firem by asi dodnes spadala do kategorie garážových mikropodniků.

Jednou z těchto problematických zakázek je i kontrakt na provozování datových schránek. Před sedmi lety jej bez tendru získala Česká pošta, která ji následně postoupila několika soukromým firmám.

Chycení do pastí

Fenomén „vendor lock-in“ (uzamčení zákazníka) je typický pro spolupráci veřejné správy s technologickými firmami. Nemusí jít jen o IT firmy, ale třeba o různé společnosti působící v síťových odvětvích nebo i ve stavebnictví. Typický pro tyto případy je mnohaletý vztah se zadavatelem, rozšiřování a obnovování kontraktu bez soutěže, formou tzv. jednacního řízení bez uveřejnění (JŘBU).

Zásadně tímto způsobem získala všechny dodatečné zakázky firma Kapsch, starající se už 10 let o dálniční mýtný systém. Ovšem stejným způsobem na státu vydělává i firma IBM pracující už 24 let pro ministerstvo financí a jeho daňový systém ADIS.

Česko: propadlák v oblasti e-Governmentu

(Pořadí ve světovém žebříčku)

46

47

48

49

50

51

52

53.

25

26

27

28

29

30

31

32

33.

33 34 35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46.

25.

Navzdory relativně vysokým investicím Česko v oblasti elektronizace veřejné správy prokazatelně ztrácí krok s vyspělým světem. Ukazuje to žebříček sestavovaný každé dva roky v rámci OSN. V roce 2014 bylo hodnoceno 193 zemí. Na posledním místě je Somálsko.

Bližší informace ZDE

A dnes je i u datových schránek situace taková, že stát (ministerstvo vnitra vedené Milanem Chovancem z ČSSD) bude mít velké problémy, aby byl v relativně krátkém čase, který zbývá do vypršení smlouvy se současným provozovatelem (kontrakt končí na konci příštího roku), férovým způsobem nalezen nový model fungování (viz Po mýtu hrozí další průšvih. Datové schránky). Otázkou přitom je, zda si nějakou změnu vůbec někdo přeje.

Uzamčený zákazník

Odborně se tomu říká „vendor lock-in“. Jde o takzvané proprietární uzamčení neboli uzamčení zákazníka. Jednoduše řečeno, klient se nechá vmanévrovat do situace, kdy už je zcela závislý na produktech a službách jediného dodavatele. Odpovídají tomu i ceny, které jsou až o 50 % vyšší než reálné tržní.

10 digitálních velmocí

Uzamčeným a de facto vydíratelným se zákazník nestává ze dne na den, většinou jde o důsledek mnohaleté „spolupráce“. A typické je i to, že zákazník je do této zcela závislé pozice dotlačen úmyslně – nejen dodavatelem, ale často i za spolupráce některých „dobře motivovaných“ pracovníků na straně zákazníka.

Je také naprosto příznačné, že zakázky jsou tomuto dodavateli zadávány bez soutěže, formou jednacního řízení bez uveřejnění (JRBU), nejčastěji s odkazem na unikátní technické řešení. Zneužívání tohoto instrumentu má nyní v Česku už podobu zhoubného bujení.

Následné rozbití „vendor lock-

-inu“ přitom není snadné. Koneckonců viděli jsme to v minulosti, když se pojišťovna VZP složitě zbavovala parazitického projektu elektronických zdravotních knížek IZIP. Viděli jsme to i na ministerstvu práce a sociálních věcí, kde se někdejší vedení resortu v čele s Jaromírem Drábkem neúspěšně snažilo přetnout dvacetileté monopolní postavení IT firmy OKsystem ve věci správy systémů pro výplatu sociálních dávek (otázkou samozřejmě je, s jakou motivací).

(Pořadí za rok 2014)

1.

Jižní Korea

Austrálie

2.

Singapur

3.

Francie

4.

5.

Nizozemsko

6.

Japonsko

USA

7.

Velká Británie

8.

Nový Zéland

9.

Finsko

10.

Česko (nyní na 53. místě) předběhla v oblasti e-Governmentu většina východoevropských zemí (kromě Bulharska a Rumunska). První z této skupiny je Estonsko (15. místo). Před námi je s přehledem i třeba Rusko (27. místo), stejně jako arabské státy Perského zálivu v čele Bahrajnem (18. místo).

Bližší informace ZDE

A můžeme to vidět i dnes v Praze, kde se vedení radnice snaží zbavit předražené karty Opencard. Marksová ve stopách Drábka?

Aby Praha ukončila mnohaletou závislost na firmě eMoneyServices (EMS), vlastníci Opencard, vytvořila nedávno novou městskou kartu, nazvanou Lítačka. A to téměř v ilegalitě. Odpoutání se od EMS ale nebude rozhodně stoprocentní (viz S Lítačkou proti Opencard).

U Drábka na ministerstvu byl zase na přelomu let 2011 a 2012 zaváděn alternativní systém výplat dávek – dodaný bez řádné soutěže „na klíč“ firmou Fujitsu –, a to téměř za pochodu, bez delšího testování.

Výsledkem překotné změny byl – jak si pamětníci jistě vzpomenou – neuvěřitelný chaos, dlouhé fronty na výplatu dávek, žádosti skladované v krabicích od banánů. Nakonec se ministerstvo k OKsystemu v roce 2014 zase „pokorně“ vrátilo, to když způsob nabytí zakázky firmou Fujitsu zneplatnil i antimonopolní úřad.

Dnes je ministerstvo řízené Michaelou Marksovou (ČSSD) opět v situaci, kdy se má dodavatel změnit. Původní velká zakázka,

zabezpečovaná firmou OKsystem, byla rozdělena na čtyři menší, teď je přechodové období. Jednu ze zakázek přitom opět získal OKsystem, zbylé tři jeho konkurenti.

Dobojováno ale stále není. Řada odborníků soudí, že přechod na nové systémy, který by měl být završen do začátku příštího roku, může být opět dramatický. Kvůli skluzu nelze vyloučit podobné problémy jako v roce 2012. Nejtvrdší oříšek asi bude migrace starých dat do nového prostředí.

„Hladký přechod na nový IT systém s nějakým novým provozovatelem je sice teoreticky možný – ostatně takovou migraci zvládly třeba některé banky –, ale všude tam, kde nějaký systém běží 24 hodin denně a 7 dnů v týdnu, je to vždy nesmírně složitá operace. Základem je precizně propracovaný migrační plán,“ podotýká jeden z IT odborníků.

Věc ztěžuje skutečnost, že jde téměř vždy o systémy postavené na klíč pro konkrétního zákazníka, žádné sériové zboží. A přechod kamkoliv jinam je de facto znemožněn, pokud zákazník nedisponuje zdrojovými kódy.

Nepochopitelná velkorysost

A to byla třeba jedna ze zásadních chyb (nebo možná zlý úmysl) pražského magistrátu pod vedením někdejšího primátora Pavla Béma (ODS) ve věci budování městské karty Opencard. Náklady na vybudování systému se vyšplhaly na úroveň 1,5 miliardy korun, přičemž karta neumožnila o mnoho víc než původní „primitivní“ papírová tramvajenka.

S Lítačkou proti Opencard

Současné vedení Prahy s primátorkou Adrianou Krnáčovou s velkou slávou prezentovalo, jak se mu ve vši tajnosti a de facto za pakatel podařilo vymanit ze závislosti na firmě EMS a její kartě Opencard. Vyvinulo novou čipovou kartu s názvem Lítačka. Ovšem jistý druh závislosti stejně přetrvává. I Lítačka totiž bude používat Dopravní odbavovací systém, který vyvinula EMS. Dopravní podnik má sice na používání tohoto systému licenci, ale nemůže jej rozšiřovat o nové funkce, upravovat či měnit.

„Pokud jde o technickou stránku věci, od začátku zde byl nastaven zcela nesmyslný licenční model a Praha se vzdala kontroly nad systémem, jenž si na zakázku nechala vyvinout. Nevyžádala si zdrojové kódy aplikace a veškerá potřebná práva k nim. Naopak se zavázala, že za každou kartu se bude platit 50 korun licenční poplatek a dalších 50 za každou aplikaci na kartě, například kupon na dopravu,“ vykresluje některé z absurdit Opencard Ondřej Profant, pražský zastupitel, zároveň předseda krajské organizace Pirátů a též odborník v oblasti IT. K dokreslení situace dodává, že Praha dokonce dle smluv svůj vlastní systém nesmí studovat (!).

„Osobně bych se nikdy do takovýchto megalomanských projektů nepouštěl. A pokud bych si něco nechával dělat na zakázku, zajistil bych si, abych to opravdu dostal. Nikoliv, aby vše držel dodavatel, kterému jsem to zaplatil,“

podotýká Profant. „Samozřejmě jednotlivé úkony se může vyplatit i outsourcovat, ale základ je, že musím mít možnost být samostatný,“ vidí jako zásadní moment toho, aby se veřejná správa nestala otrokem soukromé IT firmy.

Pijavice, která byla vydírána

Jiří Skuhrovec, expert na oblast veřejných zakázek a jeden z garantů projektu Rekonstrukce státu, působí v Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Výše definovaným fenoménem uzamčení zákazníka se zabývá již delší dobu. Považuje jej za jeden z největších problémů celé veřejné správy. Problém se prý navíc v Česku spíše stále prohlubuje, místo aby byl systematicky potlačován.

„

„Nevěřím, že by systém fungování datových schránek byl ochoten někdo měnit. Politicky to není průchodné,“ domnívá se Jiří Skuhrovec a poukazuje na nevíli ke změně i v dalších resortech.

V této souvislosti například poukazuje na to, jak se ministerstvo pro místní rozvoj vedené Karlou Šlechtovou (ANO) nyní snaží zbytku veřejné správy vnutit k využívání předražený systém NEN (sloužící k elektronické administraci veřejných zakázek), za nímž stojí firma Tesco SW. Právě takto se totiž může dále posilovat závislost na jediné firmě. Však Tesco SW – to je na místním rozvoji už léta to samé jako OKsystem na sociálních věcech (viz text Ministerstva a jejich mocipáni).

Je vůbec možné „uzamčení zákazníka“ předejít? I Jiří Skuhrovec radí vyhybat se v maximální možné míře proprietárním řešením a sázet spíše na standardizované produkty. Cestu vidí i v dělení větších zakázek (i za cenu přiměřeného zvýšení nákladů). Z dlouhodobé perspektivy lze totiž i hodně ušetřit. Úřady by také prý měly v daleko větší míře jít cestou tzv. otevřených dat a strategické zakázky připravovat v dialogu s potenciálními dodavateli.

Vidí dokonce i možnost, jak se z uzamčení vymanit: „Držet pár let při životě starý systém, vedle něj ale potichu postavit nový. Maximálně využívat rozšířený opensource, stavět systémy z nezávislých bloků – tak aby se dodavatelé v budoucnu mohli zastupovat a jeden „lock-in“ nemohl být nahrazen druhým,“ radí Skuhrovec.

Jak ale upozorňuje, rozbíjení „vendor lock-inu“ je vždy běh na dlouhou trať se spoustou nástrah. Ostatně v případě snahy o změnu dlouholetých dodavatelsko-odběratelských vztahů na ministerstvu práce

a sociálních věcí vše skončilo trestním stíháním ministerského náměstka Vladimíra Šišky kvůli tomu, že monopolní dodavatelskou firmu OKsystem a jejího šéfa Martina Procházku „vydíral“.

Je otázkou, zda se tak skutečně stalo a v čím zájmu případně Šiška činil. Nicméně Šiškův advokát Tomáš Sokol loni u soudu označil OKsystem za „pijavici, která ze státního rozpočtu odsála několik miliard“. „Plnili jsme úkol vlády uspořít veřejné prostředky,“ hájil se i Šiška.

„Jestli můžu něčeho litovat, pak toho, že jsem s OKsystemem vůbec jednal,“ prohlásil též.

Když ruka ruku myje

Podle Jiřího Skuhrovce jde technologické uzamčení ruku v ruce se vznikem právních bariér a personálních vazeb mezi dodavatelem a řadovými zaměstnanci zadavatele. Právě oni časem ztrácejí vůli ke změně. Nelze se také nezamýšlet nad tím, nakolik v tom může hrát roli i korupce.

„V konečném důsledku není největší problém jen fakt, že externí společnost drží vaše data nebo práva k systémům. Problém je, že i velká část know-how postupně přechází na dodavatele,“ podotýká Skuhrovec. „I když politické vedení ministerstva či jiného úřadu sebere odvalu starý systém zahodit a vybudovat nový, narazí na to, že vlastní zaměstnanci – úředníci – mají jen mlhavou představu, co vše vlastně stávající systém dělá, a co tedy chtějí od nového,“ vidí jako fatální hendikep celé veřejné správy.

Některé české IT průšvihy

INTERNET DO ŠKOL (Indoš)

cena: 7 miliard korun

Ze zakázky za sedm miliard korun bylo podle zjištění NKÚ nevhodně využito nejméně 884 milionů korun. Projekt schválil na jaře 2000 kabinet tehdejšího premiéra Miloše Zemana. Záměrem bylo vybavit tisíce škol zařízením potřebným k připojení na internet.

BEZDRÁTOVÁ PRAHA

cena: 342 milionů korun

Projekt běžel od roku 2007, po pěti letech byl definitivně ukončen bez výsledku. Původní plán občanům sliboval, že se budou moci odkudkoli přes městskou síť wi-fi připojit zdarma na stránky úřadů, za stokorunový poplatek měsíčně pak i na ostatní webové stránky. Plán ale narazil v EU i u antimonopolního úřadu, protože by znevýhodňoval komerční provozovatele.

R
O
L
U
J

ELEKTRONICKÉ ZDRAVOTNÍ KNÍŽKY IZIP

cena: 1,85 miliardy korun

Systém elektronických knížek, kde mají pacienti i jejich lékaři údaje o nemocech a léčbě, odstartoval již v roce 2001. Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP) od té doby za jeho budování zaplatila necelé dvě miliardy korun, aby nakonec ve firmě IZIP koupila nadpoloviční většinu. V září roku 2013 VZP oznámila, že za dalších 59 milionů koupí internetový portál IZIP.

KARTA PRAŽANA – OPENCARD

cena: 1,5 miliardy korun

Původně avizovaná multifunkční čipová karta pro obyvatele české metropole slouží dnes víceméně jen jako elektronická tramvajenka. V kauze Opencard již bylo obviněno či obžalováno několik úředníků a politiků. Od letošního března je místo Opencard vydávána nová karta Lítačka.

DATOVÉ SCHRÁNKY

cena: 4,7 miliardy korun

V celkové ceně jsou zahrnuty jak náklady na pořízení, tak na provoz systému od roku 2009 do roku 2015. „Stát měl jejich zavedením ušetřit půl miliardy korun ročně. Ministerstvo vnitra ale nepředložilo kontrolorům žádné doklady, podle kterých by mohli spočítat, jestli vůbec a k jakým úsporám došlo,“ uvádí Nejvyšší kontrolní úřad ve své kontrolní zprávě.

CENTRÁLNÍ REGISTR SILNIČNÍCH VOZIDEL

cena: 69 milionů korun

Systém pořízený za 37 milionů korun (zbývajících 32 milionů jsou náklady na provoz) byl oficiálně spuštěn 9. července 2012, ale po hodině zkolaboval. Po několika týdnech se ho podařilo znovu zprovoznit, ale s výpadky nebo pomalou odezvou musí úředníci bojovat i nadále. Kolaps stál křeslo i tehdejšího ministra dopravy Pavla Dobeše.

Ostatně jakákoliv snaha o změnu nějakého elektronického informačního či platebního systému s sebou přináší značná rizika – že se přestane vybírat mýto a stát přijde o miliardy korun, že nebude jak platit za MHD, nebude jak vyplácet sociální dávky, kleknou datové schránky a bude nutné se vrátit ke „starému dobrému“ papíru.

Připomeňme, jaký hněv mezi lidmi vyvolalo v roce 2012 převedení agendy související s registrací vozidel z ministerstva vnitra na resort dopravy. Nový Centrální registr vozidel, systém dodaný firmou ATS Telcom, několik měsíců kolaboval, na úřadech se tvořily nekonečné fronty. Nakonec v roce 2013 ministerstvo dopravy tuto agendu „dočasně“ bez tendru svěřilo firmám ICZ a O2.

Vše mělo být následně definitivně vyřešeno řádnou soutěží, ale kvůli jejímu loňskému krachu (po zásahu antimonopolního úřadu) se v provozování registru do dnešních dnů nic nezměnilo. Hlavní slovo má stále ICZ, byť soutěž naznačila, že existuje řada firem, které by byly ochotny systém spravovat podstatně levněji.

V tomto případě jde asi od počátku hlavně o úřednický šlendrián, protože muselo být jasné, že přechod na nový systém (a převod dat) bude technicky velmi náročný a bude si žádat i dobře proškolené lidi. Tato rizika někdo trestuhodně podcenil.

Babiš ve starých kolejích

Každý takový kolaps vystraší všechny další politiky natolik, že se do dalších podobných změn raději nechtějí ani pouštět. Třeba resort financí se už od roku 1992 při výběru daní spoléhá na firmu IBM.

INFORMAČNÍ SYSTÉM PRO VÝPLATU SOCIÁLNÍCH DÁVEK

cena: 2 miliardy korun

Původní smlouvu uzavřelo ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) na 435 milionů korun, kvůli nejrůznějším dodatkům se ale nakonec celý systém podle zjištění NKÚ téměř pětinasobně prodražil. Protikorupční policie v kauze obvinila tehdejšího náměstka ministra Vladimíra Šišku a šéfa informatiky MPSV. Soud je loni nepravomocným rozsudkem poslal na sedm, respektive šest let do vězení.

SKARTA

cena: 390 milionů korun

Takzvané sociální karty měly zlevnit a zpřehlednit výplatu všech sociálních dávek a sloužit jako průkazky pro zdravotně postižené. Kritici projektu vyčítali, že banka i ministerstvo budou mít přístup k osobním údajům klientů a budou moci sledovat, jak se s penězi nakládá. Celkem bylo vydáno necelých 280 tisíc karet. Česká spořitelna do projektu vložila odhadem 300 milionů korun, další desítky milionů zaplatilo ministerstvo. V roce 2013 byly sKarty zrušeny.

Právě ta už téměř čtvrtstoletí působí jako hlavní dodavatel a koordinátor při správě Automatizovaného daňového informačního systému (ADIS), aniž by od té doby prošla nějakou regulérní soutěží.

Systém ADIS je přitom neustále rozšiřován a „vylepšován“, permanentně formou JŘBU s odkazem na údajné právní důvody. Nyní na něj má být bez soutěže naroubován i další subsystém, který má sloužit pro elektronickou evidenci tržeb, klíčový bod politického programu současného ministra financí Andreje Babiše z hnutí ANO (více viz EET: Babišova vlajková loď se kymácí).

Babiš, slibující transparentnost a férové zadávání zakázek, tedy bezostyšně pokračuje v praxi svých předchůdců, které tolik kritizoval. Týdeník Dotyk se opakovaně snažil od Generálního finančního ředitelství získat jasné vyjádření, kdy projde ADIS nějakou otevřenou soutěží. Odpověď ani po opakovaných urgencích nepřišla.

Návrat k dálničním známám

Přestože ministr dopravy Dan Ťok tvrdí, že žádná jiná varianta než prodloužení kontraktu s firmou Kapsch neexistuje, někteří jiní ji vidí. Jiří Petrák, bývalý ředitel české pobočky poradenské firmy Mott MacDonald, jenž se o český elektronický mýtný systém zajímá už více než deset let, by byl pro dočasný návrat papírových dálničních známek u kamionů.

Argumentuje tím, že náklady na tisk jsou mizivé, systém lze zavést během pár měsíců a stát by vůči firmě Kapsch už nebyl v kleštích, uvolnil by si ruce k férovému jednání. Ostatně i částečný návrat k papírovým kuponům pomohl Praze, aby se uvolnila z fatální závislosti na firmě EMS a její čipové kartě Opencard.

„Jestli pan ministr Ťok myslí vážně, aby se stát jednou provždy vymanil ze zcela absolutní závislosti na externích dodavatelích, proč nehledat řešení, které umožní, aby se tak stalo co možná nejdříve?“ ptá se Petrák.

„Je naprosto jasné, že zastánci dnešního systému mají desítky ‚naprosto nevyvratitelných argumentů‘, proč je dočasný návrat ke známám absolutně nemyslitelný a pro Brusel absolutně nepřijatelný. Ale třeba Velká Británie dodnes nevybírám žádné mýto – hlavně pro negativní vliv mýta na ekonomiku – a Brusel ji za to z Unie nevyloučil,“ argumentuje Petrák.

Přidává se k němu i Miloš Čihák, někdejší náměstek z Ředitelství silnic a dálnic. „Když se u nás kdysi s dálničními známami začínalo, měli jsme na přípravu jen šest měsíců včetně tisku ve Švýcarsku a distribuce. Dělalí jsme na tom jen ve čtyřech lidech, při další práci, a stihli jsme to,“ naznačuje Čihák, že čas do konce roku stále ještě je.

R
O
L

U
J

Již dříve citovaný Jiří Skuhrovec v této souvislosti podotýká, že resort financí i kvůli ADIS propadl v žebříčku férovosti zadávání veřejných zakázek „zIndex“, na jehož sestavování se Skuhrovec podílel (k nahlédnutí ZDE). Právě v tomto resortu prý také našli další případy uzamčení zákazníka.

„V reakci na naše hodnocení nicméně Generální finanční ředitelství uvedlo, že systém ADIS funguje dobře a že jej v dohledné době nahrazovat nehodlá,“

kriticky poznamenává Skuhrovec, který přitom na Babišovu ministerstvu nyní působí jako poradce pro otevřená data.

Z podobných důvodů příliš nevěří, že by byla vůle vyměnit třeba firmy, které se nyní starají o datové schránky. „Tento projekt byl od počátku připravován s cílem sanovat ztrátovou Českou poštu, proto ostatně vznikl systém, kdy

poště musíte platit i za to, aby vám nemazala zprávy. Nahradit jej za lepší systém je sice jistě možné, politicky však neprůchodné,“ domnívá se Skuhrovec.

Za příklad hodný následování dává Estonsko, kde mají zákon, že každý informační systém starší než 15 let musí být nahrazen novým. „Dává to smysl, policie také nejezdí s dvacet let starými auty. Záplatovat a upgradovat se dá vše sice donekonečna, ale když máte systém, jako je daňový ADIS, navržený v době, kdy v ČR prakticky nebyl internet a nejrozšířenějším systémem byl MS DOS, nemůže být efektivní,“ poukazuje Skuhrovec na neudržitelnost současného stavu.

Mezi Babišem a Bělobrádkem to jiskří

26.3.2016 Právo str. 02 Zpravodajství

(zr, ČTK)

Sněmovní vystoupení Andreje Babiše (ANO) ke kauze Čapí hnízdo znovu rozbouřilo koalici.

Podle vicepremiéra a šéfa lidovců Pavla Bělobrádka se potvrdilo podezření z účelového přesunu majetku. Babiš mu pak vzkázal, že ANO podpoří návrh KSČM na zdanění miliardové restituční náhrady církvím.

Z obou stran se to však jeví jako bouře ve sklenici vody. Lidovci se z vlády odejít zatím nechystají, i když Babiš trvá na svém, a zdanění náhrad je spíše z říše politické fantazie.

Církve už tři roky inkasují zhruba dvě miliardy ročně z 59miliardových náhrad (částku zvýší inflace), na což pamatuje nejen zákon, ale i smlouvy, které s církevními představiteli stačil podepsat premiér Petr Nečas (ODS).

Ať řeknou voliči

O redukci náhrad se snažili už soc. dem., ale marně. Přes lidovce nápad projít nemůže už proto, že by znamenal porušení koaliční smlouvy.

„Z toho, co jsem si mohl zatím přečíst, tak pan Babiš potvrdil podezření, že účelově přes svou rodinu přepisoval majetek Čapího hnízda. Považuji to za velmi vážnou situaci, protože to snižuje kredit jak pana Babiše, tak celé vlády,“ vzkázal Bělobrádek z pracovní návštěvy Floridy, kvůli které se nezúčastnil mimořádné schůze Sněmovny.

Ta z podnětu ČSSD a se souhlasem lidovců přerušila jednání až do zveřejnění výsledků šetření Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

Babiš Právu řekl, že Bělobrádek cíleně útočí na hnutí ANO. „On svými výroky poškozují koalici vládu,“ dodal.

Bělobrádek dodal, že trestněprávní záležitost musí dořešit OLAF. „Nicméně vidím to jako etický problém, ale to si musí vyhodnotit pan Babiš, hnutí ANO a především voliči,“ uvedl.

S odchodem z koalice nepočítá první místopředseda lidovců a ministr zemědělství Marian Jurečka. „Když se tuto vládu rozhodneme rozbít, opustit, jaká je alternativa? Pokud má být s výraznou pravděpodobností alternativa rok a půl Zemanova proruská úřednická vláda, pak já říkám: chci tady stále ještě vést dialog o tom, jestli jsme schopni tuto vládu zachovat,“ uvedl.

Premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) v reakci na Bělobrádka zopakoval, že by se mělo počkat na závěry vyšetřování a vláda by vzhledem k dalším úkolům měla dál fungovat. „Mým cílem je, aby vláda dokončila svůj mandát, aby koalice nadále dobře fungovala. Pokud jde o kauzu Čapího hnízda, myslím, že to nemůže být něco, co způsobí v tuto chvíli nefunkčnost vlády či koalice,“ dodal.

Babiš podle svých slov vždy měl problém s podobou církevních restitucí: „Souhlasím s principem vrátit jim konfiskovaný majetek, ale ne v podobě supertunelu. Proč by měly mít církve výjimku, když ostatní daně platí?“ Před dvěma lety odhadl výnos případného zdanění náhrad na 13–14 miliard korun. Už tehdy církve sdělily, že jsou ochotny se bavit s vládou o spolupráci v sociální oblasti, vzdělávání či ochraně kulturního dědictví, a vyloučily jakoukoli redukci náhrad. Tehdy také Bělobrádek řekl: „Šlo by o porušení koaliční smlouvy. Muselo by proběhnout smířčí řízení a všechny mechanismy, které jsou,“ uvedl.

Generální sekretář České biskupské konference Tomáš Holub, který v dubnu nastoupí jako nový biskup plzeňské diecéze, na jaře 2014 uvedl: „Budeme jistě hledat gesta vstřícnosti, ale nikoli v oblasti náhrady.“

Kdyby premiér Sobotka navrhl prezidentovi Miloši Zemanovi odvolání Babiše z vlády, mohlo by to skončit tím, že Babiš bude premiérem. „Určitě všichni si všimají sblížení mezi Andrejem Babišem a Milošem Zemanem. A ono by to taky mohlo dopadnout tak, že by byla vyslovena nedůvěra této vládě a Andrej Babiš by byl třeba premiér,“ řekl v ČT šéf poslanců ČSSD Roman Sklenák.

Premiér nemůže Babišovo odvolání navrhnout i s ohledem na koaliční smlouvu, která návrh na změnu ve vládě podmiňuje souhlasem šéfa dané strany.

Šéfka výboru europarlamentu pro rozpočtovou kontrolu Ingeborg Grässleová (CDU) za zbytečné osobní útoky označila slova, která na její adresu ve středu pronesl Babiš. Vyzvala české zákonodárce ke změně domácích pravidel tak, aby bylo zcela jasné, že politici nemohou být zároveň vlivnými a významnými podnikateli.

Měl 350 tisíc diváků ČT

„Paní Ingeborg Grässleová nemá ráda ČR asi proto, že tam chodí čeští donašeči, kteří nosí anonymní živé informace. A mám proto pocit, že její přístup není korektní a má politický nádech,“ prohlásil před poslanci Babiš.

„Nemám proti němu vůbec nic, osobní útoky mě mrzí. A je naprostý omyl, že ČR nemám ráda,“ reagovala europoslankyně. V žádné jiné zemi prý v posledních letech nestrávila tolik dovolených jako právě v Česku. Doplnila, že s Babišem se setkala a jako podnikatele si jej cení.

Přímý přenos Babišova proslovu podle ČT sledovalo průměrně 348 tisíc diváků nad 15 let.

Jan Jiráček, který se na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy specializuje na média, nevnímá vystoupení jako zajímavé. „Ten podtón ukřivděnosti je nepříjemný. Ten, myslím, je marketingově nezvládnutý,“ řekl.

Politolog Lukáš Jelínek uvedl, že je to nemoc politických podnikatelů, když si často vypomáhají rodinnými příslušníky. Stanislav Gross strýcem Víkem, David Rath otcem, Babiš dětmi, dodal Jelínek.

Kauza snižuje kredit pana Babiše i celé vlády Pavel Bělobrádek

Foto popis| Andrej Babiš s Pavlem Bělobrádkem na archívním snímku ve chvíli, kdy na sebe neútočili.

Nevím, proč Zeman útočí na Nečas, když ten mu prošlapal cestu, diví se politolog

28.3.2016 parlamentnilisty.cz str. 00 Monitor
vef

Politolog Josef Mlejnek se pustil v rozhovoru pro server iDnes.cz do českého prezidenta Miloše Zemana. A to za jeho výroky v čínské televizi před příjezdem svého protějšku Si Ťin-pchinga.

Zeman se totiž v rozhovoru pro čínskou televizi obul do předchozí vlády za to, že podléhala tlaku USA a EU. Až nyní jsme dle jeho názoru nezávislou zemí. Mlejnek si však všimá toho, že konec dalajlamismu a podporu obchodu s Čínou vyhlásil před čtyřmi lety expremiér Petr Nečas.

„Jsme součástí Evropské unie a se Spojenými státy jsme ve vojenské alianci. Těžko hovořit o podléhání tlaku, pokud vláda vede politiku tak, aby odpovídala členství v těchto mezinárodních institucích,“ uvedl k tomu Mlejnek.

“Byl to Nečas, kdo vyhlásil státní politiku, podle níž má mít před obhajobou lidských práv přednost pragmatický obchod. Nevím tedy, proč Miloš Zeman na Nečase útočí, když on mu vlastně prošlapal cestu. Nečas byl mimochodem také členem Zemanovy prezidentské delegace v Číně. Z tohoto hlediska to je tedy poněkud zvláštní výrok,” podotkl také politolog. Vzápětí dodal, že postoje Zemana k Rusku i k Číně jsou dle jeho názoru submisivní a snaží se přehnaně Číňanům lichotit.

Původní text ZDE.

“Domnívám se, že je to dáno tím, že prezident je spíše nástrojem určitých obchodních skupin, které ho pomohly dostat na Hrad, platily mu kampaň a nyní potřebují nějak zhodnotit tuto svoji investici. On má vlastně prorážet cestu jejich obchodním zájmům. I na jeho výročích je vidět, že je spíše loutkou,” nebral si servítky Mlejnek, který působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Mlejnek si všímá také toho, že v rozhovoru pro čínskou televizi hlava státu víceméně pochválila premiéra Bohuslava Sobotku. “Pokud Miloš Zeman něco dojedná, a pokud by z této návštěvy vzešly nějaké obchodní dohody, tak bez české vlády to nepůjde. Miloš Zeman v tomto žádné přímé pravomoci nemá, tudíž je nutné, aby se v tom angažovala i vláda. Zeman má proto zájem na dobrých vztazích s ní,” řekl k tomu Mlejnek. Zároveň uvedl, že nelze však stavět byznys a lidská práva přímo do protikladu. Agenda hájení lidských práv podle něj ale dlouhodobě ustupuje do pozadí. “Politika je čím dál víc ve vleku obchodních zájmů,” uzavřel.

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1401&clanek=428240>

Smrt v přímém přenosu

28.3.2016 Dotyk BYZNYS str. 00 HydePark
Tomáš Trampota

Z médií na nás v posledních dnech dýchla smrt. Smrt násilná, nepředvídatelná, spáchaná islámskými teroristy. Zpráva zaplavila média a sociální sítě s kosmickou rychlostí typickou pro dnešní instantní svět.

Působí na katedře mediálních studií **Fakulty sociálních věd** UK v Praze a přednáší na New York University in Prague.

V pedagogické činnosti se zabývá zejména sociologií médií s důrazem na produkci zpravodajství a systémovým pohledem na média. Ve vědecké činnosti se zabývá dynamikou českého mediálního systému.

Je autorem odborné publikace Zpravodajství (nakl. Portál, 2006) a spoluautorem knihy Metody výzkumu médií (Portál, 2010). Zároveň do češtiny přeložil titul Systémy médií v postmoderním světě (Portál, 2008).

Působí na katedře mediálních studií **Fakulty sociálních věd** UK v Praze a přednáší na New York University in Prague.

Odhlédněme od skutečnosti, že zprávy o teroristických útocích se pomalu stávají nechtěným mediálním seriálem, na který si začínáme pomalu zvykat. Proč je smrt pro média tak zajímavá? A proč ne všechny násilné činy získávají stejnou mediální pozornost? V Turecku došlo v nedávné době k podobným teroristickým útokům a média si jich všimla minimálně. O násilném řádění sekty Boko Haram ve střední Africe většina z nás tuší pramálo.

Různá místa, lidé a instituce přitahují odlišnou míru mediální pozornosti. Mají jinou zpravodajskou hodnotu (news values). Často související s postavením v našem hodnotovém žebříčku, se symbolickou mocí.

Brusel je jádrem současné evropské mytologie, snu o sjednocené Evropě jako reakce na druhou světovou válku a poté válku studenou. Stal se metaforou Evropské unie, jejím zástupným symbolem. Útok na Brusel je útokem na kulturu společného soužití.

Terorismus s mediální logikou pracuje neúprosně. Účelem terorismu není zabít 30 a více lidí, ale zabít je tak, aby to přitáhlo co nejsilnější pozornost médií a vyvolalo strach v široké veřejnosti. Terorismus je reklama na smrt kalkulující s co největším „mediálním zásahem“.

Smrt jako šokující spektakl

Proč smrt média tak přitahuje? Smrt je silně negativní zprávou. A zprávaři negativní zprávy milují. Tradiční novinářský slogan říká: „Bad News is Good News“ (špatná zpráva je dobrá zpráva). Negativní události jsou zpravidla neočekávané, často narušují sociální řád – ohrožením přírodní katastrofou, nehodou nebo teroristickým činem. Zároveň vnášejí do našeho života nejistotu a otázku „Co bude dál?“

Smrt byla součástí příběhů od pradávna. Jak píše Philip Ariés (Dějiny smrti), ke smrti jsme se v historii naší kultury chovali různě. V pozdním středověku nám sloužila jako připomínka naší pomíjivosti a symbol zúčtování, relikvie se stávaly mementem mori (pamatuj na smrt) poukazujícím na naši malost před osudem a pomíjivost, byly vybavením řady domácností. Oblíbeným výtvarným námětem se pak stal proslulý dance macabre (tanec smrti) připomínající pomíjivost našeho času.

Postupně jsou ale vizualizovány také hrůzy násilné smrti. V 17. století vydává Jacques Callot osmnáct leptů nazvaných Útrapy a neštěstí války zachycujících vpád francouzských vojáků do Lotrinska a jejich běsné řádění. S koncem 30leté války přichází série podobně tematizovaných leptů od Hanse Ulricha Francka a z nám bližšího 19. století pak sérii 83 leptů s názvem Hrůzy války přináší Francisco Goya. V 19. století se zobrazení smrti chopí rodící se fotografie.

Smrt jako šokující spektakl se objevuje s první světovou válkou a na konci druhé světové války při osvobození koncentračních táborů v Bergen-

-Belsenu, Buchenwaldu a Dachau. Ikonickou se stala fotografie zastřeleného vojáka španělské občanské války od Roberta Cappy.

Hodnota „našich mrtvých“

Pro média nemá každá smrt stejnou hodnotu. Aby se stala součástí mediálního vyprávění, je nutná spojitost se známým jménem, množstvím, národností nebo lokalitou. To je mediální logika. Stovky zabitých sektou Boko Haram v Nigérii nás téměř nezajímají, mrtví v ozbrojených střetech třetího světa jsou tak trochu „jiní mrtví“ než „naši mrtví“.

Selektivní výběr lokalit souvisí s ideologií naší kultury – s naší současnou mytologií, s vnímáním toho, co je naše, blízké a společné a co je nám cizí. Navíc je ovlivněn pozorností silných zahraničních zpravodajských agentur (Reuters, AP, AFP) západního světa, které přednastavují a zestejnují tematickou agendu „západních“ médií.

Čím je smrt tak poutavá? Smrt je definitivní, nezpochybnitelná, ultimátní. Smrti se obáváme, bojíme, snažíme se na ni nemyslet. Jak praví zlidovělé pořekadlo, člověk je jediným živočichem uvědomujícím si vlastní smrtelnost a přesto majícím nekonečnou touhu žít. Smrt je vrchol všech emocí. Její vizualizace silně kontrastuje s postavením smrti v našich každodenních životech.

Snový svět zkomercializovaných médií prosycených reklamou nám překládá pravý opak – ethos mládí, zdraví a nevázaného užívání si vytváří mýtus nekonečnosti. Smrt jsme se naučili odkládat stranou, mimo pohled veřejnosti, je pro nás něčím nepříjemným, obtěžujícím, varujícím. O to víc nás šokuje, když k ní dochází ve velkém, nepředvídatelně a v našem kulturním prostředí.

V Turecku došlo v nedávné době k podobným teroristickým útokům a média si jich všimla minimálně.

Terorismus je reklama na smrt kalkulující s co největším „mediálním zásahem“.

Jak IT firmy vydírají stát

28.3.2016 Dotyk BYZNYS str. 00 Téma
Jiří Pšenička

Ministru dopravy Danu Ťokovi nezbyvá nic jiného, než „zobat z ruky“ rakouské firmě Kapsch, dodavateli a provozovateli dálničního mýtného systému. Není v tom ale sám. I další ministerstva se nechala vmanipulovat do situace, kdy jsou zcela závislá na privátních technologických firmách. Týdeník Dotyk se podíval na to, jak IT firmy vydírají stát.

Stát je zcela závislý na soukromé IT firmě a jejích předražených službách, neschopný ji včas nahradit jakýmkoliv jiným dodavatelem. Hrozící škody nedozírného rozsahu, odpovědný ministr zralý na vyhozov z vlády...

Tak lze v krátkosti vykreslit tristní situaci okolo českého elektronického mýtného systému, jenž vybudovala a desátým rokem provozuje rakouská firma Kapsch. Veřejnost tuto bizarní kauzu, nyní hojně propíranou médii ve vztahu k ministru Danu Ťokovi (ANO), už vesměs zná. Mnozí pozorovatelé možná nabyli dojmu, že jde o ojedinělý případ selhání úřednictva. Opak je pravdou.

Mýto – po pražském tunelovém komplexu Blanka druhá největší veřejná zakázka v novodobých českých dějinách – jen jen pomyslným vrcholem ledovce. Vrcholem dobře viditelným a i laické veřejnosti poměrně snadno popsatelem.

Za ním se ale skrývají vrcholy méně nápadné, nikoliv však bezvýznamné. A problémy jsou v zásadě identické. „Já v tom vidím hlavně jasné příznaky rozkladu státu, který už není schopen ochránit své zájmy,“ komentuje situaci nejmenovaný IT odborník s dlouholetými zkušenostmi ve státní správě.

Příznačné je, že jde v prvé řadě o oblast informačních technologií. Však také nebytí veřejných zakázek, řada dnes významných IT firem by asi dodnes spadala do kategorie garážových mikropodniků.

Jednou z těchto problematických zakázek je i kontrakt na provozování datových schránek. Před sedmi lety jej bez tendru získala Česká pošta, která ji následně postoupila několika soukromým firmám.

Chycení do pastí

Fenomén „vendor lock-in“ (uzamčení zákazníka) je typický pro spolupráci veřejné správy s technologickými firmami. Nemusí jít jen o IT firmy, ale třeba o různé společnosti působící v síťových odvětvích nebo i ve stavebnictví. Typický pro tyto případy je mnohaletý vztah se zadavatelem, rozšiřování a obnovování kontraktu bez soutěže, formou tzv. jednacního řízení bez uveřejnění (JŘBU).

Zásadně tímto způsobem získala všechny dodatečné zakázky firma Kapsch, starající se už 10 let o dálniční mýtný systém. Ovšem stejným způsobem na státu vydělává i firma IBM pracující už 24 let pro ministerstvo financí a jeho daňový systém ADIS.

Česko: propadlák v oblasti e-Governmentu

(Pořadí ve světovém žebříčku)

46

47

48

49

50

51

52

53.

25

26

27

28

29

30

31

32

33.

33 34 35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46.

25.

Navzdory relativně vysokým investicím Česko v oblasti elektronizace veřejné správy prokazatelně ztrácí krok s vyspělým světem. Ukazuje to žebříček sestavovaný každé dva roky v rámci OSN. V roce 2014 bylo hodnoceno 193 zemí. Na posledním místě je Somálsko.

Bližší informace ZDE

A dnes je i u datových schránek situace taková, že stát (ministerstvo vnitra vedené Milanem Chovancem z ČSSD) bude mít velké problémy, aby byl v relativně krátkém čase, který zbývá do vypršení smlouvy se současným provozovatelem (kontrakt končí na konci příštího roku), férovým způsobem nalezen nový model fungování (viz Po mýtu hrozí další průšvih. Datové schránky). Otázkou přitom je, zda si nějakou změnu vůbec někdo přeje.

Uzamčený zákazník

Odborně se tomu říká „vendor lock-in“. Jde o takzvané proprietární uzamčení neboli uzamčení zákazníka. Jednoduše řečeno, klient se nechá vmanévrovat do situace, kdy už je zcela závislý na produktech a službách jediného dodavatele. Odpovídají tomu i ceny, které jsou až o 50 % vyšší než reálné tržní.

10 digitálních velmocí

Uzamčeným a de facto vydíratelným se zákazník nestává ze dne na den, většinou jde o důsledek mnohaleté „spolupráce“. A typické je i to, že zákazník je do této zcela závislé pozice dotlačen úmyslně – nejen dodavatelem, ale často i za spolupráce některých „dobře motivovaných“ pracovníků na straně zákazníka.

Je také naprosto příznačné, že zakázky jsou tomuto dodavateli zadávány bez soutěže, formou jednacního řízení bez uveřejnění (JRBU), nejčastěji s odkazem na unikátní technické řešení. Zneužívání tohoto instrumentu má nyní v Česku už podobu zhoubného bujení.

Následné rozbití „vendor lock-

-inu“ přitom není snadné. Koneckonců viděli jsme to v minulosti, když se pojišťovna VZP složitě zbavovala parazitického projektu elektronických zdravotních knížek IZIP. Viděli jsme to i na ministerstvu práce a sociálních věcí, kde se někdejší vedení resortu v čele s Jaromírem Drábkem neúspěšně snažilo přetnout dvacetileté monopolní postavení IT firmy OKsystem ve věci správy systémů pro výplatu sociálních dávek (otázkou samozřejmě je, s jakou motivací).

(Pořadí za rok 2014)

1.

Jižní Korea

Austrálie

2.

Singapur

3.

Francie

4.

5.

Nizozemsko

6.

Japonsko

USA

7.

Velká Británie

8.

Nový Zéland

9.

Finsko

10.

Česko (nyní na 53. místě) předběhla v oblasti e-Governmentu většina východoevropských zemí (kromě Bulharska a Rumunska). První z této skupiny je Estonsko (15. místo). Před námi je s přehledem i třeba Rusko (27. místo), stejně jako arabské státy Perského zálivu v čele Bahrajnem (18. místo).

Bližší informace ZDE

A můžeme to vidět i dnes v Praze, kde se vedení radnice snaží zbavit předražené karty Opencard. Marksová ve stopách Drábka?

Aby Praha ukončila mnohaletou závislost na firmě eMoneyServices (EMS), vlastníci Opencard, vytvořila nedávno novou městskou kartu, nazvanou Lítačka. A to téměř v ilegalitě. Odpoutání se od EMS ale nebude rozhodně stoprocentní (viz S Lítačkou proti Opencard).

U Drábka na ministerstvu byl zase na přelomu let 2011 a 2012 zaváděn alternativní systém výplat dávek – dodaný bez řádné soutěže „na klíč“ firmou Fujitsu –, a to téměř za pochodu, bez delšího testování.

Výsledkem překotné změny byl – jak si pamětníci jistě vzpomenou – neuvěřitelný chaos, dlouhé fronty na výplatu dávek, žádosti skladované v krabicích od banánů. Nakonec se ministerstvo k OKsystemu v roce 2014 zase „pokorně“ vrátilo, to když způsob nabytí zakázky firmou Fujitsu zneplatnil i antimonopolní úřad.

Dnes je ministerstvo řízené Michaelou Marksovou (ČSSD) opět v situaci, kdy se má dodavatel změnit. Původní velká zakázka,

zabezpečovaná firmou OKsystem, byla rozdělena na čtyři menší, teď je přechodové období. Jednu ze zakázek přitom opět získal OKsystem, zbylé tři jeho konkurenti.

Dobojováno ale stále není. Řada odborníků soudí, že přechod na nové systémy, který by měl být završen do začátku příštího roku, může být opět dramatický. Kvůli skluzu nelze vyloučit podobné problémy jako v roce 2012. Nejtvrdší oříšek asi bude migrace starých dat do nového prostředí.

„Hladký přechod na nový IT systém s nějakým novým provozovatelem je sice teoreticky možný – ostatně takovou migraci zvládly třeba některé banky –, ale všude tam, kde nějaký systém běží 24 hodin denně a 7 dnů v týdnu, je to vždy nesmírně složitá operace. Základem je precizně propracovaný migrační plán,“ podotýká jeden z IT odborníků.

Věc ztěžuje skutečnost, že jde téměř vždy o systémy postavené na klíč pro konkrétního zákazníka, žádné sériové zboží. A přechod kamkoliv jinam je de facto znemožněn, pokud zákazník nedisponuje zdrojovými kódy.

Nepochopitelná velkorysost

A to byla třeba jedna ze zásadních chyb (nebo možná zlý úmysl) pražského magistrátu pod vedením někdejšího primátora Pavla Béma (ODS) ve věci budování městské karty Opencard. Náklady na vybudování systému se vyšplhaly na úroveň 1,5 miliardy korun, přičemž karta neumožnila o mnoho víc než původní „primitivní“ papírová tramvajenka.

S Lítačkou proti Opencard

Současné vedení Prahy s primátorkou Adrianou Krnáčovou s velkou slávou prezentovalo, jak se mu ve vši tajnosti a de facto za pakatel podařilo vymanit ze závislosti na firmě EMS a její kartě Opencard. Vyvinulo novou čipovou kartu s názvem Lítačka. Ovšem jistý druh závislosti stejně přetrvává. I Lítačka totiž bude používat Dopravní odbavovací systém, který vyvinula EMS. Dopravní podnik má sice na používání tohoto systému licenci, ale nemůže jej rozšiřovat o nové funkce, upravovat či měnit.

„Pokud jde o technickou stránku věci, od začátku zde byl nastaven zcela nesmyslný licenční model a Praha se vzdala kontroly nad systémem, jenž si na zakázku nechala vyvinout. Nevyžádala si zdrojové kódy aplikace a veškerá potřebná práva k nim. Naopak se zavázala, že za každou kartu se bude platit 50 korun licenční poplatek a dalších 50 za každou aplikaci na kartě, například kupon na dopravu,“ vykresluje některé z absurdit Opencard Ondřej Profant, pražský zastupitel, zároveň předseda krajské organizace Pirátů a též odborník v oblasti IT. K dokreslení situace dodává, že Praha dokonce dle smluv svůj vlastní systém nesmí studovat (!).

„Osobně bych se nikdy do takovýchto megalomanských projektů nepouštěl. A pokud bych si něco nechával dělat na zakázku, zajistil bych si, abych to opravdu dostal. Nikoliv, aby vše držel dodavatel, kterému jsem to zaplatil,“

podotýká Profant. „Samozřejmě jednotlivé úkony se může vyplatit i outsourcovat, ale základ je, že musím mít možnost být samostatný,“ vidí jako zásadní moment toho, aby se veřejná správa nestala otrokem soukromé IT firmy.

Pijavice, která byla vydírána

Jiří Skuhrovec, expert na oblast veřejných zakázek a jeden z garantů projektu Rekonstrukce státu, působí v Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Výše definovaným fenoménem uzamčení zákazníka se zabývá již delší dobu. Považuje jej za jeden z největších problémů celé veřejné správy. Problém se prý navíc v Česku spíše stále prohlubuje, místo aby byl systematicky potlačován.

„

„Nevěřím, že by systém fungování datových schránek byl ochoten někdo měnit. Politicky to není průchodné,“ domnívá se Jiří Skuhrovec a poukazuje na nevíli ke změně i v dalších resortech.

V této souvislosti například poukazuje na to, jak se ministerstvo pro místní rozvoj vedené Karlou Šlechtovou (ANO) nyní snaží zbytku veřejné správy vnutit k využívání předražený systém NEN (sloužící k elektronické administraci veřejných zakázek), za nímž stojí firma Tesco SW. Právě takto se totiž může dále posilovat závislost na jediné firmě. Však Tesco SW – to je na místním rozvoji už léta to samé jako OKsystem na sociálních věcech (viz text Ministerstva a jejich mocipáni).

Je vůbec možné „uzamčení zákazníka“ předejít? I Jiří Skuhrovec radí vyhybat se v maximální možné míře proprietárním řešením a sázet spíše na standardizované produkty. Cestu vidí i v dělení větších zakázek (i za cenu přiměřeného zvýšení nákladů). Z dlouhodobé perspektivy lze totiž i hodně ušetřit. Úřady by také prý měly v daleko větší míře jít cestou tzv. otevřených dat a strategické zakázky připravovat v dialogu s potenciálními dodavateli.

Vidí dokonce i možnost, jak se z uzamčení vymanit: „Držet pár let při životě starý systém, vedle něj ale potichu postavit nový. Maximálně využívat rozšířený opensource, stavět systémy z nezávislých bloků – tak aby se dodavatelé v budoucnu mohli zastupovat a jeden „lock-in“ nemohl být nahrazen druhým,“ radí Skuhrovec.

Jak ale upozorňuje, rozbíjení „vendor lock-inu“ je vždy běh na dlouhou trať se spoustou nástrah. Ostatně v případě snahy o změnu dlouholetých dodavatelsko-odběratelských vztahů na ministerstvu práce

a sociálních věcí vše skončilo trestním stíháním ministerského náměstka Vladimíra Šišky kvůli tomu, že monopolní dodavatelskou firmu OKsystem a jejího šéfa Martina Procházku „vydíral“.

Je otázkou, zda se tak skutečně stalo a v čím zájmu případně Šiška činil. Nicméně Šiškův advokát Tomáš Sokol loni u soudu označil OKsystem za „pijavici, která ze státního rozpočtu odsála několik miliard“. „Plnili jsme úkol vlády uspořít veřejné prostředky,“ hájil se i Šiška.

„Jestli můžu něčeho litovat, pak toho, že jsem s OKsystemem vůbec jednal,“ prohlásil též.

Když ruka ruku myje

Podle Jiřího Skuhrovce jde technologické uzamčení ruku v ruce se vznikem právních bariér a personálních vazeb mezi dodavatelem a řadovými zaměstnanci zadavatele. Právě oni časem ztrácejí vůli ke změně. Nelze se také nezamýšlet nad tím, nakolik v tom může hrát roli i korupce.

„V konečném důsledku není největší problém jen fakt, že externí společnost drží vaše data nebo práva k systémům. Problém je, že i velká část know-how postupně přechází na dodavatele,“ podotýká Skuhrovec. „I když politické vedení ministerstva či jiného úřadu sebere odvalu starý systém zahodit a vybudovat nový, narazí na to, že vlastní zaměstnanci – úředníci – mají jen mlhavou představu, co vše vlastně stávající systém dělá, a co tedy chtějí od nového,“ vidí jako fatální hendikep celé veřejné správy.

Některé české IT průšvihy

INTERNET DO ŠKOL (Indoš)

cena: 7 miliard korun

Ze zakázky za sedm miliard korun bylo podle zjištění NKÚ nehospodárně využito nejméně 884 milionů korun. Projekt schválil na jaře 2000 kabinet tehdejšího premiéra Miloše Zemana. Záměrem bylo vybavit tisíce škol zařízením potřebným k připojení na internet.

BEZDRÁTOVÁ PRAHA

cena: 342 milionů korun

Projekt běžel od roku 2007, po pěti letech byl definitivně ukončen bez výsledku. Původní plán občanům sliboval, že se budou moci odkudkoli přes městskou síť wi-fi připojit zdarma na stránky úřadů, za stokorunový poplatek měsíčně pak i na ostatní webové stránky. Plán ale narazil v EU i u antimonopolního úřadu, protože by znevýhodňoval komerční provozovatele.

R
O
L
U
J

ELEKTRONICKÉ ZDRAVOTNÍ KNÍŽKY IZIP

cena: 1,85 miliardy korun

Systém elektronických knížek, kde mají pacienti i jejich lékaři údaje o nemocech a léčbě, odstartoval již v roce 2001. Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP) od té doby za jeho budování zaplatila necelé dvě miliardy korun, aby nakonec ve firmě IZIP koupila nadpoloviční většinu. V září roku 2013 VZP oznámila, že za dalších 59 milionů koupí internetový portál IZIP.

KARTA PRAŽANA – OPENCARD

cena: 1,5 miliardy korun

Původně avizovaná multifunkční čipová karta pro obyvatele české metropole slouží dnes víceméně jen jako elektronická tramvajenka. V kauze Opencard již bylo obviněno či obžalováno několik úředníků a politiků. Od letošního března je místo Opencard vydávána nová karta Lítačka.

DATOVÉ SCHRÁNKY

cena: 4,7 miliardy korun

V celkové ceně jsou zahrnuty jak náklady na pořízení, tak na provoz systému od roku 2009 do roku 2015. „Stát měl jejich zavedením ušetřit půl miliardy korun ročně. Ministerstvo vnitra ale nepředložilo kontrolorům žádné doklady, podle kterých by mohli spočítat, jestli vůbec a k jakým úsporám došlo,“ uvádí Nejvyšší kontrolní úřad ve své kontrolní zprávě.

CENTRÁLNÍ REGISTR SILNIČNÍCH VOZIDEL

cena: 69 milionů korun

Systém pořízený za 37 milionů korun (zbývajících 32 milionů jsou náklady na provoz) byl oficiálně spuštěn 9. července 2012, ale po hodině zkolaboval. Po několika týdnech se ho podařilo znovu zprovoznit, ale s výpadky nebo pomalou odezvou musí úředníci bojovat i nadále. Kolaps stál křeslo i tehdejšího ministra dopravy Pavla Dobeše.

Ostatně jakákoliv snaha o změnu nějakého elektronického informačního či platebního systému s sebou přináší značná rizika – že se přestane vybírat mýto a stát přijde o miliardy korun, že nebude jak platit za MHD, nebude jak vyplácet sociální dávky, kleknou datové schránky a bude nutné se vrátit ke „starému dobrému“ papíru.

Připomeňme, jaký hněv mezi lidmi vyvolalo v roce 2012 převedení agendy související s registrací vozidel z ministerstva vnitra na resort dopravy. Nový Centrální registr vozidel, systém dodaný firmou ATS Telcom, několik měsíců kolaboval, na úřadech se tvořily nekonečné fronty. Nakonec v roce 2013 ministerstvo dopravy tuto agendu „dočasně“ bez tendru svěřilo firmám ICZ a 02.

Vše mělo být následně definitivně vyřešeno řádnou soutěží, ale kvůli jejímu loňském krachu (po zásahu antimonopolního úřadu) se v provozování registru do dnešních dnů nic nezměnilo. Hlavní slovo má stále ICZ, byť soutěž naznačila, že existuje řada firem, které by byly ochotny systém spravovat podstatně levněji.

V tomto případě jde asi od počátku hlavně o úřednický šlendrián, protože muselo být jasné, že přechod na nový systém (a převod dat) bude technicky velmi náročný a bude si žádat i dobře proškolené lidi. Tato rizika někdo trestuhodně podcenil.

Babiš ve starých kolejích

Každý takový kolaps vystraší všechny další politiky natolik, že se do dalších podobných změn raději nechtějí ani pouštět. Třeba resort financí se už od roku 1992 při výběru daní spoléhá na firmu IBM.

INFORMAČNÍ SYSTÉM PRO VÝPLATU SOCIÁLNÍCH DÁVEK

cena: 2 miliardy korun

Původní smlouvu uzavřelo ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) na 435 milionů korun, kvůli nejrůznějším dodatkům se ale nakonec celý systém podle zjištění NKÚ téměř pětinasobně prodražil. Protikorupční policie v kauze obvinila tehdejšího náměstka ministra Vladimíra Šišku a šéfa informatiky MPSV. Soud je loni nepravomocným rozsudkem poslal na sedm, respektive šest let do vězení.

SKARTA

cena: 390 milionů korun

Takzvané sociální karty měly zlevnit a zpřehlednit výplatu všech sociálních dávek a sloužit jako průkazky pro zdravotně postižené. Kritici projektu vyčítali, že banka i ministerstvo budou mít přístup k osobním údajům klientů a budou moci sledovat, jak se s penězi nakládá. Celkem bylo vydáno necelých 280 tisíc karet. Česká spořitelna do projektu vložila odhadem 300 milionů korun, další desítky milionů zaplatilo ministerstvo. V roce 2013 byly sKarty zrušeny.

Právě ta už téměř čtvrtstoletí působí jako hlavní dodavatel a koordinátor při správě Automatizovaného daňového informačního systému (ADIS), aniž by od té doby prošla nějakou regulérní soutěží.

Systém ADIS je přitom neustále rozšiřován a „vylepšován“, permanentně formou JŘBU s odkazem na údajné právní důvody. Nyní na něj má být bez soutěže naroubován i další subsystém, který má sloužit pro elektronickou evidenci tržeb, klíčový bod politického programu současného ministra financí Andreje Babiše z hnutí ANO (více viz EET: Babišova vlajková loď se kymácí).

Babiš, slibující transparentnost a férové zadávání zakázek, tedy bezostyšně pokračuje v praxi svých předchůdců, které tolik kritizoval. Týdeník Dotyk se opakovaně snažil od Generálního finančního ředitelství získat jasné vyjádření, kdy projde ADIS nějakou otevřenou soutěží. Odpověď ani po opakovaných urgencích nepřišla.

Návrat k dálničním známám

Přestože ministr dopravy Dan Ťok tvrdí, že žádná jiná varianta než prodloužení kontraktu s firmou Kapsch neexistuje, někteří jiní ji vidí. Jiří Petrák, bývalý ředitel české pobočky poradenské firmy Mott MacDonald, jenž se o český elektronický mýtný systém zajímá už více než deset let, by byl pro dočasný návrat papírových dálničních známek u kamionů.

Argumentuje tím, že náklady na tisk jsou mizivé, systém lze zavést během pár měsíců a stát by vůči firmě Kapsch už nebyl v kleštích, uvolnil by si ruce k férovému jednání. Ostatně i částečný návrat k papírovým kuponům pomohl Praze, aby se uvolnila z fatální závislosti na firmě EMS a její čipové kartě Opencard.

„Jestli pan ministr Ťok myslí vážně, aby se stát jednou provždy vymanil ze zcela absolutní závislosti na externích dodavatelích, proč nehledat řešení, které umožní, aby se tak stalo co možná nejdříve?“ ptá se Petrák.

„Je naprosto jasné, že zastánci dnešního systému mají desítky ‚naprosto nevyvratitelných argumentů‘, proč je dočasný návrat ke známám absolutně nemyslitelný a pro Brusel absolutně nepřijatelný. Ale třeba Velká Británie dodnes nevybírá žádné mýto – hlavně pro negativní vliv mýta na ekonomiku – a Brusel ji za to z Unie nevyloučil,“ argumentuje Petrák.

Přidává se k němu i Miloš Čihák, někdejší náměstek z Ředitelství silnic a dálnic. „Když se u nás kdysi s dálničními známami začínalo, měli jsme na přípravu jen šest měsíců včetně tisku ve Švýcarsku a distribuce. Dělalí jsme na tom jen ve čtyřech lidech, při další práci, a stihli jsme to,“ naznačuje Čihák, že čas do konce roku stále ještě je.

R
O
L

U
J

Již dříve citovaný Jiří Skuhrovec v této souvislosti podotýká, že resort financí i kvůli ADIS propadl v žebříčku férovosti zadávání veřejných zakázek „zIndex“, na jehož sestavování se Skuhrovec podílel (k nahlédnutí ZDE). Právě v tomto resortu prý také našli další případy uzamčení zákazníka.

„V reakci na naše hodnocení nicméně Generální finanční ředitelství uvedlo, že systém ADIS funguje dobře a že jej v dohledné době nahrazovat nehodlá,“

kriticky poznamenává Skuhrovec, který přitom na Babišovu ministerstvu nyní působí jako poradce pro otevřená data.

Z podobných důvodů příliš nevěří, že by byla vůle vyměnit třeba firmy, které se nyní starají o datové schránky. „Tento projekt byl od počátku připravován s cílem sanovat ztrátovou Českou poštu, proto ostatně vznikl systém, kdy

poště musíte platit i za to, aby vám nemazala zprávy. Nahradit jej za lepší systém je sice jistě možné, politicky však neprůchodné,“ domnívá se Skuhrovec.

Za příklad hodný následování dává Estonsko, kde mají zákon, že každý informační systém starší než 15 let musí být nahrazen novým. „Dává to smysl, policie také nejezdí s dvacet let starými auty. Záplatovat a upgradovat se dá vše sice donekonečna, ale když máte systém, jako je daňový ADIS, navržený v době, kdy v ČR prakticky nebyl internet a nejrozšířenějším systémem byl MS DOS, nemůže být efektivní,“ poukazuje Skuhrovec na neudržitelnost současného stavu.

Efektivita neziskových organizací

29.3.2016 Umění darovat str. 16 Rukověť filantropa

Pavel Gruber

Lékaři bez hranic

Je nezisková organizace efektivní? Z mého pohledu je, pokud dobře naplňuje své poslání, svůj *raison d'être*. Tedy pokud úspěšně léčí lidi, zachraňuje týrané psy nebo usnadňuje seniorům terminální stadium jejich života. Nicméně následná přirozená reakce každého dárce obvykle je: To je sice fajn, ale kolik to celé stojí?

Tím se dostáváme do citlivé oblasti provozních nákladů neziskových organizací. Každá organizace, tedy i nezisková, je přirozeně má, nicméně u neziskové organizace se automaticky předpokládá, že budou pokud možno co nejmenší. Zde se každá organizace dostává mezi dva mlýnské kameny – z jedné strany je to tlak dárců a veřejnosti na minimalizaci nákladů a z druhé strany pak potřeba mít kvalitní profesionály, kteří dokážou realizovat projekty v obtížném prostředí. Abych byl konkrétní: potřebujete lidi, kteří jsou schopni vést projekt za miliony eur, udržet finanční kázeň a následně vše vyúčtovat. Lidi, kteří mluví dvěma a více jazyky nebo kteří zvládnou logistické výzvy jako třeba dopravit včas desítky tun zásob na potřebné a často velmi odlehlé místo. Pokud budu mluvit za Lékaře bez hranic, tak mohu říci, že jsme tuto otázku vyřešili už dávno přijetím závazku, že minimálně 80 % všech našich prostředků musí být využito na vlastní poslání organizace a maximálně 20 % smí jít na podpůrné náklady. Tento závazek stále globálně dodržujeme. Pro lepší představu: v roce 2014 jsme z každé stokoruny použili 80 korun na přímou realizaci projektů, 14 korun na získávání dalších prostředků a 6 korun na administrativní náklady. Tento poměr transparentně komunikujeme a našim dárcům je znám.

Klíčových 14 %

Leckoho může zarazit 14 % použitých na získávání dalších darů – není to příliš? Tím se dostáváme do další oblasti, která činí srovnávání efektivit a podpůrných nákladů obtížnou. V případě humanitární pomoci je nutné, aby byla skutečně nezávislá, neutrální a nestranná, jinak nemůže být účinná. A v Lékařích bez hranic věříme, že klíčovou podmínkou takové nezávislosti je nezávislost finanční (pokud organizace působí uprostřed ozbrojeného konfliktu, kde musí získat uznání od všech bojujících stran, tak jako jedna z prvních otázek při vyjednávání padne: A kdo vás platí?).

V roce 2014 pocházelo z institucionálních zdrojů (tedy od vlád) jen 9 % našich příjmů, 89 % jich bylo od soukromých dárců. Získávat takto ohromné prostředky je samozřejmě nákladné a ukazuje to důležitou skutečnost: nezávislost má svoji cenu! Vyžaduje to však od dárců pochopení a ztotožnění se s hodnotami organizace.

Existují nějaké mechanismy, jak si může nezisková organizace hlídat efektivitu?

Existují a jsou hned dva – vnitřní a vnější. Z vnitřního pohledu je možné se inspirovat v komerčním prostředí a používat celou řadu indikátorů. V Lékařích bez hranic pravidelně sledujeme míru návratnosti každé koruny, kterou použijeme pro získání dalších darů, sledujeme efektivitu nábory nových spolupracovníků – kolik peněz nás stojí jeden nový spolupracovník nebo kolik odjezdů na misi připadá na jeden úvazek v kanceláři. Pečlivě také hlídáme, aby naše náklady v ústředí a podpůrných kancelářích nikdy nerostly rychleji než naše náklady na misích – tedy tam, kde děláme naši vlastní práci. Klíčovým vnějším faktorem je pak tlak našich dárců. Každá nezisková organizace si musí vážít aktivních dárců. Těch, kteří se pečlivě rozhodují, než se organizaci rozhodnou podpořit, a nereagují jen na kupříkladu náhodné oslovení na ulici. Dárců, kteří prostudují výroční zprávu a neváhají se zeptat na jednotlivé náklady a aktivity. Podpora a kultivace těchto lidí by měla být společným cílem všech neziskových organizací.

80 % všech našich prostředků musí být využito na vlastní poslání organizace a maximálně 20 % smí jít na podpůrné náklady.

Pavel Gruber (1973) je ředitelem české pobočky mezinárodní organizace Lékaři bez hranic. Pomoci druhým se poprvé výrazněji věnoval v devadesátých letech, kdy působil v Bosně. Po vystudování **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity však zamířil do komerční sféry. K humanitární činnosti se vrátil v roce 2006. Od roku 2011 je pak zaměstnancem Lékařů bez hranic a věnuje se nábory nových dobrovolníků, získávání finančních prostředků a zvyšování povědomí o humanitárních krizích prostřednictvím médií a různých veřejných aktivit.

Foto popis|

Šafář vede PR aktivity Esetu

30.3.2016 e15.cz str. 00 Přestupy

Ondřej Šafář přebírá veškerou interní i externí komunikaci společnosti Eset v České republice.

Ondřej Šafář má nově v kompetenci veškerou interní a externí komunikaci české pobočky společnosti Eset. Přichází z agentury Stance Communications, kde působil na pozici account manažer se zaměřením na korporátní komunikaci především technologických společností. V minulosti se podílel na PR aktivitách společností Tieto Czech, Ness Technologies či Hewlett-Packard.

„V online světě již dnes trávíme značnou část života, a digitální bezpečnost se proto dotýká každého z nás. Jednou z mých hlavních ambicí je posílit povědomí o rizicích spojených s užíváním mobilních zařízení bez antivirové ochrany, neboť jim stále velká část společnosti nevěnuje dostatečnou pozornost,“ říká Šafář.

Šafář vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, obor Mediální studia.

Čtěte také:

Eset přibírá šéfa online marketingu

URL| <http://strategie.e15.cz/lide/prestupy/safar-vede-pr-aktivity-esetu-1283673>

Šafář vede PR aktivity Esetu

30.3.2016 strategie.e15.cz str. 00 Přestupy

Ondřej Šafář přebírá veškerou interní i externí komunikaci společnosti Eset v České republice.

Ondřej Šafář má nově v kompetenci veškerou interní a externí komunikaci české pobočky společnosti Eset. Přichází z agentury Stance Communications, kde působil na pozici account manažer se zaměřením na korporátní komunikaci především technologických společností. V minulosti se podílel na PR aktivitách společností Tieto Czech, Ness Technologies či Hewlett-Packard.

„V online světě již dnes trávíme značnou část života, a digitální bezpečnost se proto dotýká každého z nás. Jednou z mých hlavních ambicí je posílit povědomí o rizicích spojených s užíváním mobilních zařízení bez antivirové ochrany, neboť jim stále velká část společnosti nevěnuje dostatečnou pozornost,“ říká Šafář.

Šafář vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, obor Mediální studia.

Čtete také:

Eset přibírá šéfa online marketingu

URL| <http://strategie.e15.cz/lide/prestupy/safar-vede-pr-aktivity-esetu-1283673>

Ondřej Šafář PR manažerem společnosti ESET

30.3.2016 iHNed.cz str. 00

ICT Revue

Společnosti ESET, poskytovatel řešení v proaktivní digitální ochraně, oznámila jmenování nového PR manažera pro Českou republiku.

Stal se jím Ondřej Šafář, který přebírá veškerou interní i externí komunikaci společnosti v České republice.

Ondřej Šafář (29) má v kompetenci veškerou interní a externí komunikaci české pobočky společnosti ESET. Přichází z agentury Stance Communications, kde působil na pozici Account Manager se zaměřením na korporátní komunikaci především technologických společností. V minulosti se podílel na PR aktivitách společností Tieto Czech, Ness Technologies, Hewlett-Packard a řadě dalších.

„V online světě již dnes trávíme značnou část života a digitální bezpečnost se proto dotýká každého z nás. Z toho důvodu jsem velice rád za možnost podílet se na komunikaci společnosti, která v této oblasti zastává přední pozici nejen na českém, ale i globálním trhu,“ říká Šafář. „Jednou z mých hlavních ambicí je posílit povědomí o rizicích spojených s užíváním mobilních zařízení bez antivirové ochrany, neboť jim stále velká část společnosti nevěnuje dostatečnou pozornost,“ dodává.

Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, obor Mediální studia.

Mezi jeho záliby patří zejména cestování, florbal a zimní sporty.

Augustin Novák ředitelem slovenské pobočky společnosti Eset - čtěte ZDE

David Křištof přebírá vedení online marketingu, Pavel Matějčík povede technickou podporu společnosti ESET - čtěte ZDE

URL| <http://ictrevue.ihned.cz/c1-65227040-ondrej-safar-pr-manazerem-spolecnosti-eset>

Obchod O2 Media vede Janečková, Big Data Girgle

30.3.2016 mediaguru.cz str. 00 Aktuality

Kateřina Straková

V čele obchodního týmu O2 Media, který se zabývá prodejem cílených médií a možnostmi využití zákaznických dat pro marketingové účely třetích stran, stojí od února letošního roku Magdaléna Janečková. Na této pozici vystřídala Martina Dolejše, jenž odešel do společnosti MasterCard.

Personální změnu rovněž zaznamenal tým Media & data management, který má v O2 na starosti analýzu Big Dat a O2 Media. Po roce a půl se do společnosti vrátil Michal Girgle, který na pozici manažera vystřídal Stanislava Kůru.

Magdaléna Janečková

Magdaléna Janečková pracuje pro O2 Media od roku 2013. Předtím působila v marketingovém oddělení společnosti CZ Golf. Vystudovala **Fakultu sociálních věd** UK.

Michal Girgle

Michal Girgle se do O2 vrátil po roce a půl v dánské společnosti Telenor, kde pracoval jako Senior Consultant pro Big Data. Před svým odchodem do zahraničí působil v O2 šest let jako marketingový manažer, poslední dva roky byl zodpovědný za oblast Big Dat. Svou pracovní kariéru zahájil jako analytik v Českých Radiokomunikacích.

-stk-

URL| <http://www.mediaguru.cz/2016/03/obchod-o2-media-vede-janeckova-big-data-girgle/>

ESET představuje nového PR manažera

30.3.2016 feedit.cz str. 00 Personálie

FeedIT.cz

Ondřej Šafář přebírá veškerou interní i externí komunikaci společnosti v České republice (TZ) Celý příspěvek →

Ondřej Šafář přebírá veškerou interní i externí komunikaci společnosti v České republice (TZ)

Praha, 30. března 2016 – Společnosti ESET, globální lídr v proaktivní digitální ochraně, oznámila jmenování nového PR manažera pro Českou republiku.

Ondřej Šafář (29) má v kompetenci veškerou interní a externí komunikaci české pobočky společnosti ESET. Přichází z agentury Stance Communications, kde působil na pozici Account Manager se zaměřením na korporátní komunikaci především technologických společností. V minulosti se podílel na PR aktivitách společností Tieto Czech, Ness Technologies, Hewlett-Packard a řadě dalších.

Šafář vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, obor Mediální studia. Mezi jeho záliby patří zejména cestování, florbal a zimní sporty.

„V online světě již dnes trávíme značnou část života a digitální bezpečnost se proto dotýká každého z nás. Z toho důvodu jsem velice rád za možnost podílet se na komunikaci společnosti, která v této oblasti zastává přední pozici nejen na českém, ale i globálním trhu,“ říká Šafář. „Jednou z mých hlavních ambicí je posílit povědomí o rizicích spojených s užíváním mobilních zařízení bez antivirové ochrany, neboť jim stále velká část společnosti nevěnuje dostatečnou pozornost,“ dodává.

O společnosti ESET

Společnost ESET již od roku 1987 vyvíjí bezpečnostní software, který drží rekordní počet ocenění a díky němuž může víc než 100 milionů uživatelů bezpečně objevovat možnosti internetu. Široké portfolio produktů ESET pokrývá všechny populární platformy a nabízí firmám i spotřebitelům maximální proaktivní ochranu při

minimálních nárocích. Jedno ze tří evropských výzkumných center ESET pro detekci malware je v Praze. Společnost ESET má celosvětovou centrálu v Bratislavě a disponuje rozsáhlou sítí partnerů ve více než 180 zemích světa.

URL| <http://www.feedit.cz/wordpress/2016/03/30/eset-predstavuje-noveho-pr-manazera/>

Debata o čínských lidských právech pomáhá odvést pozornost

30.3.2016 dialog.ihned.cz str. 00

Ivana Karásková

Co vlastně Česká republika od Číny chce?

Zatím se zdá, že nabízíme svůj trh výměnou za přátelská gesta.

Problémem je, že Česká republika od Číny v politické rovině nic nemůže získat.

Naopak Čína chce mnoho.

Praha je v posledních dvou dnech rozdělena na dva tábory - na jedné straně stojí odpůrci návštěvy čínského prezidenta Si Ťin-pchinga a lidé znepokojení stavem lidských práv v Číně, na straně druhé organizovaní "číňští mávači" vítající svého prezidenta. Je snadné zabřednout do nekonečné analýzy argumentů obou stran, podstata debaty o čínsko-českých vztacích ale leží úplně jinde.

Je neoddiskutovatelným faktem, že vláda práva a lidská práva, tak jak jsou definována na Západě, jsou v Číně stále porušovány - i v posledních letech, kdy je u moci pátá generace vůdců v čele se Si Ťin-pchingem. Potvrzuje to zatýkání zaměstnanců nezávislého vydavatelství v Hongkongu minulý rok, utužování dohledu nad známými disidenty nebo odstavení některých Siových politických rivalů pod záminkou korupce.

Strhávání čínských vlajek v Praze je viditelná forma protestu, ale stav lidských práv v Číně nikam neposune. Na rozdíl od lidskoprávního dialogu, který je součástí bilaterálních vztahů mezi Čínou a Evropskou unií a systematického nátlaku ze strany nevládního sektoru, typu Informačního centra pro demokracii a lidská práva v Číně, které vzniklo v posledních dnech jako platforma Fora 2000 a dalších organizací.

Nemalé části protestujících v Praze jistě není lidskoprávní tematika a stav práv v Číně lhostejný, velká většina však demonstuje z vnitropolitických důvodů v reakci na způsob (nikoli nutně proti substanci), jakým se změnila česká zahraniční politika vůči Číně. Vadí jim opuštění havlčovské tradice, odklon od transatlantické orientace a servilnost českého prezidenta. Problém je ale v tom, že Miloš Zeman opustil prozápadní orientaci České republiky a začal své východní námluvy - bez valného zájmu veřejnosti - již před několika lety, společně s bývalým premiérem Nečasem a současnou vládou. Návštěva Si Ťin-pchinga v Praze zafungovala jako silný mobilizační impuls, jenž se však stočil k černo-bílé debatě o Tibetu, Tchaj-wanu a komunismu v Číně. To Zemanovi jen vyhovuje, protože opět hrozí, že podstatná část celkového obrazu unikne. Jaké jsou tedy otázky, na něž by bylo vhodné se zaměřit?

Petr Honzejek: Zemanova zahraniční politika krtká - čtěte ZDE

V první řadě je zarážející a nepochopitelné, že prezident navrhuje a jedná v zahraniční politice nad rámec svých pravomocí daných Ústavou (zahraniční politiku dělá vláda). Tato politika je silně ovlivňována zájmovými skupinami s partikulárními zájmy, ať již z české strany, nebo ze strany čínské.

V České republice, která deklaruje strategickou spolupráci s Čínskou lidovou republikou, není vytvořena smysluplná a koherentní strategie vůči Číně. Není jasné, kam se nyní vztahy s Čínou posunuly. Byly povýšeny nad rámec vztahů s jinými asijskými partnery (Jižní Koreou, Japonskem, které v České republice investují výrazně více než Čína)? Co vlastně Česká republika od Číny chce?

Zatím se zdá, že nabízíme svůj trh výměnou za přátelská gesta. Problémem je, že Česká republika od Číny v politické rovině nic nemůže získat. Naopak Čína chce mnoho - redefinici politiky jedné Číny (vyjmenováním konkrétních teritorií), status tržní ekonomiky a potenciálně v budoucnosti i český hlas v Evropské unii, jímž se zbaví embarga na dovoz zbraní, které na ní Unie uvalila po masakru na Náměstí nebeského klidu v roce 1989.

Pakliže Česko nezíská nic politicky, můžeme získat ekonomicky? Nečasova a poté i Sobotkova vláda opakovaly jako mantru premisu, že zahraniční politika, která klade důraz i na lidská práva, omezuje možnosti vzájemného obchodu. Za posledních několik let, kdy Česká republika vyfiltrovala ze své politiky vůči Číně důraz na lidská práva, se ale obchodní bilance nevyrovnala. A data z ostatních evropských zemí, které se vydaly stejnou cestou, tuto naši zkušenost potvrzují. Je otázkou, jaká memoranda přinese dnešní setkání čínských a českých podnikatelů. Čeští podnikatelé zatím byli spíše opatrní a kromě PPF, jež stejně na čínském trhu bez ohledu na českou zahraniční politiku úspěšně působí již řadu let, a Škody Auto se nevyjádřili k investicím a spolupráci s čínskými partnery.

Tím, že se odstřiháváme od Evropské unie a nepřicházíme s života schopnou alternativou, své možnosti na čínském trhu naopak snižujeme. Nejednotná evropská politika vůči Číně (ke které Česko nyní přispělo) nahrává Pekingu a dále omezuje možnosti koordinace politiky s partnery v EU, kteří dlouhodobě volají pro jednotném tlaku na Čínu a rádi by viděli zrušení netarifních opatření ze strany Pekingu, větší ochranu práv duševního vlastnictví v Číně nebo otevření dlouhé řady odvětví, do kterých zahraniční podniky zatím nemohou vstupovat.

Sinolog Hála: Vymývání mozků po čínsku - čtěte ZDE

V neposlední řadě se zájem o Čínu nemanifestuje státní podporou expertízy na Čínu. Není to tak dávno, co české Ministerstvo zahraničních věcí mělo v Praze jednoho jediného odborníka na Čínu - ten ovšem teritoriálně pokrýval také Tchaj-wan a Barmu. A ačkoli vysoké školy produkují kvalitní odborníky na čínský jazyk a literaturu (nikoli nutně na současnou Čínu), poptávka po nich je mizivá a jen velmi malé procento končí v byznysu nebo státní správě.

Redukovat debatu o čínsko-českých vztazích na lidská práva by byla chyba. Už jen proto, že Si zítra odjede, vlaječky se vrátí do skříní, ale strategická spolupráce s Číňany a otázka jejího praktického naplnění České republiky zůstane.

Autorka přednáší o čínsko-evropských vztazích na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

URL| <http://nazory.ihned.cz/komentare/c1-65226690-debata-o-cinskyh-lidskych-pravech-pomaha-odvest-pozornost>

Debata o čínských lidských právech pomáhá odvést pozornost

30.3.2016 iHNed.cz str. 00

Ivana Karásková

Co vlastně Česká republika od Číny chce?

Zatím se zdá, že nabízíme svůj trh výměnou za přátelská gesta.

Problémem je, že Česká republika od Číny v politické rovině nic nemůže získat.

Naopak Čína chce mnoho.

Praha je v posledních dvou dnech rozdělena na dva tábory - na jedné straně stojí odpůrci návštěvy čínského prezidenta Si Ťin-pchinga a lidé znepokojení stavem lidských práv v Číně, na straně druhé organizovaní "čínští mávači" vítající svého prezidenta. Je snadné zabřednout do nekonečné analýzy argumentů obou stran, podstata debaty o čínsko-českých vztacích ale leží úplně jinde.

Je neoddiskutovatelným faktem, že vláda práva a lidská práva, tak jak jsou definována na Západě, jsou v Číně stále porušovány - i v posledních letech, kdy je u moci pátá generace vůdců v čele se Si Ťin-pchingem. Potvrzuje to zatýkání zaměstnanců nezávislého vydavatelství v Hongkongu minulý rok, utužování dohledu nad známými disidenty nebo odstavení některých Siových politických rivalů pod záminkou korupce.

Strhávání čínských vlajek v Praze je viditelná forma protestu, ale stav lidských práv v Číně nikam neposune. Na rozdíl od lidskoprávního dialogu, který je součástí bilaterálních vztahů mezi Čínou a Evropskou unií a systematického nátlaku ze strany nevládního sektoru, typu Informačního centra pro demokracii a lidská práva v Číně, které vzniklo v posledních dnech jako platforma Fora 2000 a dalších organizací.

Nemalé části protestujících v Praze jistě není lidskoprávní tematika a stav práv v Číně lhostejný, velká většina však demonstuje z vnitropolitických důvodů v reakci na způsob (nikoli nutně proti substanci), jakým se změnila česká zahraniční politika vůči Číně. Vadí jim opuštění havlčovské tradice, odklon od transatlantické orientace a servilnost českého prezidenta. Problém je ale v tom, že Miloš Zeman opustil prozápadní orientaci České republiky a začal své východní námluvy - bez valného zájmu veřejnosti - již před několika lety, společně s bývalým premiérem Nečasem a současnou vládou. Návštěva Si Ťin-pchinga v Praze zafungovala jako silný mobilizační impuls, jenž se však stočil k černo-bílé debatě o Tibetu, Tchaj-wanu a komunismu v Číně. To Zemanovi jen vyhovuje, protože opět hrozí, že podstatná část celkového obrazu unikne. Jaké jsou tedy otázky, na něž by bylo vhodné se zaměřit?

Petr Honzejek: Zemanova zahraniční politika krtka - čtěte ZDE

V první řadě je zarážející a nepochopitelné, že prezident navrhuje a jedná v zahraniční politice nad rámec svých pravomocí daných Ústavou (zahraniční politiku dělá vláda). Tato politika je silně ovlivňována zájmovými skupinami s partikulárními zájmy, ať již z české strany, nebo ze strany čínské.

V České republice, která deklaruje strategickou spolupráci s Čínskou lidovou republikou, není vytvořena smysluplná a koherentní strategie vůči Číně. Není jasné, kam se nyní vztahy s Čínou posunuly. Byly povýšeny nad rámec vztahů s jinými asijskými partnery (Jižní Koreou, Japonskem, které v České republice investují výrazně více než Čína)? Co vlastně Česká republika od Číny chce?

Zatím se zdá, že nabízíme svůj trh výměnou za přátelská gesta. Problémem je, že Česká republika od Číny v politické rovině nic nemůže získat. Naopak Čína chce mnoho - redefinici politiky jedné Číny (vyjmenováním konkrétních teritorií), status tržní ekonomiky a potenciálně v budoucnosti i český hlas v Evropské unii, jímž se zbaví embarga na dovoz zbraní, které na ní Unie uvalila po masakru na Náměstí nebeského klidu v roce 1989.

Pakliže Česko nezíská nic politicky, můžeme získat ekonomicky? Nečaso a poté i Sobotkova vláda opakovaly jako mantru premisu, že zahraniční politika, která klade důraz i na lidská práva, omezuje možnosti vzájemného obchodu. Za posledních několik let, kdy Česká republika vyfiltrovala ze své politiky vůči Číně důraz na lidská práva, se ale obchodní bilance nevyrovnala. A data z ostatních evropských zemí, které se vydaly stejnou cestou, tuto naši zkušenost potvrzují. Je otázkou, jaká memoranda přinese dnešní setkání čínských a českých podnikatelů. Čeští podnikatelé zatím byli spíše opatrní a kromě PPF, jež stejně na čínském trhu bez ohledu na českou zahraniční politiku úspěšně působí již řadu let, a Škody Auto se nevyjádřili k investicím a spolupráci s čínskými partnery.

Tím, že se odstřiháváme od Evropské unie a nepřicházíme s životu schopnou alternativou, své možnosti na čínském trhu naopak snižujeme. Nejednotná evropská politika vůči Číně (ke které Česko nyní přispělo) nahrává Pekingu a dále omezuje možnosti koordinace politiky s partnery v EU, kteří dlouhodobě volají pro jednotném tlaku na Čínu a rádi by viděli zrušení netarifních opatření ze strany Pekingu, větší ochranu práv duševního vlastnictví v Číně nebo otevření dlouhé řady odvětví, do kterých zahraniční podniky zatím nemohou vstupovat.

Sinolog Hála: Vymývání mozků po čínsku - čtěte ZDE

V neposlední řadě se zájem o Čínu nemanifestuje státní podporou expertízy na Čínu. Není to tak dávno, co české Ministerstvo zahraničních věcí mělo v Praze jednoho jediného odborníka na Čínu - ten ovšem teritoriálně pokrýval také Tchaj-wan a Barmu. Ačkoli vysoké školy produkují kvalitní odborníky na čínský jazyk a literaturu (nikoli nutně na současnou Čínu), poptávka po nich je mizivá a jen velmi malé procento končí v byznysu nebo státní správě.

Redukovat debatu o čínsko-českých vztazích na lidská práva by byla chyba. Už jen proto, že Si zítra odjede, vlaječky se vrátí do skříní, ale strategická spolupráce s Čínou a otázka jejího praktického naplnění České republice zůstane.

Autorka přednáší o čínsko-evropských vztazích na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Můžou podle vás občané svobodně vyjadřovat veřejně své názory?

31.3.2016 ČRo Plus str. 01 12:30 Radiofórum

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Historicky první návštěva prezidenta Čínské lidové republiky v postkomunistické střední Evropě přinesla dohody a memoranda o ekonomické spolupráci, díky kterým prý přiteče do Česka v následujících pěti letech až dvě stě třicet miliard korun. Pobyt Si Ťi-pchinga ovšem provázely i protesty odpůrců neomezeně vládnoucí čínské komunistické strany a kvůli zásahům proti nim teď čelí kritice česká policie. Ptáme se vás, ukazují protesty proti návštěvě čínského prezidenta v Česku, že lidé jsou ochotní se politicky angažovat? Můžou podle vás občané svobodně vyjadřovat veřejně své názory? Volat můžete na číslo 221552777. A pokud se rozhodnete do našeho vysílání zapojit ještě připomenu, žádáme vás o uvedení celého jména. Do studia přišel politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ondřej Císař, který se specializuje na sociální hnutí, protest a taky politickou mobilizaci. Dobrý den.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Co vypovídají podle vás ty protesty proti návštěvě čínského prezidenta v pražských ulicích o ochotě českých lidí se angažovat ve veřejném prostoru kvůli něčemu?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak když to uvidíme v nějaké širší perspektivě, tak ty protesty samy o sobě nevypovídají tolik, jak by se mohlo zdát z těch mediálních závěrů, každopádně jsou to události, které patří do běžného repertoáru občanů v demokratické zemi a to i v České republice. A v tomto ohledu nám vysílají nějakou zprávu o tom, že nejméně někteří lidé jsou schopni a ochotni se angažovat ve věcech, které chápou jako důležité.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Když říkáte, že to zapadá do obvyklého repertoáru demokratických zemí, kde část veřejnosti vyjadřuje své názory. Tím, jak jste to sledoval, řekl byste, že i třeba chování policie a reakce ze strany politické reprezentace odpovídá, dejme tomu, západním demokraciím?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobře, já začnu z té západní strany, ani tam neexistuje žádný uniformní skvělý demokratický přístup k tomu, jak zvládat různé typy protestů, tomu se věnuje jeden celý výzkumný program, který se dívá na to, jakým způsobem se v různých zemích reakce policie v těchto situacích liší a ona se také vyvíjí v čase a někdy může být více represivní a někdy může být méně represivní, to ovlivňuje celá řada věcí, takže v tomhle ohledu bych neřekl, že to, co se dělo v minulých dnech v Praze, bylo nějakým znakem toho, že Česká republika nebo česká demokracie je nějakým způsobem zaostalá.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Protože Eliška Wagnerová, senátorka, bývalá ústavní soudkyně, se ozvala s tím, že se česká policie chovala jako ozbrojená složka prezidenta, to je jenom jeden z kritických komentářů, kterých je teď množství ve virtuálním prostoru, v médiích a tak dále, vy si nemyslíte, že to překročilo hranici?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To já sám za sebe myslím také samozřejmě, ale už jenom to, že na to, že na to téma, který můžeme diskutovat, že spousta hlasů se ozvala, kritizuje to a upozorňuje na to, je jakýmsi, jakousi známkou toho, že ani policie si tu nemůže dělat co chce a ve chvíli, kdy alespoň podle některých lidí překročí hranice, které jsou i stanoveny, tak se ti lidé budou ozývat a dokonce možná budou podávat žaloby, to teď ještě nevíme.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

To ještě nevíme. Někteří z nich to avizují, ale samozřejmě musíme si počkat na to, co bude v realitě platit. Myslíte si, že lidé tedy obecně v Česku mají zaručenou, zaručeno právo na svobodu a vyjádření?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Obecně tady samozřejmě právo na politické vyjádření zaručeno máme, a to je tedy v ústavním pořádku České republiky, a to si myslím, že v každém případě ano. Samozřejmě v některých konkrétních případech a v případech jakoby implementace tady tohoto práva a jeho regulace může dojít k různým konfliktním situacím. Koneckonců tahle ta situace není poprvé nebo není ani v České republice poprvé, diskutovala se stejná problematika, také například v souvislosti se zasedáním Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v roce 2000, kdy alespoň podle některých těch kritičtějších hlasů policie také používala určitých nestandardních strategií jako blokování aktivistů na hranicích a tak podobně.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Vzpomeňme například i na před lety docela veřejně kritizovaný zásah policie na CzechTeku, třeba.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To tam patří taky samozřejmě.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

To tam patří taky. Politolog, sociolog z Karlovy Univerzity Ondřej Císař přišel dnes do studia Radiofóra a na jeho lince už máme posluchače Vítězslava Prakse, dobrý den.

posluchač

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Praksi, vy jste zakladatelem sdružení Občanský monitoring, taky zastupitelem v Průhonicích. Řekněte mi, jak vy se díváte na to, nebo o čem svědčí protesty, které provázely návštěvu čínského prezidenta v České republice?

posluchač

Tak my věříme, že ta politika měla být dělaná způsobem, jako bylo v renesanci, to znamená, je to, je to tak, že v určitých rolích, to znamená v rodině, partnerství nebo směrem k obci, je osobní angažovanost toho člověka, není možné ji žádným způsobem nahradit, takže určitě je správně, že lidé se o tyhle ty věci zajímají a reagují na ně spontánním způsobem, nenechávají to jenom na nějaké politické reprezentaci. Navíc je docela zajímavá, zajímavá skutečnost, že Česká republika z hlediska občanských aktivit je velice výrazně protibetská, jsme v tomhle tom, vynikáme v Evropě, možná i ve světě, naproti tomu zhruba od roku 2006, myslím, je oficiálně česká zahraniční politika protibetská, to znamená uznává takzvaně celistvost Číny a podobně.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Co říkáte, pane Praksi, na názory, jeden se objevil ostatně i na facebookovém profilu Českého rozhlasu Plus, že lidé mají možnost volit si své zástupce a že podobné akce, jako ty, které provázely tu státnickou návštěvu z Číny, nemají žádný pozitivní význam a slouží jenom k tomu, aby se lidé, kteří se do ulic vydají, buď demonstrovat nebo prostě se nějak projevit, pouze mají snahu se zviditelňovat. Co na to říkáte?

posлуhač

Určitě ne. Já vidím ten problém v tom, že my jako občané fakticky vůbec nevíme, co se děje, co se vlastně domlouvá, řekl bych, že ministerstvo zahraničních věcí je vůbec nejméně transparentní ministerstvo ze všech, v podstatě vydává jenom čas od času nějakou informaci o tom, do kterých zemí nejezdí, ale oficiálně o těch smlouvách, o těch dalších věcech, nějakých pracovních dokumentech vlastně vůbec nic nepublikuje. Na rozdíl od ostatních ministerstev, které ty dokumenty publikují a my v rámci občanského monitoringu je čteme a zveřejňujeme třeba nějaké zajímavé informace, tak vlastně o té zahraniční politice běžný občan se nedozví prakticky nic.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Říká Vítězslav Praks. Já vám děkuji, na shledanou.

posлуhač

Na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Náš další posluchač František Staněk. Dobrý den.

posлуhač

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Staňku, i váš názor nás samozřejmě zajímá, jestli a jak jsou lidé ochotní se angažovat v Česku?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, podívejte se, to je celkem jednoduchý, když si vzpomenete na rok 89, tak ta angažovanost tak, bych řekl, propukla, ale od holešovské výzvy, tak teď to postupně upadá, ale tohle bych nechtěl ani tak nějak připomínat, to je prostě běžná věc, že se lidi unaví a že nic nedosáhnou, to nějakým tím protestem, prostě tak ti lidi pak ubývají, je jich čím dál tím míň. Mě zaráží tahle ta čínská situace, která je dneska, myslím si, že to je tím tématem, váš pořad, v tom smyslu, že máme náběh na policejní stát, já si nepamatuju, mně je šedesát roků, a nepamatuju si, že bychom za Gorbačova, za Obamy nebo za jakýchkoliv potentáta uzavřeli celou Prahu a ani ty lidi prostě, kteří by jakoby chtěli vyjádřit buď souhlas nebo nesouhlas, prostě neměli šanci se dostat do nějaký blízkosti, něco ovlivnit, tady nejde přece o to, že ten člověk má svobodu projevu, jak říkal ten pán před váma, ten...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pan posluchač Praks.

posлуhač

Ten Praks a i ten...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

I pan Císař myslíte, náš host, přesně ten.

posluchač

Tak, tak, tak, tak, ten host, že co máme v ústavě, to je sice hezký, ale když to máme omezený zákonem, tak to nemůžeme praktikovat, prostě tam se použijí nějaký klíčky, říkám, bezprecedentní nasazení policejních složek, uzavření celý Prahy tak, aby čínský prezident byl obdivován jen úzkým okruhem potentátu v tyto, v Český republice, to je první věc. A druhá věc je ta obchodní a smíchat to, smíchat to s občanskýma /nesrozumitelné/ právamama nelze, prostě Čína se nechová tak, jak by se chovat měla, Čína má, využívá dětskou práci, Čína má dumpingové ceny, energie, suroviny a tak dále, a pak si tady koupíte ponožky za tři koruny a všichni trpíme tím. To není o tom, že by se sem nedalo dovézt čínský zboží, to je o tom, že ta čínská ekonomika využívá prvky kapitalismu a diktátorsky a totalitně se chová v tý Číně, to je o tom.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Díky za váš názor, pan posluchač Staněk, na shledanou.

posluchač

Na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A ještě jednoho posluchače, než dám prostor našemu hostu, aby reagoval, je to pan Josef Bukovský. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den. Paní redaktorko, celá ta vlajková akce v menším měřítku nám trochu připomínal mejdan, správně řečeno Majdan kyjevský na Ukrajině /nesrozumitelné/, byl zkušený senátor Štětina a tam, získával zkušenosti a v Praze zorganizoval se svými věrnými Bursíkem a Kocábem, z oken jim fandili Kalousek a Schwarzenberg, pak už se /nesrozumitelné/, já to nebudu komentovat dál, na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Na shledanou. Tak ve studiu stále zůstává, jak jsem připomínala, politolog, sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ondřej Císař. Zeptám se, je tady několik těch připomínek, na které asi stojí za to reagovat. Náběh na policejní stát, řekl byste, pane Císaři, něco takového je tady znát, znají vůbec, mě napadá v této souvislosti, nebo vědí o tom lidé, co si můžou dovolit, znají svá práva?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak i takové názory existují, že je tady náběh na policejní stát, ale jak už jsem říkal, tohle to není určitě poprvé, co se něco takového stalo, máme tady určité podobné události z minulosti. To, že se z celé té akce stala vlastně veřejná událost, alespoň v jedné chvíli číslo jedna, to, že to tady dneska diskutujeme, to, že paní senátorka Wagnerová se k tomu kriticky vyjadřuje, celá řada jiných aktivistů, ukazuje, že alespoň někteří z českých občanů mají ponětí o tom, jaká jsou jejich práva a snaží se jich použít a používají je právě v této chvíli.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pak bych se chtěla zeptat, také to s tím souvisí, jak už jsem uvedla, jestli lidé znají svá práva, vědí, co si můžou dovolit, když třeba policie po nich něco vyžaduje, jestli v tomto nemůže být slabina, v tom, jak dokážou využívat veřejný prostor.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ta slabina tady určitě může být. Je to taky jedna z důležitých agend některých nevládních organizací, například které se zaměřují na právě ochranu lidských práv a základních občanských a politických práv, také v České

republice, ono to možná má nějaký širší kontext, ta otázka, kterou mi kladete, je velmi obecná, dá se na ní obtížně takhle obecně odpovědět.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ano.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Každopádně. Určitý deficit ve smyslu porozumění toho, co je občanství a co to znamená, co si jednotlivec v demokratické zemi může dovolit, tady pocítováno je a je to dlouho diskutováno, například v souvislosti s debatami ohledně občanského vzdělávání a určitých programů, které by i v rámci školské výuky pomáhaly lidem zorientovat se v základních, nejenom v těch právech, ale taky v institucích toho demokratického státu a měli by potom jakousi schopnost těch formálně garantovaných práv, také skutečně využít.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Říká sociolog, politolog Ondřej Císař. A na lince Radiofóra 221552777 další z posluchačů, lépe řečeno posluchačka. Dobrý den. Slyšíme se? Nevím, jestli v tuto chvíli tedy máme na lince...

posluchačka

Halo. To jsem já.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

No, nevím. Paní Bosáková?

posluchačka

Bosáková Věra z Prahy.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ano, dobrý den.

posluchačka

Dobrý den. Já se omlouvám, já jsem myslela, že přede mnou je ještě někdo, tak nevadí. Já si myslím, že prostoru k vyjádření nesouhlasu máme dost, bylo tu vyvěšování vlajek, teda, lépe řečeno, jejich sundávání, bylo tu promítání na Hrad, bylo to, byly tu vlajčky v bytech v okolí hotelu Hilton, takže já si myslím, že toho bylo dost a policie musí to trošičku jako holt monitorovat, to by asi nastala anarchie, takže já myslím, že to bylo docela, docela dobré. Co mě ale mrzí, je to, že se tento občanský jaksi nesouhlas neprojeví například v situaci, kdy k nám zavítá premiér Netanjahu, který podporuje ilegální výstavbu na okupovaných územích. To se s tím nesečkáme, s takovým nějakým masovějším odporem proti tomuto. To je asi tak vše, co bych řekla.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Na shledanou. Díky za zavolání.

posluchačka

Díky.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A paní Milada Buzková, dobrý den.

posluchačka

Dobry den. Já bych chtěla trošku přispět k tomu, protože mně se zdálo, že ti lidé měli možnost vyjádřit svoje názory, ale jestli k tomu bude někdo vůbec přihlížet. A jak ti Číňané se projevovali, to jako nevzbuzovalo příliš velkou důvěru. A ty obchody s tou Čínou, oni mají úplně jiné, aby naši lidé na to nedoplatili, protože kde oni se nějak vmísili, okopírovali všechny ty, jako ty projekty, potom to za levné peníze na svém území udělali a firmy třeba zkrachují. A nebo ten megalomanský, jak pan prezident pořád o tom sní, o tom průplavu...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Myslíte kanál Dunaj-Odra-Labe.

posluchačka

Ano, ano. My tady máme nedostatek vody, na čem by ten průplav chtěl stavět? Ta Morava, vždyť to je úplná stružka, jak je takové sucho, Odra taky, u Studénky teče jenom uprostřed luk. Z čeho by ten kanál, vždyť to by bylo úplně zničení tady Moravy, že vůbec má někdo takovou odvalu a takovou pitomost vůbec říct a ještě, že na to budou peníze a Číňané na to dají, vždyť oni, co se tu doveze, to je všechno šunt, no, tak já nevím.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Dobře.

posluchačka

Jestli vůbec lidé budou moci se vyjádřit k těm miliardám, které tady...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

K těm investicím, myslíte?

posluchačka

No, no, tak děkuju, to je všechno.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Já vám taky děkuju, na shledanou.

posluchačka

Na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Tak zaznělo tady, paní, začnu od konce, Buzková, říká, jestli vůbec někdo bude přihlížet k tomu hlasu veřejnosti, který se ozval, myslíte si, pane Císaři, že to v České republice má vliv na chování politiků?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak tohle to je velmi těžká otázka a bude se to lišit samozřejmě případ od případu. Obecně se to nedá jednoduše říct, každopádně už jenom to vyjádření toho dicentního názoru, má určitě význam pro politickou kulturu té země, ukazuje, že tady existují různé názorové proudy a že je třeba vést diskusi, minimálně to ukazuje to, že česká politická reprezentace nezvládla ten svůj krok, vstřícný krok k Číně, pokud to nazveme takto, komunikovat s veřejností, jakoby dobrým způsobem nebo přesvědčivým způsobem, a proto to vzbuzuje takhle ta jako, i tyhle ty reakce.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Čínské skupiny, které naopak se pohybovaly Prahou a podporovaly poměrně hlasitě a výrazně čínského prezidenta, sklidily také kritiku za svoje chování a za někdy agresivní přístup k lidem, kteří naopak nesli třeba tibetské vlajka. Jak vy jste vnímali jejich angažmá právě v celé věci?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak podle těch materiálů, které jsou k dispozici, tak je to přesně tak, jak popisujete, já tady nejsem od toho, abych hodnotil individuální chování jednotlivců, každopádně v té dané situaci, alespoň v některých těch hodinách a dnech ta policie, policejní zásah vypadal tak, že vlastně nechával tady tyhle ty projevy proběhnout bez povšimnutí.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Co vy byste na to řekl, že to tedy policie nechávala proběhnout bez povšimnutí, jaký signál to vydává, i co se týká obsazení veřejného prostoru, to je taky důležité téma.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Došlo k jakémusi blokování těch veřejných prostorů v Praze, jejichž cílem bylo pravděpodobně znemožnit jakési vyjádření některých těch kritických názorů. Ty informace, o které bychom se mohli opřít, v zásadě žádné nejsou, to, co, to, ten signál, který to vydává, tak je ten, že tam byl nějakým způsobem komunikován určitý, byla komunikována určitá preference pro to, aby se policie...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Se spíš...

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

...chovala vstřícně tady k těmhle těm demonstrantům.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Aby spíš bylo vidět to, že někdo podporuje čínského prezidenta, než naopak.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Samozřejmě, že z toho vnějšího pohledu. A jak říkám, já nemám žádné informace, zevnitř to takhle nepůsobilo.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Další posluchači, nejdřív pan Žlutý, dobrý den.

posluchač

Já se prosím jmenuju Žlutý a díky našemu panu prezidentovi nakonec budu červený nebo aspoň minimálně zružovělý studem, ale chtěl bych jenom říct k těm, například k těm tibetským vlajkám, já bych si nenechal vnúit jaksi příkaz policie, aby tibetskou vlajku sundal ze svého okna, radši bych se nechal zavřít, to jenom na jaksi na dokreslení toho, že policie nemá právo přinutit někoho, aby sundal tibetskou vlajku, kterou vyvěsil. Takže tohle to. A potom ještě k té paní, jak říkala, že u nás se neprotestuje proti návštěvě izraelského představitele kvůli výstavbě nějakých osad na okupovaných územích. Když se podíváte do historie na okupované území, vlastně nejsou palestinská, to všechno by patřilo správně Izraeli, kdyby stát Izrael byl v roce 49 vytyčen ve správné velikosti, ne v takovém Prdečku, jak ho udělali, protože celá oblast, která se nazývá Palestinou, byla, vznikla někdy v roce 100 našeho letopočtu díky vlastně Římu, který tam potlačil, já nevím, kolikátý židovský povstání, rozbořil Jeruzalém, zplanýroval židovský chrám a vlastně celá oblast byla pouze, pouze, pouze židovská, tam žádní Palestinci, ti tam jsou pouze jako hosté, to znamená, říkat okupovaná území nejsou okupovaná, to jsou

území Židů, že byl vytyčen stát Izrael v malé velikosti, to je chyba světa, že tehdy to tak udělal. Podívejte se, náš nějaký představitel arabský...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Já se omlouvám, pane Žlutý, je to určitě vhodná poznámka, ale ne v diskusi...

posluchač

Ano, samozřejmě.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

...k angažovanosti ve veřejném prostoru, jestli máte ještě k tématu něco, pak samozřejmě rádi vyslechneme.

posluchač

No, v každém případě policajti nezasáhli proti Číňanům, kteří vlastně vítali toho jejich prezidenta, ale ohrožovali vlastně a vytláčovali ty, kteří mávali tibetskýma vlajkami a to mně připadá, že to je tragédie, že nechají ohrožovat jednu část toho spektra lidí na ulici a potom, že nepustili pana Kalouska a pana Kocába nebo pana...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pana Štětinu, myslíte, ústavní činitel.

posluchač

To je podle mého názoru zločin, protože to jsou lidi, kteří přece jsou, mají zastupitelský svoje práva a můžou se pohybovat, kde by snad mohli chtít, to je všechno.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Já vám děkuji za zavolání, na shledanou.

posluchač

Na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A ještě pan Příba. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den. Já bych chtěl říct asi tolik, no, ten pán, který volal na začátku, že mu je šedesát a že si nepamatuje opatření, tak teda překvapení, že by šedesátiletý měl problémy s pamětí, jo, protože tady se možná ta bezpečnostní opatření nedělaly, protože dopředu lidi si netroufli nějaký... hromadně vyjádřit podporu Gorbačovi nebo málokdo, jako jo, takže to je první šokující věc. Jinak si nemyslím, že by tady bylo až, až tak prostě potlačován nějaký, nějaká možnost projevu, ale začínají takový podivný plíživý policejní praktiky, který si myslím, že trochu řeší na ten, na ten prostě českou povahovou vlastnost, já nevím, jak to říct slušně, jako být vyplašený už dopředu, jako jo, takže skutečně, aby za mnou někdo přišel a řekl, že mám vyndat vlaječku a ten člověk jí poslušně vyndá, teď policie na to nemá pravomoc, tak je prostě hodně smutný a šokující jako jo, a co se týče ještě teda Tibet, Izrael, jako je mi líto Tibeťanů, ale je to šedesát let stará věc, nemělo by se to nechat ležet samozřejmě, jo, Izrael, to je věc polemiky, dřív Palestinci nebo Izraelci, ale co je mi velice líto, tak to je prostě současná, současná situace kolem Kurdů, kteří opravdu trpí sto let špatně udělanou smlouvu, je to národ, který nemá vlastní stát a kde se dneska kobercově bombarduje...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

To jsou zase další témata...

posluchač

Jenom, abychom tady nemuseli mít, nemuseli mít prostě nějaký množství uprchlíků, tak přistoupíme Turecku na cokoliv, jako jo, takže asi tak, tak vám děkuju, paní redaktorko.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Já vám děkuju.

posluchač

A ještě jednu věc chci dodat.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pardon, už jenom velmi krátce, prosím.

posluchač

Jinak je na každém z nás koupit si šunt a nebo si koupit něco dražšího, prostě z Evropské unie a /nesrozumitelné/ Evropské unie, takže se omlouvám a na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Na shledanou. Díky. Se mnou zůstává politolog, sociolog Ondřej Císař ve studiu, máme ještě pár minut, abychom reagovali, napadla mě v souvislosti s tím, co posluchači říkali, jedna, dvě otázky, jednak plíživé policejní praktiky, lidé, kteří se bojí dopředu, ozývají se tady ještě, pane Císaři, reminiscence minulé doby, tedy, že by na nás doléhal tlak totalitního režimu, že bychom se báli dopředu projevit své názory a možná raději předem uposlechli policejních příkazů, i když nemusíme?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak já tady s tímto argumentem nejsem úplně v souznění, samozřejmě, že nějaký vliv toho období minulého tady být může, ale ta doba roku 89, uběhla už dlouhá, stejně tak na ty méně asertivní občanské postoje může mít vliv to, co se tady dělo v devadesátých letech, kdy zrovna téhle té dimenzi nebyla věnována žádná pozornost ani ve veřejné diskusi, ani v tom, jaké politiky se tady dělaly a vlastně jakoby ten důraz na nucenou politickou účast, často před rokem 89, byl nahrazován tím, že vlastně žádná politická účast není důležitá, protože člověk je občan, který je sice občan, ale ten odvolí jednou za čtyři roky ve volbách a mezi těmi volbami potom se realizuje sám, jakoby na trhu v tom, že si nakupuje v supermarketech a sleduje své privátní cíle, to znamená, že tohle to je dost těžké jakoby rozhodnout, tady ve studiu během třiceti sekund, ale tohle to je taky jeden z důležitých vlivů, který je minimálně na stole proto, aby se diskutovalo, myslím si, že není možné všechno jakoby takhle mechanicky pořádkem dokola svádět na ten minulý režim.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ještě by mě zajímalo, jestli se Česko nebo česká veřejnost už dokázala postarat o to, aby veřejný prostor využívali občané pro svůj prospěch bez toho, že jim to nikdo nařídí shora, že čekají, až něco povolí úřady, něco zařídí úřady, máme v tomto už přece jenom, zaznamenali jsme nějaký pokrok?

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak určitě, tak jak z toho obecného hlediska, to neplatí, neplatí taková ta hypotéza o tom, že Češi pouze sedí u piva a nadávají, naopak ty data, které máme, ukazují, že i v průměru Češi něco dělají, není to možná tolik, kolik by někdo z nás chtěl, nebo tolik, co dělají občané v těch etablovaných demokraciích, ale každopádně věci se dějí, lidé podepisují petice, chodí na demonstrace, tady dva z těch posluchačů zmínili to, co se označuje jako

politický konzumerismus, to znamená, že si vybírají produkty na trhu na základě jejich etické nebo politické orientace, takže takhle, když budu reagovat na paní Buzkovou, se může ona vyjádřit k čínským investicím, protože si nebude vybírat na trhu zboží...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Nebo paní Bosáková k Izraeli.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak, takže může se účastnit třeba například nějakého bojkotu, ale také to je jakoby ta obecná úroveň. A když se podíváme, a to můžeme reagovat na toho prvního mluvčího, na úroveň měst a toho veřejného prostoru a ten se většinou spojuje jakoby s těmi městy, tak i tady dochází k určitým jakoby změnám a děje se celá řada věcí, nejenom v Praze, ale i v jiných městech, organizují se aktivisté, kteří se zaměřují například na plánování, na to, kde má vést jaká silnice nebo tam má zůstat park, nebo se má nahradit parkoviště nebo nemá a tyhle ty věci probíhají, probíhají v Ústí, probíhají v Praze, probíhají v Brně, takže myslím si, že věci se mění.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Říká politolog, sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Ondřej Císař, host dnešního Radiofóra, které zakončil poměrně optimisticky, díky za to, na shledanou.

Ondřej CÍSAŘ, politolog a sociolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Děkuji posluchačům, že volali. Od mikrofonu se loučí Veronika Sedláčková.

Co přinese příval čínských peněz? Kdo bude profitovat a jaká jsou rizika?

Ptejte se Lukáše Kovandy

31.3.2016 byznys.ihned.cz str. 00
eko

Čínské investice se v tuzemsku dosud počítaly v miliardách, ovšem poslední dny přinesly zlom. Pokud se všechny smlouvy a rámcové dohody naplní, přitečou do země (či Českem protečou) stovky miliard pocházejících z Číny. Co to znamená?

Čím je motivován zájem velmoci, v níž stále vládne komunistická strana, o středně velkou zemi ve střední Evropě? Jaké jsou přínosy a jaké rizika? Co znamená tak výrazná politická podpora, kterou Číňané v Česku mají? A jak si vykládat chování čínských politiků a jejich domácích či dovezených fanoušků?

Na otázky čtenářů Hospodářských novin odpoví hlavní ekonom skupiny Roklen Lukáš Kovanda.

Podíly ve významné finanční skupině, továrny, dopravní firmy, lázně, pivovar, výrobci letadel, cestovní kancelář... Vedle toho významné nemovitosti, sportovní klub i s jedním z nejmodernějších stadionů v zemi. Seznam čínských akvizic a dohod o spolupráci uzavřených v posledním roce a především v posledních dnech jako by neměl konce. Smlouvy se týkají i spolupráci v oblasti jaderné energetiky.

K tomu Pavel Nedvěd v roli tváře čínského fotbalu. Číňané vyslyšeli i přání Miloše Zemana a budou se angažovat na projektu kanálu Odra, Dunaj, i když zatím jen v "analytické fázi."

Co k nám čínské investice přivedlo a co si od nich byznysmeni z říše středu slibují? Jaké ústupky musela česká strana udělat? Je postup vlády a prezidenta standardní? Jaké další země jsou vůči čínské vládnoucí garnituře tak vstřícný? Přinesou investice nová pracovní místa, nebo jsou jen finanční injekcí pro dnešní vlastníky. Do

jakých sektorů potečou další investice? A jaká je reálná váha čínských peněz ve srovnání s investicemi z vyspělých zemí, které do Česka investují už desetiletí?

Na vaše otázky odpoví hlavní ekonom skupiny Roklen Lukáš Kovanda, který čínskou akviziční vlnu sleduje.

Lukáš Kovanda je výrazný ekonomický publicista a komentátor. Vedl řadu rozhovorů s významnými světovými ekonomy, včetně veličin jako je Joseph Stiglitz, Paul Samuelson, či John Nash. Vydal několik knih, například Příběh dokonalé bouře a Příběh dluhové smršti, v nichž se věnuje nejhlubší poválečné ekonomické krizi.

Ekonomii studoval na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, doktorát získal na Národohospodářské fakultě VŠE, na níž v současnosti přednáší. Vystudoval též demografii na Přírodovědecké fakultě UK. Je hlavním ekonomem finanční skupiny Roklen.

Otázky můžete pokládat již nyní, mohou se však objevovat se zpožděním.

Příběh dokonalé bouře

URL| <http://byznys.ihned.cz/c1-65229010-co-prinese-prival-cinskych-penez-kdo-bude-profitovat-a-jaka-jsou-rizika-ptejte-se-lukase-kovandy>

Vyřeší dohoda Evropské unie s Tureckem migrační krizi?

31.3.2016 ČT 1 str. 01 21:30 Máte slovo

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Máte slovo. Hezký večer, milí diváci. Dle čerstvé dohody s Evropskou unií má Turecko zastavit příliv uprchlíků. Minulý týden proud běženců skutečně poklesl, avšak včera se výrazně zvýšil. Během 24 hodin připlulo do Řecka 766 uprchlíků. V pondělí se mají nelegální migranti začít vracet do Turecka. A následně za každého vráceného Syřana si Evropská unie přímo v Turecku vezme jiného syrského uprchlíka. Je Turecko spolehlivý partner anebo nevypočitatelný? O tom diskutovat budou. Dohoda s Tureckem reprezentuje konec naivity Evropské unie. S výměnou migrantů souhlasím. Říká europoslankyně za KDU-ČSL. Dobrý večer.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

S výměnou migrantů nesouhlasím. Je to návrat k systému nefunkčních kvót, snaha porušovat suverenitu států. Oponuje europoslanec ODS, člen výboru přidružení EU-Turecko. Dobrý večer.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Bezvízový režim s Tureckem by byl z bezpečnostního hlediska rizikovým fenoménem. Varuje přední odborník na terorismus. Dobrý večer.

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Turecko jako partner na mě nepůsobí solidním dojmem, zdůrazňuje bývalý člen mírových misí OSN a vedoucí projektu Péče o válečné veterány. Dobrý večer.

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A za vás veřejnost. Turecko má ekonomicky blíže k Evropě nežli k arabským zemím. Je přesvědčen představitel iniciativy Česko-Turecko. Dobrý večer.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Jde o prohru Evropské unie. Turecko není důvěryhodný partner. To je názor vysokoškolského pedagoga ekonomie. Dobrý večer.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak, začneme, pane inženýre Blahoute, u vás, protože vy jako občan jste tedy nespokojen. Přesně říkáte, že pro vás je dohoda s Tureckem prohrá.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Ano.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Proč, když čelní představitelé unie jsou s ní spokojeni?

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Tak jsou to čelní představitelé unie, tak nemůžou říkat ani nic jiného. Přeci jenom jsou pod tím podepsáni, i když ne osobně. Ale z mého pohledu jsme tou dohodou s Tureckem přijali odpovědnost za migranty. Ne ve smyslu, že bysme způsobili situaci v Sýrii, ale odpovědnost ve smyslu postarat se o ně. Já sice souhlasím s názorem, že je správné pomáhat bližnímu, ale otázkou je, kdo je to bližní? Bližní zase není každý člověk, ale je to spíš někdo, kdo je součástí vaší kultury, komunity, má stejný pohled na svět a podobné názory. Tedy o trpící ze Sýrie by se převážně měli postarat muslimské země nebo se v této věci angažovat a Evropská unie pomoci jim.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Takže vy si myslíte, že vlastně Turecko by nemělo chtít žádné peníze, samy by si to tam ty muslimské země měly vyřešit.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Ano. Ano. Měly by to...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A snažit se, aby ti uprchlíci sami od sebe nešli do Evropy.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Ano. Měli by to dělat automaticky a ne chtít po nás za to výpalné.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak, paní europoslankyně, vy naopak jste s tou dohodou spokojena. Kdybyste tedy mohla reagovat na pana Blahouta.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Já tu dohodu беру jako reálnou možnost proto, aby se zastavila nelegální migrace. To je podmínka číslo jedna. A aby se bojovalo s obchodem s lidmi. Aby se ukončil obchod a zisky pro převaděče, kteří z toho žijí. Tato dohoda je velkou šancí na to, že se tento proud nelegální migrace zastaví. To byl, to byl vlastně cíl té dohody. Samozřejmě její další naplňování a realizování podmínek, které má Sýrie, to bude úkolem toho, aby podmínky byly skutečně naplněny, aby Turecko se stalo zemí bezpečnou, aby plnilo tyto podmínky a pak teprve bude také Evropa plnit své podmínky.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak ale držíme se, držíme se teď tedy těch uprchlíků, že podle vás tedy, podle pana Blahuta totiž mají za to nést zodpovědnost pouze ty muslimské země.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Ne pouze, ale hlavně muslimské země. A my jako Evropa bychom jim měli pomáhat. A nikoliv tím, že Turecko pomáhá nám zvládnout problém v Sýrii.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Ano. Ano. Těch uprchlíků je 5 milionů. Víme dobře, že jenom na území Turecka jsou 3 miliony a do Evropy přišlo zatím tou právě nelegální cestou již více než milion a to se musí zastavit. My nechceme přijmout další milion jako nelegálních uprchlíků. A tohle je návrh dohody, která zatím bude probíhat, bude se realizovat a naplňovat a je to šance, jak ho zastavit. To je to, proč já tuto dohodu podporuji.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane předsedo, kdybyste mohl reagovat.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

No, já tu dohodu podporuji z části. Musím říci, že zejména z té části, která předpokládá, že budeme podporovat ať už materiálně nebo finančně výstavbu uprchlických táborů v Turecku, tak aby ti lidé zůstali co nejbližší své domovině, i když tam je teď válečný konflikt, a aby šanci, až ten konflikt skončí nebo až se uzavře příměří nebo až se ta situace nějak vyřeší, tak aby měli šanci se vrátit zpět do Sýrie, do Iráku. Čili v tomto ohledu já souhlasím s tím, aby Evropská unie asistovala Turecku finančně, materiálně, logisticky, technicky. S tím nemám problém. S čím nesouhlasím, je ten princip jeden za jednoho, protože to jsou podle mě vlastně kvóty v převlečené podobě, to znamená, že za každého vráceného nelegála, nelegálního uprchlíka z Řecka si Evropská unie bude muset nebo bude povinna si vybrat někoho z těch uprchlických táborů. A samozřejmě ti lidé budou dále přerozdělováni zase podle nějakého kvótního systému. Já jsem s těmi kvótami nesouhlasil nikdy. Mně to připadalo jako naprosto nereálná a naprosto neproveditelná věc. myslím si, že to ani, i kdyby s tím někdo souhlasil, že to vlastně ani není možné provést.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Jasně. Ale pane předsedo, víte co, pojďme, protože z toho asi tedy všichni mají radost a v to doufáme, že...

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Myslím, že s kvótami nesouhlasilo většina poslanců Evropského parlamentu za Českou republiku.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ne. Ale já bych se teď držela, víte, jestli Turecko, protože proto se to asi celé dohadovalo, jestli zastaví ten příliv uprchlíků? A pane docente, já když jaksí jsem říkala v úvodu, že včera připlulo z Turecka 766 uprchlíků za jediný den, tak a to ta dohoda prosím platí už od 20. března, nevím, zda to má tedy politiky naplňovat jaksí pocitem, že ta dohoda je dobrá zatím.

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Víte, ty příspěvky, které tady odezněly, zahrnují celou řadu aspektů a já si myslím, že v podstatě i když dojdeme k nějaké dohodě s Tureckem a budem se snažit tímto způsobem zastavit ilegální přistěhovaleckou vlnu, tak tito lidé si stejně najdou cestu jinou. Takže Turecko je jenom v současné době jedna z destinací, jedna z překážek, ale pokud přestane být pro ty lidi schůdná, tak ji prostě obejdou. To je jeden aspekt. Zadržím si myslím, že Turecko v současné době má docela výhodné postavení vůči Evropské unii a dokonce, a to je prosím jenom můj osobní názor, že do určité míry má i stimuly k tomu, aby tuto uprchlickou vlnu odporovalo. Takže má důvody.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Jak to myslíte?

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Je to otázka peněz a v podstatě už jenom dneska tuším, že tam do Turecka šly z Evropské unie 3 miliardy, další se připravují a Turecko může ve svém vlastním zájmu tento tlak stupňovat prostřednictvím, prostřednictvím právě sílení vlny uprchlíků může argumentovat s tím, že jejich zdroje jsou omezené a může žádat další a další prostředky.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No, to je, vážení, pravda, protože turecký prezident, já nevím, jestli je to asi tak 2 měsíce, on dokonce pohrozil, že jestli nedostane víc jak ty 3 miliardy, tak že pošle autobus uprchlíků na bulharské hranice?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Já myslím, že tohle je právě jedna věc, ve které Evropská unie v té dohodě neustoupila. Ta částka je zatím 3 miliardy, bude se čerpat a Evropská komise bude mít kontrolu nad tím, jak se bude čerpat. Nejsou to peníze pro Erdogana, ale jsou to peníze pro uprchlíky, pro ty uprchlické tábory. Pokud budou potřeba další, bude možné ta částka navýšit, pokud to bude nezbytně nutné. Takže já souhlasím s vámi, není možné dávat peníze, uplácet Turecko a nechat se vydírat. V žádném případě.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No tak. Ano. Prosím.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Co to je jiného?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Co máte na mysli?

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Uvědomte si, že to není nic jiného než vydírání. Co si postavili jako podmínku?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Znáte tu dohodu? Je tam 6 bodů a z toho jsou ty body podle mého názoru vyvážené.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Ano. Dívala jsem se na ni. Dívala jsem se na ni na internetu. Vyvážené ano. Je například v dohodě uvedeno, jak se bude kontrolovat třeba to čerpání? Jestli to nezmizí někde v černé díře, jak je to prostě běžné?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Naprosto souhlasím. Je potřeba to kontrolovat. Evropská komise tyto peníze poukazuje formou projektů do uprchlických táborů, čili na vzdělávání, na zdravotní péči.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Jak můžeme důvěřovat?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Jako jestli chceme pomoci těm lidem, kteří tam opravdu jsou v humanitárních problémech, v humanitární krizi, tak toto jsou zrovna prostředky, které půjdou na péči o děti, o rodiny, ženy.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Prosím vás, to jsou slova.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

No to ne, to je realita.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Počkejte, paní, nechte...

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Ale na druhé straně jsou skutky. Skutky Turků. Jaké jsou?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Tak my máme...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Počkejte. Jenom nechte paní Slívovou dohovorit.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

V žádném případě. 5 let mají nehlídanou hranici, takže tam může projít kdokoli. 5 let. To je jaksí známo. To jistě mi potvrdíte. Další věc. Žádným způsobem neochránili to, svoji hranici vnější, protože tam byl normální obchod s lidskou bídou. Ty, ty čluny se tam neobjevily nebo nějak nespady z nebe, to prostě tyhle čluny někdo musel

organizovat, protože to jsou nepředstavitelná množství a pouštěli lidi, vozili je do Řecka. Základ je ten, že když se dělal Schengen, nikoho z vás, z poslanců Evropské unie, nezajímalo, jestli je vůbec ochranná vnější hranice v Řecku.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale pojďme, paní Slívová, abysme to vzali postupně. Pojďme, protože to podezření je, pane docente, že skutečně Turecko jaksi se podílelo na tom exodu uprchlíků, že to muselo podporovat, že přece o tom museli vědět, ty čluny se tam prodávaly viditelně, jo, že tomu nebránili. Toto jestli můžete odpovědět.

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Já bych k tomu chtěl jenom říct, že v podstatě, že tahle uprchlická vlna má určitě řadu příznaků, které vypovídají o její organizovanosti. To znamená, to tam je bezesporu. A pokud budeme domýšlet dál, tak samozřejmě prezentuje se to jako kriminální aktivita, ale bez podpory a minimálně bez, jak bych to řekl, bez tichého souhlasu některých států by to v podstatě možné nebylo. Takže to je jeden.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No a jakých myslíte tichého souhlasu států? Kterých?

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

K tomu bych se fakt nerad vyjadřoval, tady k tomu. Ale v podstatě určitá míra tolerance k tomuto jevu je nutná ze strany států. A další věc, prosím my tady se snažíme, já souhlasím s panem, s panem Zahradníkem, pardon, Zahradilem. Omlouvám se velice, pane kolego.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

To se stává.

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Souhlasím s tím, že, že pomáhat, že pomáhat skutečně máme, souhlasím s tím, že podstatná část pomoci by měla směřovat do zahraničí, v podstatě do toho blízkého místa, kde ty konflikty vznikají, ale co je zásadní, tak my řešíme pouze důsledky určité situace, to znamená, že je potřeba se zaměřit na řešení konfliktů, které produkují tyto uprchlické vlny.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale pane docente, pojďme, my teď postupně probíráme tu dohodu a skutečně největší prostě touha, že, která vysloveně čpí z té dohody, je, že Turecko zastaví tedy příliv těch uprchlíků. Pane plukovníku, věříte Turecku tedy, že to dokáže?

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

V žádném případě nevěřím, protože ta dohoda, já souhlasím s panem poslancem Zahradilem, že v té části, o které on hovořil, je kočkopes. To není dohoda, která by byla vymahatelná, kontrolovatelná. Pokud tady nebude celý systém, komplex opatření, jenom dvoustranná dohoda dvou států to nevyřeší. Jak říkal pan docent, najde se jiná cesta, najdou se jiné prostředky, jak ty lidi dostat. Četl jsem v Reuters nedávno zprávu, která nehovoří už o nějakých 3 miliardách, ale Turci přišli s požadavkem 20 miliard. Kde je konec tady tomu? Těm požadavkům.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Mohu se tady zastavit? Víte, už od roku 2014 putují do Evropské unie nelegální migranti. A my jsme volali po řešení, po ochraně vnějších hranic, po míru v Sýrii. Místo toho jsme od května 2015 řešili kvóty. Já jsem ráda, že alespoň tato část protimigračního plánu, s kterou přišla Evropská komise, se začíná naplňovat. Turecko je

náš partner. Ano, nechrání dostatečně vnější hranice, proto je to jednou z podmínek pro to, aby vůbec jsme se mohli bavit o liberalizaci víz například. Já neříkám, že to je jediné řešení, ale to je konkrétní.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale vážení, pojďme opravdu postupně. Ale pojďme, vy máte tedy pocit nějakého zlepšení teď, co začala platit ta dohoda? Že Turecko tedy lépe... Ne. Pojďme o té ochraně. A to se začnou vracet. Ale tu hranici už mají hlídat ti Turci.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

4.4., 4.4. budou první uprchlíci... Ano. Přesně tak. Především Turci mají hlídat hranici a musím říct, že to berou vážně. Možná víte o tom, že do Řecka přijeli první úředníci, kteří začínají organizovat právě odsun uprchlíků z Řecka do Turecka. Ochrana vnějších hranic Turecka proti převaděčům je samozřejmě věc, která začíná probíhat. Máme tam také monitorovací nebo pozorovací misi NATO. Nejsme na to sami. Ale vynutit tu dohodu, to je úkol samozřejmě na delší dobu.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Já se, já se toho Turecka teď přece jenom, já se toho Turecka trochu zastanu. Pojďme si o tom popovídat za měsíc, za 2 měsíce, až se statisticky ukáže, jestli teda to zvládli nebo nezvládli, jestli ta hranice je propustná nebo není.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No tak včera připlulo 766. Ano.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Já tomu rozumím. Včera, to je jeden den. Pokud se to bude dít dennodenně celý měsíc, tak pak si můžeme říct, ano, nezvládají to, dohoda je k ničemu, prostě neplní...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak. Ale pane předsedo, vy do Turecka jezdíte, vy jste tam byl asi 50 krát.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Ano.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Naposledy před 10 dny. Tak jako náš zástupce procházel jste se ulicemi, pozoroval jste tady, zda se tam něco děje? Nebo jste byl jenom na úřadech?

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Ne. Já jsem tam byl zrovna, já jsem tam byl zrovna v té době, nebyl jsem tedy přímo v tom místě, ale byl jsem tam v té době, kdy Turecko se stalo obětí dalšího pumového atentátu, tentokrát ze strany Islámského státu, což mimochodem je jeden z důvodů, proč já si přece jenom říkám, že to Turecko je v té situaci s námi. Já samozřejmě vůbec nezpochybňuji to, že tam běží nelegální obchod, že to pašování lidí do Evropy se změnilo ve výnosný byznys. Ale stejně tak na druhou stranu je to i Turecko, které se stalo terčem pumových atentátů. Za posledního půl roku, teď jsem měli jeden v Bruselu, v Turecku, v Istanbulu, v Ankaře za posledních půl roku jenom za půl roku bylo 5 pumových atentátů, zahynulo při nich 170 lidí a několik set lidí bylo zraněno. Takže i to Turecko má samozřejmě zájem na tom, aby se ta situace nějak uklidnila. A poslední věc. Poslední věc.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No a teď abychom to nějak uzavřeli.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Ty 2 nebo 3 miliony uprchlíků, kteří tam jsou v těch uprchlických táborech, Turecko má 80 milionů lidí a má 3 miliony uprchlíků, jo, to je prostě skutečně číslo, které téměř překračuje fyzickou, finanční, logistickou kapacitu. Když těmhle lidem nebo když Turecku nepomůžeme, aby tyhle lidi zadrželo na svém území, tak oni se dají do pohybu a oni do té Evropy přijdou. Proto je i v našem zájmu, abychom s Tureckem spolupracovali. Já znovu říkám, logisticky, technicky, organizačně, finančně. Ale ne ten princip jeden za jednoho.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale teď jde o to, jak velká ta daň, víte, se má zaplatit, protože paní europoslankyně, dneska už bylo v tisku, že podle syrské opozice právě v prosinci, jak začal tlak Evropské unie na Turecko, aby začala chránit ty hranice, tak začali turečtí pohraničníci střílet do uprchlíků a pole té syrské opozice bylo za 4 měsíce zastřeleno 16 syrských uprchlíků včetně 3 dětí, víte? Tak jestli tedy také dohlížíte, jakým způsobem je zastavují anebo je to, udělejte tu špinavou práci za nás.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Já myslím, že nevěříte, že jako jednotliví poslanci budeme dohlížet na to, jak přesně pohraniční...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale vy sedíte v tom europarlamentu, tak víte, co se tam děje.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Pohraniční stráž je schopná zasáhnout. Víte dobře, že i na území Evropské unie, když chtěli, Maďarsko, Slovinsko bránilo své hranice, chtělo zastavit proud ilegálních migrantů, tak prostě použily i násilí. Naštěstí nedošlo třeba k té střelbě. Ta situace je tam, tak jak říkal pan kolega, prostě až 3 miliony uprchlíků. Oni nejsou jenom v těch táborech, oni jsou i rozptýleni.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale mně jde o to, jestli ten tlak není tak enormní, chápete, jestli ta Evropa...

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Samozřejmě, že je enormní tlak na hranice.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale jestli Evropa vlastně tam tedy dá ty miliardy a zavře oči a dělejte si tu špinavou práci za nás, když slyšíme, že se i střílí do těch uprchlíků.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Součástí té dohody je možnost liberalizace víz a součástí podmínek, které chce Turecko nebo mělo by Turecko splnit je právě vnitřní bezpečnost, jaksí ochrana i obyvatel a jaksí péče o ty uprchlíky. Čili je to, je to dohoda, je to snaha, je to nějaká činnost a promiňte mi, tam je válka, tam je regulérní válka ze strany Sýrie. Takže očekávat, že ve válce se nevystřelí, já bohužel, je to velmi smutné, ale i toto k tomu bohužel patří.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane Hnátku, vy se stýkáte s řadou tureckých občanů. Jak oni tedy vnímají příliv těch uprchlíků? Jak to vnímají?

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Jde o to, že my se tady vlastně bavíme o tom, že přicházejí ti uprchlíci, ale neřekli jsme si ještě proč. A vy jste to už trochu nakousla, že to je kvůli tomu, že tam je vlastně v té Sýrii válka. Ty lidi utíkají proto, že ty jejich domovy jsou rozbity, oni se musí někam dostat a to Turecko je první zemí, která je jakž takž relativně bezpečná. A pro to Turecko to jsou určité velké problémy, protože...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No a jak to tedy ti občané, jo, protože vy jste zde právě proto, že se stýkáte s tureckými občany, jak oni to tedy vnímají?

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ta společnost je samozřejmě rozdělená, není v tomto jednotná, ale spíše to činí problémy samotnému Turecku, protože opravdu 3 miliony lidí v 80milionové zemi už dá té zemi zabrat. Nejsou to nějaký, ty lidi, kteří tam přichází, opravdu jsou většinou děti třeba, jsou potom z nich děti na ulici, žebráci, ve velkých městech se objevují a je potřeba toto zvládnout.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No dobře, ale pane Hnátku, co říkáte tomu, když jste zde jako za turecké občany, tomu, že jaksi Turecko ještě do loňska neumožňovalo dětem syrských uprchlíků navštěvovat školy. Až loni to otevřeli. No loni to otevřeli.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ale to není pravda. To není pravda.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

450 tisíc dětí. Kde ty kapacity máte otevřít? Teď se o to snaží. Proto tam chceme dát taky ty peníze.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale je to vlastně hrozné.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

No je to hrozné.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ale zase na druhou stranu Turecko bylo velmi vstřícné k těm syrským uprchlíkům, protože oni můžou studovat na vysokých školách v Turecku. Což zase způsobuje další problém.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Jo, takže oni nemohou základní školy a mohou na vysokých.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Pokud mají věk, tak...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ne, já se ptám, jak to tam chodí. Já to nevím.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ano. Oni totiž jsou přijati do těch škol, ale potom na to trpí ti obyčejní Turci, kteří nemohou studovat na těch školách, protože ne jako u nás, kdy může studovat každý, ale v Turecku je nějaká dlouhá příprava na velkou zkoušku a když v té zkoušce obstojíte mezi statisíci studenty, tak potom můžete studovat. Bohužel syrští uprchlíci dostanou tam bez těchto zkoušek.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak prosím, vy jste chtěl zareagovat. Prosím.

pan Libor

Dobrý večer. Libor /nesrozumitelné/. Paní poslankyně Šojdrová nám tady říkala, že 5 let tady voláte po míru, aby byl v Sýrii mír. Je to tak?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Tak od roku 2013.

pan Libor

No a to asi voláte z okna nebo jak si to představujete?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Já jsem neřekla, že voláme, jsem řekla, že voláme o opatřeních, protože od roku 2013 se zvýšil migrační tlak, 2 miliony uprchlíků ze Sýrie v roce 2013. Čili upozorňovali jsme na to, že v Sýrii je vážná situace a migrační tlak se bude zvyšovat.

pan Libor

No ale je třeba se podívat, co se tam vlastně děje. Peníze chcete dávat Turecku, které vlastně patří k hlavním viníkům.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Ne Turecku ale uprchlíkům.

pan Libor

Turecko patří k hlavním viníkům, že se tam nějaká rozpoutala válka v Sýrii.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak možná byste to měl objasnit, tento argument.

pan Libor

Protože Turecko patřilo k hlavním zásobovatelům Islámského státu. Podporovalo jej, kupovalo od něj ropu, tvrdilo, že to není pravda. Američané chránili ty konvoje, spolupracovali při tom s Tureckem, při tom nákupu té ropy. Jo. Dále vlastně školilo islamisty na svém území, přímo z Turecka je tam registrovalo a posílalo je, posílalo je proti Sýrii. A my budeme dávat peníze Turecku, které vlastně válčí proti státu Sýrie, který nikomu nic neudělal.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak já bych nechala, aby na toto zareagoval pan docent. Prosím. O tom, že Turecko obchodovalo s Islámským státem.

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Máte pravdu. Ze Sýrie a z území Islámského státu do Turecka směřovaly konvoje s ropou. Některé dokonce i do místních rafinérií, kde se prodávaly. Pokud vím, tak byly i informace o tom, že dokonce z Turecka putují k Islámskému státu náhradní díly ke zbraňovým systémům a podobné věci. To tam všechno bylo. A bylo to na bázi, na bázi obchodu. Takže pokud se o tom diskutovalo s Turky, tak oni říkali, že to jsou privátní aktivity, že v podstatě stát jako takový s tím moc společného nemá. Ale máte pravdu v tom, že díky, že díky syrské válce si Turecko vyřizuje hlavně svůj jeden z ústředních problémů a to je v podstatě jejich vztah ke Kurdům a k potenciálnímu kurdskému státu. Čili tento konflikt je v tomto kontextu využíván nebo zneužíván. Souhlasím s vámi.

pan Libor

Dále bych, dále bych řekl, paní Šojdrová, 5 let jste nám lhali, že vlastně za Islámský stát vlastně bojují lidé z Evropy, z Belgie, z Francie, jo, nazýváte je, teďka, včera jsem poslouchal zprávy, že to jsou, belgičtí mládenci se vrací ze Sýrie. Jo. Ti lidé, kteří vymýšleli způsoby, jak zabít někoho na tisíc způsobů, tak je Česká televize a redaktoři nazývají, belgičtí mládenci se vrací ze Sýrie. Když jeden něco provede, tak už je to teda terorista. Za ten Islámský stát, vlastně Belgie to podporovala i Francie, není to trestné, jo, není to stát, takže kdokoliv mohl ze západní Evropy za Islámský stát bojovat. A není to trestné.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Já jenom, aby bylo jasné, vy pravděpodobně reagujete na článek v Mladé frontě Dnes. Já jenom, abysme byli všichni v obraze. Kdy vlastně Turecko upozornilo na to, že opakovaně zadrželi na letišti evropské radikály, kteří přiletěli z evropských měst, měli pasy, které byly na varovné listině, měli v zavazadlech vojenské vybavení a když je Turecko tedy zastavilo, vrátilo zpět do Belgie nebo do Francie, tam byli následně propuštěni na svobodu a poté se z nich tedy vyklubali teroristé jak v Bruselu, tak ve Francii. Takže tady zase musíme Turecko tedy pochválit. Ano. Jestli, ale k této.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Já bych zareagovala. K tomuto tématu.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ale to je přece hrozné, chápete. Ten článek je o tom, paní poslankyně, že vlastně evropská města se zbavovala, věděli, že tam mají ty potencionální radikální třeba džihádisty a posílali je prostě, naschvál je pustili prostě, ať si letí do Sýrie. A Turecko je zastavilo. Ale Turecko je zastavilo a vracelo je tedy zpátky a Evropa je zase propustila.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Ano. Souhlasím. Příznivce radikálního islámu je třeba jaksí hnát k zodpovědnosti, měl by to být trestný čin, protože hlásají nenávist a násilí. Zadržet.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Prosím.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

To je naivita těch, to je naivita nebo neprofesionalita nebo špatná spolupráce zpravodajských služeb na straně Francie a Belgie, že jo. Tady naopak, jak jste správně řekla, by spíš Evropa měla tomu Turecku poděkovat, že tedy jeho zpravodajské služby informovaly Belgii a Francii, že někde jsou nějakí podezřelí potenciální teroristé, kteří se vrátili, kteří se vrátili přes Turecko ze Sýrie zpátky do Evropy. A jestli s tím francouzské bezpečnostní složky a belgické bezpečnostní složky nedělaly nic, tak je to jejich vina. Je to vina špatné koordinace, je to vina, která jde za francouzskou vládou a za belgickou vládou. Takhle to je.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Velmi liberální systém. Bohužel.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak. Prosím.

důchodce z Říčan

Dobrý večer. Důchodce z Říčan. Já vás tady poslouchám a myslím, že se velice mýlíte všichni.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

V čem? V čem?

důchodce z Říčan

Já vám to hned řeknu. My jsme totiž ve válce. Ta válka se nazývá pochodová a ti emigranti pochodují. Takže známe zákopový, tankový, letecký a tohle je pochodová válka. A ty důsledky, ty přijdou za x let. Takže to je jedna věc. Druhá věc je, vůbec jste tady nezmínili, kdo tohle způsobil a to byli Američani. Ti aby prosadili demokracii, tak vezmou pušky, to jim nestačí, tak letadlový lodě, letadla, tanky a jdou někam dělat demokracii.

nejmenovaná osoba

A rozvrátit režim.

důchodce z Říčan

Přesně tak. Takže...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak počkejte. Necháme tedy na to reagovat.

důchodce z Říčan

Moment. Ještě moment. No, tak už mluvili dost.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale počkejte, je to dialog. Já vás nechám potom mluvit.

důchodce z Říčan

Takže Irák, Husajna a Kaddáfího vyprovokovali, zabili, udělali tam chaos, vznikl Islámský stát a tohle jsou důsledky. Čili když nebudou mít důsledky, kdo to vyprovokoval, Američani, vy poslanci, když do toho nezapojíte přes OSN Ameriku, aby platila minimálně 50 % těch nákladů, tak to nemá smysl.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Já jenom, půjčte mi to, já jenom, chce tady na vás reagovat mladý občan. Tak to bude zajímavé. Prosím.

Petr PÁVEK

Těší mě. Petr Pávek. Já, jako určitě nějakou vinu na tom třeba Spojené státy nesou, ale no válku, válku v islámským, jako základ Islámského státu tam nevznik jenom kvůli tomu, že tam bylo nějaký bezvládí v Iráku a v Sýrii.

důchodce z Říčan

Ne. Husajna a Kaddáfího zabili a ty, ty, ty islámský teroristy, který měl Husajn ve věznicích, tak ty pustili. Je to takhle. Takhle to berte.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak počkejte, necháme rozhodnout pana docenta. Pojdte. Máme zde odborníka na terorismus. Prosím.

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Máte pravdu v tom, že tyto konflikty, které dneska nebo jejichž plody dneska sklízíme, tak byly nastartovány ještě tuším za vlády prezidenta Bushe mladšího, to máte pravdu. Od té doby se ta situace akceleruje a vyvíjí se. Otázka je, co by se stalo, kdyby tyto konflikty nevznikly, protože oni vznikají vždycky na základě nějakých vztahů a nějakých zájmů. Takže možná by probíhaly někde jinde nějakou jinou formou, možná v jiném rozsahu, ale pravděpodobně bychom čelili velice podobným rizikům jako dneska. Takže to je k tomuhle aspektu. A pokud jde o vaši pochodovou válku, tak to je teorie, se kterou přišel Kaddáfí. Já nechci přesně citovat to, na co on se odvolával. Ale otázka demografie v tomto střetu nebo na tomto pozadí je velice významná. Nedávno jsem četl studii, kdy, ve které se uvádělo, že v současné době se třeba na území Německa rodí více dětí přistěhovalcům než většinové společnosti. Takže to jenom vypovídá o tom, že naše společnost se mění určitým způsobem a může se měnit na základě různých, různých stimulů, ať už na základě biologie nebo na základě fyziky nebo na základě sociálních konfliktů, to může, ale bohužel je to tak a tady se bavíme o nějakém řešení, o nějakém možném řešení.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Tak a pojdme k tomu řešení, když už má mikrofon pan Pávek. Pane Pávku, vám se třeba nelíbí na té výměně, že se tedy má vyměnit, že jo, syrský uprchlík se vrátí do Turecka a Evropská unie si z Turecka vezme jiného syrského uprchlíka. Vám se to nelíbí. Kdybyste mohl říci třeba tady panu předsedovi v čem?

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Mně se to nelíbí taky teda.

Petr PÁVEK

Jo. Já teda asi nevidím úplně...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale panu Pávku se to nelíbí z jiného důvodu než vám, víte? Ano.

Petr PÁVEK

Ne. Že mně se třeba úplně nelíbí takový to rozdělování na ty jako hodný uprchlíky a ty ekonomický migranty. Přeci jenom jako člověk, co třeba utíká z Afghánistánu v současné době a je třeba pronásledovanéj Talibnem a podobně, tak přeci jako takovému člověku bysme jako Evropa, pokud míří do Evropy, měli taky pomoci. A může to být třeba i celá rodina. Ty lidi utíkají před jako zrudnostma stejně velkejma, jako je Islámskej stát. A nemůžeme říct jako, že nejsou Syřani, tak proto jako nejsou dostatečně jako uprchlíky?

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Je to všechno úplně jinak. Musí se odstranit ten základ, jak už tady bylo hovořeno. Každý člověk chce být ve své zemi. Má ji rád, má tam kořeny.

Petr PÁVEK

S tím souhlasím samozřejmě.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Přece základ se musí, musí se tam pomáhat. Musí se spojit síly. Musí se spojit síly.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale paní Slívová, vy třeba máte obavu, víte co, abychom vždycky to probrali konkrétně. Vy třeba tady v tom případě máte obavu, že prostě v Turecku si kdekdo koupí falešné pasy syrské a potom tedy bude Evropská unie obalamucena. No řekněte to.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Ano. Já znám, já znám mnoho Syřanů a můžu vám říct, že vám každé Syřan řekne, že tak jako my poznáme Hanáka, Valacha, Ostraváka, tak oni poznaj u Araba, jestli je to Syřan. Byznys s těma člunama jim teda skončí, protože kdo by dával, poslední peníze dával na to, aby se dostal na člunech, kde může umřít, je takovejch případů mnoho.

Petr PÁVEK

No asi lidi, který prostě nemají žádnou možnost?

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Když bude tedko, když tedko se dostane, když teď se dostane zpátky sice, ale potom se dostane buď autobusem nebo...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale paní Slívová, tam jde o to, že oni si, Evropská unie si vezme jenom ty uprchlíky, kteří nechtěli nelegálně překročit hranice.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Ano. Ano.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane Blahoute, vy jste chtěl reagovat.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Ano. Když kolega přednesl, že se jedná o uprchlíky z Afghánistánu, tak ti to mají do Evropy poměrně daleko. Proč nejdou do bližších zemí? Jako je Saúdská Arábie, které jsou bohaté, bezpečné. Ta je schopna...

Petr PÁVEK

Ano. Saúdská Arábie, děkuju, že to...

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Vydržte. 2 miliony, má stany pro 2 miliony poutníků do Mekky, ale neposkytne je, klimatizovaný stany prostě luxusní a neposkytne je pro tyto migranty. Ještě bych k tomu, ještě bych k tomu řekl, že...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ne, počkejte, budete pak. Ano. Prosím.

Petr PÁVEK

No já vám na to klidně můžu reagovat. Saúdská Arábie, jako určitě víte, jaký mají tam režim. Ten režim, pokud někdo utíká před Talibanem, je to třeba žena, která jako se snaží bojovat o nějakou emancipaci, aby mohla chodit do školy třeba jenom, tak do Saúdské Arábie, kde se snažili zakázat, aby žena mohla řídit auto, tak tam asi utíkat nebudou.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

No, ale neměli by si to...

Petr PÁVEK

Musíme jako dělat taky velký rozdíl mezi, mezi nějakou jako těmi státy, který jsou vlastně hodně pro nás, my jsme to zas nazvali zaostalý, ale vlastně jsou velmi, velmi nějakým způsobem jako konzervativní.

nejmenovaná osoba

Středověké. Středověké, ano.

Petr PÁVEK

Ano. Středověký. A nějakými státy, které jsou mnohem blíže Evropě, jako je Turecko nebo Sýrie.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Tak já myslel, že migranti utíkají do bezpečí, aby se jednou vrátili domů. Tak neutíkají do těch zemí žít, takže tohle je taková lichá odpověď.

Petr PÁVEK

No počkejte, ale když někdo utíká před tím, že ho jako může zabít Taliban, může...

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

Taliban není v Saúdské Arábii.

Petr PÁVEK

No tak určitě víte jako, že Taliban má, je rozšířen prostě, dokáže zabít někoho kdekoliv.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Tak necháme zareagovat třeba paní /nesrozumitelné/.

Michal BLAHOUT, vysokoškolský pedagog ekonomie

No dobrá, tak to může i v Evropě v tom okamžiku.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak. Paní Najšlová. Prosím.

Lucia NAJŠLOVÁ, analytička, **Fakulta sociálních věd** UK

Já myslím, že se tady trošku snažíme vyřešit problémy celého světa a původním cílem bylo odpovědět na otázku, jestli dohoda s Tureckem má smysl. A pokud, za jakých podmínek. A takže k tomu bych se ráda vrátila. A z té současné podoby euro-turecké dohody není nadšený určitě nikdo a včetně těch lidí, kteří ji podepsali. A má spoustu much. Nepotkala jsem, nepotkala jsem jednoho azylového právníka, který by s ní byl spokojen a tak dále. Ale důležitá věc je, že my se s tím Tureckem domluvit musíme. Je to sousední země, je to strategický partner. A je to země, která rokuje o možném členství v Evropské unii.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A to myslíte, že je vážné rokování o tu Evropskou unii, že to někdo bere vážně?

Lucia NAJŠLOVÁ, analytička, **Fakulta sociálních věd UK**

To je další téma. Dovolte mi ještě jednu větu. Pokud máme v Evropské unii silné protiuprchlické nálady a pokud máme členské země, které odmítají přijat, vemte si třeba Polsko, které už po pařížských útocích a teď čerstvě po Bruselu řeklo, že neveme ani nohu. Tak, tak v této situaci je nezbytné, abychom se na jedné straně snažili pracovat na naší domácí veřejné debatě, ale na straně druhé abychom se snažili zlepšovat podmínky pro uprchlíky, žadatele o azyl a které jsou s v sousedních zemích. A ono je trochu, je trochu tristní, že gro té zátěže nesou země, které jsou podstatně chudší než my.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Než my Česká republika?

Lucia NAJŠLOVÁ, analytička, **Fakulta sociálních věd UK**

Ano.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak to bude na pana předsedu Zahradila. Prosím.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

No já se musím vrátit k tomu, co jsem řekl na začátku a použiju k tomu ještě možná trochu v obměněné podobě tu otázku, kterou vy jste položila. Vy jste se ptala paní poslankyně Šojdrové, jestli je to tak, že vlastně Evropa jakoby platí Turecku za to, aby za ni odvedlo tu špinavou práci. A já říkám, ono je to vlastně tak, ono je to tak. Evropská unie vlastně outsourcuje ten problém na jinou zemi, tedy na Turecko, které je jakýmsi nárazníkovým pásmem mezi Sýrií a Irákem, kde probíhá ta válka, a mezi Evropou, do které se ti uprchlíci valí. V Turecku jsou, jak jsme si řekli, 3 miliony uprchlíků. A já znovu říkám, pokud řekneme si to nezaplátíme, tak ty 3 miliony uprchlíků se budou dále valit do Evropy. Nejenom už do Německa, do Švédska, ale i do střední Evropy. Takže to je věc, znovu říkám, se kterou já souhlasím. S čím nesouhlasím je ten princip jeden za jednoho, to už jsem tady také řekl, protože to jsou kvóty v převlečené podobě. Takže pomoc...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak necháme paní Najšlovou reagovat na vás. Prosím. Na pana předsedu, kdybyste mohla.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Já to uzavřu. Pomoc, o které tady hovoří paní, tu já si představuji tak, že budeme, a na tom jsme se tady už taky shodli, že budeme jako Evropská unie platit uprchlické tábory, výchovu, nějaké technické, organizační, prostě logistické prostředky.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale pane předsedo, tady zazněl názor od paní Najšlové, že i my bychom se měli snažit. No můžete reagovat na pana předsedu nebo jste spokojena s jeho názorem?

Lucia NAJŠLOVÁ, analytička, **Fakulta sociálních věd** UK

Já jsem ho chtěla nechat domluvit.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No to by bylo dlouho, víte, to už bysme za chvíli pak končili.

Lucia NAJŠLOVÁ, analytička, **Fakulta sociálních věd** UK

Dobře. Já si nemyslím, že jakákoliv dohoda s Tureckem nebo s další sousední zemí by nás měla zbavovat odpovědnosti za to, co se děje v našem sousedství. A to znamená, že tak, jak by to fungovat mělo, je, že Evropská unie, spolek jedněch z nejbohatších zemí na světě, by měla udělat díl své práce a či mluvíme o financích nebo mluvíme o stabilizaci sousedství nebo mluvíme i o přijímání uprchlíků.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak. Necháme reagovat pana plukovníka. Prosím.

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

Mě tady v té souvislosti napadá jedna taková, jedna taková myšlenka. Na základě informace, kterou vy jste začala, kterou zveřejnily Timesy, tak server Politico.com zveřejnil prakticky informace ze samotného Turecka, kde probíhá normální, regulérní válka proti vlastnímu obyvatelstvu. My to nevíme, nevidíme, protože se to nedozvíme, ale města, jako je Diyarbakir, které je hlavní město Kurdů, tak říkajíc v uvozovkách, jsou prakticky podle toho, toho zpravodaje z části neobyvatelná. Čili jinými slovy je nám řečeno, že další statisíce uprchlíků byly vytvořeny anebo potenciálně vznikají v samotném Turecku. Zrovna tak...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No hovoří se, že pan Zahradil kroutí hlavou, ale hovoří se, že takto muselo opustit domovy v Turecku až 350 tisíc občanů. Jsem četla.

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

Je to i v důsledku toho, co tady říkal pan Zahradil o těch bombových útocích, protože prakticky bavíme se o odvetné operaci armády vůči vlastnímu obyvatelstvu a třeba snímky takového /nesrozumitelné/ se vůbec neliší od Aleppa. Podívejte se na to. Skutečně se neliší od Aleppa anebo od jiných měst anebo městeček v samotné Sýrii.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Ono je to, ono je to trochu jinak, protože tam samozřejmě léta probíhá ten boj tureckého státu proti kurdským separatistům, kteří se snaží jakoby odlomit kus toho Turecka a vytvořit si svůj vlastní stát. Ale to je konflikt trochu jiné úrovně. Ten bych přímo tady do těch válečných záležitostí v Sýrii a v Iráku vlastně nezatahoval. A ten se týká prostě územní integrity Turecka, na jejíž ochranu, si myslím, má koneckonců každý stát, každý stát právo. To zas je...

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

Ty tanky, ty tanky použít proti civilnímu obyvatelstvu?

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

No tak jestliže máte teroristickou organizaci PKK, že jo, která páchá ty atentáty na tureckém území vůči tureckým obyvatelům, no tak samozřejmě proti nim nasadíte armádu. Kdybysme tady měli v České republice něco, jako byla v 70. letech v Německu frakce Rudé armády, že jo, která prostě dělala atentáty, střílela lidi a dávala bomby pod auta, tak bychom asi taky proti nim nasadili ozbrojené složky.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane plukovníku, chcete ještě reagovat?

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

Já si myslím, že to, co je použito tam proti civilnímu obyvatelstvu, protože především je trestáno civilní obyvatelstvo kurdské, je naprosto nepřiměřené.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ale říkejte to panu předsedu Zahradilovi. Protože zdá se, že...

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

A rovná se to, rovná se to tomu, co použil kdysi Saddám Husajn proti Iráku. Vidím mezi tím rovnítko.

Jan ZAHRADIL, europoslanec ODS, výbor přidružení EU-Turecko

Na tom se neshodneme.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

A můžu na to zareagovat? Můžu na to jenom zareagovat? Jako určitě my víme o tom, že tento konflikt tam je, je to dlouhodobý a není jediný. Vy víte dobře, že Turecko má také problém s Kyprem, nemá vyřízené nebo dokončené své účty ke genocidě Arménů a tak dále, že. I k Řecku.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale promiňte, je přesto všechno, tedy to napadá občany, je to spolehlivý partner?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Tak a teď já se vás zeptám. Bylo tady kritizováno, když se zasahuje do těchto zemí z vnějšku, protože ano, zásah vůči Saddámovi Husajnovi nakonec uvolnil ty síly, které tam byly držené a které prostě, jejichž plody se teď sklízí. A co tedy? Máme zasahovat vůči Turecku? Máme jim tam dělat pořádek? Bohužel. Jako chce to určitý vývoj, který v Turecku musí proběhnout, ale Turecko je země s pluralitním politickým systémem, je tam opozice, je tam i kurdská politická strana, která bojuje politickými prostředky.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale paní europoslankyně, přece jde o to, zda této zemi, pane docente, vy byste mohl odpovědět, je tedy dobré za určitých podmínek nabídnout od června, tak by to mělo být, pokud ta dohoda tedy bude splněna, bezvívový styk.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Těch podmínek je 72 a jestli je splní, je to velký otazník.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Pane docente, a potom už bude hovořit, pak už budete hovořit vy.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Mám o tom velké pochybnosti, že to splní tedy. Ale...

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Já už jsem se k tomu vyjádřil. Podle mě je to velice riziková záležitost. Turecko je v podstatě branou pro celou řadu rizikových oblastí vstupu do Evropy, takže představa, že dokážete kontrolovat milion nebo 2 nebo 3 miliony lidí, kteří se můžou tímto způsobem do Evropy dostat, je prakticky neřešitelná.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak a pojďme, teď...

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Představuje to skutečně velké bezpečnostní riziko.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak prosím. Vy.

Miloš KOMÍNEK

Dobry večer. Já se jmenuju Komínek Miloš z Velkýho Meziříčí. Prosím vás, já bych měl k tomu akorát to, že v Jugoslávii, když Albánci páchali teroristický útoky, tak společenství států mohly zasáhnout proti Srbsku, proti Jugoslávii, tadyhle proti Turecku nemůžou, přestože teda je to naprosto stejná situace. Akorát že ty důsledky a těch mrtvejch asi Kurdů už je tam víc. A jinak co se týká dohody s Tureckem, prosím vás, já bych to nenazýval dohodou, protože pokud, dohoda je svobodná vůle obou stran. Pokud někdo vydírá někoho druhýho a přinutí ho podepsat, tak je to pakt Merkel-Erdogan, bych to nazval a je to novodobý /nesrozumitelný/, který budeme platit jako daň z krve, Evropani Turecku proto, aby nás jako, to se platilo tureckejm sultánům, takže sultánu Erdoganovi budeme platit /nesrozumitelný/, jo?

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale vás neuklidňuje tedy, že třeba zbrzdí ten příliv uprchlíků?

Miloš KOMÍNEK

Nezbrzdí. Nezbrzdí ho. V životě ho nezbrzdí.

nejmenovaná osoba

A budou chtít víc a víc.

Miloš KOMÍNEK

Turci budou chtít, každej vyděrač, kterýmu ustoupíte, bude stupňovat své požadavky. Já myslím, že pan docent vám to jasně řekl. Podívejte se, představte si, že na Ukrajině je také válka. Syřanů už jsou tady 2 miliony lidí, 2 miliony lidí ze Sýrie. A tam je 45 milionů lidí, takže nás začnou vydírat taky potom a do Evropy pošlou 15 milionů lidí, protože je tam válka. Jo? Takže nás bude vydírat každý.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

A můžu se zeptat, co jiné byste navrhli v tom případě? /Souzvuk hlasů/.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Nechme reagovat.

Miloš KOMÍNEK

Řešení je jednoduchý. Kolik je ve Španělsku uprchlíků? Řekněte mně, kolik uprchlíků prchá do Španělska a mají to tam kratší.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Španělé se dohodli na vracení a my jsme se dohodli s Tureckem na vracení.

Miloš KOMÍNEK

A neměli jste se radši dohodnout se Sýrií?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

A také za to platili. A víte, že za to platili a hodně platili za readmisní dohody?

Miloš KOMÍNEK

Protože 80 % Sýrie je dneska už v rukou legálně volené vlády, kdyby se nevyzbrojovala ta pseudoopozice.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Myslím, že paní Najšlová to řekla správně. Nikdo nad tou dohodou tady nejásá. My to bereme jako určitou reálnou možnost, jak s tímto problémem se poprat.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Spíš nemůžeme očekávat, že třeba Turecko tento problém za nás vyřeší, protože to je úkol Evropské unie, aby ona chránila vlastní hranice a jde o to, že to není uplácení. My s nimi řešíme ten problém, který máme společný. Takže když by Evropská unie byla schopná bránit své hranice, tak bysme potom nemuseli to, jak říkáte vy, vyjednávat s Tureckem. To není uplácení, to je pomoc řešit tu situaci.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak prosím. Prosím.

nejmenovaná osoba

Tady se mluví furt o Turcích, teď se to...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dejte mikrofon směrem k ústům.

nejmenovaná osoba

Odtáhlo někde jinam. Turci neměli, nemá a mít zájem nebudou. Podívejte se, hranice Turecko s Řeckem a s Bulharskem, paní Šojdrová, jak je dlouhá?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Pardon. Hranice Turecko s Řeckem?

nejmenovaná osoba

Tak já vám to řeknu. Ty jsou 400 kilometrů. Naši hranici za socialismu 1 360 kilometrů bránilo 18 tisíc pohraničnicků. Moment. Turci mají ve zbrani 660 tisíc vojáků, 370 tisíc policajtů a četníků, 200 válečných lodí se 46 tisíci námořníky a 52 tisíci záloh, 736...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale tím chcete tedy říci, že by to...

nejmenovaná osoba

Moment.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale pojďme, víte, musíte k věci. Je to zajímavé, ale pojďte.

nejmenovaná osoba

Tu hranici musej ubránit, že tam neprojde ani myš.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ale vy jste neřekl, že ta hranice je jiná.

nejmenovaná osoba

A oni nechtěj.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Protože ta hranice je, to je moře, s Řeckem tam je prostě moře.

nejmenovaná osoba

Prosím vás, pane docent, doktore, ta hranice je 400 kilometrů, maj 200 námořních lodí. Když je postavěj 2 kilometry od sebe...

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ale je to jiný typ hranice. Přece nemůžete srovnávat tyto 2 věci, že jo. A hlavně jak jste jmenoval četníky, tak každý četník nemá sebou loď, aby mohl bránit moře. A hlavně z toho Řecka, ale hlavně z Řecka do toho Turecka na první ostrov Chios, to je pár kilometrů.

nejmenovaná osoba

No tak tam postavím 2 lodě.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

A je to. Neprojde ani myš.

nejmenovaná osoba

Druhá věc. Je hrůza hrůz, když se koukáte na slavnou pohraniční stráž Řecka, že oni místo toho, aby ten člun otočili a hnali ho zpátky k Turecku, tak oni je dovezou ven.

nejmenovaná osoba

To nemůžu souhlasit.

nejmenovaná osoba

No to musíte souhlasit.

nejmenovaná osoba

Ne. Nemůžu. Tam jsou lidi, pane. Na tom člunu jsou lidi.

nejmenovaná osoba

Nikdo jim neřikal, aby šli.

nejmenovaná osoba

To jsou zoufalci.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pojďme, chce reagovat na vás paní, počkejte, řekl jste, paní Najšlová chce reagovat na vás. Prosím.

Lucia NAJŠLOVÁ, analytička, **Fakulta sociálních věd** UK

Na vícero příspěvků možná jedno upřesnění, že je asi rozumné, smysluplné a legitimní se bránit před cizí armádou a extremisty, ale pokud se chcete bránit před uprchlíky, tak tam já myslím, že máme hodnotový problém. Protože to je skupina, která prchá, která prchá před válkou a potřebuje v první řadě pomoc.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak poslední, poslední a pak bude ještě, poslední máte příspěvek.

nejmenovaná osoba

Vyřešit se to dá jednoduše. Oznámit jim, že v Evropě nedostanou žádné finanční dávky, budou, zůstanou v internačním táboře a mají možnost se vrátit domů. Toto udělal Izrael a je po ptákách.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak paní Najšlová, můžete reagovat? To bylo na vás.

Lucia NAJŠLOVÁ, analytička, **Fakulta sociálních věd** UK

Nechci.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Nechcete. Tak.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ale ty lidi neodcházejí proto, že...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano, prosím, pane Hnátku.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ty lidi opravdu, ty Syřani neodcházejí z Turecka, oni odchází z té Sýrie, protože tam, kde oni jsou, tak nemůžou být, tam je prostě válečný konflikt. Já vím, jak teď vypadá Aleppo a to už neexistuje. A ty lidi nemají kam jít, proto prchli do té první bezpečné země, což bylo Turecko a chtějí jít dál, samozřejmě do té vyspělé Evropy.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak prosím.

nejmenovaná osoba

Dobrý den. Spíš dobrý večer. Pane doktore, viděl jste už někdy 3 miliardy korun? Doopravdy si myslíte, že Evropa si zaslouží platit Turecku, kultuře nebo zemi, která je proti naší kultuře tisíce let? Doopravdy si myslíte, že 3 miliardy půjdou na, že 3 miliardy půjdou na uprchlické tábory? Za 3 miliardy by se daly postavit pětihvězdičkové hotely.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Jak už tady mluvila paní europoslankyně, to je určitě na ty projekty, to je na pomoc těm, kteří opravdu tu pomoc potřebují.

nejmenovaná osoba

A jak víte, že pomoc potřebují,

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

No protože se tam běžte podívat, jak ty lidi žijí.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře, ale pojďme, je opravdu zajištěná ta kontrola tedy?

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Samozřejmě. My, když jsme měli jednání s komisaři, kteří za to zodpovídají, tak jednak jsme o tom ujištění, je pod, ty peníze půjdou z prostředků programů Evropské komise. Někdo nad nimi drží kontrolu, někdo to musí podepsat. A oni to nepodepíší tak, že to posílají Erdoganovi, už jsem to řekla. Podepíší to na projekty, které půjdou na vzdělávání, zdravotní péči, ubytování uprchlíků. Čili na tyto potřebné věci.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

A další věc ještě. Ono to už Turecko dost peněz stálo. A vy jste tu mluvil o 3 miliardách, ale Turecko už to stálo 6 miliard a ne korun ale dolarů.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak vážení, tam pán a pak ještě vy, jo, a končíme.

pan Lukáš

Děkuji za slovo. Lukáš /nesrozumitelné/ z Prahy. Já jenom nechápu absolutně, už asi rok se tady v České republice vede debata o tom, že by se uprchlíci měli zdržovat tam, kde odkud přicházejí, nepřenášet ten problém do Evropy. A když konečně Evropská unie přijde s nějakým, ne úplně ideálním řešením jak toto, jak tuto situaci tedy rozlousknout, tak najednou se to nikomu nelíbí. Já neříkám, že ta dohoda je ideální, Turecko není ideální země, je tam spousta problémů. Ale proč nám vadí dohoda s Tureckem, které je členem NATO a nevadí nám, že se náš prezident paktuje s totalitní Čínou? To opravdu nechápu. Děkuji.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane plukovníku, chcete reagovat? Počkejte, pan plukovník bude reagovat.

Pavel SKÁCEL, účastník misí OSN, vedoucí projektu Péče o válečné veterány

Vzpomenout tady zrovna pana prezidenta myslím si, že není nejšťastnější. Protože tak jak jsme zvyklí poslouchat krákorání o tom, že on rozděluje tuhle společnost, on ji nerozděluje, rozděluje ji pohled obyčejných lidí na to, co je čeká, že se jednou budu mít hůř než ti migranti. Že se jednou budu mít hůř. A ti lidi, ti naši tátové, dědové, kteří tady tohleto vybojovali, ano, a my bysme to měli spravovat a my bysme to měli předat našim dětem v poměrně takovém stavu, v jakém jsme to převzali, tak se budeme dívat na to, jak tady budeme žít migranty. To není, to není zrovna správná věc.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Ale pane plukovníku, já musím říct, že právě děláme snad všechno pro to, abychom zadrželi ty migranty co nejlíže jejich původním územím a abychom řešili tu situaci především nastolením míru v Sýrii. Takže já nevidím vlastně vůbec důvod, proč říkáte, že my teď děláme něco proto, aby se naši potomci měli hůř. Já věřím, že děláme něco proto, aby se měli líp. Nebo alespoň stejně jako my. /Souzvuk hlasů/.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

Z těch 3 miliard euro zaplatí Evropská unie jenom půl miliardy, promiňte, ostatní všechno se rozdělí mezi členské země. Je to pravda? Je to pravda.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ale to je asi ta solidarita.

Jiřina SLÍVOVÁ, byla členkou Česko-syrského výboru přátelství

To je to, co myslel tady pan...

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Členské země budou přispívat samozřejmě, protože ten rozpočet Evropské unie stejně platí členské země.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak vážení, mně je líto, protože ještě chci zde slečně dát slovo a musíme končit. Prosím.

nejmenovaná osoba

Dobry večer dámy a pánové. Já bych byla jenom vážně nerada, kdyby se tady stalo to, co v Německu. Jsem žena, nechci tady za 10 let chodit zahalena a prosím, dbejte hlavně na naši bezpečnost jakožto občanů.

Michaela ŠOJDROVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Naprosto souhlasím.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Já jenom, pane doktore, když vy se stýkáte s Turky, my jsme teď tady pořád probírali turecké občany, co oni si myslí o Češích, víte? Stručně.

Milan HNÁTEK, iniciativa Česko-Turecko

Ono jde o to, že Češi obecně jsou velmi takoví chladní a obecně k cizincům nepřátelští. Takže jde o to, že ta turecká mentalita je, aha, ty jsi cizinec, tak já ti musím pomoc v mé zemi, protože se tu nevyznáš. Už nás to je spíš tak, že těm Turkům řeknou, když neumíš česky, tak sem ani nelez.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Vám se to nelíbí. Jednou větou.

Marian BRZYBOHATÝ, odborník na terorismus

Já bych řekl, že i přesto, co tady zaznělo, tak si myslím, že ta dohoda není populární. Mně se, já se přidám, nelíbí také. Ale v současné době je to prostředek, jak zajistit aspoň základní životní podmínky pro obrovský, pro obrovskou skupinu lidí a v tom vidím její největší pozitivum.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak, milí diváci, musíme končit. Příští týden se budeme věnovat tématu, které se odehrálo tento týden a vy si o něj píšete hojně. A to je návštěva čínského prezidenta. Šlo podle vás o servilitu a poklonkování diktátorovi nebo o prospěšné navázání ekonomických vztahů? Jste pro rozvoj vzájemného přátelství nebo se naopak obáváte vlivu Číny? Přijďte diskutovat. Přihlašte se na telefonu 261 13 77 66 nebo na e-mailu mateslovo@ceskatelevize. Milí diváci, já vám děkuji, těším se na vás, myslím na vás a vy už víte, že ve čtvrtek Máte slovo. Na shledanou.

Evropa v čase poťouchlé krize

31.3.2016 Literární noviny str. 01 Příloha - Věda, technika, civilizace
ZBYNĚK FIALA

HOVORY S PROFESORY

Doba je rozvichřená, ale i to je šance, říká prof. PhDr. Lenka Ravná, CSc., o svém životním tématu proměn evropského soužití.

* Začnu pocitem, že žijeme v čase zlomu. Že se toho mnoho a zásadně mění. Vidíte to také tak?

Nedávno jsem byla na zajímavé konferenci v Kolíně na Rýnem, kde vystupovali kolegové europeanisté. Profesor Johannes Pollak z Vídně hovořil o tom, že máme dva typy krizí. Jedna krize je „tamed“, přeložila jsem si to jako „ochočená“. A ta druhá je „wicked“, což je něco „poťouchlého“. Tedy krize poťouchlá. U těch ochočených krizí máte krizový moment, je těžké jej překonat a dosáhnout nějakého cílového bodu, ale alespoň víte, kudy vede cesta a jaké prostředky k ní použít. Avšak ta současná krize je jiná, je více wicked, poťouchlá, protože nás zaskakuje tím, jak vrší řadu krizí dohromady, staré i nové. Stále je tu eurovize - v Řecku to zdaleka není vyřešeno, jen se o tom tolik nepíše. K tomu se přidala imigrační krize, kterou Evropa zatím moc nezvládá, nebo má určité nástroje, ale není jasné, zda budou fungovat. Když sestoupíme na nižší úroveň, v krizi jsou také stranické systémy uvnitř mnoha zemí. Systémy dvou hlavních politických stran, středopravé a středolevé, které se tvořily většinou už po první nebo druhé světové válce. Tyto strany mají stále menší důvěru a proti nim se objevují strany, více vpravo nebo více vlevo, které jsou často nesystémové, chtěly by vyměnit současný demokratický systém za vládu silné ruky nebo jiná velká omezení svobod. A pak tu jsou krize identity spojené s otázkou, kdo jsme a kam patříme. Dosluhují představy, které jsme zdědili z 80. let, z období vypjatého individualismu, kdy se člověk stával samostatnou jednotkou, pomalu bez vztahu k těm druhým. Pamatujeme známý výrok Margaret Thatcherové – „There is no such thing as society, only men and women...“ Žádná společnost, jen jednotliví muži a ženy.

* Ale to řekla v souvislosti s kriminalitou, neřekla to napřímo o postavení člověka ve společnosti...

Ano. Ale když si vezmeme, co z toho výroku vzniklo, jaké důsledky to přineslo... Proto měl potom Tony Blair takový úspěch, když začal mluvit o společenství a o tom, že lidé jsou celek. Tajemství jeho úspěchu ve volbách spočívalo v tom, že vracel společnost a lidskou solidaritu do centra dění. Takže byl vypjatý individualismus na jedné straně a na straně druhé relativizace všeho. Mohou být debaty, zda nás

postmodernismus poškodil, nebo nepoškodil, ale určitě nás poznamenalo to, že jsme přestali něčemu věřit. Že všechno zpochybňujeme. Že nás nakonec přestaly zajímat i hodnoty. Jsme zaměřeni na výsledek, ale ne na jeho hodnotový kontext. Přidává se tak další patro krize, krize normativní. Všechno se tak „poťouchle“ míchá dohromady. Evropské země jsou vnitřně rozštěpené, fragmentované, voliči hlavních politických stran ztrácejí důvěru, v mnohých případech oprávněně vzhledem ke korupčním aférám nebo neschopnosti řešit problémy. A zatímco jednotlivé společnosti procházejí svými krizemi vnitřně, přidávají se externí faktory, jako je imigrační krize nebo snaha regionálních mocností o posílení vlivu, a taky nedostatek vůle a schopnosti evropských lídrů k dohodě. Tím je rozvířována celá Evropa. Proto je tato doba dobou rozvířenou. Je to však i šance, já bych byla optimistická. Musím.

* Nechceme toho od těch lídrů moc? Nedáváme jim příliš velké slovo, zatímco slovo občanů je příliš malé? Nenarážíme znovu na to, čemu říkáme demokratický deficit Evropské unie?

Byla bych moc ráda, kdyby občané skutečně projevili svůj názor. Ještě před naším vstupem do Evropské unie jsem byla zapojena do komunikační strategie, kterou vedlo ministerstvo zahraničních věcí. Měli jsme občany seznámit s tím, jak Unie funguje. Vytvořili jsme úžasné edukační programy, snažili jsme se oslovovat veřejnost. Sociologové nám řekli, na které cílové skupiny se máme zaměřit. Patřili tam pracující, vysokoškoláci i lidé bez vysokoškolského vzdělání, ženy v domácnosti, důchodci. Radili nám, jak se jim to snažit vysvětlit. Jenže většinou na ty akce chodila stále stejná skupina lidí, kteří měli zájem od začátku. Úspěch měly jen akce mezi středoškolskou mládeží, různé soutěže. Také během debaty o budoucnosti Evropy, během Evropského konventu, vznikaly národní konventy a byla snaha vtáhnout do toho veřejnost. Ale i tady jsme se většinou potkávali s nezájmem. Podobné to bylo u žurnalistů. Článků bylo minimálně. Psát záživně o Evropské radě asi není úplně lehké, ale i tam jsou příběhy. Už fakt, že nacházíme společnou řeč po tak dlouhém oddělení a že nás berou vážně. Pamatuju spoustu setkání s Joschkou Fischerem, kdy se vyptával a snažil se pochopit, jaká je pozice České republiky. Snažil se vysvětlit pozice Francie, Německa, ostatních zemí. Takže myslím, že i ty příběhy, které by mohly veřejnost připoutat, by se tam našly.

Když jsem byla v Konventu, dostávala jsem denně asi 200 mailů. Psali je různí lidé s různými zájmy, avšak ani jediný z nich nebyl Čech. Ale to je taky chyba politických elit a nás, kteří komunikujeme s Evropskou unií, že do toho nedovedeme veřejnost vtáhnout, ten příběh vysvětlit a ukázat cesty, jak může zasáhnout.

Určitě můžete zasáhnout, až půjdete volit. Stačí si napřed zjistit, jakou ta která politická strana nabízí evropskou politiku. To je nepřímá demokracie. Jsou však i přímé možnosti, petice, evropské občanské akce.

* Chyba komunikace byla možná v tom, že se příliš soustředila na činnost institucí – podívej se nahoru! – zatímco zajímavější jsou příklady nového – podívej se kolem! V Německu a Rakousku vznikají okresy energetické soběstačnosti, v řadě evropských zemí se rozjíždí cirkulární ekonomika bez odpadů nebo hospodaření krátkého okruhu se zpracováním a prodejem v místě. Unie je prostor, kam najednou můžeme, kde se dá něco pochytit. Možná víc chybí pozornost tomu, co kde dokázali, než jak jsou uspořádány instituce a zda se respektují.

Jeden takový příklad uvedu. Jak jsem říkala, nedávno jsem byla v Kolíně nad Rýnem na konferenci, a pak jsme byli s delegací Univerzity Karlovy na univerzitě v Ženevě a v Lausanne. Esemesku domů, že jsem dobře dorazila, jsem posílala ze Švýcarska za deset korun, kdežto z Německa už nestála ani dvě koruny. Naše tarify jsou levnější, to je úspěch politiky Evropské unie. Pozitivních příkladů je mnoho, avšak spíše si přečteme o zakřivení banánů, protože skandální a negativní věci snáze přitáhnou pozornost.

* Nedivte se, noviny obvykle prodávají špatné zprávy. Proto se vraťme ke krizím, k výčítkám, jak se naši vůdcové nedokážou domluvit. Avšak analýzy ukazují, že v krizích selhávaly jak Evropská komise, tak Evropský parlament, a nakonec to byla Evropská rada, tedy šéfové, kdo nacházeli řešení. Někdy i mimo pravidla, jako když se během finanční krize dohodly záchranné fondy pro zadlužené státy, přestože smlouvy něco takového vylučovaly.

Bylo zajímavé, jak dopadla Lisabonská smlouva. Experti, právníci, politologové, kteří tu debatu sledovali, upozorňovali na změny rovnováhy mezi institucemi. Když někdo trochu získá, je to pochopitelné na úkor jiného. A Lisabonská smlouva po svém přijetí dávala více síly Evropskému parlamentu. Posunul se počet rozhodování v Evropské unii, na který se vztahovalo takzvané spolurozhodování. To znamená, že rozhodování nejprve probíhá na úrovni ministerských rad, kdy každá země musí dát svůj souhlas, a k tomu ještě potřebujete souhlas Evropského parlamentu. Já k tomu studentům vždycky parafrázuji slova Margaret Thatcherové: „There is not such thing as Brussels. We are Brussels.“ Že když někdo blamuje rozhodnutím Bruselu – to není Brusel,

to jsou ti naši představitelé, kteří předjednávají, dojednávají, podílejí se na kompromisu. Žádný Brusel, my jsme to, členské země. Takže Lisabonská smlouva posílila roli Evropského parlamentu. Ale pak přichází finanční krize, a najednou, jak jste říkal, jsou vytvořeny nové záchranné fondy, stabilizační mechanismy. Byl to jakýsi krok stranou, protože tyto záchranné fondy, které by Lisabonská smlouva neumožňovala, vznikly na bázi mezivládních dohod. Všechny zúčastněné vlády se společně dohodly, že si jakoby dvoustranně dojednávají něco nikoliv uvnitř, ale vedle Evropské unie. Nebylo to protiprávní, ale nebylo to systémové. Mimochodem, v Lisabonské smlouvě je také klauzule flexibility. Ta umožňuje rozhodovat na unijní úrovni věci, které by měly náležet národním státům, ovšem když se všechny země jednomyslně domluví, že s tím souhlasí. Je to doklad, že Lisabonská smlouva může být pružně využita podle toho, jaká je aktuální potřeba. Ale vraťme se k finančním mechanismům, které zachraňovaly státy jižního křídla. Jejich použití najednou dalo větší kontrolní roli Evropské komisi. Začala být hodně vidět. Ve skutečnosti nedostala víc než tu kontrolní roli. Evropská komise nerozhoduje, kontroluje. Rozhodnou šéfové vlád, dohodnou se na nějakém programu, a Evropská komise je pak ten úřad, který to zpracuje, připraví, tak jako ministerstvo.

* Použila jste výraz „úřad“, ale Evropská komise bývá běžněji hovorově označována za „evropskou vládu“.

Evropská komise není vláda. Je to úřad pro toho nejvyššího aktéra, kterým je Evropská rada, to znamená rozhodnutí summitu, setkání šéfů vlád členských zemí. Ti dávají směr politice. Evropská komise program rozpracuje a připraví návrhy legislativy. Ty pak jdou do Rad ministrů. Takže když se jedná třeba o záležitost životního prostředí, dostane to na stůl komisař pro životní prostředí. Dostal základní nasměrování z Evropské rady – o kolik procent a do jaké doby se má snížit znečišťování ovzduší – a experti z Evropské komise udělají návrh. Přitom jej konzultují jak uvnitř Evropské komise, tak hlavně s těmi členskými zeměmi. Protože členské země jsou nakonec ty, které rozhodnutí udělají. Ale, jak jsem říkala, je ještě potřeba spolurozhodování Evropského parlamentu. Takže my někdy dáváme v našich hlavách Evropské komisi větší roli, než opravdu má. Ona kontroluje, proto nám může dát pokutu, že jsme třeba nesplnili pravidla při čerpání dotací. Ale to nejsou pravidla komise. Ta pravidla jsme nastavili společně, všechny členské země dohromady.

* Můžeme se na to dívat taky jako na provizorium, kde se čeká na doplnění chybějících federálních institucí. Společnou měnu a centrální banku už máme, ale společné daňové příjmy do rozpočtu a ministra financí dosud ne. Ministra zahraničí a prezidenta máme, soud máme. Imigrační krize dala podnět ke vzniku společné ochrany schengenských hranic. Budeme se probíjet pomocí „ochočených krizí“ k dalším? Dokud není krize, tak se nejedná?

Určitě. Ale ještě bych se vrátila k posunování moci institucí po Lisabonské smlouvě. Viděli jsme posun ve prospěch Evropského parlamentu a Evropské komise, ale přichází krize a najednou je v centru Evropská rada. Jsou to šéfové vlád. Ale situace se dále dramatizuje, a je to německá kancléřka Angela Merkelová a šéf Evropské centrální banky Mario Draghi, kdo hasí řecký požár. Vidíme tedy posílení role Evropské rady a ještě navíc posílení některých zemí, především Německa. A teď k těm federálním institucím. Jak jste zmínil, některé už máme, komise, soud, centrální banka pro eurozónu, OLAF... Ale na druhou stranu tu máme členské země. Hovoříme o víceúrovňovém vládnutí. Ten klasický vzor, vestfálský model, který vznikl po třicetileté válce, „cuius regio, eius religio“, znamená, že na daném území rozhodoval vládce. Nejdřív náboženství, pak zbytek, a platila nedělitelnost hranic. Princip vestfálského modelu tu stále existuje, ale už od 70. let minulého století je erodován. Začalo to dohodami o zachování lidských práv, ať Helsinskou dohodou nebo dalšími na úrovni OSN. Je možné zasáhnout na území země, kde dochází k porušování lidských práv. Vládnutí se tak rozděluje na mezinárodní, kde jsou určité instrumenty, i když velmi slabé, které mají mezinárodní instituce, OSN, Mezinárodní měnový fond, potom je tu evropská úroveň, národní, ale jsou ještě subnárodní. Uvnitř federací, jako třeba v Německu, Rakousku, nebo na místní úrovni. Dochází tak k erozi národního státu, kdy část pravomocí je přenesena na úroveň vyšší, a část na nižší. To vidíme i u takových zemí, dříve centralizovaných, jako byla Velká Británie. Zahájila proces devoluce a část pravomocí delegovala do keltského okraje – Severního Irska, Walesu a Skotska. Evropská unie je hybrid. Není ani mezivládní organizací, ale ani federací. Říká se, že je organizací sui generis, sama svého druhu. Má určité instituce, které jsou společné, federální. Komisaři by měli hájit zájmy evropské, ne té členské země, ze které přicházejí. Potom je zde úroveň mezivládní, Evropská rada, Rada ministrů, poradní výbory COREPER a všechny ty komise, které tam fungují. Evropská integrace je proces, který skutečně jde od krize ke krizi. Těch krizí, ještě, než jsme tam přišli, bylo hodně. I když takhle wicked, poťouchlá krize, je asi nejméně. V určité době se posiloval federální charakter Unie, jindy zase mezivládní. Myslím, že to není chyba a neznamená to, že se integrační proces rozpadá. Pokud hasíte krizi, nemůžete zahajovat dlouhé debaty o principech, ale je třeba jít a něco dělat. Ale nesmíme přitom zapomínat na občany, protože občané by nám to vrátili.

* Jednu krizi jsme dosud nezmínili, Brexit. Myslíte, že k němu dojde?

Mám velmi silné obavy, protože Britové byli vždycky akward, semidetached, zvláštní, odtažití. Mají hodně výjimek, říká se jim opt-out. Téměř si můžou vybírat, co ano, co ne. Vstupovali do EU později, v roce 1973, kdy už bylo Evropské společenství institucionálně ustaveno. Instituce měly za vzor francouzskou státní službu a Britové měli trochu problém tam proniknout. Jenže Britové jsou úžasní diplomaté se staletými zkušenostmi, takže jim to netrvalo dlouho a do evropských institucí pronikli báječně. Mají na to systém, kdy jejich Civil Service College, institut státní správy, připravuje jejich úředníky tak, aby se dostali přes konkurzy. Pracují s nimi, dávají jim místa v britské státní službě. Takže mají všechny své lidi v Bruselu, kde pracují na nižších úrovních. Samozřejmě, ty vyšší mají všechny, protože tam jsou jmenováni. Moje zkušenost v době Konventu i v době, kdy jsem pomáhala na různých úrovních vládě, ministerstvům, s evropskými institucemi, tak jsem viděla, jak Britové jsou perfektně připraveni, jaký dělají lobbying, mají své zájmy a jedou. Britové jsou tedy velmi efektivní v institucích, a když už jsou některé normy přijaty, Britové je aplikují bez problémů. Někdy i lépe než Francouzi a Němci. Avšak britská veřejnost a britský politický diskurz byl vždy ... ne nadšeně evropský, to vůbec ne. Říká se, že za to hodně můžou média vlastněná Ruppertem Murdochem, která byla vždy velmi protievropská. Já si pamatuju, že v době, kdy se debatovalo o Evropské ústavě, Britové se začali bouřit, že evropské právo má být nadřazeno britskému. Ale to už je přece v Římských smlouvách, v Maastrichtské smlouvě. Economist psal: To máte, jako když celý život jíte párky, a pak se podíváte, co je v nich... Kampaň před referendem o Brexitu však ještě pořádně nezačala. Jak bude vypadat, to teprve zjistíme. Ale je tu obava. Ti, kdo hájí pokračující členství, dokládají na číslech, jak je to výhodné, v exportu, importu, pro dva miliony Britů žijících v zemích Unie. Avšak tady bude boj o srdce. A to je ten problém.

* Co znamená čestný titul Jean Monnet Chair Ad Personam, který máte na navštívence?

Je to titul, který udílí Evropská unie, vztahuje se k programu prohlubování znalostí o evropské integraci. Je to podpora center, kurzů, programů nebo jedinců. Udílí se tedy i vybraným profesorům, obsahuje závazek učit, ale zároveň dostáváte podporu na odborné aktivity, takže se můžete účastnit konferencí a připravit si nové kurzy. Ale já to беру, že to je i přihlášení se k určitému světonázoru. Že člověk má i odpovědnost.

Zatímco společnosti procházejí svými krizemi vnitřně, přidávají se externí faktory, jako je imigrační krize, a taky nedostatek vůle a schopnosti evropských leaderů k dohodě. Prof. PhDr. Lenka Rovná, CSc., Jean Monnet Chair Ad Personam, prorektorka Univerzity Karlovy pro evropské záležitosti, zástupkyně ředitele Institutu mezinárodních studií na **Fakultě sociálních věd** UK, garantka oboru Západoevropská studia. Roku 2002 zastupovala ČR v Konventu pro budoucnost Evropy. Je nositelkou francouzského státního vyznamenání Chevaliere de l'Ordre de national du Merite.

O autorovi| ZBYNĚK FIALA, Autor je publicista.

Foto autor| Foto: ZBYNĚK Fiala

Foto autor| Foto: ZBYNĚK Fiala

Foto autor| Foto: ZBYNĚK Fiala

Foto autor| Foto: ZBYNĚK Fiala

Foto popis| Lenka Rovná je držitelkou řady ocenění, mimo jiné za svou zakladatelskou práci v oboru evropských studií.

Foto popis| Titul Lady Pro uděluje pan-evropská společnost Comenius úspěšným manažerkám, umělkyním, vědkyním, které si dokázaly uchovat i své ženské kouzlo. Lenka Rovná je jeho držitelkou.

Foto popis| Francouzské státní vyznamenání Národní řád za zásluhy pasuje prof. Lenku Rovnou na rytíře, oceněna je její zakladatelská práce v oboru evropských studií.

EVROPA: Bulí bulí buličky (2)

31.3.2016 neviditelnypes.cz str. 00 Neviditelný pes / Zahraničí

Neviditelný pes, Václav Vlk st.

Bulící političky a idiotské zapalování svíček, různé tanečky na „poutních místech“, dokonce za doprovodu mladých uvědomělých umělců, jako teď v Bruselu, to je dokonalá ukázka zdebilnění a zinfantilnění nemalé části obyvatel Evropy.

Bulící političky a idiotské zapalování svíček, různé tanečky na „poutních místech“, dokonce za doprovodu mladých uvědomělých umělců, jako teď v Bruselu, to je dokonalá ukázka zdebilnění a zinfantilnění nemalé části obyvatel Evropy. A to už nebaví značné množství lidí, kteří si zachovali zdravý rozum. Ba je jim to odporné. Jak v jednom z úvodníků Neviditelného psa Aston konstatoval a upozornil na článek Milan Vodičky Čurání na bomby teroristy nezastaví v MF Dnes 24. 3. 2016.

Hned vedle článku M. Vodičky to v MfD krásně vystihl karikaturista Václav Teichmann ve svém Skicáři. Na obrázku je nakreslena formální ministryně zahraničí EU, marxistka Federica Mogheriniová, coby malé dítě. Které mohutně „bulí“, zadek v plenkách, v jedné ruce lopatička a v druhé hrabičky. Slzy stříkají na všechny strany a ústa má rozšklebená tak, jak je mají malé „bulící děti“. Před bulící Mogheriniovou jsou na zemi rozhozená písmena EU a přes ně černé šlápoty.

V praxi to totiž předvedla naše úžasná ministryně zahraničí EU na tiskové konferenci k atentátu v Bruselu ze dne 22. 3. 2016. K události s 34 mrtvými a více než 270 zraněnými nejprve prohlásila: „Je to smutný den pro Evropu.“ A poté se na tiskové konferenci dojetím rozplakala a setkání s novináři předčasně ukončila.

Než odešla, tak se ovšem v typicky ženském gestu opřela o rameno přítomného muže, tak jako to dělají ženy od věků. Toto archaické gesto znají i jiní primáti než lidé, tedy šimpanzi, orangutani a gorily. A které znamená „jsem vyděšená, slabá, bojím se, ochraň mne“. A pak utekla. Lidsky ji chápu. Politicky je to děs. Pikantní na tom je, že dotyčný pán byl, pokud mne paměť neklame, ministr zahraničí Jordánska, tedy muslim.

Evropa nepotřebuje na místě ministra zahraničí neschopnou a plačící marxistku, která dostala své místo proto, že „se musí plnit genderistické kvóty“. Od politiků v čele Evropy nepotřebujeme nicneříkající hesla o „smutném dnu“. Jako nepotřebujeme žádná hesla o „odhodlání“ takzvaně eurodemoraticky, čti neúčelně a zbaběle, čelit teroru. Což ihned houfně kvokali i všichni euromuži, včetně belgického krále. Potřebujeme někoho, kdo veřejně řekne muslimům, že se budeme bránit stejně, jako je na nás útočeno. Veřejně také označí ty zahraniční síly, které jsou podporovateli teroru. Jak o nich napsal M. Vodička: Zmohli se jen na dávno vytunelované fráze o útoku na naše svobody. Je to nesmysl, protože teroristům jsou naše svobody ukradené, chtějí jen zabít. Měli jsme slyšet něco jiného. Třeba toto: „Vážení Evropané, už toho bylo dost. Už se nenecháme zabít v ulicích našich měst. Šlápneme do toho naplno. Posílíme tajné služby, chystáme tvrdé zákony. Vedou proti nám válku a my jsme se roky tvářili, že to nevidíme, aby se snad někdo necítil dotčen.“

Místo toho nastrčené genderistické figurky „bulí“ a Merkelová mlčí jak zaříznuté prase. To je těm stovkám mrtvých, pozůstalým a nám všem, co se můžeme stát kdykoli obětí podobného, muslimy a konvertity ve jménu Alláha organizovaného teroru, platné „jak mrtvému zimník“.

Ovšem ona Mogheriniová nebyla první. Před ní to byla gendero-zelená soudružka, švédská vicepremiérka Asa Romsonová. Tu k veřejnému pláči nedonutila vzpomínka na zavražděné oběti islamistů, ale fakt zhroucení jejího zeleného ideologického přesvědčení tváří v tvář realitě. Totiž nával takzvaných „syrských“ imigrantů do Švédska v roce 2015, neschopnost Švédů je zvládnout a zkrotit jejich agresivitu včetně vražd. Což donutilo švédskou vládu zastavit jejich příval. Příval muslimských imigrantů. O jiné imigranty nikdy nešlo! I sdělila tisku: „Vláda se rozhodla, že omezí přijímání imigrantů.“ S tímto oznámením předstoupila před novináře a rozplakala se .

Nikoliv nad oběťmi imigrantů ve Švédsku, Franci a vůbec v Evropě. Ale nad tím, že se neuskuteční plán švédských zelených a levice. V podstatě plán islamizace Švédska. Zklamal vlastně průběžně realizovaný plán na zničení vlastního národa dovezením jiných lidí a jiné kultury.

Tedy opak toho, co dokázaly pro své národy a státy jiné političky. Třeba Golda Meirová (rodným jménem Golda Mabovyc), která vedla národ Izraele neohroženě a bez slz proti muslimské přesile ve čtvrté arabsko-izraelské válce. Ta začala 21. října 1967 a říká se jí „vyčerpávací válka“. Měla Izrael vyčerpát a až padne, tak všechny židy „zahnat do moře“, tedy zavraždit. Jak plán na nový holocaust nazývají islámští vůdci a v čemž je dones podporuje tzv. moderní evropská levice - u nás Dienstbierova skupina v ČSSD, aktivisté ovládaní a řízení americkým velvyslancem Schapirem atd. (Mimochodem, že u nás bude někdy jako americký velvyslanec osoba, která se pokusí nátlakem donutit české děti absolvovat vymývání mozků skupinou muslimů organizovaných z

Kataru, tedy státu, kde vládne wahabismus, a že bude organizovat politickou skupinu zvanou „Rekonstrukce státu“, tedy zničení dosavadní demokracie a její nahrazení vládou „aktivistů“, to by mne před Obamou nikdy nenapadlo.)

Tehdejší válka skončila 7. srpna 1970. Golda po celou dobu nezaplakala. A když v září 1972 skupina palestinských teroristů zavraždila jedenáct izraelských sportovců na mnichovských olympijských hrách, Golda Meirová následně nařídila zpravodajským službám, v rámci odvety, vypátrat a zabít všechny osoby spojené s tímto masakrem. Což se stalo. Nezaváhala ani za Jomkipurské války zahájené přes uzavřené příměří 6. října 1973 Araby ze všech stran - Egypt, Sýrie, Jordánsko, spolu s expedičním sborem Iráku a za podpory Palestinců a sovětského bloku.

Zachránila tak všech šest milionu Izraelců (a osobně si myslím, že většinu izraelských Arabů žijících v židovské části státu Izrael, kteří tvoří více než 20 % obyvatel a byli by po porážce Izraele počítáni za „kolaboranty“), místní křesťany, k Izraeli kolegiální Berbery, dále místní Armény, Drúzy a Čerkesy atd. Myslím, že hlavně proto je dnes antisemitskou unijní levicí zatracována.

A byly další vynikající vůdkyně: Indira Ghándíová bránila Indii proti Pákistánu - indicko-pákistánská válka 1971. Během této války byl zničen a okupován muslimským Pákistánem nezávislý Bangladéš vyznávající jiný islám než Pákistánci. Podle odhadů bylo během války zabito mezi 2 až 3 miliony civilistů a čtyři sta tisíc žen znásilněno pákistánskou armádou. Deset milionů lidí uprchlo ze země do sousední Indie

Na Cejlonu, dnes Srí Lance, p rezidentka Kumaratungová porazila v občanské válce vražedné Tamily, kteří vraždili po dobu 25 let. Za 25 let bojů si konflikt vyžádal přes 70 000 životů.

Opakem pak jsou dnešní političky v EU. Jejich ideologie vychází z moderní americká levice vyznávající socialismus, genderismus, politickou korektnost a příchýlnost k tzv. palestinské otázce a Arabům vůbec, ovládající tamní vysoké školy a media. Ta byla vzorem pro unijní eurolevici vládnoucí dnes EU. Následně pak do Evropy přivolala islámské imigranty, částečně sama, ale v poslední době hlavně s podporou ženy, která se autoritářsky zmocnila vlády nad Evropou. Kancléřky Merkelové.

„Islamizace je dobrá.“ (Alespoň pro nás). Tak si to říkají kancléřka Merkelová a prezident Gauck. Spolu s nimi pak jejich „fellow travelers“ – evropský elitářský předvoj, který nás chce vést do lepší budoucnosti, jak říká Václav Klaus

Dnes už je jasné, že proud utečenců, často skutečně zoufalých, byl z druhé strany manipulován islamisty a používán pro utajené vysazení neznámého počtu teroristů do Evropy. S cílem ji destabilizovat, rozvrátit a nakonec ovládnout. Prostě přenést džihád do Evropy, a to hlavně pomocí teroru. To už dnes chápou všichni mimo malou skupinu levicových vládců Evropy.

Možná, že se tyto popletené ženy dneska v duchu děsí toho, co pomáhaly rozpoutat, možná byl ten pláč jen krátkodobé selhání. A místo reálného pochopení a řešení situace ony „úžasné“ gendero-ženy pláčí. Místo aby vyzvaly Evropu do zbraně - bulí. A banda duševně vykastovaných, případně zaplacených či politicky šílených mužů jako reakci na terorismus rychle vymyslí zákon, který požaduje odzbrojení samotných Evropanů.

A úplně poblázněné novinářky, vycvičené „politickou korektností“, informují o situaci v Belgii a tím vlastně v celé Evropě jako zpravodajka Aktuálně.cz v Bruselu Silvie Housková 27. 3. 2016:

Belgie: Na náměstí před bruselskou burzou, kde měl začít „pochod proti strachu“, je více novinářů než lidí. I přesto, že byl pochod oficiálně zrušen, do centra města přijely policejní posily .“

A následně vykládá: Skupina krajně pravicových příznivců (příznivců čeho?!?) narušila vzpomínkový memoriál před bruselskou burzou. Zhruba 300 mužů začalo skandovat neonacistická hesla a protiimigrační nadávky.

Posléze však přizná, že ta údajně neonacistická hesla zněla například takto: „Toto je náš domov.“ Skutečně mimořádně neonacistické heslo – ta ženská už nemyslí jako normální člověk a redakce, pokud to otiskne, už je plně pod vlastní politicko korektní autocenzurou. Jako za normalizace.

Starosta Bruselu Yvan Mayeur pak předvede jinak tajené, ale v praxi vytrysklé skutečně totalitní a neonacistické sklony eurohujerů. To když prohlásí: „Jsem šokován tím, co se stalo (myšleno demonstrací proti islámským imigrantům). Že tito ničemové (demonstranty, kteří demokraticky projevují svůj názor, nazývá „ničemy“) narušili místo určené k projevu úcty a smutku. Byli jsme včera varováni, že mohou přijít, a jak vidím, nebylo uděláno nic, co by jim v tom zabránilo,“ uvedl. „Budu požadovat, aby na to federální vláda nějak zareagovala,“ dodal Mayeur.

Jako kdyby ta slova vypadla z úst nějakého německého starosty někdy v roce asi tak 1934, když se ještě všichni občané Německa nacistům nevzdali, anebo z úst soudruha primátora Prahy před listopadem 1989.

Kde se na těch funkcích tihle lidé vzali? Co je to za demokracii, když starosta Bruselu vyzývá vládu Belgie k drsnějšímu zásahu proti demonstrantům, kteří chtějí chránit svoji zemi před teroristy, a nestačí mu „jen“ stovky vyzbrojených policistů a vodní děla? Co? Navrhne, aby se do demonstrantů střílelo?

Takoví lidé jsou na svých funkcích díky zmutovanému marxismu, stříhnutého skupinou kolem Merkelové německým nacionalismem, neřekneme-li rovnou nacismem, a tomu, čemu se říká sociální stát. Což se pomalu blíží splýváním odborů, odborných sdružení a státu v jednu byrokracii, která ovládá současnou Evropskou politickou scénu, v korporální stát, správně zvaný fašismus. Kvetl pod Mussolinim v Itálii.

Jedna z definic sociálního státu je od M. Potůčka z Centra pro sociální a ekonomické strategie (CESES) **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy: „Sociální stát je stát, v němž se v zákonech, ve vědomí a postojích lidí, v aktivitách institucí a v praktické politice prosazuje myšlenka, že sociální podmínky, v nichž lidé žijí, nejsou jen věcí jedinců či rodin, nýbrž i věcí veřejnou.“ Osobně bych dodal, že pod vlivem tzv. moderní levice a Bruselu začínají být „sociální podmínky, v nichž lidé žijí“ určovány hlavně eurostátní ideologií a bruselskou byrokracií.

Tyto osoby, nové figurky jako Mohengriniová, Asa Romsonová, u nás nezapomenutelná Kuchtová či Stehlíková a dnes soudružka Marksová (doplňováno o Leninová), Jourová a další, jsou v podobné úloze, jako byli kdysi po roce 1948 „dělničtí ředitelé“. Dosazování/y do vedení úřadů, fabrik, škol a vědeckých pracovišť na základě toho, že důležitější než schopnosti a znalosti je správné politické myšlení. Dříve tzv. „dělnický původ“, dnes zkušenost s „neziskovkami“ a vagina.

Místo třídního původu jsou to poněkud, mírně trapně řečeno, pohlavní orgány, co dělají kandidáta/ky na teplé křeslo. V minulosti ovšem, alespoň u nás, i komunisté rychle zjistili, že je to cesta do pekel. A že „dělničtí“ ředitelé jsou katastrofou pro znárodněný (čti ukradený) průmysl a obchod. A začali je relativně dosti rychle (od roku 1956) vyměňovat za sice také „uvědomělé“ (alespoň hubou), ale přeci jen trochu schopné „řídící kádry“.

Takže jedině díky tomu, že soudruzi v padesátých letech byli sice často vrahy od psacího stolu, jako Zápotocký a Novotný, ale nebyli úplně blbí, přežilo Československo až do roku 1989 na východní poměry v celkem slušném stavu. Nepodlehlo, nabádáno často mladými soudruhy z ČSM, kteří požadovali hlavně tvrdou linii, a také odolalo celkem slušně nátlaku z Moskvy. Doprovázeného silnou nechutí a podezřením. (Nepřipomíná vám to poněkud dnešní stav?!)

Ale nakonec díky tomu jsme byli státem, kde sice nebyly banány, ale nebyl hlad. Oblečení vypadalo děsně socialisticky, ale nechodili jsme v hadrech, a na maso se sice stála fronta, ale nakonec bylo. Což nelze říci o ostatních státech „lido-demo“, s výjimkou NDR.

Jenže porovnáváme-li dnes nás a EU, v Evropě to není ohledně genderismu lepší. Ba dokonce je to mnohde jinde v EU horší. Ženy v EU ve vedoucích funkcích katastroficky selhávají. Kholova „děvenka“ Angela Merkelová se fakticky stala autokratickou vládkyní Unie. Proti níž je, až na ty byzantské zvyky, takový Lukašenko celkem vzorový demokrat.

Právě Merkelová patří k ženám, které se nedostaly k moci na základě schopností a politického rozhledu, ale proto, že to byla mladá žena a navíc z NDR. To stačilo. Výsledek je děsivý.

Autokratická Merkelová chce direktivně vládnout 500 milionům Evropanů. A když přijde skutečná krize, jako teď po útocích v Bruselu, zaleze a nechává jen vzkazovat, že ze svých pozic neustoupí. Skutečně ocelová žena! Kdyby Evropa měla zahynout, ona zůstane jako Hitler, neblahé paměti, v berlínském bunkru, pevná jako Führer,

když mu řekli, že sověti prakticky dobyli Berlín: Národ, který nezvládl takovou zkoušku, nemá nárok na existenci.

To jsem zvědav, až se veřejně postaví většina Evropy proti Německu, zda budou bojůvky ze superlevicové Anify malovat po berlínských zdech. „Wir kapitulieren nie!“ Překladač mi tvrdí, že prý se to arabsky píše takto:

&*1606;&*1581;&*1606; &*1604;&*1575; &*1606;&*1587;&*1578;&*1587;&*1604;&*1605;
&*1571;&*1576;&*1583;&*1575;

A ty plačící dámy? V podstatě trapné figurky. Jako kdysi ty hrdinky socialistické práce. Jako ten symbol marxistické sovětské hlouposti, prolhanosti a vytahování se na základě lží. Jako třeba nezapomenutelná soudružka Korabelniková, co tkala na pětadvaceti stavech najednou. Ony ty neschopné a nešťastné ženské bulí, a vedle nich místo bulení lžou neschopní vykastrování chlapi řídící Evropskou unii jsou takové dnešní Korabelnikové. „Im Rahmen Merkel.“

Konec

URL| http://neviditelnypes.lidovky.cz/evropa-buli-buli-bulicky-2-0yq-/p_zahranici.aspx?c=A160330_214426_p_zahranici_wag